

MINISTARSTVO PROSVJETE

***KATALOG ISPITNIH PITANJA
ZA POLAGANJE TEORIJSKOG DIJELA
VOZAČKOG ISPITA***

Podgorica, maj 2023. godine

- Kretanje vozilom unazad dozvoljeno je:
 - * na kratkom dijelu puta u nepreglednoj krivini
 - * na kratkom dijelu puta u tunelu
 - * na kratkom dijelu puta

- Na magistralnom putu van naselja, gdje nema znaka ograničenja brzine, vozač ne smije vozilom da se kreće brzinom većom od:
 - * 60 km/h
 - * 70 km/h
 - * 80 km/h

- Pješačko ostrvo koje se nalazi na sredini kolovoza, gdje se saobraćaj odvija u oba smjera, obilazi se vozilom:
 - * uvijek sa desne strane
 - * uvijek sa lijeve strane
 - * sa bilo koje strane

- Na putu sa prvenstvom prolaza neposredno ispred raskrnicke koja nije regulisana semaforom ili saobraćajnim znacima vozač:
 - * može da pretiče bicikl, moped ili motocikl
 - * može da pretiče sva vozila koja zadržavaju pravac kretanja
 - * može da pretiče putnička vozila koja zadržavaju pravac kretanja.....

- Prolaženje vozilom pored drugog vozila koje dolazi iz suprotnog smjera je radnja:
 - * preticanja
 - * obilaženja
 - * mimoilaženja

- Vozač je dužan da bez odlaganja ukloni sa kolovoza:
 - * sve predmete koji su na kolovozu
 - * predmete i materije koji potiču sa vozila kojim upravlja
 - * sve predmete koji se nalaze na saobraćajnoj traci kojom se kreće

- Dva prsluka sa svjetlosno reflektujućim osobinama mora imati:
 - * putničko motorno vozilo
 - * četvorocikl
 - * teretno motorno vozilo

- Vozač na putu za saobraćaj vozila u oba smjera na kojem postoje najmanje četiri saobraćajne trake:
 - * mora da koristi desnu kolovoznu traku
 - * mora da koristi samo desnu saobraćajnu traku
 - * mora da koristi samo lijevu saobraćajnu traku

- Brzina kretanja motornih vozila na putu, pod normalnim uslovima saobraćaja, ne smije da se ograniči saobraćajnim znakom ispod:
 - * 40 km/h
 - * 50 km/h
 - * 60 km/h

- Na putu na kojem postoje dvije saobraćajne trake namijenjene za saobraćaj vozila u istom smjeru, brže kretanje vozila u jednoj traci od kretanja vozila u drugoj traci:
 - * smatra se preticanjem
 - * ne smatra se preticanjem
 - * smatra se obilaženjem

- Vozilo na motorni pogon koje na putu vuče neispravno vozilo ne smije se kretati brzinom većom od:
 - * 40 km/h
 - * 50 km/h
 - * 60 km/h

- Saobraćajnu traku namijenjenu za kretanje vozila za javni prevoz putnika, mogu koristiti:
 - * vozila pod pratnjom
 - * vozila komunalne službe
 - * putnička vozila

- Vozač je dužan da zvučni znak upozorenja daje:
 - * više puta u naizmjeničnim intervalima
 - * bez prekida u trajanju od 5 sekundi
 - * u mjeri koja je dovoljna da se drugi učesnici u saobraćaju upozore

- Zvučni znak upozorenja vozač je dužan da upotrijebi na javnom putu:
 - * pri sustizanju vozila koja se sporo kreću niz nagib
 - * kada se obilazi vozilo parkirano sa desne strane kolovoza
 - * kada se pored kolovoza nalaze djeca koja ne obraćaju pažnju na kretanje vozača

- Uzdužni dio kolovoza namijenjen za saobraćaj vozila u jednom smjeru, sa jednom ili više saobraćajnih traka zove se:
 - * saobraćajna traka
 - * kolovozna traka
 - * kolovoz

- Kada ovlašćeni policijski službenik daje naredbe koje odstupaju od pravila saobraćaja, učesnik u saobraćaju:
 - * dužan je da postupi po naredbama ovlašćenog policijskog službenika
 - * dužan je da postupi po pravilima saobraćaja
 - * nije dužan da postupi po naredbama ovlašćenog policijskog službenika

- Ukoliko se ne prevozi u bezbjednosnom sjedištu, u motornom vozilu na prednjem sjedištu, ne smije da se prevozi dijete:
 - * mlađe od 10 godina
 - * mlađe od 12 godina
 - * mlađe od 14 godina

- Kretanje vozila unazad u uslovima smanjene vidljivosti:
 - * dozvoljeno je u naselju
 - * dozvoljeno je na kratkom dijelu puta
 - * nije dozvoljeno

- U naselju se saobraćajnim znakom motornim vozilima može dozvoliti brzina kretanja najviše do:
 - * 80 km/h.....
 - * 50 km/h.....
 - * 60 km/h

- Kada vozač naiđe na organizovanu kolonu pješaka koja prelazi kolovoz:
 - * ne smije vozilom da presijeca organizovanu kolonu pješaka
 - * smije vozilom da presijeca organizovanu kolonu pješaka uz upotrebu zvučnog znaka upozorenja
 - * smije vozilom da presijeca organizovanu kolonu pješaka, ako kolonu ne čine djeca

- Vučenim motornim vozilom, osim vozača koji njime upravlja:
 - * dozvoljen je prevoz putnika u skladu sa brojem putničkih mjesta
 - * dozvoljen je prevoz samo jednog putnika
 - * zabranjen je prevoz putnika

- Prelaženje vozilom iz jedne u drugu saobraćajnu traku namijenjenu za saobraćaj u istom smjeru je:
 - * prestrojavanje
 - * preticanje
 - * obilaženje

- Mladi vozač i vozač početnik ne smije upravljati vozilom na autoputu brzinom većom od:
 - * 70 km/h
 - * 100 km/h
 - * 110 km/h

- Da li je učesnik u saobraćaju dužan da postupa u skladu sa saobraćajnom signalizacijom i kad time odstupa od pravila saobraćaja:
 - * nije dužan
 - * dužan je
 - * dužan je samo u naselju

- Naglo mijenjanje brzine vozila po putu je dozvoljeno:
 - * u slučaju uključivanja sa zemljanog puta na javni put
 - * u slučaju izbjegavanja neposredne opasnosti
 - * u slučaju bržeg isključivanja iz saobraćaja

- Osim traktora, ostala vozila na motorni pogon:
 - * ne smiju da vuku priključno vozilo za traktor
 - * smiju da vuku priključno vozilo za traktor
 - * ne smiju da vuku priključno vozilo za traktor, ako masa skupa vozila prelazi -500 kg

- Vozač je dužan da upotrijebi zvučni znak upozorenja:
 - * prije ulaska u tunel koji nema osvjetljenje
 - * na putu u naselja prije ulaska u raskrscnicu
 - * na putu van naselja prije nailaska u nepreglednu i uzanu krivinu

- Vozilo na motorni pogon ne smije da vuče:
 - * motocikl, moped, kao ni laki ni teški tricikl
 - * teretno vozilo
 - * putničko vozilo

- Pješak na javnom putu van naselja:
 - * ne smije se kretati desnom stranom kolovoza
 - * ne smije se kretati u koloni
 - * ne smije se kretati po kolovozu autoputa

- Vozilo koje se kreće po šinama postavljenim na sredini kolovoza:
 - * smije da se pretiče sa lijeve strane
 - * smije da se pretiče sa bilo koje strane
 - * smije da se pretiče sa desne strane

- Da li na brznoj saobraćajnici vozač smije da vrši polukružno okretanje:
 - * da, ako ne ugrožava druge učesnike u saobraćaju
 - * da, ako ima uključene sve pokazivače pravca
 - * ne smije

- Crveno i plavo trepćuće svjetlo koja se naizmjenično pale na vozilu su svjetlosni znaci koje daju:
 - * vozila sa prvenstvom prolaza
 - * vozila pod pratnjom
 - * specijalna vozila

- Vozač vozila dok ga drugo vozilo pretiče:
 - * ne smije da povećava brzinu kretanja
 - * smije da poveća brzinu kretanja
 - * ne smije da smanji brzinu kretanja

- Okretanje vozila za 180° iz dotadašnjeg smjera kretanja radi uključivanja u suprotni saobraćajni tok je:
 - * kružno okretanje
 - * lijevo skretanje
 - * polukružno okretanje

- Mladi vozač na magistralnom putu ne smije upravljati vozilom brzinom većom od:
 - * 50 km/h
 - * 60 km/h
 - * 70 km/h

- Noću vozač može upotrijebiti svjetlosni znak upozorenja na putu u naselju, prilikom:
 - * mimoilaženja sa drugim vozilom
 - * mimoilaženja sa pješakom
 - * preticanja drugog vozila

- Na raskrsnici postoji horizontalna i svjetlosna signalizacija, vozač će postupiti prema:
 - * pravilu propuštanja vozila sa desne strane
 - * značenju svjetlosne signalizacije
 - * oznakama na kolovozu

- Mladi vozač ne smije upravljati vozilom, osim na autoputu, brzinom većom od:
 - * 100 km/h
 - * 80 km/h
 - * 70 km/h

- Vozač koji se približava obilježenom pješačkom prelazu, mora:
 - * smanjiti brzinu kretanja vozila do 30 km/h
 - * smanjiti brzinu i nastaviti kretanje sa vozilom bez obzira na saobraćajnu situaciju
 - * prilagoditi brzinu kretanja vozila tako da se u svakoj situaciji može bezbjedno zaustaviti.....

- Brzina kretanja teretnog motornog vozila čija je najveća dozvoljena masa do -500 kg ograničena je na:
 - * 80 km/h
 - * 70 km/h
 - * 60 km/h

- Prekid kretanja vozila u trajanju dužem od pet minuta, osim prekida koji se vrši da bi se postupilo po znaku ili pravilu kojim se reguliše saobraćaj je:
 - * zaustavljanje vozila
 - * parkiranje vozila
 - * isključenje vozila

- Brzina kretanja autobusa u javnom gradskom prevozu putnika ograničena je do:
 - * 50 km/h
 - * 60 km/h
 - * 70 km/h

- Vozač umjesto zvučnog znaka upozorenja noću može da upotrijebi:
 - * dnevna svjetla
 - * svjetlosni znak upozorenja
 - * svjetla za maglu

- Površina koja nije namjenjena za saobraćaj vozila, koja se nalazi na sredini kolovoza sa jednosmjernim saobraćajem, ako saobraćajnim znakom nije drugačije određeno:
 - * može se obilaziti sa lijeve ili desne strane
 - * može da se obilazi samo sa desne strane
 - * može da se obilazi samo sa lijeve strane

- Na putu za saobraćaj vozila u oba smjera na kojem postoje tri saobraćajne trake vozač:
 - * smije da koristi bilo koju saobraćajnu traku
 - * ne smije da koristi saobraćajnu traku uz desnu ivicu kolovoza
 - * ne smije da koristi saobraćajnu traku uz lijevu ivicu kolovoza

- Na raskrsnici vozač je dužan:
 - * da propusti vozilo koje nailazi sa njegove lijeve strane
 - * da propusti vozilo koje nailazi sa njegove desne strane
 - * da propusti sva vozila

- Odstojanje između vučnog i vučenog putničkog vozila, ako se vuče pomoću užeta iznosi:
 - * od 1 do 2 metara
 - * od 3 do 5 metara.....
 - * preko 5 metara.....

- U vozilu u kojem su ugrađeni sigurnosni pojasevi u toku vožnje sigurnosni pojas mora da koristi:
 - * samo vozač
 - * vozač i putnici
 - * samo vozač i suvozač

- Kad se vozilo za organizovani prevoz djece zaustavi na kolovozu radi ulaska, odnosno izlaska djece, vozač:
 - * mora uključiti lijevi pokazivač pravca
 - * mora uključiti desni pokazivač pravca
 - * mora uključiti sve pokazivače pravca

- U naselju se saobraćajnim znakom motornim vozilima može ograničiti brzina kretanja najviše do:
 - * 80 km/h.....
 - * 50 km/h.....
 - * 60 km/h

- Vozač vozila za organizovani prevoz djece kad zaustavi vozilo na kolovozu radi ulaska-izlaska djece mora:
 - * uključiti lijevi pokazivač pravca
 - * uključiti sve pokazivače pravca
 - * uključiti desni pokazivač pravca

- Kada vozila na raskrsnicu dolaze iz suprotnih smjerova i skreću ulijevo mimoilaze se:
 - * sa desne strane
 - * sa lijeve strane
 - * po dogovoru.....

- Prilikom uključivanja u saobraćaj vozač je dužan:
 - * da upotrijebi zvučni znak upozorenja i da uključi odgovarajući pokazivač pravca
 - * da uključi sve pokazivače pravca
 - * da se uvjeri da to može učiniti na bezbjedan način i da uključi odgovarajući pokazivač pravca

- Vozilo koje se kreće po šinama postavljenim na sredini kolovoza:
 - * smije da se pretiče sa desne strane
 - * smije da se pretiče sa lijeve strane
 - * ne smije da se pretiče

- Prilikom mimoilaženja sa pješakom, vozač je dužan da:
 - * drži bezbjedno rastojanje između svog vozila i pješaka
 - * sirenom upozori pješaka kako bi pješak napustio kolovoz
 - * ubrza vozilo da se što prije mimoide sa pješakom

- Odstojanje između vučnog i vučenog motornog vozila, ako se vuče pomoću krute veze inosi:
 - * od 3 do 5 metara
 - * preko 5 metra
 - * do 3 m

- Prolaženje vozilom pored drugog vozila koje se ne pomjera je radnja:
 - * preticanja
 - * obilaženja
 - * prestrojavanja

- Brzina kretanja teretnog vozila sa priključnim vozilom ograničena je na:
 - * 60 km/h
 - * 70 km/h
 - * 80 km/h

- Vozač kome je dat znak za preticanje:
 - * dužan je da pomjeri svoje vozilo ka desnoj ivici kolovoza
 - * dužan je da pomjeri svoje vozilo ka razdjelnoj liniji
 - * dužan je da pomjeri vozilo ka lijevoj ivici kolovoza

- Da li vozila pod pratnjom smiju presijecati kolonu pješaka:
 - * ne, ako je kolona duža od 30 metara
 - * ne, bez obzira na dužinu kolone
 - * da, bez obzira na dužinu kolone

- U priključnom vozilu za stanovanje – kamp-prikolici:
 - * smiju se prevoziti lica
 - * ne smiju se prevoziti lica
 - * ne smije se prevoziti više od pet lica

- Teret na motornom vozilu može da pređe najudaljeniju tačku na prednjoj strani vozila:
 - * do 1,5 metara
 - * do 1 metar
 - * nije ograničeno, ali se mora označiti propisanom tablom

- Mladi vozač je vozač:
 - * koji ima manje od 12 mjeseci vozačkog iskustva
 - * do 24 godine života
 - * do 21 godinu života

- Ako u kretanju vozilom na putu naiđete na saobraćajni znak "djeca na putu" postupićete tako što ćete:
 - * sa naročitom oprežnošću nastaviti kretanje kako bi mogli blagovremeno zaustaviti vozilo
 - * prilagoditi brzinu prema opštem ograničenju za datu dionicu puta
 - * prilagoditi brzinu vremenskim uslovima

- Kada se vozilom krećeš pored autobusa zaustavljenog na stajalištu postupićeš tako:
 - * što ćeš zaustaviti vozilo i sačekati ulaz putnika u autobus, a zatim nastaviti kretanje
 - * što ćeš uključiti sirenu i nastaviti kretanje bez dodatne pažnje na lica koja ulaze u autobus, odnosno izlaze
 - * što ćeš se kretati smanjenom brzinom da ne ugrožavam lica koja u autobus ulaze, odnosno izlaze

- Vozač dok upravlja putničkim motornim vozilom u saobraćaju mora u vozilu:
 - * imati najmanje dva prsluka sa reflektujućim osobinama
 - * imati prsluka sa reflektujućim osobinama koliko ima i mjesta za sjedenje
 - * imati jedan prsluk sa reflektujućim osobinama

- Na putu u naselju na kojem brzina nije ograničena saobraćajnim znakom, vozač ne smije da se kreće brže od:
 - * 50 km/h
 - * 60 km/h
 - * 70 km/h

- Kada se vozač uključuje vozilom sa zemljanog puta na put sa asfaltnim zatorom, potrebno je:
 - * da zaustavi vozilo i ukloni blato sa točkova nakon uključjenja
 - * da naizmjenično ubrza i smanji brzinu vozila nakon uključjenja, kako bi blato spalo sa točkova
 - * da zaustavi vozilo i ukloni blato sa točkova prije uključjenja

- Prilikom kretanja vozilom po kolovozu vozač je dužan da vozilo drži:
 - * što bliže desnoj ivici kolovoza
 - * sredinom kolovozne trake
 - * bliže razdjelnoj liniji

- Saobraćajnu traku namijenjenu za kretanje vozila za gradski prevoz putnika mogu koristiti:
 - * vozila za odvoz smeća
 - * vozila sa preventivom prolaza
 - * putnička vozila pri preticanju

- Kada se iza vozila zbog spore vožnje formira kolona vozila, vozač je dužan da:
 - * nastavi kretanje bez obaveze prema drugim učesnicima u saobraćaju
 - * na odgovarajućem mjestu na putu omogući vozilima da ga bezbjedno preteknu, obidu ili prođu
 - * nastavi kretanje do prve raskrsnice sa lokalnim putem i isključi se iz saobraćaja

- Vozač smije da zaustavi ili parkira svoje vozilo na trotoaru:
 - * ako trotoar ima širinu veću od 1,6 metara
 - * ako je saobraćajnim znakom dozvoljeno, bez obzira na širinu trotoara i prolaza za pješake
 - * ako je dozvoljeno saobraćajnom signalizacijom, i ako ostane prolaz za pješake najmanje širine 1,6 metara, koji ne smije biti uz ivicu kolovoza

- Vozilo koje se kreće po šinama postavljenim uz desnu ivicu kolovoza pretiče se:
 - * sa bilo koje strane
 - * sa lijeve strane
 - * sa desne strane

- Za vrijeme kretanja vozila unazad:
 - * moraju biti uključeni svi pokazivači pravca
 - * ne moraju biti uključeni svi pokazivači pravca
 - * mora biti uključen samo desni pokazivač pravca

- Vozačka dozvola za kategoriju B može se izdati licu koje je navršilo:
 - * 17 godina
 - * 17 godina i 6 mjeseci
 - * 18 godina

- Vozač koji na kolovozu bez ulične rasvjete zaustavi ili parkira vozilo, noću ili u uslovima smanjene vidljivosti, mora na vozilu uključiti:
 - * oborena svjetla
 - * parkirna, odnosno poziciona svjetla
 - * svjetla za maglu

- Odstojanje na kojem učesnik u saobraćaju može jasno vidjeti kolovoz je:
 - * preglednost.....
 - * vidno polje
 - * vidljivost

- Za vožnju bicikla, gdje ne postoji posebna staza, odnosno traka, može da se koristi kolovoz:
 - * u širini do 1 metra od desne ivice kolovoza
 - * u širini do 1,5 metara od desne ivice kolovoza
 - * u širini do 1,2 metra od desne ivice kolovoza

- Brzina kretanja vozila na javnom putu kada prevozi opasne materije van naselja ograničena je:
 - * na 60 km/h
 - * na 70 km/h
 - * na 80 km/h

- Vozač može da se uključi vozilom u saobraćaj kada:
 - * uključi zvučni signal i sve pokazivače pravca
 - * uključi samo pokazivač pravca
 - * se uvjeri da ne ometa i na propisan način obavijesti ostale učesnike.....

- Kada se vozilom vrši prevoz djeteta u bezbjednosnom sjedištu:
 - * dijete ne mora biti vezano sigurnosnim pojasom
 - * dijete ne mora biti vezano, ako je sjedište pričvršćeno sigurnosnim pojasom
 - * dijete mora biti vezano sigurnosnim pojasom

- Na javnom putu gdje su kolovozne trake fizički odvojene, vozač smije vozilom da se kreće:
 - * kolovoznom trakom namijenjenom za saobraćaj vozila iz suprotnog smjera
 - * desnom kolovoznom trakom
 - * lijevom i desnom kolovoznom trakom

- Lice koje se prevozi vozilom ne smije:
 - * da piše poruke na telefonskom uređaju
 - * da ometa vozača u upravljanju
 - * da koristi slušalice

- Kad se vozilom kreće unazad vozač je:
 - * dužan da propusti vozilo koje dolazi iza njegovog vozila
 - * dužan da uključi lijevi pokazivač pravca
 - * nije dužan da propusti vozilo koje dolazi iza njegovog vozila

- Sredstvo kojim se ometa rad uređaja za mjerenje brzine kretanja vozila:
 - * ne smije se koristiti na dijelu puta gdje postoji dopunska tabla radarska kontrola
 - * smije se koristiti na dijelu puta gdje ne postoji dopunska tabla radarska kontrola.....
 - * ne smije se koristiti i nalaziti u vozilu

- Ako se vozač nalazi na kolovozu van svog vozila:
 - * dužan je da nosi prsluk sa svjetlosno reflektujućim osobinama.....
 - * nije dužan da nosi prsluk sa svjetlosno reflektujućim osobinama.....
 - * dužan je da položajem ruku upozori ostale učesnike o svom prisustvu.....

- Kada na raskrsnici vozila dolaze iz suprotnih smjerova i skreću ulijevo mimoilaze se sa:
 - * desne strane
 - * lijeve strane
 - * lijeve i desne strane

- U toku kretanja za vrijeme magle na vozilu moraju da budu uključena:
 - * velika svjetla
 - * oborena svjetla
 - * pokazivači pravca

- Vozač koji se približava raskrsnici dužan je da:
 - * poveća brzinu kretanja da što brže prođe kroz raskrsnicu
 - * prilagodi vožnju uslovima saobraćaja na raskrsnici.....
 - * vozi brzinom koja je propisana opštim ograničenjem.....

Kako ćete postupiti u situaciji prikazanoj na slici:

- * zaustaviću se ispred raskrsnice
- * propustiću vozilo koje skreće lijevo i nastaviti kretanje
- * nastaviću kretanje pravo

U situaciji prikazanoj na slici dužni ste da postupate:

- * po uključenom svijetlu na semaforu
- * po vertikalnoj saobraćajnoj signalizaciji.....
- * po znaku koji daje ovlašćeni policijski službenik

Kako ćete postupiti u situaciji prikazanoj na slici:

- * nastaviću kretanje pravo ne propuštajući vozilo 1
- * propustiću vozilo 1 i nastaviti kretanje
- * ubrzaću kretanje i prije vozila 1 proći kroz raskrsnicu

Znak izričite naredbe u situaciji kao na slici ima značenje:

- * ukrštanje sa putem sa prvenstvom prolaza
- * prvenstvo u odnosu na vozila iz suprotnog smjera
- * obavezno zaustavljanje

Kako ćete postupiti u situaciji prikazanoj na slici, ako sa vozilom 2 zadržavate pravac kretanja:

- * nastaviću kretanje bez propuštanja vozila
- * nastaviću kretanje uz propuštanje samo vozila 1
- * nastaviću kretanje uz propuštanje vozila 3 i 4

U situaciji prikazanoj na slici redoslijed prolaska vozila je:

.....

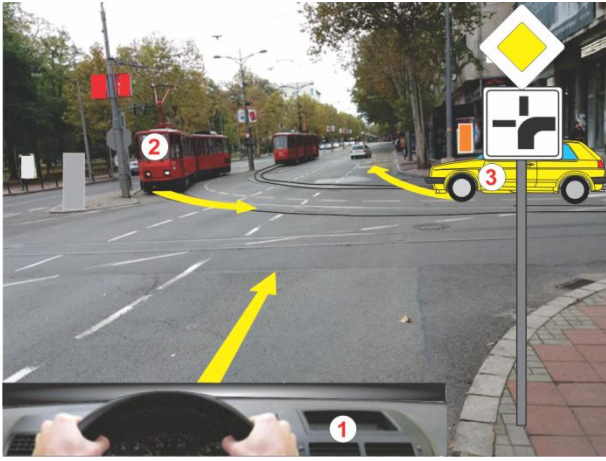

Ako je biciklista ušao u raskrsnicu na crveno svijetlo na semaforu u smjeru svog kretanja, kao na slici:

- * propisno vrši radnju prolaska kroz raskrsnicu
- * nepropisno jer treba da gura biciklo pored sebe
- * nepropisno vrši radnju prolaska kroz raskrsnicu

- U situaciji prikazanoj na slici biciklista prelazi kolovoz na:

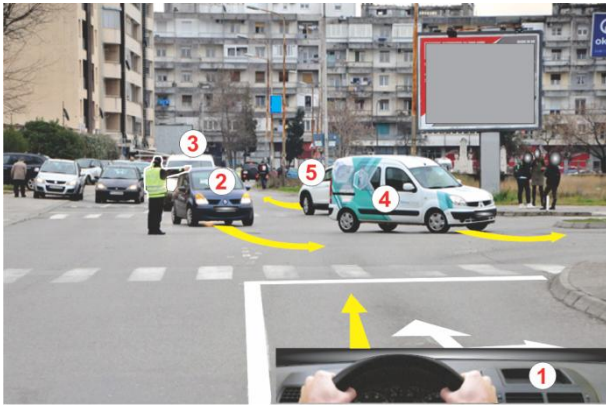
- * obilježenoj biciklističkoj stazi
- * obilježenoj biciklističkoj traci
- * obilježenoj razdjelnoj liniji pješačkog prelaza

- Kako ćete postupiti u situaciji prikazanoj na slici:
 - * propustiću putničko vozilo 3 i nastaviti kretanje
 - * propustiću tramvaj 2 i nastaviti kretanje
 - * propustiću tramvaj 2 i putničko vozilo 3, pa nastaviti

- Redosljed prolaska vozila kroz raskrsnicu je:

--	--	--

- Kako ćete postupiti u situaciji prikazanoj na slici:
 - * nastaviću kretanje pravo
 - * nastaviću kretanje pravo uz propuštanje vozila 4 i 5
 - * zaustaviću vozilo

- U prikazanoj situaciji vozilo 2 će:
 - * se zaustaviti i propustiti vozilo
 - * nastaviti kretanje ulijevo bez propuštanja vozila 1
 - * se zaustaviti zbog znaka koji daje ovlašteno lice.....

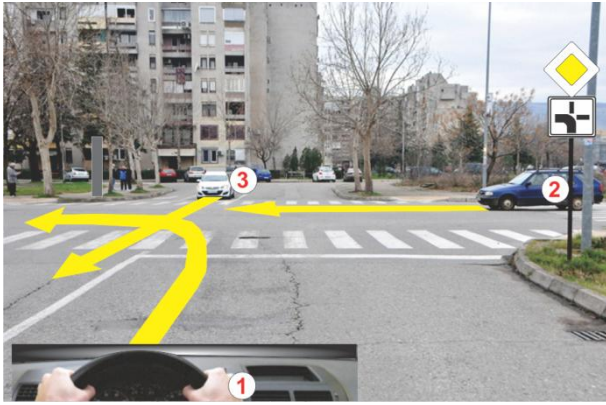
- U situaciji prikazanoj na slici prvenstvo prolaza ima:
 - * vozilo 1 u odnosu na vozilo 2
 - * vozilo 2 u odnosu na vozilo 1
 - * vozilo 1 zbog pravila desne strane

- U situaciji prikazanoj na slici redosljed prolaska vozila regulisan je:
 - * pravilom propuštanja vozila sa desne strane
 - * pravilom propuštanja vozila sa lijeve strane
 - * vertikalnim saobraćajnim znakom

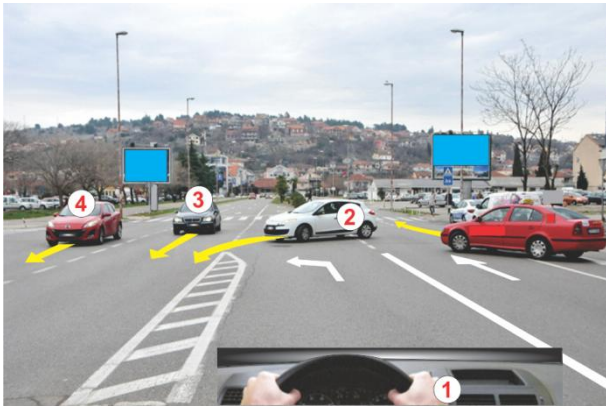
- Kako ćete postupiti u situaciji prikazanoj na slici:
 - * propustiću vozilo koje skreće ulijevo
 - * nastaviću kretanje pravo jer imam prvenstvo prolaza
 - * zaustaviću se ispred raskrsnice zbog znaka STOP

- U situaciji prikazanoj na slici postupićete po:
 - * saobraćajnom znaku STOP.....
 - * značenju svjetlosnih znakova na semaforu
 - * saobraćajnom pravilu ulaska u neregulisanu raskrsnicu

U situaciji prikazanoj na slici redoslijed prolaska vozila je:

U situaciji prikazanoj na slici redoslijed prolaska kroz raskrsnicu je regulisan:
 * saobraćajnim znakom.....
 * pravilom propuštanja vozila sa desne strane
 * horizontalnim oznakama

U situaciji prikazanoj na slici prilikom skretanja ulijevo treba da:
 * nastavim kretanje bez propuštanja vozila 2, 3 i 4
 * propustim vozila 3 i 4.....
 * propustim vozila 2, 3 i

U situaciji prikazanoj na slici strelice na kolovozu (bijeje boje) obilježavaju:
 * liniju usmjeravanja
 * obavezan smjer samo za putnička vozila
 * obavezan smjer kretanja

Kako ćete postupiti u situaciji prikazanoj na slici:
 * nastaviću kretanje pravo bez propuštanja tramvaja
 * nastaviću kretanje pravo nakon propuštanja tramvaja
 * uz povećanu opreznost nastaviću kretanje pravo

U situaciji prikazanoj na slici redoslijed prolaska kroz raskrsnicu je regulisan:
 * vertikalnom signalizacijom
 * primjenom pravila desne strane
 * primjenom pravila prvenstva prolaza

- Kako ćete postupiti u situaciji prikazanoj na slici:
 * zaustaviću se ispred raskrsnice i propustiti vozilo
 * nastaviću kretanje pravo uz povećanu pažnju.....
 * nastaviću kretanje pravo bez propuštanja vozila 2

- U situaciji prikazanoj na slici dopunska tabla označava:
 * nailazak na obilaznicu
 * da se krećem po putu sa prvenstvom prolaza
 * spajanje sa putem sa prvenstvom prolaza

U situaciji kao na slici, kada prolazite pored vozila 2 koje se kreće iz suprotnog smjera je radnja:

- * obilaženja
- * mimoilaženja
- * preticanja

U situaciji prikazanoj na slici:

- * nastaviću kretanje pravo ne propuštajući pješaka
- * ubrzaću kretanje vozila i proći ispred pješaka
- * zaustaviću se i propustiti pješaka

U situaciji prikazanoj na slici:

- * smijem preticati.....
- * ne smijem preticati
- * smijem preticati zbog oznaka na kolovozu

U situaciji prikazanoj na slici neisprekidana uzdužna linija uz desnu ivicu kolovoza označava:

- * ivicu kolovoza
- * ivičnu liniju
- * razdjelnu liniju

Kako ćete postupiti u situaciji prikazanoj na slici:

- * zaustaviću se ispred raskrsnice
 - * propustiću vozila iz suprotnog smjera pa nastaviti kretanje..
 - * nastaviću kretanje ne propuštajući vozila iz suprotnog
- smjera

U situaciji prikazanoj na slici biciklisti se kreću:

- * nepropisno, jer su napravili kolonu
- * nepropisno, jer ne nose prsluk sa reflektujućim osobinama .
- * propisno

U situaciji kao na slici:

- * nastaviću kretanje desno
- * zaustaviću se ispred raskrsnice
- * nastaviću kretanje pravo.....

U situaciji prikazanoj na slici postupićete po:

- * svjetlosnom saobraćajnom znaku
- * vertikalnom saobraćajnom znaku
- * horizontalnim oznakama

Kako ćete postupiti u situaciji prikazanoj na slici:

- * nastaviću kretanje pravo
- * zaustaviću vozilo
- * nastaviću kretanje lijevo nakon prouštanja vozila 2 i 3

U situaciji prikazanoj na slici policijsko vozilo:

- * može da nastavi kretanje pravo
- * mora da se zaustavi
- * može da nastavi kretanje u bilo kojem pravcu

U situaciji prikazanoj na slici vozač:

- * vozilo 1 treba da propusti vozilo 2
- * vozilo 2 treba da ubrza kretanje i prođe ispred vozila 1
- * vozilo 2 treba da propusti vozilo

U situaciji prikazanoj na slici vozilo 1:

- * ne smije da se zaustavi ili parkira
- * smije da se zaustavi
- * smije da se zaustavi ili parkira

U situaciji prikazanoj na slici:

- * putničko vozilo 1 ima dozvoljen prolaz
- * vozila 2, 3 i 4 imaju dozvoljen prolaz
- * samo policijsko vozilo 4 ima dozvoljen prolaz

U situaciji prikazanoj na slici policijsko vozilo 4:

- * može da nastavi kretanje pravo
- * mora da se zaustavi
- * može da nastavi kretanje pravo nakon prolaska vozila 1

Kako ćete postupiti u situaciji prikazanoj na slici, ako upravljate vozilom 1:

- * nakon propuštanja vozila 2 moram skrenuti udesno
- * imam prvenstvo prolaza u odnosu na vozilo 2
- * zaustaviću se ispred raskrsnice i propustiti sva vozila

Obavezan smjer u desno, u situaciji na slici, odnosi se:

- * na teretna i priključna vozila
- * na sva vozila osim teretna
- * na teretna vozila

- Kako ćete postupiti u situaciji prikazanoj na slici:
- * nastaviću kretanje pravo kroz raskrsnicu
 - * zaustaviću se ispred raskrsnice i propustiti vozilo 2
 - * zaustaviću se ispred raskrsnice i propustiti vozilo

U situaciji prikazanoj na slici redoslijed prolaska vozila kroz raskrsnicu je:
.....

- Kako ćete postupiti u situaciji prikazanoj na slici, ako vozila zadržavaju pravac kretanja, a upravljate sa vozilom 2:
- * nastaviću kretanje bez propuštanja vozila
 - * nastaviću kretanje nakon propuštanja samo vozila 3 i 4
 - * nastaviću kretanje uz propuštanje vozila 1

U situaciji na slici kada vozila zadržavaju pravac kretanja redoslijed prolaska vozila je:
.....

- Kako ćete postupiti u situaciji prikazanoj na slici:
- * nastaviću kretanje ulijevo bez zaustavljanja kroz raskrsnicu
 - * zaustaviću se ispred raskrsnice
 - * nastaviću kretanje pravo kroz raskrsnicu

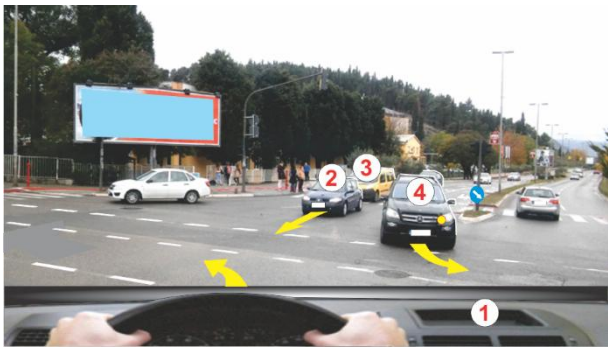
U situaciji prikazanoj na slici upaljeno žuto svjetlo na semaforu znači:

- * zabranu prolaza samo pravo
- * slobodan prolaz samo pravo
- * zabranu prolaza kroz raskrsnicu.....

- Kako ćete postupiti u situaciji prikazanoj na slici, kada policijski službenik bočno ispruženih ruku i tijelom okrenutim prema vozilima 2 i 3 reguliše saobraćaj:
- * propustiću samo vozila 2 i 3
 - * propustiću samo vozilo 4 i nastaviti kretanja
 - * nastaviću kretanje bez propuštanja vozila 2, 3 i 4

U situaciji prikazanoj na slici redoslijed prolaska vozila kojima je dozvoljen prolazak je:
.....

- Kako ćete postupiti u situaciji prikazanoj na slici:
- * nastaviću kretanje bez propuštanja vozila
 - * neću propustiti vozilo 3
 - * propustiću vozila 2 i 3

- U situaciji prikazanoj na slici sa vozilom 4 se:
- * mimoilazim sa desne strane
 - * mimoilazim sa lijeve strane.....
 - * obilazim sa desne strane.....

- Kako ćete postupiti u situaciji prikazanoj na slici:
- * zaustaviću se ispred raskrsnice zbog znaka STOP
 - * nastaviću kretanje, jer zadržavam pravac
 - * zaustaviću se ispred raskrsnice zbog svijetla na semaforu

- U situaciji prikazanoj na slici prolazak kroz raskrsnicu regulisan je:
- * svjetlosnim saobraćajnim znakom
 - * pravilom desne strane.....
 - * saobraćajnim znakom

- Kako ćete postupiti u situaciji prikazanoj na slici:
- * nastaviću kretanje pravo jer zadržavam pravac kretanja
 - * nastaviću kretanje pravo jer ne radi semafor
 - * zaustaviću se ispred raskrsnice

- U situaciji prikazanoj na slici dužni ste da postupate:
- * po saobraćajnim znacima
 - * po semaforu
 - * po pravilu propuštanja vozila samo sa desne strane

- Kako ćete postupiti u situaciji prikazanoj na slici:
- * propustiću samo vozila koja dolaze sa desne strane
 - * propustiću samo vozila sa lijeve strane
 - * zaustaviću vozilo

- U situaciji prikazanoj na slici redosljed prolaska vozila kojima je dozvoljen prolazak je:
-

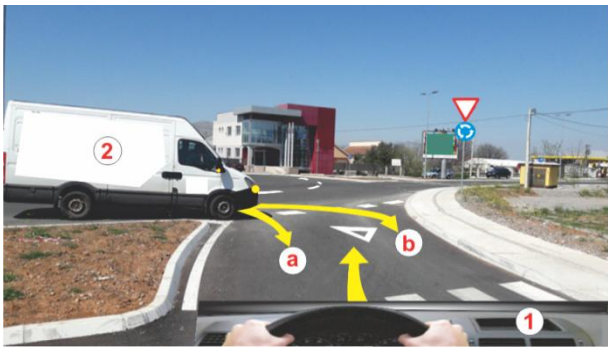
- U situaciji prikazanoj na slici vozač vozila 1 treba da:
- * nastavi kretanje bez propuštanja vozila 2
 - * se zaustavi i nakon propuštanja vozila 2 nastavi kretanje
 - * se zaustavi i prestroji u desnu saobraćajnu traku

- U situaciji prikazanoj na slici vozač vozila 1 postupiće po:
- * pravilu mimoilaženja vozila različitih kategorija
 - * pravilu propuštanja vozila sa desne strane
 - * vertikalnoj i horizontalnoj saobraćajnoj signalizaciji

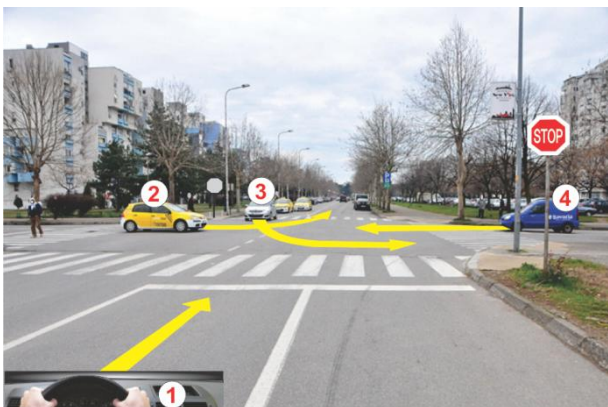
- U situaciji prikazanoj na slici:
- * treba da nastavim kretanje ulijevo
 - * mogu izvršiti prestrojavanje u desnu traku
 - * bez prestrojavanja nastaviću kretanje pravo.....

- U prikazanoj situaciji strelice na kolovozu obelježavaju:
- * obavezan smjer kretanja ulijevo
 - * namjenu saobraćajnih traka
 - * obavezan smjer kretanja udesno

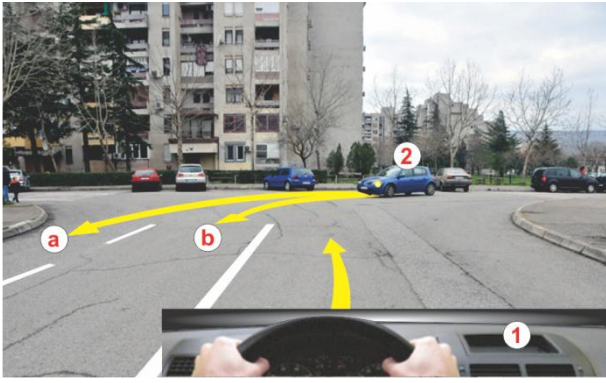
- U raskrsnici kao na slici:
- * nijesam dužan da propustim vozila u kružnom toku.....
 - * dužan sam da propustim samo vozila koja mi dolaze sa.....
 - desne strane
 - * dužan sam da propustim sva vozila koja se kreću u
 - kružnom toku

- U situaciji prikazanoj na slici teretno vozilo 2:
- * propisno skreće udesno putanjom a
 - * nepropisno skreće udesno
 - * propisno skreće udesno putanjom b

- Kako ćete postupiti u situaciji prikazanoj na slici:
- * zaustaviću se ispred raskrsnice i propustiti vozila 4 i 2
 - * zaustaviću se ispred raskrsnice i propustiti sva vozila
 - * propustiću samo vozilo 3

- U situaciji prikazanoj na slici redoslijed prolaska vozila kroz raskrsnicu je:
-

Kako ćete postupiti u situaciji prikazanoj na slici:

- * propustiću vozilo 2 i nastaviti kretanje ulijevo
- * nastaviću kretanje ulijevo ne propuštajući vozilo 2
- * ubrzaću kretanje vozila i proći ispred vozila

U situaciji prikazanoj na slici vozilo 2 se kreće:

- * propisno putanjom a
- * propisno putanjom b
- * propisno bliže desnoj ivici kolovoza

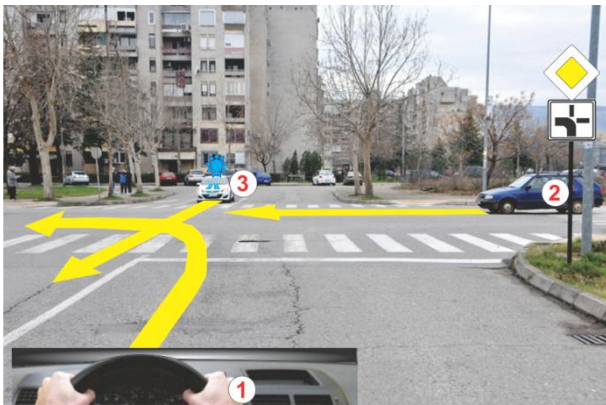

Kako ćete postupiti u situaciji prikazanoj na slici:

- * nastaviću kretanje pravo kroz raskrsnicu
- * zaustaviću se ispred raskrsnice pa nastaviti kretanje pravo ..
- * nastaviću kretanje u lijevo kroz raskrsnicu

U situaciji prikazanoj na slici strelice na kolovozu označavaju:

- * obavezan smjer
- * namjenu saobraćajnih traka
- * putokaz

Kako ćete postupiti u situaciji prikazanoj na slici:

- * nastaviću kretanje ulijevo nakon propuštanja vozila 3
- * nastaviću kretanje ulijevo bez propuštanja vozila 2 i 3
- * zaustaviću se i propustiti vozila 2 i 3

U situaciji prikazanoj na slici redosljed prolaska vozila je:

.....

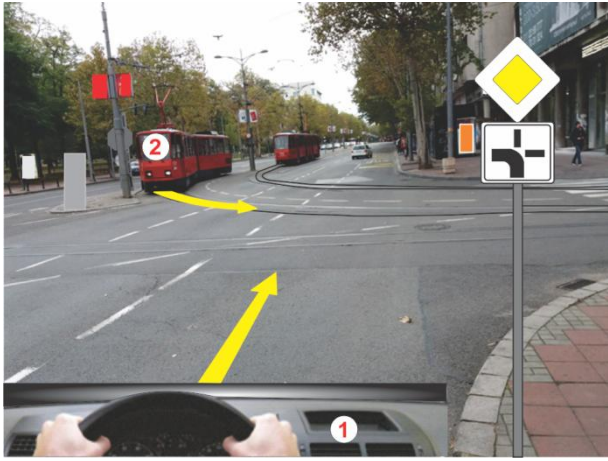

U situaciji prikazanoj na slici vozilo:

- * 1 treba da nastavi kretanje bez propuštanja vozila 2
- * 2 treba da propusti vozilo 1 i nastavi kretanje
- * 1 treba da propusti vozilo 2 pa da nastavi kretanje

U situaciji prikazanoj na slici vozač vozila 1 postupiće po:

- * pravilu propuštanja vozila samo sa desne strane
- * pravilu prolaska kroz neregulisanu raskrsnicu
- * saobraćajnom znakom

Kako ćete postupiti u sledećoj situaciji:

- * nastaviću kretanje pravo bez propuštanja tramvaja
- * nastaviću kretanje pravo nakon propuštanja tramvaja
- * zaustaviću se i propustiti tramvaj

U situaciji prikazanoj na slici prolazak vozila kroz raskrnicu je regulisan:

- * vertikalnom saobraćajnom signalizacijom
- * prednošću prolaska šinskog vozila
- * pravilom propuštanja vozila samo sa desne strane

Kako ćete postupiti u situaciji prikazanoj na slici:

- * nastaviću kretanje pravo jer imam prvenstvo prolaza
- * nastaviću kretanje smanjenom brzinom
- * zaustaviću se ispred raskrsnice i propustiti vozila iz
- suprotnog smjera

U situaciji prikazanoj na slici dužni ste da postupate po:

- * svetlosnoj saobraćajnoj signalizaciji.....
- * vertikalnoj saobraćajnoj signalizaciji
- * pravilu propuštanja vozila sa desne strane

U situaciji prikazanoj na slici redoslijed prolaska vozila kroz raskrnicu je:

.....

U raskrsnici sa kružnim tokom saobraćaja, kretanje vozila vrši se:

- * u bilo kojem smjeru
- * u smjeru kazaljke na satu
- * u suprotnom smjeru kazaljke na satu

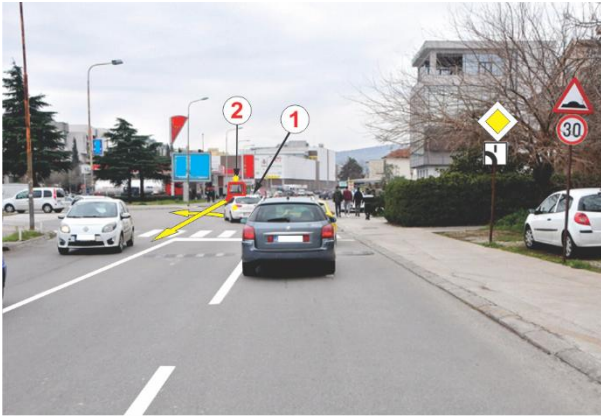

Kako ćete postupiti u situaciji prikazanoj na slici:

- * zaustaviću se i propustiti vozilo -.....
- * nastaviću kretanje pravo iza vozila 2
- * smanjiću brzinu kretanja i propustiti vozilo -.....

U situaciji prikazanoj na slici vučno vozilo 3 je tegljač, a vučeno vozilo je:

- * prikolica
- * laka prikolica
- * poluprikolica

U situaciji prikazanoj na slici, putničko vozilo 1 skreće ulijevo, a traktor 2 zadržava pravac kretanja. Prvenstvo prolaza ima:

- * traktor 2 jer ima uključeno žuto rotaciono svjetlo
- * traktor 2 jer zadržava pravac kretanja
- * putničko vozilo 1

Za vrijeme kretanja na traktoru se može nalaziti:

- * vozač i jedno lice.....
- * samo vozač
- * vozač i dva lica

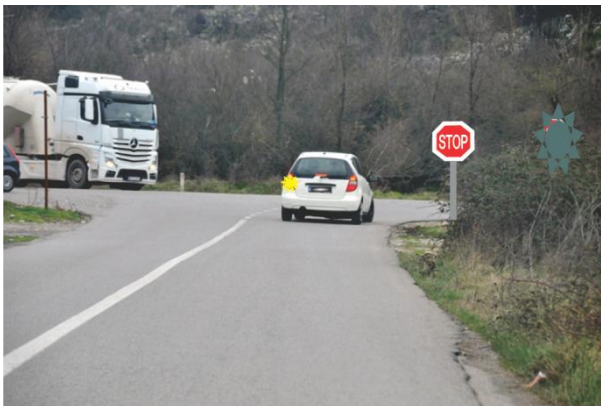

Kako ćete postupiti u situaciji prikazanoj na slici:

- * nastaviću kretanje pravo kroz raskrnicu jer, je na semaforu zeleno svjetlo
- * neću ući u raskrnicu zbog gustine saobraćaja
- * nastaviću kretanje udesno kroz raskrnicu

U situaciji prikazanoj na slici:

- * smijem da vršim polukružno okretanje
- * smijem da se zaustavim u raskrnicu
- * ne smijem da vršim polukružno okretanje vozila

- Vozač putničkog vozila u situaciji kao na slici, treba da:

- * nastavi kretanje u lijevo bez propuštanja teretnog vozila
- * nastavi kretanje pravo bez propuštanja teretnog vozila
- * se zaustavi ispred raskrsnice i propusti teretno vozilo

- U situaciji prikazanoj na slici vozač putničkog vozila postupiće po:

- * vertikalnoj saobraćajnoj signalizaciji.....
- * pravilu propuštanja vozila sa desne strane
- * pravilu propuštanja vozila veće kategorije

Kako ćete postupiti u situaciji prikazanoj na slici:

- * zaustaviću vozilo i propustiti pješake
- * nastaviću kretanje ne propuštajući pješake
- * sirenom ću upozoriti pješake i nastaviti kretanje.....

U situaciji prikazanoj na slici poprečne oznake na kolovozu označavaju:

- * pješački prelaz.....
- * pješačko ostrvo
- * stazu za pješake

U situaciji prikazanoj na slici treba da:

- * nastavim kretanje desnom saobraćajnom trakom
- * izvršim preticanje policijskog vozila
- * zaustavim vozilo

Znak koji daje ovlašćeni policijski službenik:

- * obavezujući je za sve učesnike u saobraćaju
- * ne obavezuje kada se daje iz vozila
- * obavezujući je samo za bicikliste

U situaciji prikazanoj na slici vozilo 1 pretiče biciklistu:

- * nepropisno, jer prelazi u suprotnu saobraćajnu traku
- * nepropisno, jer ugrožava biciklistu
- * propisno

Vozač vozila 1 nakon preticanja dužan je:

- * da nastavi kretanje saobraćajnom trakom kojom je vršio preticanje
- * da se vrati u svoju saobraćajnu traku i nastavi kretanje
- * da nastavi kretanje uz lijevu ivicu kolovoza

U situaciji prikazanoj na slici brže kretanje vozila kojim upravljáš od vozila 1 i 2:

- * je radnja preticanja vozila
- * je radnja obilaženja vozila
- * ne smatra se radnjom preticanja vozila

U situaciji prikazanoj na slici vozila 1 i 2, koja se kreću jedno iza drugog:

- * čine kolonu vozila i ne smiju se preticati
- * čine kolonu vozila i smiju se preticati
- * ne čine kolonu vozila

Na poziciji prikazanoj na slici vozila 1, 2, 3 i 4:

- * ne smiju da se zaustave ili parkiraju
- * smiju da se zaustave, ali ne i da se parkiraju
- * smiju da se zaustave i parkiraju

Vozač auto-taksi prevoza na ulazu, odnosno izlazu iz garaže:

- * ne smije da se zaustavi
- * smije da se zaustavi samo za ulazak ili izlazak putnika.....
- * smije da se parkira najviše 15 minuta

Radnja u kojoj se vozila 1 i 2 kreću suprotnim smjerovima kao na slici je:

- * ukrštanje
- * obilaženje
- * mimoilaženje

Teret na vozilu 2 prelazi 1,5 m najistureniju tačku na prednjoj strani vozila, a to je:

- * dozvoljeno
- * dozvoljeno, ali mora biti označeno crvenom tablom
- * nije dozvoljeno

U situaciji prikazanoj na slici:

- * ubrzaćeš kretanje kako ne bi ometao pješake.....
- * nećeš propustiti pješake, jer nisu na tvojoj saobraćajnoj traci
- * zaustavićeš vozilo i propustiti pješake

U situaciji prikazanoj na slici oznake na kolovozu znače da se u blizini pješačkog prelaza nalazi:

- * zona škole
- * putokaz do škole
- * dio kolovoza namijenjen za parkiranje školskog autobusa ...

U situaciji prikazanoj na slici, na dijelu kolovoza za dvosmjerni saobraćaj vozilo 2:

- * smije da vrši preticanje
- * smije da vrši preticanje, ako ne ometa vozila iz suprotnog smjera ...
- * ne smije da vrši preticanje

U situaciji prikazanoj na slici razdjelna linija označava:

- * zabranu prelaženja i gaženja preko ove linije
- * dio kolovoza gdje je dozvoljeno gaženje ove linije
- * dio kolovoza gdje je dozvoljeno prelaženje preko ove linije

U situaciji kao na slici vozilo 1 je:

- * propisno parkirano
- * propisno zaustavljeno
- * nepropisno zaustavljeno ili parkirano

Na ulazu-izlazu iz dvorišta vozač:

- * smije da zaustavi vozilo
- * ne smije da se zaustavi ili parkira vozilo
- * smije da parkira vozilo

U situaciji prikazanoj na slici, biciklista se kreće:

- * propisno, jer nema biciklističku traku.....
- * nepropisno
- * propisno uz lijevu ivicu kolovoza.....

U situaciji prikazanoj na slici vozilo 1 je:

- * propisno zaustavljeno
- * propisno zaustavljeno ili parkirano
- * nepropisno zaustavljeno ili parkirano

Kako ćete postupiti u situaciji kao na slici:

- * nastaviću kretanje pravo bez propuštanja putničkog vozila 2
- * propustiću putničko vozilo 2 jer mi dolazi sa desne strane...
- * pomjeriću vozilo ka lijevoj ivici kolovoza

Vozač vozila 2 prilikom skretanja ulijevo u situaciji kao na slici će:

- * nastaviti kretanje bez propuštanja vozila koja se kreću
putem na koji on nailazi
- * nastaviti kretanje jer ima prednost u odnosu na vozilo 1.....
- * zaustaviti vozilo i propustiti sva vozila koja se kreću putem na koji on nailazi

U situaciji prikazanoj na slici:

- * ne smijem preticati zbog oznaka na kolovozu.....
- * smijem preticati.....
- * smijem preticati ako ne prelazim u traku za suprotan smjer..

U situaciji prikazanoj na slici, na putu van naselja, brzina kojom možete da pretičete:

- * nije ograničena
- * je do 80 km/h
- * je do 20 km/h više od ograničenja

U situaciji prikazanoj na slici, putničko vozilo 3 uključuje se sa parkinga na kolovoz:

- * nakon propuštanja putničkog vozila 2
- * bez propuštanja putničkog vozila 2
- * bez obaveze prema drugim učesnicima u saobraćaju

Kako ćete postupiti u situaciji prikazanoj na slici:

- * zaustaviću se ispred raskrsnice i propustiti pješake
- * zvučnim signalom ću upozoriti pješake i nastaviti kretanje ..
- * ubrzaću kretanje kako bih prošao prije pješaka.....

Vozilo 1 u situaciji prikazanoj na slici kreće se:

- * nepropisno
- * propisno sredinom kolovoza.....
- * propisno, jer je lijeva saobraćajna traka zauzeta vozilom -..

U situaciji kao na slici putničko vozilo 2:

- * smije da se zaustavi ili parkira
- * smije da se zaustavi
- * ne smije da se zaustavi ili parkira

U situaciji prikazanoj na slici:

- * smijem izvršiti preticanje putničkog vozila
- * ne smijem, jer je kolovoz u lijevoj krivini
- * ne smijem, jer je oznakama na kolovozu zabranjeno

U situaciji prikazanoj na slici razdjelna isprekidana linija:

- * razdvaja kolovoz i ne smije se prelaziti preko nje
- * razdvaja kolovoz i smije se gaziti i prelaziti preko nje
- * razdvaja kolovoznu traku i ne smije se prelaziti preko nje ..

Kako ćete postupiti u situaciji kao na slici, kad vas preteče putničko vozilo 2:

- * povećaću brzinu kretanja
- * pomjeriću vozilo ka desnoj ivici kolovoza
- * pomjeriću vozilo ka lijevoj ivici kolovoza

Znak izričite naredbe prikazan na slici važi:

- * do prve raskrsnice
- * do prvog znaka obavještenja
- * do prvog znaka opasnosti

U situaciji prikazanoj na slici vozač teretnog vozila 1 treba da:

- * ubrza vozilo i nastavi kretanje ne propuštajući pješake
- * propusti samo pješaka označenog sa a i nastavi kretanje ...
- * zaustavi se i propusti sve pješake

U situaciji prikazanoj na slici vozač teretnog vozila 1 neposredno nakon prolaska pješačkog prelaza:

- * smije da se zaustavi ili parkira
- * smije da se zaustavi
- * ne smije da se zaustavi ili parkira

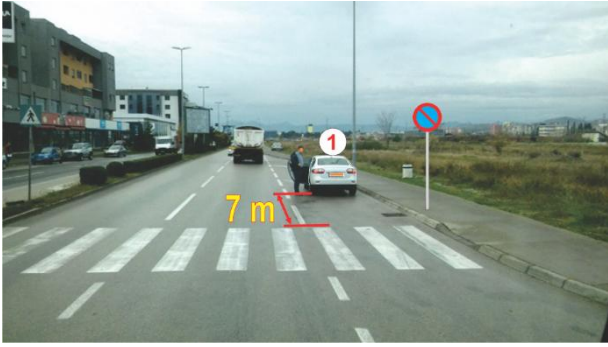

U poziciji prikazanoj na slici putničko vozilo 1 je:

- * propisno zaustavljeno
- * propisno zaustavljeno ili parkirano.....
- * nepropisno zaustavljeno ili parkirano.....

Na slici prikazani znak obavještenja je:

- * udaljenost parkinga.....
- * vremensko ograničenje parkiranja
- * parking samo u određenom vremenu.....

U situaciji kao na slici putničko vozilo 1:

- * smije da se parkira
- * ne smije da se zaustavi ili parkira
- * smije da se zaustavi

Na kom odstojanju od obilježenog pješačkog prelaza vozač smije da se zaustavi ili parkira:

- * najmanje 10 metara
- * najmanje 5 metara
- * najmanje 7 metra

U situaciji prikazanoj na slici vozilo 2 kreće se:

- * propisno, ako ne ometa vozila iz suprotnog smjera
- * propisno
- * nepropisno

U situaciji prikazanoj na slici vozač vozila 2 treba da:

- * se kreće što bliže razdjelnoj liniji
- * se kreće što bliže desnoj ivici kolovoza
- * se kreće po sredini saobraćajne trake

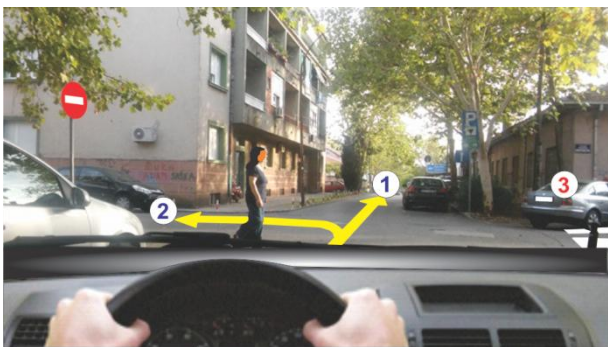

U situaciji kao na slici:

- * nastaviću kretanje lijevo kroz raskrnicu
- * nastaviću kretanje desno kroz raskrnicu
- * nastaviću kretanje pravo kroz raskrnicu

Horizontalne oznake na kolovozu znače:

- * namjenu saobraćajnih traka
- * obavezan smjer
- * linije usmjeravanja

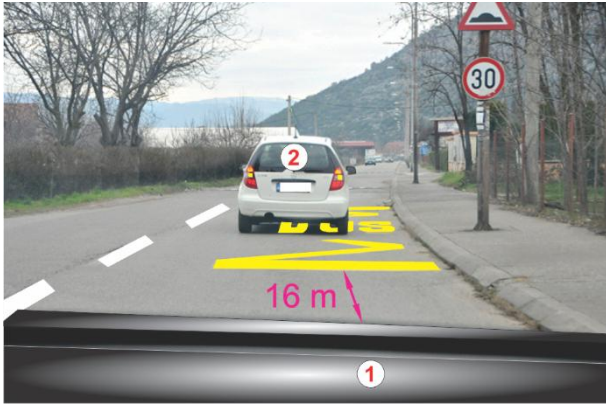

U situaciji prikazanoj na slici kroz raskrnicu proći ćete:

- * putanjom 1 bez propuštanja pješaka
- * putanjom 2 nakon propuštanja pješaka.....
- * putanjom 1 nakon propuštanja pješaka

U situaciji kao na slici vozilo 3:

- * smije da se zaustavi
- * ne smije da se zaustavi ili parkira
- * smije da se zaustavi ili parkira

Putničko vozilo 2 kao na slici:

- * ne smije da se zaustavi ili parkira
- * smije da se zaustavi i parkira
- * smije da se zaustavi

U situaciji prikazanoj na slici:

- * ne smijem da se zaustavim ili parkiram
- * smijem da se zaustavim ili parkiram
- * ne smijem da se parkiram

U situaciji prikazanoj na slici vozilo 1 pretiče biciklistu:

- * propisno, jer je uključen lijevi pokazivač pravca
- * propisno, jer nema znaka za zabranu preticanja
- * nepropisno zbog prelaska preko neisprekidane linije.....

Biciklista u situaciji na slici u naselju kreće se:

- * nepropisno, jer treba da se kreće trotoarom
- * nepropisno, jer treba da nosi zaštitnu kacigu
- * propisno uz desnu ivicu kolovoza.....

U situaciji na slici, vozim teretno vozilo sa prikolicom i mimoilazim se sa teretnim vozilom 2, zbog nedovoljne širine kolovoza za bezbjedno mimoilažnje:

- * treba da se zaustavi teretno vozilo 2 i omogući meni prolaz .
- * treba da se zaustavim i omogućim prolazak teretn. vozilu 2 .
- * treba da se zaustavimo i dogovorimo o redoslijedu prolaska

Saobraćajni znak na slici znači:

- * da je kolovoz u nizbrdici do 6%
- * da je poprečni nagib kolovoza do 6%
- * da je kolovoz u usponu do 6%

Kako ćete postupiti u situaciji kao na slici, kada se vozilo 2 uključuje sa zemljanog puta na kolovoz:

- * prestrojiću se u lijevu kolovoznu traku, kako ne bih ometao vozača vozila 2 da se uključi na kolovoz
- * nastaviću kretanje pravo bez propuštanja vozila 2
- * zaustaviću se i omogućiću uključenje vozila 2 jer mi dolazi sa desne strane

U situaciji kao na slici saobraćajni znak važi do:

- * prevoja kolovoza
- * narednog znaka ograničenja brzine
- * prve raskrsnice

- U situaciji prikazanoj na slici teretno vozilo 2 je:
- * zaustavljeno propisno
 - * parkirano ili zaustavljeno nepropisno
 - * parkirano ili zaustavljeno propisno

- U situaciji prikazanoj na slici prolazeći pored vozila 2 vršiš radnju:
- * mimoilaženja
 - * prestrojavanja
 - * obilaženja

- U situaciji prikazanoj na slici na putu za saobraćaj u oba smjera vozač vozila 1 smije da koristi:
- * obje kolovozne trake
 - * desnu kolovoznu traku
 - * lijevu kolovoznu traku

- U situaciji prikazanoj na slici vozač vozila 1 u podvožnjaku:
- * smije da se parkira
 - * ne smije da se zaustavi ili parkira
 - * smije da se zaustavi uz desnu ivicu kolovoza

- U situaciji prikazanoj na slici vozilo 1:
- * smije da se pretiče
 - * ne smije da se pretiče zbog oznaka na kolovozu
 - * ne smije da se pretiče sa lijeve strane

- U situaciji prikazanoj na slici oznake na kolovozu znače:
- * dozvoljeno preticanje iz suprotnog smjera
 - * dozvoljeno preticanje u smjeru kretanja
 - * dozvoljeno preticanje samo teretnih vozila

- U situaciji prikazanoj na slici:
- * nijesam dužan da propustim pješaka
 - * dužan sam da uključim sirenu i nastavim kretanje
 - * dužan sam da propustim pješaka

- Da bi pješak prešao kolovoz na pješačkom prelazu na bezbjedan način, kao na slici:
- * dužan je da podigne ruku, pa stupi na pješački prelaz
 - * nije dužan da se uvjeri da ometa ostale učesnike
 - * dužan je da se uvjeri da time ne ometa ostale učesnike

Vozilo 1 u poziciji prikazanoj na slici je:

- * parkirano propisno
- * nepropisno zaustavljeno ili parkirano
- * propisno zaustavljeno ili parkirano.....

Vozilo 1 u situaciji prikazanoj na slici je:

- * na saobraćajnoj traci u smjeru kretanja
- * na saobraćajnoj traci za suprotan smjer kretanja
- * na obilježenom parking mjestu

U situaciji prikazanoj na slici vozila uz desnu ivicu kolovoza su:

- * nepropisno zaustavljena ili parkirana
- * propisno zaustavljena ili parkirana.....
- * zaustavljena propisno.....

Uzdužna neisprekidana bijela linija, u situaciji kao na slici, označava:

- * ivicu kolovoza
- * razdjelnu liniju
- * ivičnu liniju

U situaciji prikazanoj na slici putničko vozilo 2:

- * polukružno se okreće u skladu sa propisima
- * propisno skreće ulijevo
- * nepropisno se polukružno okreće

Uzdužna neisprekidana linija dijeli kolovoz:

- * na kolovozne trake
- * na saobraćajne trake
- * na dva kolovoza

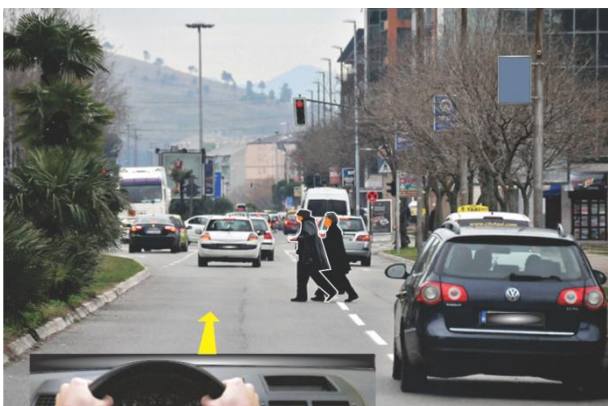

U situaciji prikazanoj na slici biciklista se:

- * nepropisno kreće jer treba da gura biciklo pored sebe
- * propisno kreće
- * nepropisno kreće pješačkim prelazom.....

U situaciji prikazanoj na slici, crvene široke uzdužne linije preko pješačkog prelaza označavaju:

- * biciklističke staze
- * biciklističke trake
- * staze za trčanje pješaka

U situaciji prikazanoj na slici:

- * nastaviti kretanje ne propuštajući pješake
- * usporiti kretanje vozila i propustiti pješake
- * ubrzati kretanje vozila da bih prošao ispred pješaka

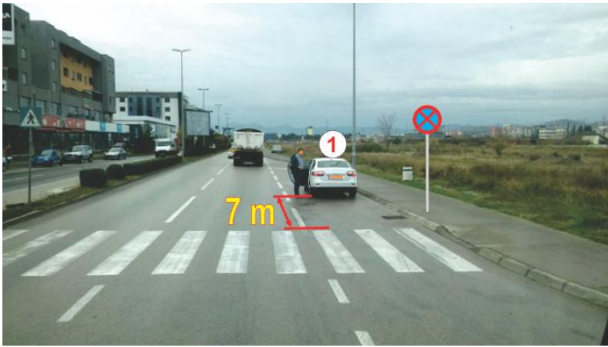
U situaciji prikazanoj na slici, kada pješaci prelaze kolovoz dužni su da:

- * kolovoz prelaze najkraćim putem
- * kolovoz prelaze gdje je najmanje učesnika u saobraćaju
- * kolovoz prelaze što sporije

- U situaciji prikazanoj na slici policijsko vozilo 2 je:
- * propisno zaustavljeno ili parkirano
 - * nepropisno parkirano
 - * nepropisno zaustavljeno ili parkirano.....

- U situaciji prikazanoj na slici:
- * ne smijem da se zaustavim ili parkiram iza vozila 2
 - * smijem da se zaustavim ili parkiram iza vozila 2
 - * smijem da se parkiram pored vozila 2

- U situaciji kao na slici vozač vozila 1:
- * smije da se zaustavi ili parkira
 - * ne smije da se zaustavi ili parkira
 - * ne smije da se parkira, a smije da se zaustavi

- Na odstojanju manjem od pet metara ispred ili iza obilježenog pješačkog prelaza vozač sa vozilom:
- * smije da se zaustavi
 - * smije da se zaustavi ili parkira
 - * ne smije da se zaustavi ili parkira.....

- Na slici je prikazan saobraćajni znak:
 - * biciklistički prelaz
 - * staza za bicikliste
 - * biciklisti na putu

- Na slici su prikazani saobraćajni znaci koji označavaju:
 - * zabrana zaustavljanja.....
 - * zabrana zaustavljanja i parkiranja.....
 - * zabrana parkiranja

- Na slici je prikazan saobraćajni znak:
 - * obavezan smjer
 - * put sa jednosmjernim saobraćajem
 - * dozvoljeni smjer

- Na slici je prikazan saobraćajni znak:
 - * zabrana saobraćaja za vozila čija ukupna masa ne prelazi određenu masu na znaku...
 - * zabrana saobraćaja za vozila čija nosivost prelazi određenu masu na znaku
 - * zabrana saobraćaja za vozila čija ukupna masa prelazi određenu masu na znaku

- Na slici su prikazani saobraćajni znaci koji označavaju:
 - * obavezan smjer u naznačenom vremenu
 - * obavezno skretanje ulijevo u naznačenom vremenu
 - * obavezno skretanje ulijevo u periodu od 8 časova pa do 18 časova

od 18 - 08 h

- Na slici je prikazan saobraćajni znak:
 - * biciklistička traka
 - * biciklistička staza
 - * traka za kretanje biciklista

- Na slici je prikazan saobraćajni znak:
 - * zabrana zaustavljanja vozila
 - * zaustavljena vozila na putu
 - * kolona zaustavljenih vozila

- Na slici je prikazan saobraćajni znak:
 - * Andrejin krst sa jednim i po kolosjekom
 - * Andrejin krst sa dva ili više kolosjeka
 - * Andrejin kolosjek sa jednim ili više kolosjeka

- Na slici je prikazan saobraćajni znak:
 - * opasna dionica puta
 - * opasnost na putu
 - * opasnost od odrona u dužini od 300 m.....

- Na slici je prikazan saobraćajni znak:
 - * prvenstvo prolaza u odnosu na vozila iz suprotnog smjera
 - * vozila iz suprotnog smjera imaju prvenstvo prolaza
 - * prvenstvo prolaza vozila koja se kreću niz nagib

- Na slici je prikazan saobraćajni znak:
 - * nailazak na most na autoputu
 - * autoput
 - * međunarodni put

- Na slici je prikazan saobraćajni znak:
 - * avionska pista
 - * blizina avionske piste
 - * blizina aerodroma

- Na slici je prikazan saobraćajni znak:
 - * predputokaz
 - * prestrajavanje vozila sa nazivima naseljenih mjesta
 - * tabla za usmjeravanje

- Na slici je prikazan saobraćajni znak:
 - * zabrana saobraćaja u oba smjera
 - * zabrana saobraćaja u jednom smjeru
 - * dozvoljen saobraćaj u oba smjera

- Na slici je prikazan saobraćajni znak:
 - * zabrana saobraćaja za bicikle
 - * biciklistička staza
 - * biciklisti na putu

- Na slici je prikazan saobraćajni znak:
 - * pokretni most
 - * oštećenje na kolovozu
 - * opasan uspon

- Na slici je prikazan saobraćajni znak:
 - * prelaz puta preko željezničke pruge sa barijerama ili polubarijerama
 - * prelaz puta preko željezničke pruge bez barijera ili polubarijera
 - * približavanje tramvajskoj pruži

- Na slici je prikazan saobraćajni znak:
 - * najveća dozvoljena brzina
 - * obavezna brzina
 - * brzina koja se preporučuje

- Na slici je prikazan saobraćajni znak:
 - * obavezno zaustavljanje
 - * ukrštanje sa putem sa prvenstvom prolaza
 - * ukrštanje sa sporednim putem

- Na slici je prikazan saobraćajni znak:
 - * nailaženje na semafor
 - * nailaženje na željezničku prugu
 - * nailaženje na radove na putu

- Na slici, strelice na kolovozu služe za:
 - * usmjeravanje vozila
 - * obilježavanje obaveznog smjera kretanja vozila
 - * obilježavanje namjene saobraćajnih traka.....

- Udvojena puna linija označava:
 - * ivicu kolovoza
 - * biciklističku stazu
 - * zabranu prelaska preko te linije ili kretanja po njima

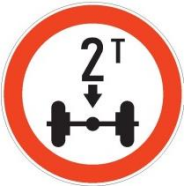
- Na slici je prikazan saobraćajni znak:
 - * zabrana preticanja svih motornih vozila osim motocikla bez prikolice i mopeda
 - * zabrana preticanja svih motornih vozila
 - * zabrana preticanja svih motornih vozila, osim mopeda

- Na slici je prikazan saobraćajni znak:
 - * prelaz puta preko željezničke pruge bez branika
 - * prelaz puta preko željezničke pruge sa branicima ili polubranicima
 - * prelaz puta preko željezničke pruge bez branika ili polubranika

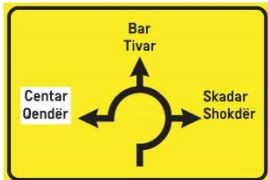
- Na slici je prikazan saobraćajni znak:
 - * prelaz za životinje na putu
 - * životinje na putu
 - * divljač na putu

- Na slici je prikazan saobraćajni znak:
 - * zabrana saobraćaja za vozila koja ne prekoračuju određeno osovinsko opterećenje ...
 - * zabrana saobraćaja za vozila koja prekoračuju određeno osovinsko opterećenje
 - * zabrana saobraćaja za vozila koja ne prekoračuju nosivost označenu na znaku

- Na slici je prikazan saobraćajni znak:
 - * put sa jednosmjernim saobraćajem za teretna i priključna vozila
 - * obavezan smjer za vrste vozila koje nijesu date na znaku
 - * obilaznica za određene vrste vozila

- Na slici je prikazan saobraćajni znak:
 - * kružni tok saobraćaja
 - * raskrsnica sa kružnim tokom saobraćaja
 - * kružna raskrsnica

- Na slici su prikazani saobraćajni znaci koji označavaju:
 - * blizinu dionice puta na kojem je snijeg
 - * blizinu dionice puta na kome se snijeg čisti mašinski
 - * blizinu dionice puta na kojem je poledica i led

- Na slici je prikazan saobraćajni znak:
 - * prvenstvo prolaza u odnosu na vozila iz suprotnog smjera
 - * prvenstvo prolaza za vozila iz suprotnog smjera
 - * saobraćaj u oba smjera

- Na slici je prikazan saobraćajni znak:
 - * prestanak najmanje dozvoljene brzine
 - * prestanak ograničenja brzine
 - * prestanak brzine koja se preporučuje

- Na slici su prikazani saobraćajni znaci koji označavaju:
 - * zabrana saobraćaja za motorna vozila čija širina prelazi širinu označenu na znaku
 - * zabrana saobraćaja za teretna vozila čija dužina prelazi dužinu označenu na znaku ..
 - * zabrana saobraćaja za teretna vozila čija širina prelazi širinu označenu na znaku

- Na slici je prikazan saobraćajni znak:
 - * zabrana kretanja za pješake po kolovozu
 - * zabrana saobraćaja za pješake
 - * zabrana kretanja za pješake po kolovozu van naselja

- Na slici je prikazan saobraćajni znak:
 - * tabla za usmjeravanje
 - * predznak za obilazak
 - * putokaz za obilazak

- Na slici je prikazan saobraćajni znak:
 - * putokaz za izlazak sa auto-puta
 - * naziv naseljenog mjesta.....
 - * naziv petlje

- Na slici je prikazan saobraćajni znak:
 - * putokaz za naseljeno mjesto
 - * strelasti putokaz
 - * usmjeravajuća tabla za naseljeno mjesto

- Na slici je prikazan saobraćajni znak:
 - * prelazak sa dvije saobraćajne trake na jednu u istom smjeru kretanja
 - * površina na kolovozu na kojoj se dvije saobraćajne trake spajaju u jednu
 - * naizmjenično popuštanje vozila

- Na slici je prikazan saobraćajni znak:
 - * približavanje prelazu puta preko željezničke pruge sa branicima ili polubranicama ...
 - * približavanje prelazu puta preko željezničke pruge
 - * približavanje prelazu preko željezničke pruge bez branika ili polubranika

- Na slici je prikazan saobraćajni znak:
 - * prevrtanje ili iskliznuće vozila
 - * klizav kolovoz
 - * led i poledica na putu

- Na slici je prikazan saobraćajni znak:
 - * ograničenje brzine kretanja
 - * brzina koja se preporučuje
 - * najmanja dozvoljena brzina

- Na slici je prikazan saobraćajni znak:
 - * odronjavanje kamena
 - * prštanje kamena na putu
 - * klizište na putu

- Na slici su prikazani saobraćajni znaci koji označavaju:
 - * pokretne stepenice na udaljenosti 10 metara
 - * podzemni ili nadzemni pješački prelaz na udaljenosti 10 metara
 - * ulazak u garažu na udaljenosti do 10 metara

- Na slici je prikazan saobraćajni znak:
 - * obavezna upotreba lanaca za snijeg
 - * opasnost od snijega
 - * opasnost od poledice

- Na slici je prikazan saobraćajni znak:
 - * zabrana saobraćaja za sva motorna vozila osim za motocikle
 - * zabrana saobraćaja za motocikle
 - * zabrana saobraćaja za bicikle sa motorom

- Na slici je prikazan saobraćajni znak:
 - * najmanje odstojanje između parkiranih vozila
 - * najmanje odstojanje između vozila
 - * potrebno rastojanje da bi se vozila mimoišla

- Na slici je prikazan saobraćajni znak:
 - * predznak za obilazak sa desne strane
 - * preputokaz za izlaz do određenog mjesta.....
 - * putokaz za prestrojavanje za kretanje do određenog mjesta

- Na slici je prikazan saobraćajni znak:
 - * predznak za neposredno regulisanje saobraćaja na mjestu na kome se izvode radovi.
 - * regulisanje saobraćaja u raskrsnici pomoću zastavice
 - * završetak puta zbog izvođenja radova

- Na slici je prikazan saobraćajni znak:
 - * zabrana zaustavljanja
 - * zabrana saobraćaja u jednom smjeru
 - * zabrana parkiranja

- Na slici je prikazan saobraćajni znak:
 - * dvostruka opasna krivina ili više uzastopnih krivina od kojih je prva na desno
 - * dvostruka krivina ili više uzastopnih krivina od kojih je prva na desno
 - * dvostruka opasna krivina ili više uzastopnih krivina od kojih je prva na lijevo

- Na slici su prikazani saobraćajni znaci koji označavaju:
 - * najmanje dozvoljenu brzinu u dužini puta od 2000 metara
 - * brzinu koja se preporučuje u dužini puta od 2000 metara
 - * najmanje dozvoljenu brzinu nakon pređenih 2000 metara

od 18 - 08 h

- Na slici su prikazani saobraćajni znaci koji označavaju zabranu saobraćaja za motorna vozila koja vuku:
 - * laku prikolicu u naznačenom vremenu
 - * poluprikolicu u naznačenom vremenu
 - * priključno vozilo u naznačenom vremenu

- Na slici je prikazan saobraćajni znak:
 - * obavezan izlaz u slučaju opasnosti
 - * udaljenost izlaza u slučaju opasnosti
 - * putokaz za pješake

- Na slici je prikazan saobraćajni znak:
 - * početak saobraćajne trake za spora vozila
 - * završetak saobraćajne trake za spora vozila
 - * završetak saobraćajne trake za prinudno zaustavljanje

- Na slici je prikazan saobraćajni znak:
 - * zabrana saobraćaja za vozila sa ceradom
 - * nailazak na neravan kolovoz
 - * zabrana saobraćaja za cistijerne

- Na slici je prikazan saobraćajni znak:
 - * najmanja dozvoljena brzina
 - * ograničenje brzine
 - * brzina koja se preporučuje

- Na slici je prikazan saobraćajni znak:
 - * djeca na putu
 - * zona škole
 - * staza za pješake

- Na slici je prikazan saobraćajni znak:
 - * kamenje pršti
 - * neučvršćena bankina
 - * oštećen kolovoz

- Na slici je prikazan saobraćajni znak:
 - * zabrana saobraćaja za vozila označena simbolom
 - * zabrana saobraćaja za teretna vozila
 - * dozvoljen saobraćaj za vozila označena simbolom

- Na slici je prikazan saobraćajni znak:
 - * ukrštanje puteva sa prvenstvom prolaza
 - * nailazak na put sa prvenstvom prolaza
 - * pružanje puta sa prvenstvom prolaza

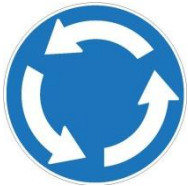
- Na slici je prikazan saobraćajni znak:
 - * raskrsnica sa kružnim tokom saobraćaja
 - * kružni tok saobraćaja
 - * obavezno polukružno okretanje

- Na slici je prikazan saobraćajni znak:
 - * ukrštanje puteva iste važnosti
 - * obavezno zaustavljanje
 - * ukrštanje sa putem sa prvenstvom prolaza

- Na slici je prikazan saobraćajni znak:
 - * zona usporenog saobraćaja
 - * djeca na putu
 - * dječje igralište

- Na slici je prikazan saobraćajni znak:
 - * kružna raskrsnica
 - * raskrsnica sa kružnim tokom saobraćaja
 - * kružni tok saobraćaja

- Na slici je prikazan saobraćajni znak:
 - * radovi na putu
 - * otklanjanje odrona na putu
 - * radovi na uklanjanju kamena na putu

- Na slici su prikazani saobraćajni znaci koji označavaju:
 - * parkiranje na trotoaru poprečno osi kolovoza
 - * parkiranje na trotoaru upravno na podužnu osu kolovoza
 - * parkiranje na trotoaru paralelno sa podužnom osom kolovoza

- Na slici je prikazan saobraćajni znak:
 - * putokaz za naseljena mjesta
 - * preputokaz za izlaz
 - * tabla za usmjeravanje

- Na slici je prikazan saobraćajni znak:
 - * zajednička staza za bicikliste i pješake
 - * razdvojene staze za bicikliste i pješake
 - * zabrana saobraćaja za bicikliste i pješake

- Na slici je prikazan saobraćajni znak:
 - * zabrana prolaza bez zaustavljanja
 - * zabrana prolaza bez zaustavljanja na carinskom prelazu.....
 - * zabrana prolaza zbog naplate putarine

- Na slici je prikazan saobraćajni znak:
 - * ukrštanje sa putem sa prvenstvom prolaza
 - * ukrštanje sa sporednim putem
 - * obavezno zaustavljanje

- Na slici je prikazan saobraćajni znak:
 - * prelaz puta preko željezničke pruge sa branicima ili polubranicima
 - * prelaz puta preko željezničke pruge bez branika ili polubranika
 - * približavanje prelazu puta preko željezničke pruge

- Na slici je prikazan saobraćajni znak:
 - * predputokazna tabla za lijevo skretanje
 - * tabla za usmjeravanje
 - * putokazna tabla

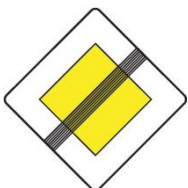
- Na slici je prikazan saobraćajni znak:
 - * zabrana preticanja za teretna vozila
 - * zabrana preticanja za sva motorna vozila
 - * zabrana preticanja teretnih vozila

- Na slici su prikazani saobraćajni znaci koji označavaju:
 - * dozvoljeno skretanje ulijevo u naznačenom vremenu
 - * zabrana polukružnog okretanja u naznačenom vremenu
 - * zabrana skretanja ulijevo u naznačenom vremenu

- Na slici je prikazan saobraćajni znak:
 - * obavezan smjer prvo udesno, pa ulijevo i izlazak iz raskrsnice
 - * put sa jednosmjernim saobraćajem uz obavezno skretanje udesno pa ulijevo
 - * smjer kretanja vozila koje namjerava da skrene ulijevo na raskrsnici na kojoj je skretanje ulijevo zabranjeno

- Na slici je prikazan saobraćajni znak:
 - * put sa prvenstvom prolaza
 - * završetak puta sa prvenstvom prolaza
 - * pružanje puta sa prvenstvom prolaza

- Na slici je prikazan saobraćajni znak:
 - * trolejbuska pruga
 - * tramvajska pruga
 - * šinsko vozilo na putu

- Na slici je prikazan saobraćajni znak:
 - * suženje puta sa desne strane
 - * suženje puta sa lijeve strane
 - * desna kolovozna traka nije u pravcu

- Na slici je prikazan saobraćajni znak:
 - * zabrana saobraćaja za vozila koja ne prekoračuju određenu dužinu
 - * zabrana saobraćaja za vozila koja prekoračuju određenu dužinu
 - * zabrana saobraćaja za teretna motorna vozila čija je dužina do 10 metara

- Na slici je prikazan saobraćajni znak:
 - * gradsko područje
 - * industrijska zona
 - * naseljeno mjesto

- Na slici je prikazan saobraćajni znak:
 - * traka za kretanje teretnih vozila
 - * način korišćenja saobraćajne trake
 - * obavezno kretanje teretnih vozila

- Svijetla na semaforu kao na slici imaju značenje:
 - * skori prestanak dozvoljeng kretanja vozila u pravcu strelica.....
 - * skori prestanak zabrane kretanja vozaču i priprema za slobodno
 - kretanje vozilom u pravcu strelica
 - * dozvoljeno kretanje vozaču u pravcu strelica

- Strelice koje označavaju dozvoljeni smjer kretanja su:
 - * crne na zelenoj podlozi
 - * zelene boje na crnoj podlozi
 - * crvene boje na zelenoj podlozi

- Horizontalno predručena ruka, kao na slici obavezuje:
 - * vozača u čijem se smjeru daje znak da zaustavi vozilo
 - * sve učesnike u saobraćaju da ubrzaju kretanje
 - * vozača u čijem smjeru se daje ovaj znak da ubrza kretanje vozila....

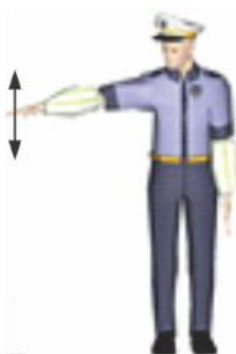
- Znak koji daje policijski službenik na slici:
 - * može se davati samo na raskrsnici
 - * može se davati na raskrsnici i na otvorenom putu
 - * može se davati samo na otvorenom putu

- Na slici je prikazan graničnik koji označava dio kolovoza na kojem je:
 - * zabranjen saobraćaj zbog prepreke na putu
 - * zabranjen saobraćaj zbog ulivanja sa prilaznog puta
 - * zabranjen saobraćaj zbog završetka saobraćajne trake

- Na slici je prikazan:
 - * semafor za regulisanje obilaženja sa desne strane
 - * semafor za regulisanje prolaska šinskih vozila
 - * semafor za regulisanje promjene saobraćajne trake

- Ako policijski službenik kao na slici lagano maše rukom, to znači da vozač u čijem se smjeru daje taj znak:
 - * treba da smanji brzinu kretanja
 - * treba da se zaustavi
 - * treba da ubrza kretanje

- Znak koji daje policijski službenik na slici je obavezujući:
 - * samo van naselja vozaču u čujem smjeru se daje taj znak
 - * za vozača u čijem smjeru se daje taj znak
 - * samo u naselju vozaču u čijem smjeru se daje taj znak

- Svjetlosna strelica zelene boje označava:
 - * da vozač treba da obrati pažnju na visinu vozila
 - * da vozač zaustavi vozilo
 - * da je vozaču dozvoljeno kretanje.....

- Svjetlosni znaci kao na slici se koriste za regulisanje:
 - * saobraćaja na naplatnim rampama
 - * saobraćaja na trakama sa promjenljivim smjerom kretanja
 - * prolaska kroz tunel

- Verikalno podignuta ruka sa položajem šake policijskog službenika kao na slici znači:
 - * slobodan prolaz za sva vozila
 - * slobodan prolaz za vozila koja dolaze sa boka
 - * obavezno zaustavljanje za sve učesnike.....

- Znak koji daje policijski službenik na slici:
 - * može se davati iz vozila
 - * može se davati iz vozila, ali samo sa tablicom STOP
 - * ne može se davati iz vozila

- Svjetlosni saobraćajni znak koji je dat na slici, kada se naizmjenično uključuju dva okrugla crvena svijetla znači:
 - * zabranu kretanja vozaču na mjestu prelaza puta preko pruge
 - * zabranu kretanju šinskog vozila
 - * zabranu kretanja svih učesnika u saobraćaju

- Na slici je prikazan semafor za regulisanje kretanja:
 - * bicikala samo po biciklističkim trakama
 - * bicikala i mopeda samo po biciklističkim stazama
 - * bicikala i mopeda po biciklističkim trakama.....

- Znak koji daje policijski službenik, kao na slici može se davati:
 - * na raskrsnici, ali samo sa stop tablicom
 - * na raskrsnici i na otvorenom putu
 - * na otvorenom putu, ali samo sa stop tablicom

- Znak koji daje policijski službenik na slici znači da vozači vozila:
 - * koja dolaze sa njegovih bočnih strana imaju pravo prvenstva
 - * kojima su okrenuta leđa imaju pravo prvenstva
 - * nastave kretanje u skladu sa značenjem svijetala na semaforu.....

- Na slici je prikazan kosnik koji:
 - * označava traku za spora vozila
 - * označava mjesto otvaranja trake
 - * označava mjesto zatvaranja trake

- Na slici je prikazan:
 - * uređaj za regulisanje kretanja tramvaja
 - * uređaj za regulisanje kretanja pješaka
 - * uređaj za označavanje usmjerenosti kolosijeka

- Horizontalno odručena ruka policijskog službenika, kao na slici znači da:
 - * vozač tog vozila smanji brzinu kretanja
 - * vozač tog vozila uspori vozilo i nastavi kretanje ulijevo
 - * je vozač tog vozila obavezan da zaustavi vozilo

- Znak koji daje policijski službenik na slici:
 - * može se davati i na raskrsnici i na otvorenom putu
 - * može se davati samo u naseljenom mjestu.....
 - * može se davati samo na otvorenom putu

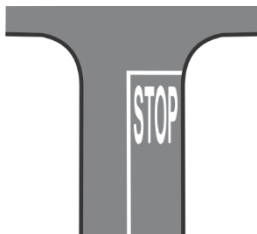
- Privremena saobraćajna signalizacija data na slici označava:
 - * zapreku na putu
 - * vertikalnu zapreku
 - * usmjeravajući branik

- Prikazana svjetlosna signalizacija treba da je uključena:
 - * noću i u uslovima smanjene vidljivosti
 - * ako je veliki protok saobraćaja
 - * samo na lokalnim putevima

- Položaj tijela policijskog službenika sa rukama horizontalno odručenim, znači da vozila:
 - * kojima su okrenuta leđa imaju pravo prolaska
 - * koja dolaze sa njegove bočne strana imaju pravo prolaska.....
 - * da su svi vozači obavezni da zaustave vozilo

- Znak koji daje policijski službenik na slici:
 - * može se davati samo na raskrsnici
 - * može se davati i na raskrsnici i na otvorenom putu
 - * može se davati samo na otvorenom putu

- Poprečne oznake na kolovozu predstavljaju:
 - * poprečnu ivicu kolovoza
 - * graničnu liniju kolovoza
 - * liniju zaustavljanja

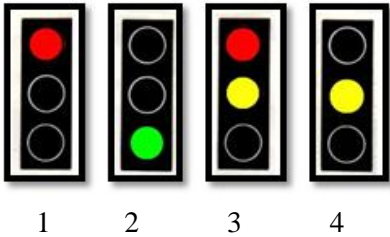
- Ako vozila javnog gradskog prevoza koriste istu saobraćajnu traku kojom se kreću i šinska vozila, uređaj koji je prikazan na slici koristi se za regulisanje kretanja:
 - * tramvaja i autobusa
 - * samo autobusa
 - * samo tramvaja

- Kombinovani znak podizanje ruke i upotreba pištaljke, kao na slici, predstavlja:
 - * zabranu prolaza za sve vozače
 - * slobodan prolaz za vozila koja dolaze samo sa bočne strane.....
 - * zabranu prolaza za vozila koja dolaze samo sa bočne strane

- Znak koji daje policijski službenik na slici:
 - * ne može se davati sa pištaljkom u raskrsnici.....
 - * može se davati sa pištaljkom u raskrsnici
 - * ne može se davati sa STOP tablicom

- Na slici su prikazana svjetla na semaforu, a redosljed uključenja svjetala je:
 - * 1-2-3-4
 - * 1-4-3-2
 - * 1-3-2-4

- Na semaforima sa trobojnim svjetlima:
 - * zeleno svjetlo može biti trepćuće
 - * zeleno svjetlo ne može biti trepćuće
 - * zeleno svjetlo može biti uključeno sa crvenim svjetlom

- Položaj tijela policijskog službenika kao na slici, znači da vozila:
 - * koja dolaze sa njegove bočne strane nemaju pravo prolaska
 - * da su svi vozači obavezni da zaustave vozilo
 - * koja dolaze sa njegove bočne strane imaju pravo prolaska

- Znak koji daje policijski službenik na slici:
 - * može se davati samo na raskrsnici
 - * može se davati samo na otvorenom putu
 - * može se davati i na raskrsnici i na otvorenom putu

- Na slici je prikazan:
 - * usmjeravajući branik
 - * čeon branik
 - * zapreka na putu

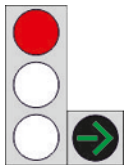

- Na slici je prikazan:
 - * semafor za regulisanje kretanja svih učesnika.....
 - * semafor za regulisanje kretanja biciklista
 - * semafor za regulisanje kretanja pješaka

- Vertikalno podignuta ruka, kao na slici znači:
 - * prestanak važenja naredbi koje daje policijski službenik
 - * zabranu prolaza za sve vozače u saobraćaju
 - * da vozila koja dolaze sa boka imaju slobodan prolaz

- Znak koji daje policijski službenik na slici:
 - * može se davati samo na raskrsnici
 - * može se davati samo na otvorenom putu
 - * ne može se davati na raskrsnici

- Na obilježenom stajalištu, kao na slici, smije da se zaustavi vozač:
 - * putničkog vozila radi ulaska ili izlaska putnika.....
 - * teretnog vozila samo radi utovara ili istovara.....
 - * vozila za javni prevoz putnika

- Uključena svjetla na semaforu, kao na slici, znače:
 - * da vozač može da se kreće u pravcu strelice pri čemu ne ometa
 - druge učesnike u saobraćaju
 - * da vozač može da se kreće u pravcu strelice ne obraćajući pažnju ...
 - na druge učesnike u saobraćaju
 - * zabranjeno kretanje u smjeru označenom dopunskom zelenom
 - strelicom

- Policijski službenik daje znak iz vozila, kao na slici:
 - * u skladu sa propisima
 - * suprotno propisima
 - * u skladu sa propisima samo u naseljenom mjestu.....

- U situaciji prikazanoj na slici, znak koji daje policijski službenik vozaču znači:
 - * da ubrza kretanje vozila.....
 - * da izvrši preticanje sa desne strane.....
 - * da zaustavi vozilo.....

- Radno kočenje ne mora da ima:
 - * poluprikolica sa tri osovine
 - * putničko vozilo do 750 kg sopstvene mase
 - * laka prikolica

- Svijetlo za maglu na zadnjoj strani vozila je:
 - * crvene boje
 - * žute boje
 - * bijele boje

- Blatobrani na motornom vozilu moraju da budu postavljeni tako da pokrivaju širinu:
 - * samo zadnjih točkova
 - * samo prednjih točkova
 - * svih točkova

- Učesnika u saobraćajnoj nezgodi koji je zadobio povrede grudnog koša postavljamo:
 - * u ležeći položaj
 - * na bočnu stranu
 - * u polusjedeći položaj

- Pod opekotinom podrazumijevamo povredu nastalu od:
 - * upale kože
 - * djelovanja toplote
 - * uboda črvstog predmeta

- Pod uređajem na vozilu koji omogućava normalnu vidljivost smatra se:
 - * svjetlo za maglu
 - * poziciono svjetlo
 - * vjetrobran

- Svjetlost pokazivača pravca mora da bude:
 - * žute boje
 - * bijele boje
 - * crvene boje

- Protiv blokirajući sistem (ABS) je dio sistema za:
 - * osvjetljavanje kolovoza.....
 - * prenos snage
 - * za kočenje

- Pod imobilizacijom podrazumijevamo:
 - * stavljanje sterilne gaze na povrijeđeni dio tijela
 - * stavljanje povrijeđenog dijela tijela u stanje mirovanja
 - * vraćanje povrijeđenog u stanje svijesti

- Koliki je broj otkucaja srca kod normalne zdrave osobe:
 - * do 60 otkucaja u jednoj sekundi
 - * 60 do 80 otkucaja u jednom minutu
 - * preko 100 otkucaja u jednom minutu

- Slobodan hod točka upravljača na vozilu na motorni pogon ne smije biti veći od:
 - * 20 stepeni
 - * 30 stepeni
 - * 40 stepeni

- Na motornom vozilu se serijski ugrađuju:
 - * radna, pomoćna i parkirna kočnica
 - * radna i pomoćna kočnica i trajni usporivač
 - * radna i parkirna kočnica i trajni usporivač

- Najveća dozvoljena dužina motornog vozila osim autobusa je:
 - * 8 metara
 - * 10 metara
 - * 12 metara

- Kada dodje do umora tokom vožnje potrebno je:
 - * usporenim kretanjem nastaviti vožnju
 - * konzumirati energetske napitke i nastaviti vožnju
 - * napraviti pauzu za odmor

- Krvarenje kod povrijeđenog je:
 - * isticanje krvi iz krvnih sudova.....
 - * zatvoreni prelom podkoljenice
 - * zgrušavanje krvi u krvnom sudu.....

- Od određene opreme u autobusu mora da postojе:
 - * tri kutije prve pomoći.....
 - * dvije kutije prve pomoći
 - * jedna kutija prve pomoći

- Pod uređajima za davanje svjetlosnih znakova ne smatraju se:
 - * stop-svijetla
 - * pokazivači pravca
 - * katadiopteri

- Parkirnu kočnicu kod vozila vozač koristi:
 - * da zaustavi vozilo kada naiđe na iznenadnu prepreku
 - * da spriječi pokretanje zaustavljenog vozila
 - * da spriječi pokretanje vozila samo dok je parkirano u garaži

- Arterijsko krvarenje kod povrijeđenog prepoznaje se po:
 - * laganom isticanju krvi i zgrušavanju na povrijeđenom dijelu tijela
 - * krvi u mlazevima
 - * otoku i modrim podlivima povrijeđenog dijela tijela

- Ako je licu u saobraćajnoj nezgodi povrijeđena glava i vrat:
 - * povrijeđenog što manje pomjerati
 - * postaviti ga u sjedeći položaj
 - * postaviti ga na bok u ležeći položaj

- Sastavni dio motora sa unutrašnjim sagorijevanjem je:
 - * koljenasto vratilo
 - * kardansko vratilo
 - * poluvratilo

- Servo uređaj za upravljanje:
 - * smanjuje ugao zakretanja upravljačkih točkova
 - * smanjuje ukupnu silu djelovanja vozača kod zakretanja točka upravljača i obezbjeđuje lakoću upravljanja
 - * smanjuje prečnik putanje pri skretanju vozila

- Svijetla glavnih svjetala treba da budu:
 - * bijele boje
 - * žute boje
 - * crvene boje

- Neposredno nakon saobraćaje nezgode, lice koje je učestvovalo u saobraćajnoj nezgodi:
 - * smije da konzumira alkoholno piće
 - * smije da konzumira sedative za smirenje
 - * ne smije da konzumira alkoholno piće

- Ako je lice koje je povrijeđeno u saobraćajnoj nezgodi bez svijesti treba ga:
 - * postaviti u ležeći položaj na leđa
 - * postaviti u ležeći položaj na stomak
 - * postaviti u bočni položaj

- Pod opremom motornih i priključnih vozila ne smatra se:
 - * bočni retrovizor
 - * rezervni točak
 - * rezervne sijalice

- Svjetlost dnevnog svijetla treba da bude:
 - * žute boje
 - * plave boje
 - * bijele boje

- Minimalna dubina šare na gazećoj površini pneumatika za zimsku upotrebu treba da bude:
 - * 2 mm
 - * 4 mm
 - * 1,6 mm

- Broj policije je:
 - * 124
 - * 112
 - * 122

- Kod povrijeđenog lica na ranu se prvo stavlja:
 - * alkohol
 - * voda
 - * sterilna gaza

- Vozila koja imaju ugrađene brisače vjetrobrana moraju imati i:
 - * sušer za pranje stakala
 - * perače vjetrobrana
 - * uređaj za zagrijavanje vjetrobrana

- Svjetlosni snop oborenog svijetla treba da bude:
 - * izveden kao lijevi asimetrični
 - * simetričan
 - * izveden kao desni asimetrični

- Uređaji za odvođenje i ispuštanje izduvnih gasova ne smiju da prelaze dimenzije vozila:
 - * po dužini ili širini
 - * po visini
 - * više od 0,1 metar po dužini.....

- Mrtvačke pjege i hladno tijelo su:
 - * stanja povrijeđenog usled gubljenja svijesti zbog hladnoće
 - * sigurni znak smrti
 - * sigurni znak umora

- Broj telefona vatrogasne službe je:
 - * 123
 - * 122
 - * 124

- Svijetla za vožnju unazad kod motornih vozila moraju biti:
 - * bijele boje
 - * crvene boje
 - * žute boje

- Radna kočnica motornih vozila treba da djeluje:
 - * na sve točkove
 - * samo na prednje točkove
 - * samo na zadnje točkove

- Motorno vozilo koje pored sjedišta za vozača ima još najviše osam sjedišta je:
 - * autobus
 - * teretno vozilo
 - * putničko vozilo

- U pružanju prve pomoći u saobraćajnoj nezgodi ranu kod povrijeđenog:
 - * treba isprati vodom
 - * treba isprati alkoholom
 - * ne treba ispirati tečnošću.....

- Pod dejstvom alkohola je vozač:
 - * ako se u organizmu utvrdi sadržaj alkohola veći od 0,3 g/kg
 - * ako se u organizmu utvrdi sadržaj alkohola do 0,3 g/kg.....
 - * ako se u organizmu utvrdi sadržaj alkohola do 0,2 g/kg.....

- Sastavni dio uređaja za upravljanje je:
 - * pneumatik
 - * točak upravljača
 - * amortizer

- Sastavni dio uređaja za osvijetljavanje puta na motornim vozilima je:
 - * stop svijetlo
 - * gabaritno svijetlo
 - * svijetlo za vožnju unazad

- Sastavni dio prenosioca snage kod motornog vozila je:
 - * mjenjač
 - * točak upravljača
 - * ručica parkirne kočnice

- Prilikom imobilizacije povrijeđenog lica osnovno pravilo je:
 - * imobilisati cijelo tijelo povrijeđenog
 - * imobilisati dva susjedna zgloba
 - * imobilisati samo zglob koji je najbliži povrijeđenom mjestu

- Povrijeđeno lice koje izgubi dosta krvi ima:
 - * dosta povišen krvni pritisak
 - * dosta usporen puls.....
 - * ubrzano i nepravilno disanje

MINISTRIA E ARSIMIT

***KATALOGU I PYETJEVE TË PROVIMIT
PËR KALIMIN E PJESËS TEORIKE
TESTI I VOZITJES***

Podgoricë, maj 2023

- Ndalimi i lëvizjes së mjetit më gjatë se pesë minuta, përveç ndalimit që kryhet për të vepruar sipas sinjalit ose rregullit me të cilin rregullohet qarkullimi është:
 - * ndalim i mjetit
 - * parkim i mjetit
 - * dalje e mjetit nga qarkullimi

- Shpejtësia e lëvizjes së autobusit në transportin publik urban është e kufizuar deri në:
 - * 50 km/h
 - * 60 km/h
 - * 70 km/h

- Shoferi gjatë natës, në vend të sinjalit zanor (*borisë*), mund të përdorë:
 - * dritat e ditës
 - * sinjalin paralajmërues me drita
 - * dritat e mjegullës

- Kalimi me mjet nga një korsi qarkullimi në korsinë tjetrën të destinuar për të njëjtin drejtim, është:
 - * pozicionim
 - * parakalim
 - * anashkalim

- Shoferi i ri dhe shoferi fillestar nuk lejohen të drejtojnë mjetin me shpejtësi më të madhe se:
 - * 70 km/h
 - * 100 km/h
 - * 110 km/h

- A e ka për detyrë pjesëmarrësi në qarkullim që të veprojë në përputhje me sinjalet rrugore dhe kur me veprimet e tij nuk zbaton rregullat e qarkullimit:
 - * nuk e ka për detyrë
 - * e ka për detyrë
 - * e ka për detyrë vetëm në vendet e banuara

- Ndryshimi i menjëhershëm i shpejtësisë së mjetit në rrugë është e lejuar:
 - * në rastin e futjes nga rruga me dhe në rrugën publike
 - * në rast kur duhet ti shpëtojë një rreziku direkt
 - * në rastin e daljes së shpejtë nga qarkullimi

- Përveç traktorëve, mjetet e tjera me motor:
 - * nuk lejohen të tërheqin mjete që destinohen të tërhiqen me traktor
 - * lejohen të tërheqin mjete që destinohen të tërhiqen me traktor
 - * nuk lejohen të tërheqin mjete që destinohen të tërhiqen me traktor, në rast se pesha përbashkët e mjeteve kalon peshën prej -500 kg

- Në kryqëzim ekziston sinjalizim horizontal dhe sinjale të ndritshëm, shoferi do të veprojë në bazë:
 - * të rregullit të lejimit të kalimit të mjeteve që janë në krahun e djathtë
 - * të tregimit të sinjaleve të ndritshme
 - * sinjaleve (*shenjave*) në rrugë

- Shoferi i ri nuk duhet të ngasë makinën, përveç se në autostradë, me shpejtësi më të madhe se:
 - * 100 km/h
 - * 80 km/h
 - * 70 km/h

- Shoferi që i afrohet kalimit të shënuar të këmbësorëve, duhet:
 - * të ulë shpejtësinë e lëvizjes së mjetit deri në 30 km/h
 - * të ulë shpejtësinë dhe të vazhdojë lëvizjen me mjet pa marrë parasysh situatën në trafik
 - * të përshtasë lëvizjen e mjetit në mënyrë që në çdo situatë të bëjë ndalim të sigurtë

- Shpejtësia e lëvizjes së mjetit motorik të ngarkesës që e ka peshën maksimale të lejuar deri në -500 kg është e kufizuar deri në:
 - * 80 km/h
 - * 70 km/h
 - * 60 km/h

- Në qendër të banuar mund të kufizohet maksimalisht shpejtësia me sinjal rrugor deri në:
 - * 80 km/h
 - * 50 km/h
 - * 60 km/h

- Shoferi i mjetit për transport të organizuar të fëmijëve, kur ndalon mjetin në rrugë për të hipur e zbritur fëmijët, duhet që:
 - * të ndezë sinjalizuesit për kthim majtas
 - * të ndezë të gjithë sinjalizuesit e drejtimit (katër anësh)
 - * të ndezë sinjalizuesit për kthim djathtas

- Ku mjetet vijnë në kryqëzim nga drejtime të kundërta dhe kthehen majtas shkëmbehen:
 - * nga krahu i djathtë
 - * nga krahu i majtë
 - * me marrëveshje

- Distanca brenda të cilës pjesëmarrësi në komunikacion (*qarkullim*) mund të shohë qartë quhet:
 - * pamje
 - * fushëpamje
 - * shikueshmëri

- Për ngarjen e biçikletës, ku nuk ekziston rrugë ose korsi e veçantë, mund të përdoret karrexhata (*rrug**):
 - * në gjerësinë deri në 1 metër nga skaji i djathtë i rrugës
 - * në gjerësinë deri në 1,5 metra nga skaji i djathtë i rrugës
 - * në gjerësinë deri në 1,2 metra nga skaji i djathtë i rrugës

- Lëvizja e mjetit në rrugë publike kur transporton lëndë të rrezikshme, jashtë qendrave të banimit është e kufizuar:
 - * deri në 60 km/h
 - * deri në 70 km/h
 - * deri në 80 km/h

- Veprimi i kalimit me mjet pranë një mjeti tjetër që nuk është në lëvizje është:
 - * parakalim
 - * anashkalim
 - * pozicionim

- Shpejtësia e lëvizjes së mjetit të ngarkesës me rimorkio është e kufizuar deri në:
 - * 60 km/h
 - * 70 km/h
 - * 80 km/h

- Shoferit që i është dhënë sinjal për ta parakaluar:
 - * ka për detyrë që ta çojë mjetin e tij në skajin e djathtë të rrugës (*karrexhatës*)
 - * ka për detyrë ta çojë mjetin e tij në drejtim të vijës ndarëse
 - * ka për detyrë që ta çojë mjetin në drejtim të skajit të majtë të rrugës

- A lejohen mjetet e shoqëruara të ndërpresin kolonën e këmbësorëve:
 - * jo, nëse kolona është më e gjatë se 30 metra
 - * jo, pa pasur parasysh se sa e gjatë është kolona
 - * po, pa pasur parasysh se sa e gjatë është kolona

- Në rimorkion e përshtatur për kamping – kamper:
 - * lejohet të transportohen njerëz
 - * nuk lejohet të transportohen njerëz
 - * nuk lejohet të transportohen më shumë se 5 njerëz

- Ngarkesa në mjetet motorike mund të kalojë pikën skajore të pjesës së përparme të mjetit:
 - * deri në 1,5 metra
 - * deri 1 metër
 - * nuk është e kufizuar, vetëm se duhet të shënohet me tabelë sinjalizimi përkatëse

- Shoferi lejohet të ndalojë ose parkojë mjetin e tij në trotuar:
 - * në rast se trotuari ka gjerësi më të madhe se 1,6 metra
 - * në rast se me sinjal rrugor lejohet, pa pasur parasysh gjerësinë e trotuarit e të vendkalimit të këmbësorëve
 - * në rast se lejohet me sinjal rrugor, dhe në rast se mbetet vendkalimi për këmbësorët me gjerësi jo më të vogël se 1,6 metra, që nuk duhet të jetë nga ana rrugës

- Mjeti që lëviz në shina të vendosura në krahun e djathtë pranë skajit të rrugës, parakalohet:
 - * nga të dyja krahët
 - * nga krahu i majtë
 - * nga krahu i djathtë

- Në kohën e lëvizjes së mjetit mbrapsht:
 - * duhet të jenë të ndezur sinjalizuesit e drejtimit katër-anësh
 - * nuk duhet të jenë të ndezur sinjalizuesit e drejtimit katër-anësh
 - * duhet të jenë të ndezur vetëm sinjalizuesit e kthimit djathtas

- Shoferi mund të futet në qarkullim me mjet kur:
 - * i bije sinjalizimit zanor (*borisë*) dhe ndez të sinjalizuesit e drejtimit katër-anësh
 - * ndez vetëm sinjalizuesin e ndryshimit të drejtimit
 - * sigurohet që nuk pengon pjesëmarrësit e tjerë në qarkullim dhe i njofton ata sipas rregullores

- Kur me mjet kryhet transport i fëmijës në ndenjësën e sigurtë:
 - * fëmija nuk duhet të jetë i lidhur me rripin e sigurimit
 - * fëmija nuk duhet të jetë i lidhur, në rast se ndenjësja është lidhur me rripin e sigurimit
 - * fëmija duhet të jetë i lidhur me rripin e sigurimit

- Në rrugën publike ku korsitë e rrugës janë të ndara fizikisht, shoferi lejohet të lëvizë me mjet:
 - * në korsinë e rrugës të destinuar për qarkullimin e mjeteve nga krahu i kundërt
 - * në korsinë e djathtë të rrugës
 - * në korsinë e majtë dhe të djathtë të rrugës

- Personi që transportohet me mjet nuk lejohet që të:
 - * shkruajë mesazhe në telefon
 - * pengojë shoferin në drejtimin e mjetit
 - * përdorë kufjet

- Kur ecën mbrapsht me mjet, shoferi:
 - * ka për detyrë që të lejojë kalimin e mjetit që vjen pas tij
 - * ka për detyrë që të ndezë sinjalizuesin e kthimit majtas
 - * nuk e ka për detyrë që të lejojë kalimin e mjetit që vjen mbas tij

- Mjeti me të cilin pengohet puna e pajisjeve për matjen e shpejtësisë së lëvizjes së mjetit:
 - * nuk lejohet të përdoret në pjesën e rrugës ku ekziston sinjali plotësues i kontrollit me radar
 - * lejohet të përdoret në pjesën e rrugës ku ekziston sinjali plotësues i kontrollit me radar
 - * nuk lejohet as të përdoret e as të gjendet në mjet

- Distanca brenda të cilës pjesëmarrësi në komunikacion (*qarkullim*) mund të shohë qartë qubet:
 - * pamje
 - * fushëpamje
 - * shikueshmëri

- Për ngarjen e biçikletës, ku nuk ekziston rrugë ose korsi e veçantë, mund të përdoret karrexhata (*rrug**):
 - * në gjerësinë deri në 1 metër nga skaji i djathtë i rrugës
 - * në gjerësinë deri në 1,5 metra nga skaji i djathtë i rrugës
 - * në gjerësinë deri në 1,2 metra nga skaji i djathtë i rrugës

- Lëvizja e mjetit në rrugë publike kur transporton lëndë të rrezikshme, jashtë qendrave të banimit është e kufizuar:
 - * deri në 60 km/h
 - * deri në 70 km/h
 - * deri në 80 km/h

- Lëvizja mbrapsht me mjet lejohet:
 - * për në pjesë të shkurtër të rrugës në një kthesë të padukshme
 - * për një pjesë të shkurtër të rrugës në tunel
 - * për një pjesë të shkurtër të rrugës

- Në rrugën interurbane jashtë qendrave të banimit, ku nuk ka sinjale për kufizimin e shpejtësisë, shoferi nuk lejohet të lëvizë me mjet me shpejtësi më të madhe se:
 - * 60 km/h
 - * 70 km/h
 - * 80 km/h

- Ishulli i këmbësorëve që gjendet përmes karrexhatës (rrugës), ku qarkullimi kryhet në të dyja kahet, anashkalohet me mjet:
 - * gjithmonë nga krahu i djathtë
 - * gjithmonë nga krahu i majtë
 - * nga të gjitha kahet

- Në rrugën me përparësi kalimi, direkt para kryqëzimit që nuk është i rregulluar me semafor ose me sinjale rrugore, shoferi:
 - * mund të parakalojë biçikletë, moped ose motoçikletë
 - * mund të parakalojë të gjitha mjetet që ruajnë lëvizjen e drejtimit
 - * mund të parakalojë autoveturat që ruajnë lëvizjen e drejtimit

- Shoferi ka për detyrë që të përdorë sinjalin zanor të paralajmërimit në një rrugë publike:
 - * kur arrin mjete që lëvizin ngadalë tatëpjetë
 - * kur anashkalon një mjet të parkuar nga krahu i djathtë i rrugës
 - * kur përgjatë rrugës gjenden fëmijë që nuk tregojnë vëmendje për lëvizjen e shoferit me mjet

- Kalimi me mjet pranë mjetit tjetër që vjen nga kahu i kundërt është veprimi:
 - * parakalim
 - * anashkalim
 - * shkëmbim

- Shoferi ka për detyrë që menjëherë të heqë nga karrexhata (*rrug**):
 - * të gjitha sendet që janë në rrugë
 - * sendet dhe lëndët që bien nga mjeti të cilin ai drejton
 - * të gjitha sendet që gjenden në korsinë e qarkullimit në të cilën ai lëviz

- Dy jelekë me aftësi fosforeshente reflektimi duhet të ketë:
 - * autovetura
 - * motori me katër rrota
 - * mjete motorik i ngarkesës

- Shoferi në rrugën me qarkullim të mjeteve në të dyja kahet në të cilën ekzistojnë të paktën katër korsi qarkullimi:
 - * duhet të përdorë korsinë e djathtë të karrexhatës
 - * duhet të përdorë vetëm korsinë e djathtë të qarkullimit
 - * duhet të përdorë vetëm korsinë e majtë të qarkullimit

- Shpejtësia e lëvizjes së mjeteve motorike në rrugë, në kushtet normale të qarkullimit, nuk lejohet të kufizohet me sinjal rrugor nën:
 - * 40 km/h
 - * 50 km/h
 - * 60 km/h

- Në rrugë në të cilën ekzistojnë dy korsi qarkullimi të destinuara për qarkullimin e mjeteve në të njëjtin drejtim, lëvizja më e shpejtë e mjetit në një korsi nga lëvizja e mjetit në korsinë tjetër:
 - * konsiderohet parakalim
 - * nuk konsiderohet parakalim
 - * konsiderohet anashkalim

- Mjeti që vihet në lëvizje me motor që tërheq në rrugë një mjet të defektuar, nuk lejohet që të lëvizë me shpejtësi më të madhe se:
 - * 40 km/h
 - * 50 km/h
 - * 60 km/h

- Korsinë e qarkullimit të destinuar për lëvizjen e mjeteve të transportit publik të pasagjerëve, mund ta përdorin:
 - * mjetet e shoqëruara
 - * mjetet e shërbimit komunal
 - * autoveturat

- Shoferi ka për detyrë që të japë sinjal zanor paralajmërimi (*bori*):
 - * shumë herë në intervale kohorë të alternuar
 - * pa ndërprerje në kohëzgjatjen prej 5 sekondash
 - * në masën që është e mjaftueshme që të paralajmërohen pjesëmarrësit e tjerë në qarkullim

- Shoferi i mjetit, kur e parakalon një mjet tjetër:
 - * nuk lejohet të rrisë shpejtësinë e lëvizjes
 - * lejohet të rrisë shpejtësinë e lëvizjes
 - * nuk lejohet të ulë shpejtësinë e lëvizjes

- Kur në kryqëzim, vijnë mjete nga kahet e kundërta dhe kthehen majtas, shkëmbehemi me to nga:
 - * ana e djathtë
 - * ana e majtë
 - * ana e majtë dhe e djathtë

- Gjatë lëvizjes në kohë me mjegull, në mjet duhet të jenë të ndezura:
 - * dritat e gjata
 - * dritat e shkurtra
 - * sinjalet treguese të drejtimin

- Shoferi që i afrohet kryqëzimit, ka për detyrë që:
 - * të rrisë shpejtësinë që sa më shpejt të kalojë nëpër kryqëzim
 - * ta përshtasë drejtimin e mjetin me kushtet e qarkullimit në kryqëzim
 - * të lëvizë me shpejtësinë që është përcaktuar me kufizimin e përgjithshëm

- Shoferi mund të futet në qarkullim me mjet kur:
 - * i bije sinjalizimit zanor (*borisë*) dhe ndez të sinjalizuesit e drejtimit katër-anësh
 - * ndez vetëm sinjalizuesin e ndryshimit të drejtimit
 - * sigurohet që nuk pengon pjesëmarrësit e tjerë në qarkullim dhe i njofton ata sipas rregullores

- Kur me mjet kryhet transport i fëmijës në ndenjësën e sigurtë:
 - * fëmija nuk duhet të jetë i lidhur me rripin e sigurimit
 - * fëmija nuk duhet të jetë i lidhur, në rast se ndenjësja është lidhur me rripin e sigurimit
 - * fëmija duhet të jetë i lidhur me rripin e sigurimit

- Në rrugën publike ku korsitë e rrugës janë të ndara fizikisht, shoferi lejohet të lëvizë me mjet:
 - * në korsinë e rrugës të destinuar për qarkullimin e mjeteve nga krahu i kundërt
 - * në korsinë e djathtë të rrugës
 - * në korsinë e majtë dhe të djathtë të rrugës
- Shoferi i ri quhet shoferi:
 - * që ka eksperiencë në drejtimin e mjetit më pak se 12 muaj
 - * deri në moshën 24 vjeç
 - * deri në moshën 21 vjeç

- Në rast se gjatë lëvizjes me mjet takoni sinjalin rrugor “fëmijë në rrugë”, do të veproni në mënyrën që:
 - * do të vazhdoni lëvizjen me kujdes të madh, për të patur mundësi që ta ndaloni mjetin në kohën e duhur ..
 - * do ta përshtatni shpejtësinë sipas kufizimit të përgjithshëm për pjesën e dhënë të rrugës
 - * do ta përshtatni shpejtësinë për kushtet e motit

- Kur lëviz me mjet në krah të autobusit të ndaluar në stacion, do të veproni në mënyrë që:
 - * do të ndaloj mjetin dhe do të pres hipjen e pasagjerëve në autobus, e pastaj do të vazhdoj lëvizjen
 - * do të bie borisë dhe do të vazhdoj lëvizjen pa u kujdesur për personat që hipin ose zbresin nga autobusi
 - * do të lëviz me shpejtësi të ulur për të mos rrezikuar personat që hipin ose zbresin nga autobusi

- Shoferi, në kohën që drejton mjetin në qarkullim rrugor, duhet që në mjet:
 - * të ketë të paktën dy jelekë me aftësi ndriçimi fosforeshent
 - * të ketë aq jelekë me aftësi ndriçimi fosforeshent sa ka edhe vende për ndenje
 - * të ketë një jelek me aftësi ndriçimi fosforeshent

- Në rrugë në një qendër të banuar ku shpejtësia nuk është e kufizuar me sinjal rrugor, shoferi nuk lejohet të lëvizë me shpejtësi më të madhe se:
 - * 50 km/h
 - * 60 km/h
 - * 70 km/h

- Kur shoferi futet me mjet nga rruga me dhe në rrugë të asfaltuar, është e nevojshme:
 - * që të ndalojë mjetin dhe të pastrojë baltën nga rrotat mbas futjes
 - * që në mënyrë alternative të përshpejtojë e të ngadalësojë shpejtësinë e mjetit, që të bjerë balta
 - * të ndalojë mjetin dhe të pastrojë baltën nga rrotat para futjes

- Me rastin e lëvizjes me mjet në rrugë, shoferi ka për detyrë që të qëndrojë:
 - * sa më pranë anës së djathtë të rrugës
 - * në mes së korsisë së rrugës
 - * pranë vijës ndarëse

- Korsinë e qarkullimit të destinuar për lëvizjen e transportit urban të udhëtarëve mund ta përdorin:
 - * mjetet e transportit të plehrave
 - * mjetet me përparësi kalimi
 - * autoveturat në rastin e parakalimit

- Kur mbas një mjeti, për shkak të shpejtësisë së ulur, formohet kolonë mjetesh, shoferi ka për detyrë që:
 - * të vazhdojë lëvizjen pa pasur asnjë detyrim ndaj pjesëmarrësve të tjerë në qarkullim
 - * në një vend të përshtatshëm të rrugës, tu mundësojë mjeteve ta parakalojnë, anashkalojnë ose të kalojnë në mënyrë të sigurtë
 - * të vazhdojë lëvizjen deri tek kryqëzimi i parë me një rrugë lokale dhe të dalë nga qarkullimi

- Personi që transportohet me mjet nuk lejohet që të:
 - * shkruajë mesazhe në telefon
 - * pengojë shoferin në drejtimin e mjetit
 - * përdorë kufjet

- Kur ecën mbrapsht me mjet, shoferi:
 - * ka për detyrë që të lejojë kalimin e mjetit që vjen pas tij
 - * ka për detyrë që të ndezë sinjalizuesin e kthimit majtas
 - * nuk e ka për detyrë që të lejojë kalimin e mjetit që vjen mbas tij

- Mjeti me të cilin pengohet puna e pajisjeve për matjen e shpejtësisë së lëvizjes së mjetit:
 - * nuk lejohet të përdoret në pjesën e rrugës ku ekziston sinjali plotësues i kontrollit me radar
 - * lejohet të përdoret në pjesën e rrugës ku ekziston sinjali plotësues i kontrollit me radar
 - * nuk lejohet as të përdoret e as të gjendet në mjet

- Me rastin e futjes në trafik, shoferi ka për detyrë:
 - * të përdorë sinjalizim zanor (me bori) dhe të ndezë sinjalizuesit e kthimit
 - * të ndezë të gjithë sinjalizuesit e drejtimit
 - * të sigurohet që këtë gjë mund ta bëjë në mënyrë të sigurtë dhe të ndezë sinjalizuesit përkatës të kthimit ..

- Mjeti i cili lëviz në shina që gjenden në mes të karrexhatës (rrugës):
 - * mund të parakalohet nga krahu i djathtë
 - * mund të parakalohet nga krahu i majtë
 - * nuk lejohet që të parakalohet

- Shoferi ka për detyrë që të përdorë sinjalin zanor të paralajmërimit (borinë):
 - * para hyrjes në tunel i cili nuk është i ndriçuar
 - * në rrugë në qendër të banuar, para hyrjes së kryqëzimit
 - * në rrugë jashtë qendrave të banuara, para arritjes në kthesë të padukshme dhe të ngushtë

- Mjeti i tipit motor nuk lejohet të tërheqë:
 - * motoçikletë, moped, si edhe as triçikla të lehtë ose të rëndë
 - * mjet ngarkese
 - * autoveturë

- Këmbësori në rrugë publike jashtë qendrave të banuara:
 - * nuk lejohet të ecë në anën e djathtë të rrugës
 - * nuk lejohet të eci në kolonë
 - * nuk lejohet të ecë në karrexhatën e autostradës

- Mjeti që lëviz në shina të vendosura në mesin e karrexhatës (rrugës):
 - * lejohet të parakalohet nga krahu i majtë
 - * lejohet të parakalohet nga cili do krahu
 - * lejohet të parakalohet nga krahu i djathtë

- Sipërfaqja që nuk është e destinuar për qarkullimin e mjeteve, e cila gjendet në mes të karrexhatës (rrugës) me një drejtim qarkullimi, në rast se me sinjal rrugor nuk është përcaktuar ndryshe:
 - * mund të anashkalohet nga ana e majtë ose nga ana e djathtë
 - * mund të anashkalohet nga ana e djathtë
 - * mund të anashkalohet nga ana e majtë

- Në rrugën për qarkullim të mjeteve në të dyja kahet (*drejtimet*) e cila ka tre korsi, shoferi:
 - * lejohet të përdorë cilëndo nga korsitë
 - * nuk lejohet të përdorë korsinë e qarkullimit në anën e djathtë të rrugës
 - * nuk lejohet të përdorë korsinë e qarkullimit në anën e majtë të rrugës

- Në kryqëzim, shoferi ka për detyrë:
 - * të lejohet kalimin e mjetit që vjen nga ana e tij e majtë
 - * të lejohet kalimin e mjetit që vjen nga ana e tij e djathtë
 - * të lejohet kalimin e të gjitha mjeteve

- Pjesa gjatësore e karrexhatës (*rrugës automobilistike*) e destinuar për qarkullimin e mjeteve me një sens (*drejtim*), me një ose më shumë korsi qarkullimi quhet:
 - * korsi qarkullimi rrugor
 - * korsi karexhate
 - * karexhatë

- Kur punonjësi i autorizuar i policisë jep urdhra që nuk i takojnë rregullave të qarkullimit rrugor, pjesëmarrësi në komunikacion (trafik):
 - * ka për detyrë të veprojë sipas urdhrave të punonjësit të autorizuar të policisë
 - * ka për detyrë që të veprojë sipas rregullave të qarkullimit rrugor
 - * nuk e ka për detyrë që të veprojë sipas urdhrave të punonjësit të autorizuar të policisë

- Në rast se nuk transporton në ndenjësën e sigurisë, në mjetin motorik në ndenjësën e parë, nuk duhet që të transportojë fëmijë:
 - * më të vogël se 10 vjeç
 - * më të vogël se 12 vjeç
 - * më të vogël se 14 vjeç

- Lëvizja e mjetit mbrapsht në kushtet e shikueshmërisë së pamjaftueshme:
 - * është e lejuar në qendër të banuar
 - * është e lejuar për një pjesë të shkurtër të rrugës
 - * nuk është e lejuar

- Në qendër të banuar me sinjal rrugor mund të lejohet shpejtësia e mjeteve motorike maksimalisht deri në:
 - * 80 km/h
 - * 50 km/h
 - * 60 km/h

- Kur shoferi shikon që rrugën po e kalon një kolonë e organizuar këmbësorësh:
 - * nuk duhet që me makinë të ndërpresë kolonën e organizuar të këmbësorëve
 - * mund të ndërpresë me makinë kolonën e organizuar të këmbësorëve duke i rënë burisë për ti sinjalizuar
 - * mund të ndërpresë me makinë kolonën e organizuar të këmbësorëve, kur kolonën nuk e përbëjnë fëmijë

- Në mjetin motorik që po rimorkiohet, përveç shoferit që e drejton atë:
 - * a lejohet transporti i pasagjerëve (*udhëtarëve*) në përputhje me numrin e vendeve të pasagjerëve në të
 - * a lejohet transportimi vetëm i një pasagjeri
 - * ndalohet transporti i pasagjerëve

- Kthimi i mjetit me 180° nga drejtimi i deriatëhershëm i lëvizjes për tu futur në drejtimin e kundërt të qarkullimit është:
 - * kthim rrethor
 - * kthim majtas
 - * kthim gjysmë rrethor

- Shoferi i ri nuk lejohet të drejtojë mjetin në rrugë interurbane me shpejtësi më të madhe se:
 - * 50 km/h _____
 - * 60 km/h _____
 - * 70 km/h _____

- Shoferi mund të përdorë gjete natës sinjal me dritë në qendër banimi, me rastin e:
 - * shkëmbimit me një mjet tjetër _____
 - * shkëmbimit me një këmbësor _____
 - * parakalimit të një mjete tjetër _____

- Deri në ç' moshë të fëmijës duhet që ai të transportohet në ndenjësë sigurie, ose në kosh:
 - * 7 _____
 - * 6 _____
 - * 5 _____

- Me rastin e shkëmbimit me një këmbësor, shoferi ka për detyrë që:
 - * ruajë distancë të sigurtë midis mjetit dhe këmbësorit _____
 - * të paralajmërojë këmbësorin në mënyrë që këmbësori të dalë jashtë rrugës _____
 - * të rrisë shpejtësinë e mjetit që të shkëmbehet sa më parë me këmbësorin _____

- Distanca midis mjetit motorik tërheqës dhe atij që tërhiqet, kur tërheqja bëhet me shtangë është:
 - * nga 3 deri në 5 metra _____
 - * më shumë se 5 metra _____
 - * deri në 3 m _____

- Leja e drejtimit të mjetit të kategorisë B mund ti lëshohet personit që ka mbushur:
 - * 17 vjeç _____
 - * 17 vjeç e 6 muaj _____
 - * 18 vjeç _____

- Shoferi që ndalon ose parkon mjetin në rrugë, natën ose në kushtet e pamjes së kufizuar, duhet që të nderë në mjet:
 - * dritat e shkurtra _____
 - * dritat e parkimit, domethënë të pozicionit _____
 - * dritat e mjegullës _____

- Në rastin kur shoferi gjendet në rrugë jashtë mjetit të tij:
 - * ka për detyrë që të veshë jelek me aftësi ndriçimi fosforeshent _____
 - * nuk e ka për detyrë që të veshë jelek me aftësi ndriçimi fosforeshent _____
 - * ka për detyrë që me anë të sinjalit me dorë të paralajmërojë pjesëmarrësit e tjerë në qarkullim për praninë e tij _____

- A lejohet që në një rrugë ku lejohet shpejtësi e lartë shoferi të bëjë kthim gjysmë rrethor:
 - * po, në rast se nuk pengon pjesëmarrësit e tjerë në komunikacion
 - * po, në rast se ka nderur treguesin e kthimit
 - * nuk është i lejuar

- Dritat e kuqe dhe blu që ndizen me pulsime të ndërsjellët në mjet janë sinjale me ndriçim që i kanë:
 - * mjetet me përparësi kalimi
 - * mjetet e shoqëruara
 - * mjetet speciale

- Distanca midis autoveturës tërheqëse dhe autoveturës së tërhequr, në rast se tërheqja bëhet me ndihmën e litarit (kavos), duhet të jetë:
 - * nga 1 deri në 2 metra
 - * nga 3 deri në 5 metra
 - * më shumë se 5 metra

- Në mjetin që janë të montuar rripat e sigurisë, gjatë udhëtimit, rripin e sigurimit duhet ta përdorë:
 - * vetëm shoferi
 - * shoferi dhe pasagjerët
 - * vetëm shoferi dhe pasagjeri i parë

- Kur mjeti për transportin e organizuar të fëmijëve ndalon në rrugë për hipjen, ose për zbritjen e fëmijëve, shoferi:
 - * duhet të ndezë sinjalizuesin e kthimit majtas
 - * duhet të ndezë sinjalizuesin e kthimit djathtas
 - * duhet të ndezë sinjalizuesit e drejtimit katër-anësh

- Në situatën e treguar në fotografi, shoferi:
 - * i mjetit 1 duhet të lejojë kalimin e mjetit 2
 - * i mjetit 2 duhet të përshpejtojë lëvizjen dhe të kalojë para mjetit 1
 - * i mjetit 2 duhet të lejojë kalimin e mjetit 1
- Në situatën e treguar në fotografi, mjeti 1:
 - * nuk lejohet që të ndalojë ose parkojë
 - * lejohet që të ndalojë
 - * lejohet që të ndalojë ose parkojë

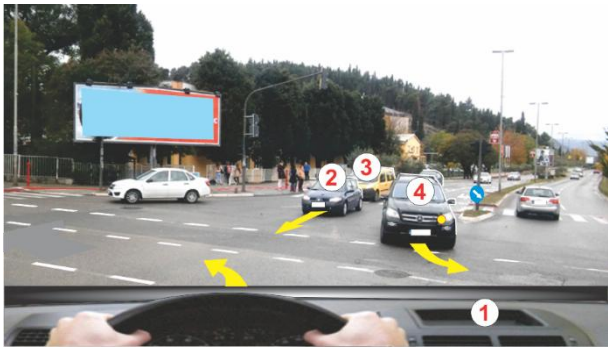
- Në situatën e treguar në fotografi:
 - * autovetura 1 e ka të lejuar kalimin
 - * mjetet 2, 3 dhe 4 e kanë të lejuar kalimin
 - * vetëm mjeti i policisë e ka të lejuar kalimin
- Në situatën e treguar në fotografi, mjeti i policisë 4:
 - * mund të vazhdojë lëvizjen drejt
 - * duhet të ndalojë
 - * mund të vazhdojë lëvizjen mbasi të kalojë mjeti 1

- Si do të veproni në situatën e treguar në fotografi:
 - * do të ndaloj para kryqëzimit
 - * do të lejoj mjetet e kahut të kundërt dhe pastaj do të vazhdoj lëvizjen
 - * do të vazhdoj lëvizjen duke mos lejuar kalimin e mjeteve të kahut të kundërt
- Në situatën e treguar në fotografi, çiklistët lëvizin:
 - * në mënyrë të parregullt se kanë formuar kolonë
 - * në mënyrë të parregullt se nuk kanë veshur jelek fosforeshent për reflektim
 - * në mënyrë të rregullt

- Si do të veproni në situatën e treguar në fotografi, kur punonjësi i policisë është anash me duar të shtrira dhe trup të kthyer nga mjetet 2 dhe 3 duke rregulluar qarkullimin:
 - * do të lejoj kalimin vetëm të mjeteve 2 dhe 3
 - * do të lejoj kalimin vetëm të mjetit 4 dhe do të vazhdoj lëvizjen
 - * do të vazhdoj lëvizjen pa lejuar kalimin e mjeteve 2, 3 e 4
- Në situatën e treguar në fotografi, radha e kalimit të mjeteve të cilëve ju lejohet kalimi, është:
 -

- Si do të veproni në situatën e treguar në fotografi:
 - * do të vazhdoj lëvizjen pa lejuar kalimin e mjeteve
 - * nuk do të lejoj kalimin e mjetit 3
 - * do të lejoj kalimin e mjeteve 2 dhe 3

- Si do të veproni në situatën e treguar në fotografi:
 - * do të ndaloj para kryqëzimit për shkak të sinjalit STOP
 - * do të vazhdoj lëvizjen, sepse po eci drejt
 - * do të ndaloj para semaforit për shkak të dritës në semafor

- Si do të veproni në situatën e treguar në fotografi::
 - * do të vazhdoj lëvizjen pasi të lejoj kalimin e mjetit 3
 - * do të vazhdoj majtas pa lejuar kalimin e mjeteve 2 dhe 3 ...
 - * do të ndaloj dhe do të lejoj kalimin e mjeteve 2 dhe 3 ...

- Si do të veproni në situatën e treguar në fotografi:
 - * do të vazhdoj lëvizjen drejt sepse kam përparësi kalimi
 - * do të vazhdoj lëvizjen me shpejtësi të ulur
 - * do të ndaloj para kryqëzimit dhe do të lejoj kalimin e mjeteve nga kahu i kundërt

- Në situatën e treguar në fotografi, duhet të veproni sipas:
 - * sinjaleve rrugore me ndriçim
 - * sinjaleve rrugore vertikale
 - * rregullit të lejimit të kalimit të mjeteve nga krahu i djathtë

Në situatën e treguar në fotografi, radha e kalimit të mjeteve nëpër kryqëzim është:

.....

- Në kryqëzim me rrethrotullim, lëvizja e mjeteve bëhet:

- * në çdolloj drejtimi
- * në drejtimin e akrepave të orës
- * në drejtim të kundër të akrepave të orës

- Si do të veproni në situatën e treguar në fotografi:

- * do të ndaloj dhe do të lejoj kalimin e mjetit 2
- * do të vazhdoj lëvizjen drejt mbrapa mjetit 2
- * do të ul shpejtësinë dhe do të lejoj kalimin e mjetit 3

- Në situatën e treguar në fotografi, Mjeti tërheqës 3 është kokë kamioni, kurse mjeti i tërhequr është:

- * rimorkio
- * rimorkio e lehtë
- * gjysmërimorkio

- Si do të veproni në situatën e treguar në fotografi:

- * do të vazhdoj lëvizjen drejt se mbaj drejtimin e lëvizjes
- * do të vazhdoj lëvizjen drejt se nuk punon semafori
- * do të ndaloj para kryqëzimit

- Në situatën e treguar në fotografi duhet të veproni:

- * sipas sinjaleve rrugore
- * sipas semaforit
- * sipas rregullit të lejimit të kalimit vetëm të mjeteve të krahut të djathtë

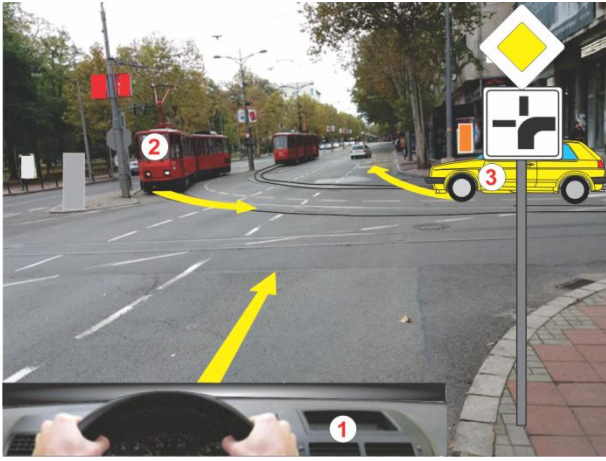

- Si do të veproni në situatën e treguar në fotografi:

- * do të lejoj kalimin vetëm të mjeteve që vijnë nga krahu i djathtë
- * do të lejoj kalimin vetëm të mjeteve që vijnë nga krahu i majtë
- * do të ndaloj mjetin

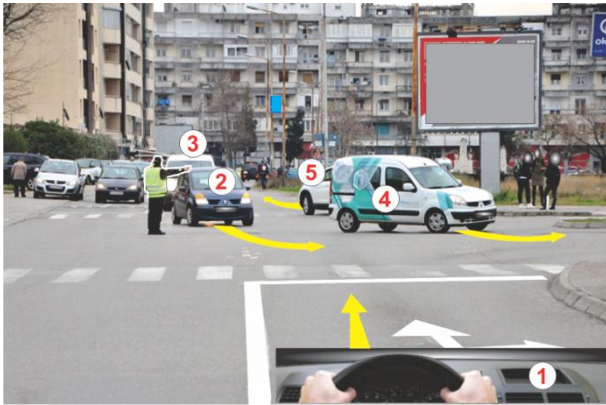
- Në situatën e treguar në fotografi, radha e kalimit të mjeteve të cilave u lejohet kalimi është:

.....

- Si do të veproni në situatën e treguar në fotografi:
 - * do të lejoj kalimin e mjetit 3 dhe do të vazhdoj lëvizjen
 - * do të lejoj kalimin e tramvajit 2 dhe do të vazhdoj lëvizjen
 - * do të lejoj kalimin e tramvajit 2 dhe të autoveturës 3, dhe pastaj do të vazhdoj lëvizjen
- Radha e kalimit të mjeteve nëpër kryqëzim është:

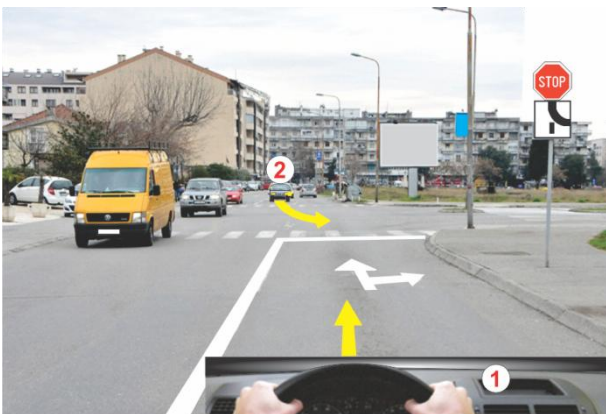
		
--	--	--	-------

- Si do të veproni në situatën e treguar në fotografi:
 - * do të vazhdoj lëvizjen drejt
 - * do të vazhdoj lëvizjen drejt mbasi lejoj kalimin e mjeteve 4 dhe 5
 - * do të ndaloj mjetin
- Në situatën e treguar mjeti 2 do të:
 - * ndalojë dhe do të lejojë kalimin e mjetit 1
 - * vazhdojë lëvizjen majtas pa lejuar kalimin e mjetit 1
 - * ndalojë për shkak të sinjalit që jep personi i autorizuar..

- Në situatën e treguar në fotografi, përparësi kalimi ka:
 - * mjeti 1 në raport me mjetin 2
 - * mjeti 2 në raport me mjetin 1
 - * mjeti 1 për shkak të rregullit të krahut të djathtë
- Në situatën e treguar në fotografi, radha e kalimit të mjeteve rregullohet me:
 - * rregullin e lejimit të kalimit të mjeteve nga krahu i djathtë
 - * rregullin e lejimit të kalimit të mjeteve nga krahu i majtë
 - * sinjalin rrugor vertikal

- Si do të veproni në situatën e treguar në fotografi:
 - * do të ndaloj para kryqëzimit e do të lejoj kalimin e mjetit 2
 - * do të vazhdoj lëvizjen drejt duke bërë kujdes më të madh
 - * do të vazhdoj lëvizjen drejt pa lejuar kalimin e mjetit 2
- Në situatën e treguar në fotografi, tabela plotësuese tregon :
 - * arritje në degën e kryqëzimit për anashkalim
 - * që lëviz në rrugën me përparësi kalimi
 - * bashkim me rrugën me përparësi kalimi

- Në situatën e treguar në fotografi, shoferi i mjetit 1 duhet:
 - * që të vazhdojë lëvizjen pa lejuar kalimin e mjetit 2
 - * që të ndalojë dhe mbasi të lejojë kalimin e mjetit 2, të vazhdojë lëvizjen
 - * që të ndalojë dhe të shmanget në korsinë e djathtë të rrugës

- Në situatën e treguar në fotografi, shoferi i mjetit 1 duhet të veprojë sipas:
 - * rregullit të shkëmbimit të mjeteve të kategorive të ndryshme
 - * rregullit të lejimit të kalimit të mjeteve nga krahu i djathtë
 - * sinjaleve rrugore vertikale dhe horizontale

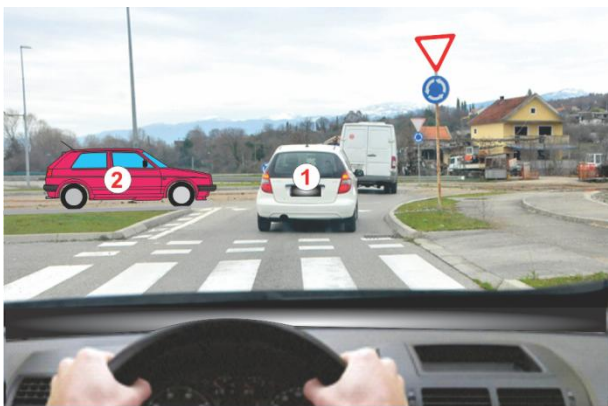
- Si do të veproni në situatën e treguar në fotografi:
 - * do të vazhdoj lëvizjen drejt nëpër kryqëzim
 - * do të ndaloj para kryqëzimit dhe pastaj do të vazhdoj lëvizjen drejt
 - * do të vazhdoj lëvizjen majtas nëpër kryqëzim

- Në situatën e treguar në fotografi, shigjetat në rrugë tregojnë:
 - * drejtim të detyruar
 - * destinimin e korsive të rrugës
 - * tregim destinacioni

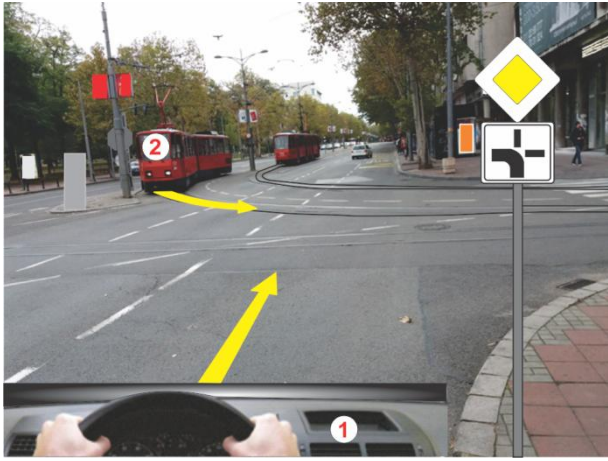
- Në situatën e treguar në fotografi, autovetura 1 kthehet majtas, kurse a traktori 2 ruan drejtimin e lëvizjes. Përparësi kalimi ka:
 - * traktori 2 sepse ka të ndezur dritën e verdhë rrotulluese
 - * traktori 2 sepse ruan drejtimin e ecjes
 - * autovetura 1

- Në kohën e lëvizjes, në traktor mund të gjendet:
 - * shoferi dhe një person
 - * vetëm shoferi
 - * shoferi dhe dy persona

- Në situatën e treguar në fotografi mjeti:
 - * 1 duhet të vazhdojë lëvizjen pa lejuar kalimin e mjetit 2
 - * 2 duhet lejojë kalimin e mjetit 1 dhe të vazhdojë lëvizjen
 - * 1 duhet të lejojë kalimin e mjetit 2 dhe më pas të vazhdojë lëvizjen

- Në situatën e treguar në fotografi, shoferi i mjetit 1 vepron në bazë të:
 - * rregullit të lejimit të kalimit vetëm të mjetit në krahu e djathtë
 - * rregullit të kryqëzimit të parregulluar
 - * sinjalit rrugor

- Si do të veproni në këtë situatë:
 - * do të vazhdoj lëvizjen drejt pa e lënë tramvajin të kalojë
 - * do të vazhdoj lëvizjen drejt mbasi të lejoj kalimin e tramvajit
 - * do të ndaloj dhe do të lejoj kalimin e tramvajit .

- Në situatën e treguar në fotografi, kalimi i mjeteve nëpër kryqëzim është rregulluar me:
 - * sinjale rrugore vertikale
 - * përparësi kalimi të mjetit me shina
 - * lejinin e kalimit vetëm të mjeteve nga krahu i djathtë...

- Si do të veproni në situatën e treguar në fotografi:
 - * do të ndaloj para kryqëzimit
 - * do të lejoj kalimin e mjetit që kthehet majtas dhe do të vazhdoj lëvizjen
 - * do të vazhdoj lëvizjen drejt

- Në situatën e treguar në fotografi, keni për detyrë të veproni:
 - * sipas dritës së ndezur në semafor
 - * sipas sinjalit vertikal rrugor
 - * sipas sinjalit që jep punonjësi i policisë

- Si do të veproni në situatën e treguar në fotografi:
 - * do të vazhdoj lëvizjen drejt duke mos lejuar kalimin e mjetit 1
 - * do të lejoj kalimin e mjetit 1 dhe do të vazhdoj lëvizjen
 - * do të përshpejtoj lëvizjen dhe do të kaloj nëpër kryqëzim më parë se mjeti 1

- Sinjali i urdhrit të prerë në situatën si në fotografi, tregon:
 - * kryqëzim me rrugën me përparësi kalimi
 - * përparësi në raport me mjetet e kahut të kundërt
 - * ndalim të detyruar

- Si do të veproni në situatën e treguar në fotografi, në rast se me mjetin 2 ruani drejtimin e lëvizjes:
 - * do të vazhdoj lëvizjen pa lejuar kalim mjetesh ..
 - * do të vazhdoj lëvizjen duke lejuar vetëm kalimin e mjetit 1
 - * do të vazhdoj lëvizjen duke lejuar kalimin e mjeteve 3 dhe 4

- Në situatën e treguar në fotografi, radha e kalimit të mjeteve është:

--	--	--	--	--	--	--	--	--	--

- Në rast se çiklisti hyri në kryqëzim me dritë të kuqe në semafor në drejtimin e lëvizjes së tij, si në fotografi:
 - * e kryen në mënyrë të rregullt veprimin e kalimit të rrugës nëpër kryqëzim
 - * e kryen në mënyrë të parregullt sepse duhej ta merrte biçikletën për dore
 - * e kryen në mënyrë të parregullt veprimin e kalimit nëpër kryqëzim

- Në situatën e treguar në fotografi, çiklisti e kalon:
 - * në rrugën e shënuar për biçikleta
 - * në korsinë e shënuar për biçikleta
 - * në vijën ndarëse të shënuar të kalimit të këmbësorëve ..

- Si do të veproni në situatën e treguar në fotografi:
 - * do të vazhdoj lëvizjen drejt nëpër kryqëzim, sepse në semafor kam dritë të gjelbër
 - * nuk do të hyj në kryqëzim për shkak të trafikut të ngjeshur ..
 - * do të vazhdoj lëvizjen djathtas nëpër kryqëzim

- Në situatën e treguar në fotografi:
 - * lejohem të bëj kthim gjysmë rrethor
 - * lejohem të ndaloj në kryqëzim
 - * nuk lejohem të bëj kthim gjysmë rrethor të mjetit

- Si do të veproni në situatën e treguar në fotografi, në rast se drejtoni mjetin 1:
 - * mbasi kam lejuar kalimin e mjetit 2 duhet të kthehem djathtas
 - * kam përparësi për të kaluar në raport me mjetin 2
 - * do të ndaloj para kryqëzimit dhe do të lejoj kalimin e të gjitha mjeteve

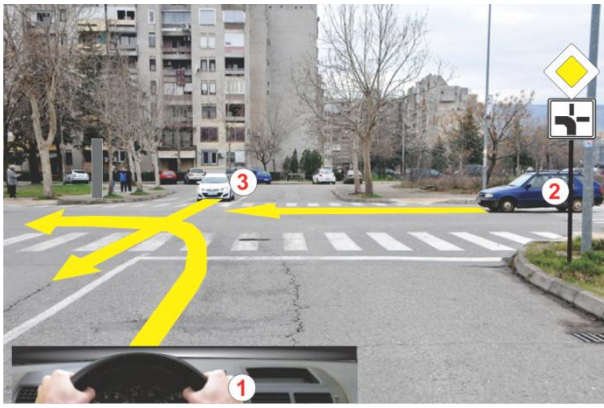

- Drejtim i detyruar djathtas, në situatën në fotografi, përcaktohet:
 - * për mjetet e ngarkesës dhe ato me rimorkio
 - * për të gjitha mjetet përveç atyre të ngarkesës
 - * për mjetet e ngarkesës

- Si do të veproni në situatën e treguar në fotografi:
 - * do të lejoj mjetin që kthehet majtas
 - * do të vazhdoj lëvizjen drejt se kam përparësi kalimi
 - * do të ndaloj para kryqëzimit për shkak të shenjës STOP

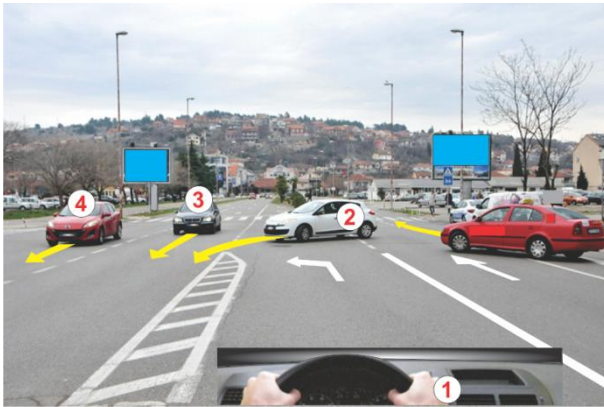
- Në situatën e treguar në fotografi, do të veproni sipas:
 - * sinjalit rrugor STOP
 - * kuptimit të sinjalit me ndriçim në semafor
 - * rregullit të hyrjes në kryqëzim të pa rregulluar me sinjalizim ..

- Në situatën e treguar në fotografi, radha e kalimit të mjeteve është:

- Në situatën e treguar në fotografi, radha e kalimit në kryqëzim është i rregulluar:
 * me sinjal rrugor
 * me rregullën e lejit të kalimit të mjetit nga krahu i djathtë
 * me sinjale horizontale

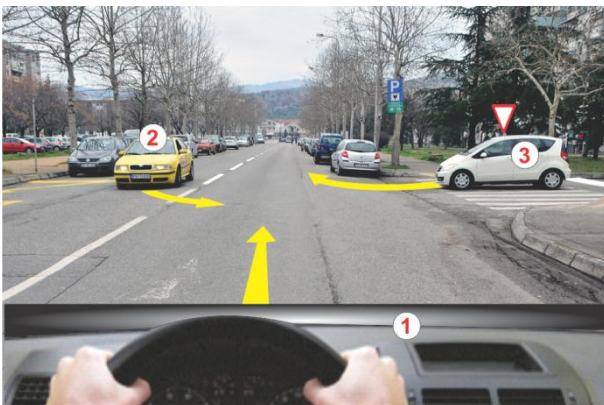
- Në situatën e treguar në fotografi, me rastin e kthimit majtas, duhet të:
 * vazhdoj lëvizjen pa lejuar kalimin e mjeteve 2, 3 dhe 4
 * lejoj kalimin e mjeteve 3 dhe 4
 * lejoj kalimin e mjeteve 2, 3 dhe 4

- Në situatën e treguar në fotografi, shigjetat në rrugë (me ngjyrë të bardhë) tregojnë:
 * drejtimin e ecjes
 * drejtimin e detyruar vetëm për autovetura
 * drejtimin e detyruar të lëvizjes

- Si do të veproni në situatën e treguar në fotografi:
 * do të vazhdoni ecjen drejt pa lejuar kalimin e tramvajit
 * do të vazhdoj lëvizjen drejt pasi të kem lejuar lëvizjen e tramvajit
 * do të vazhdoj lëvizjen drejt duke bërë kujdes maksimal

- Në situatën e treguar në fotografi, radha e kalimit në kryqëzim është e rregulluar:
 * me sinjalizim vertikal
 * me zbatimin e rregullit të krahu të djathtë

- Si do të veproni në situatën e treguar në fotografi:
 * do të vazhdoj lëvizjen drejt nëpër kryqëzim
 * do të ndaloj para kryqëzimit e do të lejoj kalimin e mjetit 2
 * do të ndaloj para kryqëzimit e do të lejoj kalimin e mjetit 3

- Në situatën e treguar në fotografi, radha e kalimit të mjeteve nëpër kryqëzim është:

- Në situatën si në fotografi:
 - * do të vazhdoj lëvizjen djathtas _____
 - * do të ndaloj para kryqëzimit _____
 - * do të vazhdoj lëvizjen drejt _____

- Në situatën e treguar në fotografi, do të veproni sipas:
 - * sinjalit rrugor me ndriçim _____
 - * sinjalit rrugor vertikal _____
 - * sinjaleve (shenjave) horizontalë _____

- Si do të veproni në situatën e treguar në fotografi:
 - * do të vazhdoj lëvizjen drejt _____
 - * do të ndaloj mjetin _____
 - * do të vazhdoj lëvizjen majtas mbasi të lejoj kalimin e mjeteve 2 dhe 3 _____

- Në situatën e treguar në fotografi, mjeti i policisë:
 - * mund të vazhdojë lëvizjen drejt _____
 - * duhet të ndalojë _____
 - * mund të vazhdojë që të lëvizë në cilindo drejtim _____

- Si do të veproni në situatën e treguar në fotografi, në rast se mjetet ruajnë drejtimin e lëvizjes, e ju drejtoni mjetin 2:
 - * do të vazhdoj lëvizjen pa lejuar kalimin e mjeteve _____
 - * do të vazhdoj lëvizjen mbasi të lejoj vetëm lëvizjen e mjeteve 3 dhe 4 _____
 - * do të vazhdoj lëvizjen duke lejuar kalimin e mjetit 1 _____

- Në situatën në fotografi, kur mjetet ruajnë drejtimin e lëvizjes, radha e kalimit të jetëve është:

--	--	--	--

- Si do të veproni në situatën e treguar në fotografi:
 - * do të vazhdoj lëvizjen majtas pa ndaluar nëpër kryqëzim _____
 - * do të ndaloj para kryqëzimit _____
 - * do të vazhdoj lëvizjen drejt nëpër kryqëzim _____

- Në situatën e treguar në fotografi, drita e verdhë e ndezur në semafor tregon:
 - * vetëm ndalim i kalimit drejt _____
 - * kalim i lirë vetëm drejt _____
 - * ndalimin e kalimit nëpër kryqëzim _____

Në situatën si në fotografi:

* do të vazhdoj lëvizjen majtas nëpër kryqëzim

* do të vazhdoj lëvizjen djathtas nëpër kryqëzim

* do të vazhdoj lëvizjen drejt nëpër kryqëzim

Sinjalet horizontale në rrugë tregojnë:

* destinimin e korsive të qarkullimit

* drejtim të detyruar

* drejtimet e pozicionimit

Si do të veproni në situatën e treguar në fotografi, kur mjeti 2 futet në qarkullimin rrugor nga rrugë me dhe:

* do të pozicionohem në korsinë e majtë të rrugës, që të mos ta pengoj atë

* do të vazhdoj drejt pa lejuar kalimin e mjetit 2

* do të ndaloj dhe do të mundësoj futjen në qarkullim të mjetit 2, sepse më vjen nga krahu i djathtë

Në situatën si në fotografi, sinjali vlen deri tek:

* kthesa e rrugës

* deri tek shenja tjetër e kufizimit të shpejtësisë

* kryqëzimi i parë

Veprimi kur mjetet 1 dhe 2 lëvizin në drejtim të kundërt, si në fotografi, është:

* kryqëzim

* parakalim

* shkëmbim

Ngarkesa në mjetin 2 kalon 1,5 m pikën më të përparuar të pjesës së përparme të mjetit, dhe kjo gjë është:

* e lejuar

* e lejuar, por duhet të ketë si shenjë një tabelë të kuqe

* nuk është e lejuar

Në situatën e treguar në fotografi:

* do të rrisësh shpejtësinë për të mos penguar kalimtarët

* nuk do leJosh kalimin e këmbësorëve sepse nuk janë në korsinë tënde të lëvizjes

* do të ndalosh mjetin e do të leJosh kalimin e këmbësorëve...

Në situatën e treguar në fotografi, shenjat në rrugë tregojnë se në afërsi të kalimit të këmbësorëve gjendet:

* zonë shkolle

* tregues për tek shkolla

* pjesë e rrugës e destinuar për parkimin e autobusit të nxënësve

Në situatën e treguar në fotografi, në pjesën e rrugës me qarkullim të dyanshëm mjete 2:

- * lejohet të bëjë parakalim
- * lejohet të bëjë parakalim, në rast se nuk pengon mjetet e drejtimit të kundërt
- * nuk lejohet të bëjë parakalim

Në situatën e treguar në fotografi, vija ndarëse tregon:

- * ndalim parakalimi dhe të shkeljes së kësaj vije
- * pjesë e rrugës ku lejohet shkelja e kësaj vije
- * pjesë e rrugës ku lejohet kalimi në anën tjetër të kësaj vije

Në situatën si në fotografi, mjete 1 është:

- * parkuar në rregull
- * ndaluar në rregull
- * është ndaluar ose parkuar në mënyrë të parregullt

Në hyrje-dalje nga oborri, shoferi:

- * lejohet të ndalojë mjetin
- * nuk lejohet të ndalojë ose të parkojë mjetin
- * lejohet të parkojë mjetin

Në situatën e treguar në fotografi, mjete i ngarkesës 2 ka:

- * ndaluar sipas rregullave
- * parkuar ose ndaluar parregullsisht
- * parkuar ose ndaluar sipas rregullave

Në situatën e treguar në fotografi, duke kaluar në krah të mjetit 2, kryen veprimin e:

- * shkëmbimit
- * pozicionimit
- * anashkalimit

Në situatën e treguar në fotografi, çiklisti po lëviz:

- * në bazë të rregullave, sepse nuk ka korsi për biçikleta
- * në mënyrë të pa rregullt
- * në mënyrë të rregullt në anën e majtë të rrugës

Në situatën e treguar në fotografi, mjete 1 ka:

- * ndaluar në bazë të rregullave
- * ka ndaluar ose parkuar në bazë të rregullave
- * ndaluar ose parkuar në mënyrë të parregullt

Si do të veproni në situatën e treguar në fotografi:

- * do të vazhdoj lëvizjen pa lejuar autoveturën 2
- * do të lejoj kalimin e autoveturës 2, sepse më vjen nga krahu i djathtë
- * do të pozicionoj mjetin nga ana e majtë të karrexhatës

Shoferi i mjetit 2, me rastin e kthimit majtas, në situatën si në fotografi, do të:

- * vazhdojë lëvizjen pa lejuar mjetet që lëvizin në rrugën ku po vjen ai
- * vazhdojë lëvizjen, sepse ka përparësi kalimi në raport me mjetin 1
- * ndalojë mjetin dhe do të lejojë kalimin e të gjitha mjeteve që lëvizin në rrugën ku po vjen ai

Në situatën e treguar në fotografi:

- * nuk lejohem të parakaloj për shkak të sinjalit në rrugë
- * lejohem të parakaloj
- * lejohem të parakaloj në rast se nuk kaloj në korsinë e kahut të kundërt

Në situatën e treguar në fotografi, në rrugë jashtë qendrave të banuara, shpejtësia me të cilën mund të parakaloni është:

- * nuk është e kufizuar
- * është e kufizuar deri në 80 km/h
- * është deri 20 km/h më shumë se shpejtësia e kufizuar

Në situatën e treguar në fotografi, autovetura 3 do të futet nga parkingu në karrexhatë (rrugë):

- * mbasi të lejojë kalimin e autoveturës 2
- * pa e lejuar të kalojë autoveturën 2
- * pa patur detyrime ndaj pjesëmarrës e të tjerë në qarkullim

Si do të veproni në situatën e treguar në fotografi:

- * do të ndaloj para kryqëzimit dhe do të lejoj këmbësorët
- * do ti paralajmëroj këmbësorët me sinjal zanor (bori) dhe do të vazhdoj lëvizjen
- * do të përshpejtoj lëvizjen që të kaloj para këmbësorëve

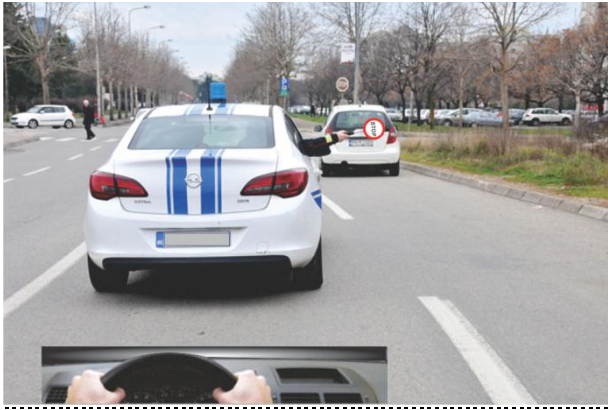

Në situatën e treguar në fotografi, mjetet në anë të rrugës kanë:

- * ndaluar ose parkuar parregullsisht
- * ndaluar ose parkuar në mënyrë të rregullt
- * ndaluar në mënyrë të rregullt

Vija e bardhë gjatësore e pandërprerë, si në situatën në këtë fotografi, tregon:

- * anën e rrugës
- * vijën ndarëse
- * vijën anësore

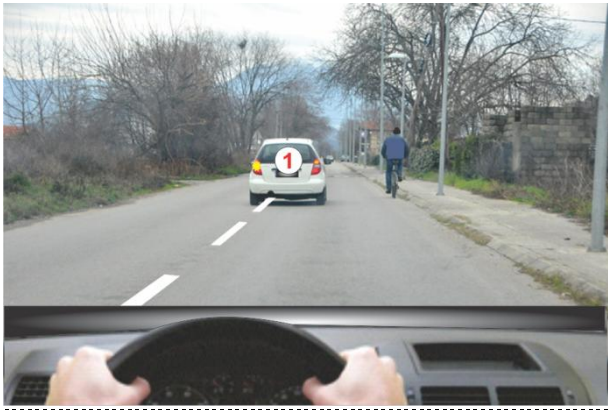

Në situatën e treguar në fotografi duhet që:

- * të vazhdoj ecjen në korsinë e djathtë të rrugës
- * të kryej parakalim të mjetit të policisë
- * të ndaloj mjetin

Sinjali që jep punonjësi i autorizua ri policisë:

- * është i detyrueshëm për të gjithë pjesëmarrësit në komunikacion (trafik)
- * nuk është i detyrueshëm kur jepet nga mjeti
- * është i detyrueshëm vetëm për çiklistët

Në situatën e treguar në fotografi, mjeti 1 parakalon çiklistin:

- * parregullsisht, sepse kalon në korsinë tjetër të rrugës
- * parregullsisht, sepse rrezikon çiklistin
- * në mënyrë të rregullt

Shoferi i mjetit 1 mbas parakalimit, është i detyruar që:

- * të vazhdojë lëvizjen në korsinë në të cilën bëri parakalimin
- * të kthehet në korsinë e vet dhe të vazhdojë lëvizjen
- * të vazhdojë lëvizjen ngjitur me anën e majtë të rrugës

Në situatën e treguar në fotografi, autovetura 2:

- * bën kthim gjysmërrethor në përputhje me rregulloren
- * kthehet majtas në mënyrë të rregullt
- * bën kthim gjysmërrethor në mënyrë të parregullt

Vija gjatësore e pandërprerë e ndan karrexhatën:

- * në korsi të karrexhatës
- * në korsi qarkullimi
- * në dy karrexhata

Në situatën e treguar në fotografi, në rrugën për qarkullim në të dy drejtimet, shoferi i mjetit 1 mund të shfrytëzojë:

- * të dy korsitë e rrugës
- * korsinë e djathtë të rrugës
- * korsinë e majtë të rrugës

Në situatën e treguar në fotografi, shoferi i mjetit 1 në nënkallim:

- * mund të parkojë
- * nuk lejohet që të ndalojë ose të parkojë
- * lejohet të ndalojë ngjitur me skajin e djathtë të rrugës

Në situatën e treguar në fotografi, mjeti 1:

- * lejohet të parakalohet
- * nuk lejohet të parakalohet për shkak të sinjalit në rrugë
- * nuk lejohet të parakalohet nga ana e majtë

Në situatën e treguar në fotografi, shenjat në rrugë tregojnë:

- * lejim parakalimi nga drejtimi i kundërt
- * lejim parakalimi në drejtimin e lëvizjes
- * lejim parakalimi vetëm për mjetet e ngarkesës

Në situatën e treguar në fotografi:

- * nuk e kam për detyrë të lë këmbësorin të kalojë
- * kam për detyrë ti bie borisë dhe të vazhdoj lëvizjen
- * kam për detyrë që të lejoj kalimin e këmbësorit

Që këmbësori të kalojë rrugën në vendkalimin e këmbësorëve në mënyrë të sigurtë, si në fotografi:

- * ka për detyrë që të ngrëjë dorën, dhe pastaj të eci te vendkalimi i këmbësorëve
- * nuk e ka për detyrë që të sigurohet nëse pengon pjesëmarrësit e tjerë në qarkullim
- * ka për detyrë që të sigurohet që me këtë gjë nuk i pengon pjesëmarrësit e tjerë në qarkullim

Mjeti 1 në pozicionin e treguar në fotografi është:

- * parkuar në mënyrë të rregullt
- * ndaluar ose parkuar në mënyrë të parregullt
- * ndaluar ose parkuar në mënyrë të rregullt

Mjeti 1 në situatën e treguar në fotografi është:

- * në korsinë e qarkullimit në drejtimin e lëvizjes
- * në korsinë e qarkullimit me drejtim të kundërt të lëvizjes
- * në vend të shënuar që është parking

Në situatën e treguar në fotografi, çiklisti:

- * lëviz në mënyrë të parregullt se duhet ta tërheqë me dorë biçikletën pranë vetes
- * lëviz në mënyrë të rregullt
- * lëviz në mënyrë të parregullt në vendkalimin e këmbësorëve

Në situatën e treguar në fotografi, vijat e kuqe gjatësore e të gjera mbi vendkalimin e këmbësorëve janë:

- * rrugë biçikletash
- * korsi biçikletash
- * rrugë këmbësorësh për vrapim

Në situatën e treguar në fotografi, do të:

- * vazhdoj lëvizjen pa lejuar kalimin e këmbësorëve.....
- * ul shpejtësinë dhe do të lejoj kalimin e këmbësorëve.....
- * përshpejtoj lëvizjen e mjetit që të kaloj para këmbësorëve.....

Në situatën e treguar në fotografi, kur këmbësorët kalojnë rrugën, kanë për detyrë që:

- * ta kalojnë rrugën me rrugëtim sa më të shkurtër.....
- * ta kalojnë rrugën ku ka më pak pjesëmarrës në qarkullim.....
- * ta kalojnë rrugën sa më ngadalë.....

Në situatën e treguar në fotografi, mjete i policisë 2 është:

- * ndaluar ose parkuar në mënyrë të rregullt.....
- * parkuar parregullsisht.....
- * ndaluar ose parkuar parregullsisht.....

Në situatën e treguar në fotografi:

- * nuk lejohet që të ndaloj ose parkoj mbas mjetit 2.....
- * lejohet që të ndaloj ose parkoj mbas mjetit 2.....
- * lejohet që të parkoj mbas mjetit 2.....

Në situatën e treguar në fotografi, shpejtësi më e madhe e mjetit që ti drejton nga mjetet 1 dhe 2:

- * është veprimi i parakalimit të mjeteve.....
- * veprimi i anashkalimit të mjeteve.....
- * nuk konsiderohet veprim parakalimi i mjeteve.....

Në situatën e treguar në fotografi, mjetet 1 dhe 2, që lëvizin një mbas një:

- * përbëjnë kolonë mjeteve dhe nuk duhen parakaluar.....
- * përbëjnë kolonë mjeteve dhe mund të parakalohen.....
- * nuk përbëjnë kolonë mjeteve.....

Në situatën si në fotografi, kur kaloni pranë mjetit 2, i cili lëviz nga kahu i kundërt, është veprimi i:

- * anashkalimit.....
- * shkëmbimit.....
- * parakalimit.....

Në situatën e treguar në fotografi:

- * do të vazhdoj lëvizjen drejt pa lejuar kalimin e këmbësorit.....
- * do të shpejtoj lëvizjen e mjetit dhe të kaloj para këmbësorit.....
- * do të ndaloj dhe do të lejoj kalimin e këmbësorit.....

Në situatën e treguar në fotografi:

- * lejohem të parakaloj
- * nuk lejohem të parakaloj
- * lejohem të parakaloj për shkak të sinjalit në rrugë

Në situatën e treguar në fotografi, vija gjatësore e pandërprerë pranë anës së djathtë të rrugës tregon:

- * anën e rrugës
- * vijën anësore
- * vijën ndarëse

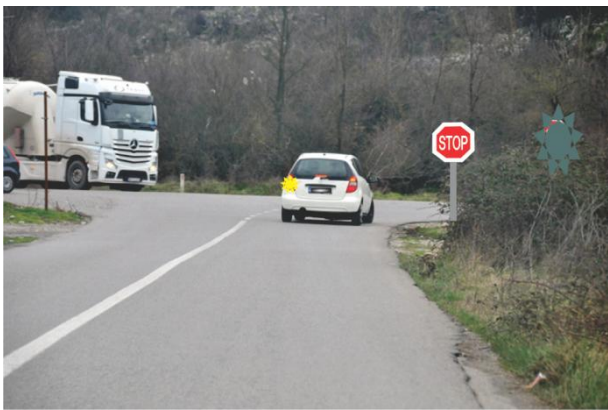

Në situatën e treguar në fotografi, mjeti 2 lëviz:

- * në mënyrë të rregullt, nëse nuk pengon mjetet nga kahu i kundërt
- * në mënyrë të rregullt
- * në mënyrë jo të rregullt

Në situatën e treguar në fotografi, shoferi i mjetit 2 duhet:

- * të lëvizë sa më pranë vijës ndarëse
- * të lëvizë sa më afër anës së djathtë të rrugës
- * të lëvizë në mes të korsisë së qarkullimit

Shoferi i autoveturës, në situatën si në fotografi, duhet që:

- * të vazhdojë lëvizjen majtas pa lënë të kalojë mjetin e ngarkesës
- * të vazhdojë lëvizjen drejt pa lënë të kalojë mjeti i ngarkesës
- * të ndalojë para kryqëzimit dhe të lejë të kalojë mjeti i ngarkesës

Në situatën e treguar në fotografi, shoferi i autoveturës do të veprojë sipas:

- * sinjalit rregullor vertikal
- * rregullit të lejimit të kalimit të mjetit nga krahu i djathtë
- * rregullit të lejimit të kalimit të mjeteve të kategorisë më të lartë

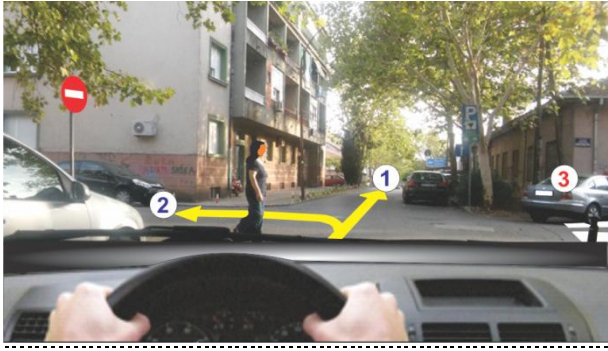

Si do të veproni në situatën e treguar në fotografi:

- * do të ndaloj mjetin dhe do të lejoj kalimin e këmbësorëve
- * do të vazhdoj lëvizjen duke mos lejuar kalimin e këmbësorëve
- * do të paralajmëroj këmbësorët me bori dhe do të vazhdoj lëvizjen

Në situatën e treguar në fotografi, shenjat transversale në rrugë tregojnë:

- * vendkalimin e këmbësorëve
- * ishull për këmbësorët
- * rrugë për këmbësorët

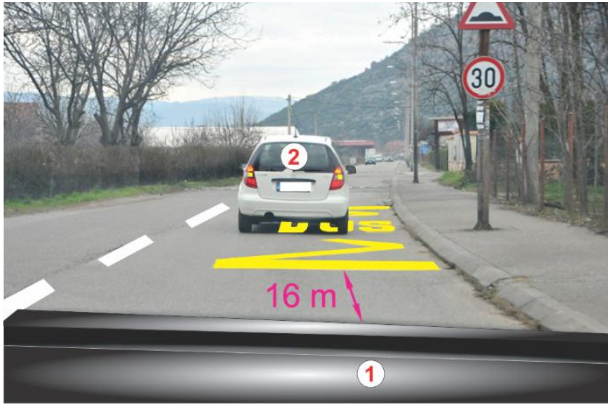

Në situatën e treguar në fotografi, nëpër kryqëzim do të kaloni:

- * në drejtimin 1 pa lejuar kalimin e këmbësores
- * në drejtimin 2 pasi të lejoj kalimin e këmbësores
- * në drejtimin 1 pasi të lejoj kalimin e këmbësores

Në situatën si në fotografi mjete 3:

- * lejohet të ndalojë
- * nuk lejohet të ndalojë ose të parkojë
- * lejohet të ndalojë ose të parkojë

Autovetura 2 si në fotografi:

- * nuk lejohet të ndalojë ose të parkojë
- * lejohet të ndalojë dhe të parkojë
- * lejohet të ndalojë

Në situatën e treguar në fotografi:

- * nuk lejohem të ndaloj ose të parkoj
- * lejohet që të ndaloj ose të parkoj
- * nuk lejohem të parkoj

Në situatën e treguar në fotografi, mjete 1 parakalon çiklistin:

- * në mënyrë të rregullt, sepse ka ndezur sinjalizuesin e djathtë të drejtimit
- * në mënyrë të rregullt, sepse nuk ka sinjal për ndalimin e parakalimit
- * parregullsisht, për shkak të kalimit mbi vijën e pandërprerë

Çiklisti në situatën si në fotografi, lëviz:

- * parregullsisht, sepse duhet të lëvizë në trotuar j
- * parregullsisht, sepse duhet të ketë kaskë mbrojtëse
- * në mënyrë të rregullt pranë anës së djathtë të rrugës

Në situatën e treguar në fotografi:

- * lejohem të kryej parakalimin e autoveturës
- * nuk lejohem, sepse rruga bën kthesë majtas
- * nuk lejohem, sepse sinjali në rrugë e ndalon këtë gjë

Në situatën e treguar në fotografi, vija ndarëse e ndërprerë:

- * ndan rrugën dhe nuk lejohet që të kalosh mbi të
- * ndan rrugën dhe lejohet të shkelet dhe të kalohet mbi të
- * ndan korsinë e rrugës dhe nuk lejohet që të kalohet mbi të

Si do të veproni në situatën si në fotografi, kur ju parakalon autovetura 2:

- * do të rris shpejtësinë e lëvizjes
- * do ta çoj mjetin në drejtim të anës së djathtë të rrugës
- * do ta çoj mjetin në drejtim të anës së majtë të rrugës

Sinjali detyrimit i treguar në fotografi vepron:

- * deri në kryqëzimin e parë
- * deri në sinjalin e parë tregues
- * deri në sinjalin e parë të rrezikut

Në situatën e treguar në fotografi, shoferi i mjetit të ngarkesës 1 duhet të:

- * përshpejtojë mjetin dhe të vazhdojë lëvizjen duke mos lejuar kalimin e këmbësorëve
- * lejojë vetëm këmbësorin e treguar me "a" dhe të vazhdojë lëvizjen
- * ndalojë dhe të lejojë kalimin e të gjithë këmbësorëve

Në situatën e treguar në fotografi, shoferi i mjetit të ngarkesës 1 menjëherë mbas kalimit të kalimit të këmbësorëve:

- * lejohet të ndalojë ose parkojë
- * lejohet të ndalojë
- * nuk lejohet të ndalojë ose parkojë

Në pozicionin e treguar në fotografi, autovetura 1 është:

- * e ndaluar në mënyrë të rregullt
- * e ndaluar ose parkuar në mënyrë të rregullt
- * e ndaluar ose parkuar parregullsisht

Sinjali tregues i treguar në fotografi është:

- * distanca nga parkingu
- * kufizimi kohor i parkingut
- * parking vetëm në një kohë të përcaktuar

Në situatën si në fotografi, drejtoj mjetin e ngarkesës me rimorkio dhe shkëmbehem me mjetin e ngarkesës 2, për shkak të gjerësisë së pamjaftueshme për shkëmbim të sigurtë:

- * duhet të ndalojë mjeti i ngarkesës 2 dhe të më mundësojë mua kalimin
- * duhet të ndalojë dhe të mundësojë kalimin e mjetit të ngarkesës 2
- * duhet të ndalojmë dhe të merremi vesh për radhën e kalimit

Sinjali i rrugës në fotografi tregon:

- * që rruga ecën tatëpjetë deri në pjerrësinë 6%
- * që pjerrësia transversale e rrugës është deri në 6%
- * që rruga ecën përpjetë deri në pjerrësinë 6%

Mjeti 1 në situatën e treguar në fotografi, lëviz:

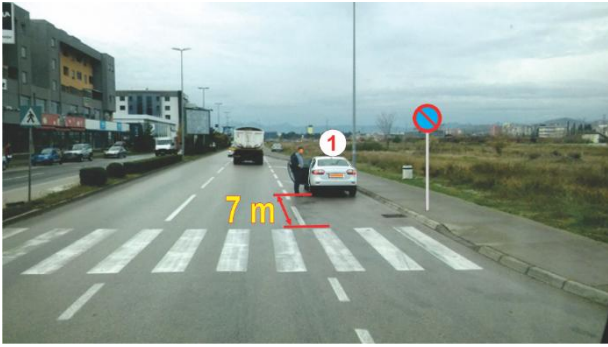
- * parregullsisht
- * në mënyrë të rregullt në mes së karrexhatës
- * në mënyrë të rregullt, sepse korsia e majtë e qarkullimit është e zënë nga mjeti 2

Në situatën si në fotografi, autovetura 2:

- * lejohet të ndalojë ose të parkojë
- * lejohet të ndalojë
- * nuk lejohet të ndalojë ose parkojë

Në situatën si në fotografi, autovetura 1:

- * lejohet të parkojë
- * nuk lejohet të ndalojë ose parkojë
- * lejohet të ndalojë

Në cilën distancë nga vendkalimi i këmbësorëve, lejohet që të ndalojë ose parkojë:

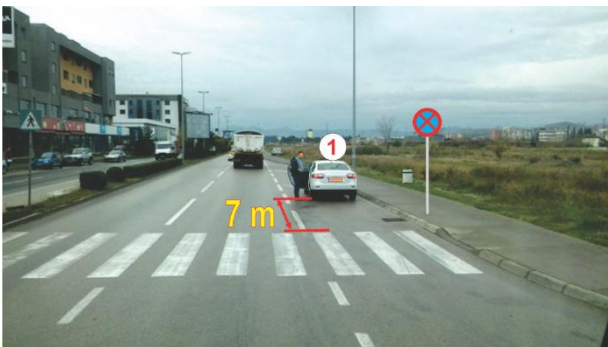
- * të paktën 10 metra
- * të paktën 5 metra
- * të paktën 7 metra

Në situatën si në fotografi, shoferi i mjetit 1:

- * lejohet të ndalojë ose parkojë
- * nuk lejohet të ndalojë ose parkojë
- * nuk lejohet të parkojë, por lejohet të ndalojë

Në largësi më të vogël se pesë metra para ose pas vendkalimit të shënuar të këmbësorëve, shoferi me mjetin:

- * lejohet të ndalojë
- * lejohet të ndalojë ose parkojë
- * nuk lejohet të ndalojë ose parkojë

Në pozicionin e treguar në fotografi, mjetet 1, 2, 3 dhe 4:

- * nuk duhet të ndalojnë ose të parkojnë
- * mund të ndalojnë, por jo edhe të parkojnë
- * mund të ndalojnë dhe të parkojnë

Shoferi i mjetit taksit, në hyrje të ndërtesës ose në dalje nga garazhi:

- * nuk duhet të ndalojë
- * lejohet të ndalojë vetëm për hipjen ose zbritjen e pasagjerëve
- * mund të parkojë maksimalisht për 15 minuta

- Në figurë është treguar sinjali rrugor:
 - * rrezim gurësh
 - * shkërmoqje e gurëve në rrugë
 - * rrëshqitje në rrugë

- Në figurë janë treguar sinjalet rrugore që tregojnë:
 - * shkallë lëvizëse në largësinë 10 metra
 - * kalim i nëndheshëm ose mbi dhe i këmbësorëve në largësinë 10 metra
 - * hyrje në garash në largësinë deri në 10 metra

- Në figurë është treguar sinjali rrugor:
 - * përdorim i detyruar i zinxhirëve të dëborës
 - * rrezik nga dëbora
 - * rrezik nga ngricat

- Në figurë është treguar sinjali rrugor:
 - * ndalim qarkullimi për të gjitha llojet e motorëve përveç motoçikletave
 - * ndalim qarkullimi për motoçikletat
 - * ndalim qarkullimi për biçikletat me motor

- Në figurë është treguar sinjali rrugor:
 - * distanca minimale midis mjeteve të parkuara
 - * distanca minimale midis mjeteve
 - * distanca e nevojshme që mjetet të shkëmbehen

- Në figurë është treguar sinjali rrugor:
 - * parashenjë për dalje nga krahu i djathtë
 - * parashenjë drejtimi për daljen për një vend të përcaktuar
 - * shenjë drejtimi për pozicionim për lëvizje për në një vend të përcaktuar

- Në figurë është treguar sinjali rrugor:
 - * parashenjë për rregullimin të drejtpërdrejtë të qarkullimit në një vend ku po kryhen punime
 - * rregullim i qarkullimit në kryqëzim me ndihmën e flamurit
 - * mbarim i rrugës për shkak të kryerjes së punimeve

- Në figurë është treguar sinjali rrugor:
 - * ndalim i ndalimit
 - * ndalim qarkullimi në një drejtim
 - * ndalim parkimi

- Në figurë është treguar sinjali rrugor:
 - * kthesë dyfish e rrezikshme ose shumë kthesa të njëpasnjëshme nga të cilat e para është djathtas
 - * kthesë e dyfishtë ose shumë kthesa të njëpasnjëshme nga të cilat e para është djathtas
 - * kthesë dyfish e rrezikshme ose shumë kthesa të njëpasnjëshme nga të cilat e para është majtas

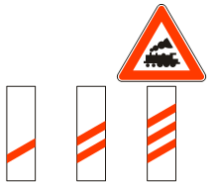
- Në figurë është treguar sinjali rrugor:
 - * ndalim i qarkullimit në të dy krahët e lëvizjes
 - * ndalim i qarkullimit në një drejtim të lëvizjes
 - * lejohet qarkullimi në të dy krahët e lëvizjes

- Në figurë është treguar sinjalizimi rrugor:
 - * ndalim i qarkullimit për biçikleta
 - * rrugë për biçikleta
 - * çiklistë në rrugë

- Në figurë është treguar sinjali rrugor:
 - * urë e lëvizshme
 - * dëmtim rruge
 - * malore e fortë

- Në figurë është treguar sinjali rrugor:
 - * vendkalimi hekurudhor me barriera ose gjysmë barriera
 - * vendkalimi hekurudhor pa barriera ose gjysmë barriera
 - * afrim tek shinat e tramvajit

- Në figurë është treguar sinjali rrugor:
 - * shpejtësia më e madhe e lejuar
 - * shpejtësi e detyrueshme
 - * shpejtësi e rekomanduar

- Në figurë është treguar sinjali rrugor:
 - * ndalim i kthimit majtas
 - * ndalim i kthimit të mjeteve në rrugë
 - * ndalim i kthimit gjysmë rrethor

- Në figurë janë treguar sinjalet rrugorë:
 - * ndalim i qarkullimit të mjeteve që transportojnë lëndë të rrezikshme në periudhën kohore të përcaktuar
 - * ndalimi i qarkullimit të mjeteve që transportojnë ngarkesë rifuxho në periudhën kohore të përcaktuar
 - * ndalim i qarkullimit të mjeteve të ngarkesës në periudhën kohore të përcaktuar

od 17 - 05 h

- Në figurë është treguar sinjali rrugor:
 - * rrugë e rezervuar për qarkullimin e mjeteve motorike
 - * autostradë
 - * rrugë për mjete që lëvizin me shpejtësi 130 km/h

- Në figurë është treguar sinjali rrugor:
 - * flamur për paralajmërim për rrezik nga krahu i djathtë
 - * erë anësore nga krahu i djathtë
 - * erë anësore nga krahu i majtë

- Në figurë është treguar sinjali rrugor:
 - * arritje tek ura
 - * rrugë jo e sheshtë
 - * mur mbrojtës

- Në figurë është treguar sinjali rrugor:
 - * mbarim i ndalimit të parakalimit të mjeteve të ngarkesës
 - * ndalim i parakalimit të mjeteve të ngarkesës
 - * mbarim i ndalimit të parakalimit të të gjitha mjeteve motorike

- Në figurë është treguar sinjali rrugor:
 - * terren i rregulluar për piknik
 - * shtëpi malore për kamping me kampera gjysmë rimorkio
 - * teren për kamping me çadra dhe me kampera rimorkio

- Në figurë është treguar sinjali rrugor:
 - * mbarim i korsisë së qarkullimit për mjetet e ngadalta
 - * korsa e qarkullimit për mjetet e ngadalta
 - * anashkalim i detyruar i mjeteve të ngadalta nga krahu i djathtë

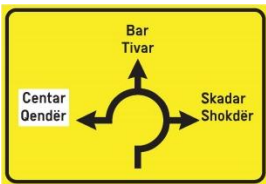
- Në figurë është treguar sinjali rrugor:
 - * kafshë në rrugë
 - * kafshë të egra në rrugë
 - * rezervat gjahu

- Në figurë është treguar sinjali rrugor:
 - * ndalim i detyrueshëm
 - * kryqëzim me rrugë me përparësi kalimi
 - * kryqëzim me rrugë dytësore

- Në figurë është treguar sinjali rrugor:
 - * afrim tek semafori
 - * afrim tek vendkalimi hekurudhor
 - * afrim tek punime në rrugë

- Në figurë është treguar sinjali rrugor:
 - * rrethrotullim për qarkullim
 - * kryqëzim me rrethrotullim për qarkullim
 - * kryqëzim rrethor

- Në figurë janë treguar sinjalet rrugore që tregojnë:
 - * afërsi me pjesën e rrugës e mbuluar me dëborë
 - * afërsi me pjesën e rrugës që dëborë pastrohet me makina
 - * afërsi me pjesën e rrugës në të cilën ka ngricë dhe akull

- Në figurë është treguar sinjali rrugor:
 - * përparësi kalimi në raport me mjetin që vjen nga drejtimi i kundërt
 - * përparësi kalimi për mjetin që vjen nga drejtimi i kundërt
 - * qarkullim në të dy drejtimet

- Në figurë është treguar sinjali rrugor:
 - * ndalim parakalimi për mjetet e ngarkesës
 - * ndalim parakalimi për të gjitha mjetet motorike
 - * ndalim i parakalimit të mjeteve të ngarkesës

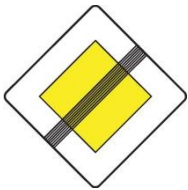

- Në figurë janë treguar sinjalet rrugorë që tregojnë:
 - * lejim të kthimit majtas në kohën e shënuar
 - * ndalim i kthimit gjysmë rrethor në kohën e shënuar
 - * ndalim i kthimit majtas në kohën e shënuar

od 17 - 05 h

- Në figurë është treguar sinjali rrugor:
 - * drejtim i detyruar fillimisht djathtas, pastaj majtas dhe dalje nga kryqëzimi
 - * rrugë me një kah qarkullimi me kthim të detyruar djathtas e pastaj majtas
 - * drejtimi i lëvizjes së mjetit që ka për qëllim të kthehet majtas në kryqëzim në të cilin është i ndaluar kthimi majtas

- Në figurë është treguar sinjali rrugor:
 - * rrugë me përparësi kalimi
 - * mbarim i rrugës me përparësi kalimi
 - * shtrirje e rrugës me përparësi kalimi

- Në figurë është treguar sinjali rrugor:
 - * hekurudha e trolejbusit
 - * hekurudha e tramvajit
 - * mjet me shina në rrugë

- Në figurë është treguar sinjali rrugor:
 - * ngushtim i rrugës nga ana e djathtë
 - * ngushtim i rrugës nga ana e majtë
 - * korsia e djathtë e karrexhatës nuk është e drejtë

- Në figurë është treguar sinjali rrugor:
 - * ndalim i qarkullimit për mjete që nuk e tejkalojnë gjatësinë e përcaktuar
 - * ndalim i qarkullimit për mjete që e tejkalojnë gjatësinë e përcaktuar
 - * ndalim i qarkullimit për mjete, gjatësia e të cilëve është deri në 10 metra

- Në figurë është treguar sinjali rrugor:
 - * zonë e qytetit
 - * zonë industriale
 - * qendër e banuar

- Në figurë është treguar sinjali rrugor:
 - * korsa për lëvizjen e mjeteve të ngarkesës
 - * mënyra e përdorimit të korsisë së qarkullimit
 - * lëvizje e detyrueshme e mjeteve të ngarkesës

- Në figurë është treguar sinjali rrugor:
 - * kufizim i shpejtësisë së lëvizjes
 - * shpejtësia që rekomandohet
 - * Shpejtësia më e vogël e lejuar

- Në figurë është treguar sinjali rrugor:
 - * kryqëzimi i rrugëve me përparësi kalimi
 - * ardhje tek rruga me përparësi kalimi
 - * drejtimi i rrugës që ka përparësi kalimi

- Në figurë është treguar sinjali rrugor:
 - * kryqëzim me qarkullim në formë rrethrotullimi
 - * qarkullim në formë rrethrotullimi
 - * kthim gjysmë rrethor i detyruar

- Në figurë është treguar sinjali rrugor:
 - * kryqëzim i rrugëve të të njëjtës rëndësi
 - * ndalim i detyruar
 - * kryqëzim me rrugën që ka përparësi kalimi

- Në figurë është treguar sinjali rrugor:
 - * zonë me qarkullim të ngadaltë
 - * fëmijë në rrugë
 - * park për fëmijë

- Në figurë është treguar sinjali rrugor:
 - * kryqëzim rrethor
 - * kryqëzim me qarkullim në formë rrethrotullimi
 - * rrethrotullim për qarkullim

- Në figurë, shigjetat në rrugë shërbejnë për:
 - * drejtimin e mjeteve
 - * shënimin e drejtimit të detyruar të lëvizjes së mjeteve
 - * shënimin e destinimit të korsive të qarkullimit

- Vija e pandërprerë e dyfishtë tregon:
 - * anën e karrexhatës
 - * rrugën e biçikletave
 - * ndalimin e kalimit të kësaj vije ose ecjes mbi të

- Në figurë janë treguar sinjalet rrugore që tregojnë:
 - * shpejtësinë më të vogël të lejuar në gjatësinë e rrugës prej 2000 m.
 - * shpejtësinë që rekomandohet në gjatësinë e rrugës prej 2000 m
 - * shpejtësinë minimale të lejuar mbasi përshkohen 2000 m

- Në figurë janë treguar sinjalet rrugore që tregojnë ndalim qarkullimi për mjetet që tërheqin:
 - * rimorkio të lehtë në periudhën kohore të përcaktuar
 - * gjysmërimorkio në periudhën kohore të përcaktuar
 - * mjet të tërhequr në periudhën kohore të përcaktuar

- Në figurë është treguar sinjali rrugor:
 - * dalje e detyruar në rast rreziku
 - * largësia e daljes në rast rreziku
 - * tregues rruge për këmbësorët

- Në figurë është treguar sinjali rrugor:
 - * fillim i korsisë së qarkullimit të mjeteve të ngadalta
 - * mbarim i korsisë së qarkullimit të mjeteve të ngadalta
 - * mbarim i korsisë së qarkullimit për ndalim të detyruar

- Në figurë është treguar sinjali rrugor:
 - * ndalimi i mjeteve me mbulesë mushamaje
 - * mbërritje në rrugë jo të sheshtë
 - * ndalim i qarkullimit për cisterna

- Në figurë është treguar sinjali rrugor:
 - * shpejtësia më e vogël e lejuar
 - * kufizim shpejtësie
 - * shpejtësia që rekomandohet

- Në figurë është treguar sinjali rrugor:
 - * fëmijë në rrugë
 - * zonë shkolle
 - * rrugë për këmbësorët

- Në figurë është treguar sinjali rrugor:
 - * vendkalimi për çiklistë
 - * rrugë për çiklistë
 - * çiklistë në rrugë

- Në figurë është treguar sinjali rrugor që tregon se:
 - * ndalohet ndalimi
 - * ndalohet ndalimit dhe parkimi
 - * ndalohet parkimi

- Në figurë është treguar sinjali rrugor:
 - * drejtim i detyruar
 - * rrugë me një kah qarkullimi
 - * drejtim i lejuar

- Në figurë është treguar sinjali rrugor:
 - * ndalim i qarkullimit për mjetet që pesha e përbashkët e tyre nuk e kalon peshën e përcaktuar me këtë sinjal rrugor
 - * ndalim i qarkullimit për mjetet që kapaciteti bartës i tyre kalon masën e përcaktuar me këtë sinjal rrugor
 - * ndalimi i qarkullimit për mjetet që pesha e përbashkët e tyre e kalon peshën e përcaktuar me këtë sinjal rrugor

- Në figurë janë treguar sinjalet rrugore që tregojnë:
 - * drejtim lëvizjeje i detyruar në periudhën kohore të shënuar
 - * kthim i detyruar majtas në periudhën kohore të përcaktuar
 - * kthim i detyruar majtas në periudhën kohore nga ora 8 deri në orën 18

od 18 - 08 h

- Në figurë është treguar sinjali rrugor:
 - * korsi biçikletash
 - * rrugë biçikletash
 - * vijë (shirit) për lëvizjen e biçikletave

- Në figurë është treguar sinjali rrugor:
 - * nuk lejohet ndalimi i mjeteve
 - * mjete të ndaluar në rrugë
 - * kolonë mjeteve të ndaluara

- Në figurë është treguar sinjali rrugor:
 - * Kryqi i Shën Andreas me një palë e gjysmë shinash (linjash)
 - * Kryqi i Shën Andreas me dy ose më shumë palë shinash
 - * Linjat e Andreas me një ose më shumë palë shinash

- Në figurë është treguar sinjali rrugor:
 - * pjesë e rrezikshme e rrugës
 - * rrezik në rrugë
 - * rrezik nga rrëshqitja dheu në gjatësinë prej 300 metra

- Në figurë është treguar sinjali rrugor:
 - * përparësi kalimi në raport me mjetet e kahut të kundërt
 - * mjetet e kahut të kundërt kanë përparësi kalimi
 - * përparësi kalimi i mjeteve që ecin tatëpjetë

- Në figurë është treguar sinjali rrugor:
 - * arritje në urë në autostradë
 - * autostradë
 - * rrugë ndërkombëtare

- Në figurë është treguar sinjali rrugor:
 - * pistë avioni
 - * afërsi me pistën e avionit
 - * afërsi me aeroportin

- Në figurë është treguar sinjali rrugor:
 - * tabelë rruge paraprake
 - * pozicionim i mjeteve për në këto qendra banimi
 - * tabelë për dhënie drejtimi

- Në figurë është treguar sinjali rrugor:
 - * ndalim i parakalimit të të gjitha mjeteve motorike përveç motorëve pa rimorkio dhe mopedëve
 - * ndalim i parakalimit të të gjitha mjeteve motorike
 - * ndalimi i parakalimit të të gjithë mjeteve motorike përveç mopedëve

- Në figurë është treguar sinjali rrugor:
 - * kalim i rrugës mbi shinat e trenit pa rampë
 - * kalim i rrugës mbi shinat e trenit me rampë dhe gjysmë rampa
 - * kalim i rrugës mbi shinat e trenit pa rampë dhe gjysmë rampa

- Në figurë është treguar sinjali rrugor:
 - * kalim i kafshëve në rrugë
 - * kafshë në rrugë
 - * kafshë të egra në rrugë

- Në figurë është treguar sinjali rrugor:
 - * ndalim i qarkullimit për mjete që nuk kalojnë peshën e përcaktuar mbi një aks
 - * ndalim i qarkullimit për mjete që tejkalojnë peshën e përcaktuar për një aks
 - * ndalim i qarkullimit për mjete që tejkalojnë peshën e përcaktuar në sinjal

- Në figurë është treguar sinjali rrugor:
 - * rrugë me një drejtim për mjetet e ngarkesës dhe ato me rimorkio
 - * drejtim i detyruar për të gjitha llojet e mjeteve që nuk janë të paraqitura në sinjal
 - * rruga për lloje të përcaktuara të mjeteve

- Në figurë është treguar sinjali rrugor:
 - * punime në rrugë
 - * heqje e dheut të rënë në rrugë
 - * punime për heqjen e gurëve nga rruga

- Në figurë janë treguar sinjalet rrugore që tregojnë:
 - * parkim në trotuar në drejtim transversal me aksin e rrugës
 - * parkim në trotuar drejt përgjatë aksit të rrugës
 - * parkim në trotuar paralelisht me drejtimin e aksit të rrugës

- Në figurë është treguar sinjali rrugor:
 - * numri i rrugës ndërkombëtare
 - * numrin e rrugës rajonale
 - * numrin e rrugës interurbane

- Në figurë është treguar sinjali rrugor:
 - * tabelë rruge për qendra banimi
 - * tabelë paraprake për dalje
 - * tabelë për tregim drejtimi

- Në figurë është treguar sinjali rrugor:
 - * rrugë e përbashkët për çiklistë dhe këmbësorë
 - * rrugë të ndara për çiklistë dhe këmbësorë
 - * ndalim i qarkullimit për çiklistët dhe këmbësorët

- Në figurë është treguar sinjali rrugor:
 - * ndalim i kalimit pa ndaluar
 - * ndalim i kalimit pa ndalim në hyrjen në doganë
 - * ndalim i kalimit për të paguar pagesën e rrugës

- Në figurë është treguar sinjali rrugor:
 - * kryqëzim me rrugën me përparësi kalimi
 - * kryqëzim me rrugë dytësore
 - * ndalim i detyruar

- Në figurë është treguar sinjali rrugor:
 - * kalim i rrugës mbi shinat e trenit me rampa ose gjysmë rampa
 - * kalim i rrugës mbi shinat e trenit pa rampa ose gjysmë rampa
 - * afrim tek kalimi i rrugës mbi shinat e trenit

- Në figurë është treguar sinjali rrugor:
 - * tabelë paraprake drejtimi për kthim majtas
 - * tabelë për dhënie drejtimi
 - * tabelë treguese

- Në figurë është treguar sinjali rrugor:
 - * mbarimi i shpejtësisë minimale të lejuar
 - * mbarim i kufizimit të shpejtësisë
 - * mbarim i shpejtësisë së rekomanduar

- Në figurë janë treguar sinjalet rrugorë që tregojnë:
 - * ndalim qarkullimi për mjete motorike gjerësia e të cilëve kalon gjerësinë e treguar në sinjal
 - * ndalim i qarkullimit për mjete ngarkese gjatësia e të cilëve e kalon gjatësinë e treguar në sinjal
 - * ndalim i qarkullimit për mjetet e ngarkesës gjerësia e të cilëve e kalon gjerësinë e treguar në sinjal

- Në figurë është treguar sinjali rrugor:
 - * ndalim i kalimit të këmbësorëve në karrexhatë (rrugë)
 - * ndalim i qarkullimit për këmbësorë
 - * ndalim i lëvizjes së këmbësorëve në rrugë jashtë qendrave të banimit

- Në figurë është treguar sinjali rrugor:
 - * tabela rruge për dhënie drejtimi
 - * sinjal paraprak për anashkalim
 - * tabelë rruge për anashkalim

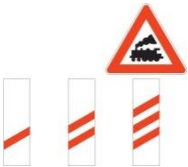
- Në figurë është treguar sinjali rrugor:
 - * tabelë rruge për dalje nga autostrada
 - * emërtimi i qendrës së banimit
 - * emërtim i kalimit me disnivele

- Në figurë është treguar sinjali rrugor:
 - * tabelë rruge për një qendër të banuar
 - * tregues rruge si shigjetë
 - * tabelë dhënie drejtimi për në qendër banimi

- Në figurë është treguar sinjali rrugor:
 - * kalim nga dy korsi qarkullimi në një korsi në të njëjtin drejtim të lëvizjes
 - * sipërfaqe e rrugës në të cilën dy korsi qarkullimi bashkohen në një korsi
 - * kalim i mjeteve në mënyrë të alternuar një nga një

- Në figurë është treguar sinjali rrugor:
 - * afrim tek kryqëzimi i rrugës me hekurudhën, që ka rampë dhe gjysmë rampa
 - * afrim tek kryqëzimi i rrugës me hekurudhën
 - * afrim tek kryqëzimi i rrugës me hekurudhën, pa rampa ose gjysmë rampa

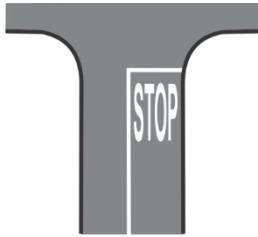
- Në figurë është treguar sinjali rrugor:
 - * përmbysje ose rrëshqitje e mjetit
 - * rrugë e rrëshqitshme
 - * akull dhe ngrica në rrugë

- Në figurë është treguar sinjali rrugor:
 - * gurë të shkërmoqur
 - * bankinë jo solide
 - * rrugë e dëmtuar

- Në figurë është treguar sinjali rrugor:
 - * ndalim qarkullimi i mjeteve të shënuara me simbol
 - * ndalim i qarkullimit për mjete ngarkese
 - * lejim i qarkullimit të mjeteve të shënuara me simbol

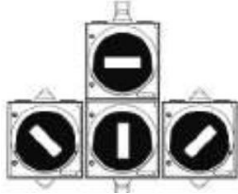

- Sinjale tërthore në rrugë tregojnë:

* skajin transversal të rrugës

* vijën kufizuese të rrugës

* vijën e ndalimit

- Në rast se mjetet e transportit publik urban përdorin të njëjtën korsë qarkullimi në të cilin lëvizin edhe mjetet me shina, pajisja që tregohet në figurë përdoret për rregullimin e lëvizjes të:

* tramvajeve dhe autobusëve

* vetëm ta autobusëve

* vetëm të tramvajeve

- Sinjali i kombinuar i ngritjes së dorës dhe i përdorimit të bilbilit, si në fotografi, përfaqëson:

* ndalimin e kalimit për të gjithë shoferët

* kalim të lirë për mjetet që vijnë nga anash

* ndalim të kalimit vetëm mjeteve që vijnë nga anash

- Sinjali që jep punonjësi i policisë në fotografi:

* nuk mund të jepet me bilbil në kryqëzim

* mund të jepet me bilbil në kryqëzim

* nuk mund të jepet me tabelën me sinjalin STOP

- Shigjeta me dritë me ngjyrë jeshile tregon:

* që shoferi duhet të ketë kujdes lartësinë e mjetit

* që shoferi të ndalojë mjetin

* që shoferit i lejohet lëvizja

- Sinjalet me drita si në figurë përdoren për rregullimin:

* e qarkullimit në rampat e pagesës

* e qarkullimit në korsitë me drejtim të ndryshueshëm të lëvizjes

* kalim nëpër tunel

- Sinjali rrugor me ndriçim që është dhënë në figurë, kur ndizen në mënyrë alternative dy drita të kuqe të rumbullakta, tregon:

* ndalim të lëvizjes për shoferin në kryqëzimin me hekurudhën

* ndalimin e lëvizjes së mjetit hekurudhor

* ndalimin e të gjithë pjesëmarrësve në qarkullim

- Në figurë është treguar semafori për rregullimin e lëvizjes të:

* biçikletave vetëm në korsitë e biçikletave

* biçikletave dhe mopedëve vetëm në korsitë e biçikletave

* biçikletave dhe mopedëve në korsitë e biçikletave

- Sinjali që jep punonjësi i policisë, si në fotografi, mund të jepet:
 - * në kryqëzim, por vetëm me tabelën stop
 - * në kryqëzim dhe në rrugë interurbane
 - * në rrugë interurbane, por vetëm me tabelën stop

- Sinjali që jep punonjësi i policisë, tregon që shoferët e mjeteve:
 - * që vijnë nga anët e tij kanë të drejtë kalimi
 - * të cilëve u ka kthyer shpinën kanë përparësi kalimi
 - * të vazhdojnë lëvizjen në përputhje me kuptimin e sinjaleve me ndriçim të semaforit

- Sinjali i përkohshëm i qarkullimit e paraqitur në figurë tregon:
 - * kufizues në rrugë
 - * kufizues vertikal
 - * kufizues për drejtim të detyruar

- Sinjali me ndriçim i paraqitur duhet që të jetë i ndezur:
 - * natën dhe në kushtet e shikueshmërisë së kufizuar
 - * kur ka trafik të dendur
 - * vetëm në rrugët lokale

- Pozicioni i trupit të punonjësit të policisë me krahë të shtrira horizontalisht, tregon që mjetet:
 - * të cilave u ka kthyer shpinën, kanë të drejtë kalimi
 - * të cilat i vijnë atij nga anash, kanë të drejtë kalimi
 - * që të gjithë shoferët kanë për detyrë që të ndalojnë mjetin

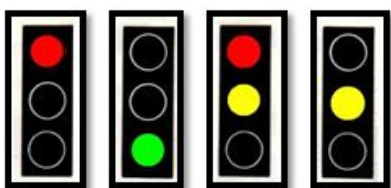
- Shenjë që jep punonjësi i policisë në figurë:
 - * mund të jepet vetëm në kryqëzim
 - * mund të jepet si në kryqëzim, ashtu edhe në rrugë interurbane
 - * mund të jepet vetëm në rrugë interurbane

- Dora e ngritur vertikalisht me pozicionin e pëllëmbës së punonjësit të policisë si në figurë tregon:
 - * kalim të lirë për të gjitha mjetet
 - * kalim i lirë për mjetet që vijnë nga anash
 - * ndalim i detyruar për të gjithë pjesëmarrësit në komunikacion

- Shenja që jep punonjësi i policisë në figurë:
 - * mund të jepet nga mjeti
 - * mund të jepet nga mjeti, por vetëm me tabelën STOP
 - * nuk mund të jepet nga mjeti

- Në figurë janë treguar dritat e semaforit, dhe radha e ndezjes së dritave është:
 - * 1-2-3-4
 - * 1-4-3-2
 - * 1-3-2-4

1 2 3 4

- Në semaforët me drita me tre ngjyra:
 - * drita e gjelbër mund të jetë me pulsim
 - * drita e gjelbër nuk duhet të jetë me pulsim
 - * drita e gjelbër mund të jetë e ndezur njëkohësisht me të kuqen

- Pozicioni i trupit të punonjësit të policisë si në figurë, do të thotë që mjetet:
 - * që vijnë nga anash tije, nuk kanë të drejtë kalimi
 - * që të gjithë shoferët duhet detyrimisht të ndalojnë mjetin
 - * që vijnë nga anash tije, kanë të drejtë kalimi

- Sinjali që jep punonjësi i policisë në figurë:
 - * mund të jepet vetëm në kryqëzim
 - * mund të jepet vetëm në rrugë interurbane
 - * mund të jepet si në kryqëzim, ashtu edhe në rrugë interurbane

- Dritat në semafor si në figurë, tregojnë:
 - * ndalim pas pak kohe i lëvizjes së mjetit në drejtim të shigjetave
 - * ndalim pas pak kohe i lëvizjes së shoferit dhe përgatitja për lëvizje me mjet në drejtimin e shigjetave
 - * lëvizje e lejuar e shoferit në drejtimin e shigjetave

- Shigjetat që tregojnë drejtimin e lejuar janë:
 - * të zeza në sfond të gjelbër
 - * me ngjyrë të gjelbër në sfond të zi
 - * me ngjyrë të kuqe në sfond të gjelbër

- Dora gjysmë e shtrirë horizontalisht, si në figurë, i detyron:
 - * shoferët në drejtimin e të cilëve jepet sinjali të ndalojnë mjetin
 - * të gjithë pjesëmarrësit në qarkullim të përshpejtojnë lëvizjen
 - * shoferët në drejtimin e të cilëve jepet ky sinjal që të përshpejtojnë lëvizjen e mjetit

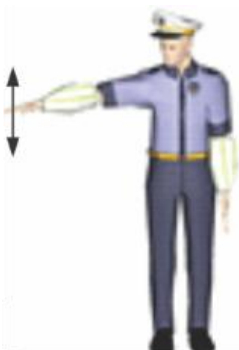
- Sinjali që jep punonjësi i policisë në figurë:
 - * mund të jepet vetëm në kryqëzim
 - * mund të jepet në kryqëzim dhe në rrugë të hapur (interurbane)
 - * mund të jepet vetëm në rrugë të hapur (interurbane)

- Në figurë është treguar kufizues që tregon pjesën e karrexhatës në të cilën:
 - * ndalohet qarkullimi për shkak të pengesës në rrugë
 - * ndalohet qarkullimi për shkak të hyrjes së mjeteve nga bashkimi i rrugës tjetër
 - * ndalohet qarkullimi për shkak të mbarimit të kësaj korsie qarkullimi

- Në figurë është treguar:
 - * semafor për rregullimin e anashkalimit nga krahu i djathtë
 - * semafor për rregullimin e kalimit të mjeteve hekurudhore
 - * semafor për rregullimin e ndryshimit të korsisë së qarkullimit

- Në rast se punonjësi i policisë si në figurë, lëviz dorën ngadalë, kjo do të thotë që shoferi që gjendet në krahun në të cilin jepet ky sinjal:
 - * duhet të ulë shpejtësinë e lëvizjes
 - * duhet të ndalojë
 - * duhet të rrisë shpejtësinë e lëvizjes

- Sinjali së jep punonjësi i policisë në figurë, është i detyrueshëm:
 - * vetëm jashtë qendrave të banuara, për shoferin që gjendet në krahun në të cilin jepet sinjali
 - * për shoferin që gjendet në krahun në të cilin jepet sinjali
 - * vetëm në qendrat e banuara, për shoferin që gjendet në krahun në të cilin jepet sinjali

- Në figurë është treguar:
 - * rampë për përcaktim drejtimi
 - * rampë ballore
 - * pengesë në rrugë

- Në figurë është treguar:
 - * semafor për rregullimin e lëvizjes së të gjithë pjesëmarrësve
 - * semafor për rregullimin e lëvizjes së çiklistëve
 - * semafor për rregullimin e lëvizjes së këmbësorëve

- Dora e ngritur vertikalisht, si në figurë, tregon:
 - * mbarim i urdhrimit që jep punonjësi i policisë
 - * ndalimin e kalimit të të gjithë shoferëve në qarkullim
 - * që mjetet që vijnë nga anash e kanë kalimin të lirë
- Sinjali që jep punonjësi i policisë në figurë:
 - * mund të jepet vetëm në kryqëzim
 - * mund të jepet vetëm në rrugë interurbane
 - * nuk mund të jepet në kryqëzim

- Në figurë është treguar vijë e pjerrët e cila:
 - * tregon korsinë për mjetet e ngadalta
 - * tregon vendin e hapjes së korsisë
 - * tregon vendin e mbylljes së korsisë

- Në figurë është treguar:
 - * pajisja për rregullimin e lëvizjes së tramvajit
 - * pajisja për rregullimin e lëvizjes së këmbësorëve
 - * pajisja për të treguar drejtimin e karrexhatës

- Dora e shtrirë e punonjësit të policisë si në figurë, tregon që:
 - * shoferi i atij mjeti të ulë shpejtësinë e lëvizjes
 - * shoferi i atij mjeti të ngadalësojë mjetin dhe të vazhdojë lëvizjen majtas
 - * shoferi i atij mjeti duhet që detyrimisht të ndalojë mjetin
- Sinjali që jep punonjësi i policisë në figurë:
 - * mund të jepet si në kryqëzim ashtu edhe në rrugë të
 - * mund të jepet vetëm në qendër të banuar
 - * mund të jepet vetëm në rrugë interurbane

- Si pajisje e mjeteve motorike dhe mjeteve që rimorkiohen nuk konsiderohet:
 - * pasqyra anësore
 - * goma rezervë
 - * llambat rezervë

- Ndriçimi i dritave të ditës duhet të jetë me:
 - * ngjyrë të verdhë
 - * ngjyrë të kaltër
 - * ngjyrë të bardhë

- Thellësia minimale e luleve në sipërfaqen e tabanit të gomës për përdorim dimëror duhet të jetë:
 - * 2 mm
 - * 4 mm
 - * 1,6 mm

- Numri i policisë është:
 - * 124
 - * 112
 - * 122

- Tek plaga e të dëmtuarit në fillim përdoret:
 - * alkool
 - * ujë
 - * garzë sterile

- Pjesë e mjetit e cila mundëson shikueshmëri normale, konsiderohet:
 - * drita e mjegullës
 - * drita e pozicionit
 - * xhami i parë

- Drita e sinjalizimit të drejtimit duhet të jetë:
 - * me ngjyrë të verdhë
 - * me ngjyrë të bardhë
 - * me ngjyrë të kuqe

- Sistemi kundër bllokimit (ABS) është pjesë e sistemit të:
 - * ndriçimit të rrugës
 - * transmetimit të fuqisë
 - * frenimit

- Me imobilizim nënkuptomë:
 - * vendosjen e garzës sterile në pjesën e plagosur të trupit
 - * vendosjen e pjesës së dëmtuar të trupit në gjendje të palëvizshme
 - * kthimin e të dëmtuarit në gjendje të ndërgjegjshme

- Sa është numri i të rrahurave të zemrës tek njeriu me shëndet normal:
 - * deri në 60 të rrahura në një sekondë
 - * 60 deri 80 të rrahura në një minutë
 - * mbi 100 të rrahura në një minutë

- Pjesë përbërëse e pajisjeve të drejtimit është:
 - * goma pneumatike
 - * rrethi i timonit
 - * amortizatori

- Pjesë përbërëse e pajisjeve të ndriçimit të rrugës në mjetet motorike është:
 - * drita e pozicionit
 - * drita e gabaritit
 - * drita për ecjen mbrapsht

- Pjesë përbërëse e transmetimit të fuqisë tek mjetet motorike është:
 - * kutia e shpejtësisë
 - * rrethi i timonit
 - * Leva e frenit të dorës

- Me rastin e imobilizimit të personit të dëmtuar (lënduar), rregull bazë është:
 - * të imobilizohet gjithë trupi i të dëmtuarit
 - * të imobilizohen dy artikulacionet fqinjë
 - * të imobilizohet vetëm artikulacioni që gjendet më afër vendit të dëmtuar

- Personi i dëmtuar që po humbet shumë gjak ka:
 - * tension arterial shumë të lartë
 - * puls shumë të ngadalësuar
 - * frymëmarrje të përsheptuar dhe të parregullt

- Në të njëjtin aks të mjetit gomat duhet të jenë të njëjta:
 - * për dimensionet, bartjen, karakteristikës për shpejtësinë, llojin, ndërtimin, markën dhe tipin
 - * vetëm për markën, tipin, dimensioneve, bartjen, llojin dhe thellësinë e lules
 - * vetëm për dimensionet, markën dhe tipin

- Dritat e mjegullës në mjetin motorik duhet të jenë të rregulluar në mënyrë që ndriçimi i pjesës së sheshtë të rrugës para mjetit të mos jetë më i shumë se:
 - * 15 metra
 - * 30 metra
 - * 35 metra

- Mbështetësi i kokës duhet të jetë i montuar në ndenjësë tek e cila rripi i sigurimit:
 - * është i kapur në dy pika
 - * nuk është i kapur
 - * është i kapur në tre pika

- Numri i ndihmës së shpejtë është:
 - * 122
 - * 123
 - * 124

- Kur tek i lënduari (dëmtuari) duam të ndalojnë hemorragjinë (rrjedhjen e gjakut), përdorim:
 - * jod dhe garzë sterile
 - * fashë shtrënguese
 - * alkool dhe garzë sterile

- Lëvizja boshe (xhoku* e timonit të mjetit motorik nuk lejohet të jetë me e madhe se:
 - * 20 gradë
 - * 30 gradë
 - * 40 gradë

- Në të gjithë mjetet motorik e prodhimit në seri, janë të montuar:
 - * freni kryesor, ai ndihmës dhe i parkimit (i dorës)
 - * freni kryesor, ai ndihmës dhe bllokazhi (ulësi i shpejtësisë)
 - * freni kryesor, ai i parkimit dhe bllokazhi

- Gjatësia më e madhe e lejuar e mjetit motorik, përveç autobusit, është:
 - * 8 metra
 - * 10 metra
 - * 12 metra

- Kur ju kap gjendja e lodhjes gjatë drejtimit të mjetit, është e nevojshme që:
 - * të vazhdoni me drejtimin e mjetit me shpejtësi të ulur
 - * të konsumoni pije energjitike dhe të vazhdoni me drejtimin e mjetit
 - * të bëni pauzë për të pushuar

- Hemorragjia tek i plagosuri (lënduari) është:
 - * rrjedhja e gjakut nga ena e gjakut
 - * thyerje pa hapje e pulpës
 - * mpiksje e gjakut në enën e gjakut

- Pjesë e motorit me djegie të brendshme është:
 - * kollodoku
 - * boshti i kardanit
 - * semiaksi .

- Grupi hidraulik i timonit:
 - * zvogëlon këndin e kthimit të rrotave të drejtimit
 - * zvogëlon forcën e veprimit të shoferit për kthimin e rrotave të drejtimit dhe siguron lehtësi në drejtim
 - * zvogëlon diametrin e trajektorës kur bëhet kthesa

- Drita e fenerëve kryesorë duhet të jenë me:
 - * ngjyrë të bardhë
 - * ngjyrë të verdhë
 - * ngjyrë të kuqe

- Direkt mbas aksidentit automobilistik, personi që ka marrë pjesë në këtë aksident:
 - * a lejohet të konsumojë pije alkoolike
 - * a lejohet të konsumojë sedativë për tu qetësuar
 - * nuk duhet të konsumojë pije alkoolike

- Në qoftë se personi i dëmtuar në aksidentin automobilistik ka humbur ndjenjat, duhet që:
 - * ta vendosim në pozicioni të shtrirë me shpinë
 - * ta vendosim në pozicion të shtrirë me bark
 - * ta vendosim në pozicion të shtrirë në anë

- Mjetet që kanë të montuara fshirëse të xhamave duhet të kenë edhe:
 - * sfungjer për larjen e xhamave
 - * sistem për larjen e xhamave
 - * pajisje për ngrohjen e xhamave

- Ndriçimi i dritave të shkurtra duhet të jenë:
 - * realizuar si asimetrikë majtas
 - * simetrike
 - * realizuar si asimetrikë djathtas

- Pajisjet për përcimin dhe nxjerrjen e gazrave të shkarkimit nuk duhet të kalojnë dimensionet e mjetit:
 - * në gjatësi ose gjerësi
 - * në lartësi
 - * më shumë se 0,1 metër në gjatësi

- Rudhat e vdekjes dhe trupi i ftohtë janë:
 - * gjendje e të dëmtuarit si pasojë e humbjes së ndjenjave për shkak të të ftohtit
 - * shenja të sigurta të vdekjes
 - * shenja të sigurta të lodhjes

- Numri i telefonit të shërbimit të zjarrfikësve është:
 - * 123
 - * 122
 - * 124

- Dritat për ecjen mbrapsht tek mjetet motorike duhet të jenë:
 - * me ngjyrë të bardhë
 - * me ngjyrë të kuqe
 - * me ngjyrë të verdhë

- Frenat e këmbës tek mjetet motorike duhet të veprojnë:
 - * në të gjitha rrotat
 - * vetëm në rrotat e para
 - * vetëm në rrotat e pasme

- Mjeti motorik që përveç ndenjësës së shoferit ka edhe jo më shumë se tetë ndenjësë është:
 - * autobus
 - * mjet ngarkese
 - * mjet për udhëtarë

- Në ofrimin e ndihmës së parë në një aksident automobilistik, plagën e të plagosurit:
 - * duhet ta pastrojmë me ujë
 - * duhet ta pastrojmë me alkool
 - * nuk duhet ta pastrojmë me substanca të lëngshme

- Shoferi është nën veprimin e alkoolit:
 - * nëse vërtetohet se në organizmin e tij përmbajtja e alkoolit është më e madhe se 0,3 g/kg
 - * nëse vërtetohet se në organizmin e tij përmbajtja e alkoolit deri në 0,3 g/kg
 - * nëse vërtetohet se në organizmin e tij përmbajtja e alkoolit deri në 0,2 g/kg

- Nga pajisjet e përcaktuara, autobusët duhet të kenë:
 - * tre kuti të ndihmës së shpejtë
 - * dy kuti të ndihmës së shpejtë
 - * një kuti e ndihmës së shpejtë

- Me pajisje për dhënien e sinjaleve me dritë nuk konsiderohen:
 - * dritat e pasme
 - * sinjalizuesit e ndryshimit të drejtimit
 - * reflektorët

- Frenin e dorës (të parkimit) të makinës, shoferi e përdor:
 - * që të ndalojë mjetin kur vjen tek ndonjë pengesë e papritur
 - * të eliminojë lëvizjen e mjetit të ndaluar
 - * të eliminojë lëvizjen e mjetit vetëm kur ai është i parkuar në garazh

- Hemorragjia arteriale tek i dëmtuari dallohet nga:
 - * rrjedhja e paktë të gjakut dhe mpiksja (koagulimi) i gjakut në vendin e dëmtuar të trupit
 - * rrjedhja e gjakut çurkë (me currilë)
 - * ënjtja dhe hematoma në pjesën e dëmtuar të trupit

- Në rast se një personi i është dëmtuar koka dhe qafa gjatë aksidentit automobilistik:
 - * të dëmtuarin ta lëvizim sa më pak
 - * ta vendosim atë në pozicion ulur
 - * ta vendosim atë në pozicion të shtrirë anash

MINISTARSTVO PROSVJETE

***KATALOG ISPITNIH PITANJA
ZA POLAGANJE TEORIJSKOG DIJELA
VOZAČKOG ISPITA***

Podgorica, maj 2023. godine

- **Motorno vozilo koje je po konstrukciji, uređajima i opremi namjenjeno za prevoz određenih tereta je:**
 - * specijalno teretno vozilo.....
 - * radno vozilo
 - * radna mašina

- **Masa praznog vozila sa punim rezervoarom goriva, propisanom opremom i priborom je:**
 - * masa skupa vozila.....
 - * masa vozila.....
 - * ukupna masa vozila.....

- **Masa opterećenog skupa vozila (masa putnika i teret* je:**
 - * ukupna masa skupa vozila.....
 - * najveća dozvoljena masa vozila.....
 - * ukupna masa vozila.....

- **Prosječno nedjeljno radno vrijeme mobilnih radnika:**
 - * ne može biti duže od 68 sati
 - * ne može biti duže od 48 sati
 - * može biti duže od 60 sati

- **Dnevno vrijeme vožnje može se produžiti najviše do:**
 - * 10 sati, ali ne više od 3 puta tokom nedjelje.....
 - * 10 sati, ali ne više od 2 puta tokom nedjelje.....
 - * 10 sati, ali ne više od 1 puta tokom nedjelje.....

- **Poslije neprekidnog vremena vožnje u trajanju od 4 sata i 30 minuta vozač je dužan da napravi pauzu u trajanju od najmanje:**
 - * 15 minuta
 - * 30 minuta.....
 - * 45 minuta

- **Redovni dnevni odmor vozača kada se koristi u jednom dijelu mora biti u trajanju od najmanje:**
 - * 9 sati neprekidno.....
 - * 10 sati neprekidno.....
 - * 11 sati neprekidno.....

- **Brzina kretanja teretnog vozila čija je najveća dozvoljena masa preko -500 kg je ograničena na:**
 - * 60 km/h.....
 - * 70 km/h
 - * 80 km/h

- **Motorna i priključna vozila čija najveća dozvoljena masa prelazi 5t moraju imati:**
 - * po jedan klinasti podmetač za točkove.....
 - * dva klinasta podmetača za točkove.....
 - * samo jedan klinasti podmetač za točkove.....

- **Osnovne komponente koje obezbeđuju rad pneumatske kočnice su:**
 - * kompresor, regulator pritiska i rezervoari za vazduh.....
 - * pumpa i hidraulični kočioni cilindar
 - * hidraulična crijeva i rezervoar za ulje.....

- **Sistem za hlađenje tečnosti kod motornog vozila sadrži:**
 - * termostat.....
 - * kompresor.....
 - * pumpe za ulje.....

- **Međusobno povezana grupa od jednog vučnog i najmanje jednog priključnog vozila koji u saobraćaju učestvuju kao cjelina je:**
 - * zglobni autobus.....
 - * skup vozila.....
 - * tegljač

- **Masa do koje se vozilo može opteretiti prema deklaraciji proizvođača je:**
 - * nosivost vozila.....
 - * najveća dozvoljena masa vozila.....
 - * masa vozila.....

- **Dio ukupne mase vozila u horizontalnom položaju kojim osovina vozila opterećuje kolovoz u stanju mirovanja vozila je:**
 - * ukupno opterećenje
 - * osovinsko opterećenje.....
 - * masa vozila.....

- **Nedjeljno radno vrijeme mobilnih radnika može se produžiti maksimalno do:**
 - * 48 sati
 - * 56 sati
 - * 60 sati

- **Na zahtjev ovlaštenog lica vozač je dužan da na uvid tahografske listiće, ručno izvršene zapise ili ispise iz digitalnog tahografa i memorijsku karticu vozača:**
 - * za tekući dan i prethodnih 28 dana.....
 - * za tekući dan i prethodnih 21 dana.....
 - * za tekući dan i prethodnih 15 dana.....

- **Kada obavlja prevoz putnika u javnom gradskom saobraćaju vozač pauzu od 45 minuta može zamijeniti:**
 - * sa više pauza u trajanju od najmanje po 8 minuta
 - * sa više pauza u trajanju od najmanje po 10 minuta.....
 - * sa više pauza u trajanju od najmanje po 5 minuta.....

- **Skraćeni dnevni odmor u okviru 24 sata traje najmanje:**
 - * 9 sati, a ne više od - sati
 - * 8 sati, a ne više od 10 sati.....
 - * 9 sati, a ne više od 11 sati.....

- **Brzina kretanja teretnog vozila čija najveća dozvoljena masa nije veća od -500 kg je ograničena na:**
 - * 60 km/h.....
 - * 70 km/h
 - * 80 km/h

- **Dopunske kočnice-usporivači kod teretnih vozila i autobusa su uređaji koji služe za:**
 - * forsirano kočenje
 - * dugotrajno usporavanje vozila.....
 - * zadržavanje vozila u stanju mirovanja

- **Nivo elektrolita u akumulatoru teretnog vozila i autobusa može se dopunjavati:**
 - * tehničkom vodom.....
 - * prokuvanom vodom.....
 - * destilovanom vodom.....

- **Priključno vozilo konstruisano tako da ukupnu masu prenosi preko svojih osovine na kolovoz je:**
 - * poluprikolica sa dvije osovine
 - * poluprikolica.....
 - * prikolica.....

- **Zbir mase vozila i nosivosti vozila je:**
 - * sopstvena masa vozila
 - * najveća dozvoljena masa vozila.....
 - * ukupna masa vozila.....

- **Osovinsko opterećenje jednostruke pogonske osovine motornog vozila u stanju mirovanja na horizontalnoj podlozi ne smije prelaziti:**
 - * 11, 5 tona.....
 - * 10 tona.....
 - * 8 tona

- **Lica koja obavljaju mobilnu djelatnost u drumskom prevozu moraju imati pauzu najkasnije nakon:**
 - * 5 sati neprekidnog rada
 - * 6 sati neprekidnog rada
 - * 4 sata neprekidnog rada

- **Nedjeljno vrijeme vožnje ne može biti duže od:**
 - * 60 sati
 - * 56 sati
 - * 58 sati

- **Tokom rada vozač mora imati:**
 - * samo dnevni odmor
 - * dnevni i nedjeljni odmor.....
 - * samo nedjeljni odmor

- **Vozač koji je dio višečlane posade u roku od 30 sati od isteka dnevnog ili nedjeljnog odmora mora da koristi novi dnevni odmor u trajanju od najmanje:**
 - * 3 sata
 - * 6 sati.....
 - * 9 sati.....

- **Teret na motornom vozilu može da pređe najudaljeniju tačku na prednjoj strani vozila:**
 - * do jedan metar
 - * do jedan i po metar
 - * do pola metra.....

- **Prinudno uključivanje motora vučom vozila mora se uvijek:**
 - * vršiti u prvom stepenu poluge menjača.....
 - * vršiti sa priključenim akumulatorima.....
 - * vršiti u neutralnom položaju poluge menjača.....

- **Za vreme vučenja neispravnog vozila na vučnom vozilu moraju biti uključena/i:**
 - * svjetla za označavanje vozila.....
 - * svi pokazivači pravaca.....
 - * parking svjetla.....

- **Vozilo namijenjeno da bude vučeno od vozila na motorni pogon je:**
 - * priključno vozilo.....

- * specijalno teretno vozilo.....
- * teretno motorno vozilo.....
- **Razlika najveće dozvoljene mase i mase vozila je:**
- * masa tereta.....
- * sopstvena masa vozila
- * nosivost vozila
- **Osovinsko opterećenje jednostruke gonjene osovine vozila u stanju mirovanja na horizontalnoj podlozi ne smije prelaziti:**
- * 11, 5 tona.....
- * 10 tona.....
- * 8 tona
- **Tokom dvije uzastopne nedjelje ukupno vrijeme vožnje ne može biti duže od:**
- * 90 sati
- * 80 sati
- * 70 sati
- **Ako vozač koristi redovni dnevni odmor u dva dijela, prvi dio mora biti u trajanju od najmanje:**
- * 7 sati.....
- * 5 sati.....
- * 3 sata.....
- **U nedjeljnom radnom vremenu vozač može da ima najviše:**
- * 1 skraćeni dnevni odmor
- * 2 skraćena dnevna odmora.....
- * 3 skraćena dnevna odmora.....
- **Redovni nedjeljni odmor vozača mora da traje neprekidno:**
- * 56 sati.....
- * 45 sati.....
- * 42 sata.....
- **Brzina kretanja teretnim vozilima koja prevoze opasne materije klase -1-otrovi ograničava se na:**
- * 40 km/h.....
- * 50 km/h.....
- * 60 km/h.....
- **Ograničivač brzine ne mora da postoji kod teretnih vozila čija je najveća dozvoljena masa do:**
- * 3,5 tona
- * 5 tona
- * 7 tona
- **Aparat za gašenje požara mora se nalaziti:**
- * samo u teretnim vozilima čija je najveća dozvoljena masa preko 3,5 tona
- * u svim teretnim vozilima.....
- * samo u teretnim vozilima čija je masa manja od 3,5 tone
- **Tegljač je teretno vozilo namijenjeno za vuču:**
- * prikolica
- * poluprikolica
- * samo lakih prikolica
- **Dužina teretnog vozila, uključujući izmjenjive nadgradnje za prihvat tereta kao i svih uređaja koji se pri vožnji nalaze na vozilu, ne smije da prekorači:**
- * - m
- * 16,5
- * 18 m

- **Najveća dozvoljena masa teretnog vozila sa dvije osovine je:**
 - * 16 tona
 - * 17 tona.....
 - * 18 tona

- **Ako vozač koristi redovni dnevni odmor u dva dijela, drugi dio mora biti u trajanju od najmanje:**
 - * 3 sata.....
 - * 6 sati.....
 - * 9 sati.....

- **Vozač koji je dio višečlane posade u roku od 30 sati od isteka dnevnog ili nedjeljnog odmora mora da koristi novi dnevni odmor u trajanju od najmanje:**
 - * 3 sata
 - * 6 sati.....
 - * 9 sati.....

- **U toku dvije uzastopne nedelje vozač mora da ima najmanje:**
 - * dva redovna nedjeljna odmora, odnosno jedan redovni i jedan skraćeni nedjeljni odmor.....
 - * dva skraćena nedjeljna odmora, odnosno jedan skraćeni nedjeljni i dva redovna dnevna odmora.....
 - * jedan redovni nedjeljni odmor, odnosno jedan skraćeni nedjeljni i tri redovna dnevna odmora.....

- **Uređaj u motornom vozilu za evidentiranje brzine i pređenog puta, kao i vremena rada i odmora vozača gdje se podaci zapisuju u radnu memoriju i memorijsku karticu, koji omogućava evidentiranje podataka za period od 365 dana je:**
 - * analogni tahograf
 - * digitalni tahograf
 - * OBD dijagnostika

- **U saobraćaju na putu, osim na autoputu i brzij saobraćajnici vozilu na motorni pogon može da bude pridodato najviše:**
 - * jedno priključno vozilo za prevoz tereta
 - * dva priključna vozila za prevoz terete.....
 - * tri priključna vozila za prevoz terete.....

- **Sastavni dio hidrauličnog sistema za kočenje kod motornih vozila je:**
 - * kompresor
 - * hidraulični motor
 - * hidraulični cilindar.....

- **Uređaj za upravljanje kod teretnih vozila može djelovati:**
 - * na prednje i zadnje točkove
 - * samo na prednje točkove.....
 - * samo na zadnje točkove

- **Radno kočenje sa inercionom komandom može da bude izvedeno na priključnim vozilima najveće dozvoljene mase do:**
 - * 750 kg
 - * 1500 kg
 - * 3500 kg

- U situaciji kao na slici kada putničko vozilo vrši preticanje, vozač teretnog vozila:
 - * smije da poveća brzinu kretanja
 - * obavezan je da smanji brzinu kretanja
 - * ne smije da poveća brzinu kretanja

- Brzina kretanja na 80 km/h ograničava se za teretna vozila čija najveća dozvoljena masa:
 - * je veća od 7500 kg
 - * nije veća od 7500 kg
 - * je veća od 10000 kg

- Na slici je prikazan saobraćajni znak:
 - * prestanak zabrane preticanja za teretna motorna vozila.....
 - * zabrana preticanja teretnih motornih vozila.....
 - * zabrana preticanja za teretna motorna vozila.....

- Na slici je prikazan saobraćajni znak:
 - * zabranjen saobraćaj za teretna vozila kod kojih najveća dozvoljena masa ne prelazi 7,5 tona.....
 - * zabranjen saobraćaj za teretna vozila kod kojih najveća dozvoljena masa prelazi 7,5 tona
 - * zabranjen saobraćaj za teretna vozila kod kojih masa vozila prelazi 7,5 tona.....

- U situaciji kao na slici teretno vozilo:
 - * ne smije da se zaustavi ili parkira
 - * smije da se zaustavi ili parkira.....
 - * smije da se zaustavi ali ne smije da se parkira

- Po obliku karoserije teretno vozilo na slici je:
 - * otvoreno
 - * zatvoreno
 - * kontejner.....

- Na slici je prikazana tabla:
 - * za obelježavanje vozila koja prevoze opasne materije.....
 - * za obelježavanje dugih vozila
 - * za obelježavanje vangabaritnih vozila

- Na slici je prikazan saobraćajni znak:
 - * zabrana saobraćaja vozilima koja prevoze opasne materije.....
 - * zabrana saobraćaja vozilima koja prevoze lako kvarljive materije.....
 - * zabrana saobraćaja za vozila koja prevoze rasuti teret

- U situaciji prikazanoj na slici tereno vozilo:
 - * nepropisno jer se kreće lijevom saobraćajnom trakom
 - * smije lijevo skrenuti ne propuštajući putničko vozilo.....
 - * ne smije lijevo skrenuti.....

- U situaciji kao na slici, dodatna tabla narandžaste boje na prednjoj strani teretnog vozila označava da je vozilo namjenjeno za prevoz:
 - * opasnih materija
 - * lako kvarljivih materija.....
 - * tereta koji prelazi karoseriju vozila.....

- Na slici je prikazana tabla kojom se označava:
 - * prevoz opasnih materija iznad određene količine.....
 - * prevoz tereta koji prelazi najistureniju tačku na zadnjoj strani.....
 - * prevoz eksplozivnih materija iznad određene količine.....

- Na slici je prikazana saobraćajni znak:
 - * zabrana saobraćaja za poluprikolice.....
 - * zabrana saobraćaja za priključna vozila.....
 - * zabrana saobraćaja za cistijerne.....

- Na preglednom dijelu puta, kao u situaciji na slici, kretanje teretnom vozilu unazad:
 - * nije dozvoljeno i kada ne ometa ili ugrožava druge učesnike u saobraćaju.....
 - * dozvoljeno je bilo kojom stranom kolovoza i ako ne ometa ili ugrožava druge učesnike u saobraćaju
 - * dozvoljeno je samo onom stranom kolovoza kojom se do tada kretalo i ako ne ometa ili ugrožava druge učesnike u saobraćaju.....

- Kretanje unazad pri smanjenoj vidljivosti:
 - * dozvoljeno je samo teretnim vozilima
 - * nije dozvoljeno.....
 - * dozvoljeno je samo putničkim vozilima.....

- Na slici je prikazana table kojom se označavaju :
 - * teška vozila
 - * duga vozila
 - * šira vozila

- Na slici je prikazan znak kojim se označava:
 - * ograničenje saobraćaja za teretna vozila.....
 - * korišćenje saobraćajne trake za preostrojanje

* ograničenje korišćenja saobraćajne trake.....

- U situaciji kao na slici vozač teretnog vozila se kreće kolovoznom trakom u jednom smjeru:

- * nepropisno jer se kreće lijevom saobraćajnom trakom
- * propisno jer se kreće lijevom saobraćajnom trakom
- * propisno jer time ne ometa druga vozila

- U situaciji na slici table žuto-crvene boje na zadnoj strani vozila označavaju:

- * teška vozila preko 7,5 tona
- * šira vozila preko 7,5 metara
- * teška vozila preko 7,5 metara

- Na slici je prikazana tabla kojom se označavaju:

- * teška priključna vozila preko 7,5 tona.....
- * duga vozila
- * šira vozila

- Saobraćajni znak na slici označava:

- * zabrana preticanja za teretna motorna vozila.....
- * prestanak zabrane preticanja za sva vozila na motorni pogon.....
- * prestanak zabrane precitanja za teretna vozila

MINISTRIA E ARSIMIT

***KATALOGU I PYETJEVE TË PROVIMIT
PËR KALIMIN E PJESËS TEORIKE
TESTI I VOZITJES***

Podgoricë, maj 2023

- **Mjeti motorik që përta i përket konstruksionit, aparaturave dhe pajisjeve është i destinuar për transport të ngarkesave të përcaktuara, është:**
 - * mjet special ngarkese.....
 - * mjet pune
 - * makinë pune

- **Masa (pesh* e mjetit bosh me rezervuarin e mbushur plot me karburant, me pajisjet dhe veglat e parashikuara, është:**
 - * masa e përgjithshme e mjetit
 - * masa e mjetit
 - * masa gjithsej e mjetit

- **Masa me ngarkesë e mjetit me rimorkio (masa e pasagjerëve dhe e ngarkesës), është:**
 - * masa gjithsej e mjetit me rimorkio
 - * masa më e madhe e lejuar e mjetit
 - * masa gjithsej e mjetit

- **Java mesatare e punës së punonjësve që lëvizin:**
 - * nuk mund të jetë më e gjatë se 68 orë
 - * nuk mund të jetë më e gjatë se 48 orë
 - * mund të jetë më e gjatë se 60 orë

- **Koha ditore e drejtimit të mjetit mund të zgjatet maksimalisht deri në:**
 - * 10 orë, por jo më shumë se 3 herë gjatë një jave
 - * 10 orë por jo më shumë se 2 herë gjatë një jave
 - * 10 orë, por jo më shumë se 1 herë gjatë një jave

- **Pas kohës së pandërprerë të drejtimit të mjetit me kohëzgjatje prej 4 orësh dhe 30 minutave, shoferi ka për detyrë që të bëjë pushim me kohëzgjatje minimale:**
 - * - minuta
 - * 30 minuta
 - * 45 minuta

- **Pushimi i rregullt ditor i shoferit, kur bëhet njëherësh, duhet të jetë me kohëzgjatje minimale:**
 - * 9 orë pa ndërprerje
 - * 10 orë pa ndërprerje
 - * 11 orë pa ndërprerje

- **Shpejtësia e lëvizjes së mjetit të ngarkesës, masa më e madhe e lejuar e të cilit është mbi -500 kg është e kufizuar deri në:**
 - * 60 km/h
 - * 70 km/h
 - * 80 km/h

- **Mjetet motorike dhe ato të tërhequra, masa më e madhe e lejuar e të cilave kalon 5 ton, duhet të kenë:**
 - * nga një bllokues-pykë për rrotat
 - * dy bllokues-pykë për rrotat
 - * vetëm një bllokues-pykë për rrotat

- **Pajisjet kryesore që sigurojnë punën e frenave pneumatike janë:**
 - * kompresori, rregulluesi i presionit dhe rezervuari (bombol* i ajrit.
 - * pompa dhe cilindri hidraulik i frenave
 - * tubat hidraulikë dhe rezervuari i vajit

- **Në sistemin e ftohjes së lëngut ftohës të mjetit motorik futet:**
 - * termostati
 - * kompresori
 - * pompa e vajit

- **Grupi i lidhur ndërmjet tyre ku njeri është tërheqës dhe të paktën edhe një është i tërhequr, që funksionojnë në qarkullim si një njësi, është:**
 - * autobus fizarmonikë
 - * mjet me rimorkio
 - * tërheqës

- **Masa (pesh* deri tek e cila mund të ngarkohet mjeti në bazë të udhëzimit të prodhuesit, është:**
 - * bartja e mjetit
 - * masa më e madhe e lejuar e mjetit

- * masa e mjetit
- **Pjesa e masës së përgjithshme të mjetit në pozicion horizontal, me të cilën akset e mjetit trysnojnë rrugën në gjendje qetësie të mjetit, është:**
- * trysnia e përgjithshme
- * trysnia në aks
- * masa e mjetit
- **Koha javore e punës për punonjësit që lëvizin, mund të zgjatet maksimalisht deri në:**
- * 48 orë
- * 56 orë
- * 60 orë
- **Me kërkesë së personit të autorizuar, shoferi ka për detyrë që të japë për këqyrje fletat e tahogرافit, shënimet e bëra me dorë ose shënimet e tahogرافit digjital dhe kartën e memories të shoferit:**
- * për ditën në vijim dhe për 28 ditë të shkuara
- * për ditën në vijim dhe për 21 ditë të shkuara
- * për ditën në vijim dhe për - ditë të shkuara
- **Kur kryen transport pasagjerësh në qarkullimin urban publik, shoferi mund ta shkëmbejë pauzën prej 45 minutash:**
- * me shumë pauza me kohëzgjatje maksimale prej 8 minutash
- * me shumë pauza me kohëzgjatje maksimale prej 10 minutash
- * me shumë pauza me kohëzgjatje maksimale prej 5 minutash
- **Pushimi i shkurtuar ditor në kuadrin e 24 orëve zgjat minimalisht:**
- * 9 orë, por jo më shumë se 12 orë
- * 8 orë, por jo më shumë se 10 orë
- * 9 orë, por jo më shumë se 11 orë
- **Shpejtësia e lëvizjes së mjetit të ngarkesës, masa maksimale e lejuar e të cilit nuk është më e madhe se -500 kg, është e kufizuar deri në:**
- * 60 km/h
- * 70 km/h
- * 80 km/h
- **Frenat plotësuese-blokazhet tek mjetet e ngarkesës dhe autobusët janë pajisje që shërbejnë për:**
- * frenim të fortë
- * ngadalësim të mjetit me veprim me kohë të zgjatur
- * mbajtjen e mjetit në gjendje qetësie
- **Niveli i elektrolitit në baterinë e mjetit të ngarkesës dhe autobusit mund të plotësohet:**
- * me ujë teknik
- * me ujë të zier
- * me ujë të distiluar
- **Në rast defekti të mjeteve me rimorkio në rrugë, shoferi ka për detyrë që:**
- * mbas mjetit të vendosë një trekëndësh sigurie
- * para dhe pas mjetit të vendosë nga një trekëndësh sigurie
- * mbas mjetit të vendosë dy trekëndësja sigurie
- **Mjeti i tërhequr është i ndërtuar në atë mënyrë që masën e tij gjithsej e transmeton me anë të akse ve të veta në karrexhatë (rrugë) është:**
- * gjysmë rimorkio me dy akse
- * gjysmë rimorkio
- * rimorkio
- **Shuma e masës (peshës) së mjetit dhe kapaciteti i ngarkesës së mjetit është:**
- * masa e vetë mjetit
- * masa më e madhe e lejuar e mjetit
- * masa e përgjithshme e mjetit
- **Ngarkesa mbi një aks të mjetit në veçanti në gjendje qetësie në sipërfaqe horizontale, nuk duhet të kalojë:**
- * 11,5 ton
- * 10 ton

- * 8 ton
- **Persona që kryejnë veprimtari të lëvizshme në transportin rrugor, duhet të kenë pauzë jo më gjatë se pas:**
 - * 5 orësh të punës së pandërprerë
 - * 6 orësh të punës së pandërprerë
 - * 4 orësh të punës së pandërprerë
- **Koha javore e drejtimit të mjetit nuk mund të jetë më e gjatë se:**
 - * 60 orë
 - * 56 orë
 - * 58 orë
- **Gjatë punës, shoferi duhet të ketë:**
 - * vetëm pushim ditor
 - * pushim ditor dhe javor
 - * vetëm pushim javor
- **Shoferi që është pjesë e një ekuipazhi me shumë anëtarë, në afatin 30 orë nga skadimi i pushimit ditor ose javor, duhet të shfrytëzojë pushim të ri ditor me kohëzgjatje minimale:**
 - * 3 orë
 - * 6 orë
 - * 9 orë
- **Ngarkesa në mjetin motorik mund të kalojë pikën më ekstreme në pjesën e përparme të mjetit:**
 - * deri në një metër
 - * deri në një metër e gjysmë
 - * deri në gjysmë metri
- **Ndezja e detyruar e motorit me tërheqje të mjetit duhet që përherë:**
 - * të kryhet duke futur me levë marshin e parë të kambios (kutisë së shpejtësisë)
 - * të kryhet me bateri të takuara
 - * të kryhet në pozicionin neutral të levës së kambios
- **Në kohën e tërheqjes së mjetit me defekt, në mjetin që tërheq duhet të jenë ndezur:**
 - * dritat që bëjnë mjetin të dukshëm
 - * të gjithë sinjalizuesit e kthimit
 - * dritat e parkimit
- **Freni i zakonshëm i mjeteve motorike duhet të veprojë:**
 - * në të gjitha rrotat
 - * vetëm në rrotat e para
 - * vetëm në rrotat e pasme
- **Mjeti që është i destinuar që të tërhiqet nga një mjet është:**
 - * mjet i rimorkiuar
 - * mjet ngarkese i specializuar
 - * mjet motorik ngarkese
- **Diferenca e masës (peshës) më të madhe të lejuar dhe masës së mjeti është:**
 - * masa e ngarkesës
 - * masa e vetë mjetit
 - * kapaciteti i ngarkesës së mjetit
- **Ngarkesa mbi një aks të mjetit në veçanti në gjendje qetësie në sipërfaqe horizontale, nuk duhet të kalojë:**
 - * 11,5 ton
 - * 10 ton
 - * 8 ton
- **Gjatë dy javëve resht, koha e përgjithshme e drejtimit të mjetit nuk mund të jetë më e gjatë se:**
 - * 90 orë
 - * 80 orë
 - * 70 orë

- **Kur shoferi shfrytëzon pushimin ditor në dy pjesë, pjesa e parë duhet të jenë me kohëzgjatje minimale:**
 - * 7 orë
 - * 5 orë
 - * 3 orë

- **Në kohën e punës gjatë javës, shoferi mund të ketë maksimalisht:**
 - * 1 pushim të shkurtuar ditor
 - * 2 pushime të shkurtuara ditore
 - * 3 pushime të shkurtuara ditore

- **Pushimi e rregullt javor i shoferit duhet të zgjasë në mënyrë të pa ndërprerë:**
 - * 56 orë
 - * 45 orë
 - * 42 orë

- **Shpejtësia e lëvizjes së mjeteve të ngarkesës që transportojnë lëndë të rrezikshme të kategorisë -1-helme, kufizohet në:**
 - * 40 km/h
 - * 50 km/h
 - * 60 km/h

- **Kufizuesi i shpejtësisë duhet të jetë në mjetet e ngarkesës masa maksimale e lejuar e të cilëve është deri në:**
 - * 3,5 ton
 - * 5 ton
 - * 7 ton

- **Pajisja për shuarjen e zjarrit duhet të gjendet:**
 - * vetëm në mjetet e ngarkesës, masa më e madhe e lejuar është mbi 3,5 ton
 - * në të gjitha mjetet e ngarkesës
 - * vetëm në mjetet e ngarkesës masa e të cilëve është më e vogël se 3,5 ton

- **Pjesë e sistemit për transmetimin e fuqisë tek mjetet motorike është:**
 - * motori me djegie të brendshme
 - * diferenciali
 - * gjeneratori

- **Tërheqësi (Koka e kamionit) është mjet ngarkese i destinuar për tërheqje:**
 - * të rimorkiove
 - * të gjysmë rimorkiove
 - * vetëm të rimorkiove të lehta

- **Gjatësia e mjetit të ngarkesës, duke përfshirë edhe shtesat e ndryshueshme për mbajtjen e ngarkesës, si edhe të të gjitha pajisjeve që ndodhen në mjet gjatë udhëtimit, nuk lejohet të kalojë:**
 - * 12 m
 - * 16,5
 - * 18 m

- **Masa (pesh* më e madhe e lejuar e mjetit të ngarkesës me dy akse është:**
 - * 16 ton
 - * 17 ton
 - * 18 ton

- **Në rast se shoferi shfrytëzon pushimin ditor të rregullt në dy pjesë, pjesa e dytë duhet të jetë me kohëzgjatje minimale:**
 - * 3 orë
 - * 6 orë
 - * 9 orë

- **Shoferi që është pjesë e një ekuipazhi me shumë veta, brenda afatit 30 orë nga skadimi i pushimit ditor ose javor, duhet të shfrytëzojë një pushim tjetër ditor me kohëzgjatje minimale:**
 - * 3 orë
 - * 6 orë
 - * 9 orë

- **Gjatë dy javëve një pas një, shoferi duhet të ketë të paktën:**
 - * dy javë pushimi një pas një, ose një javë të rregullt dhe një javë me pushim të shkurtuar
 - * dy javë pushimi të shkurtuara, ose një javë të shkurtuar dhe dy ditë pushimi të rregullta
 - * një javë pushimi të rregullt, ose një javë me pushim të shkurtuar dhe tre ditë pushimi të rregullta

- **Pajisja në mjetin motorik për regjistrimin e shpejtësisë dhe të kilometrazhit të bërë, si edhe të kohës së punës dhe të pushimit të shoferit, ku të dhënat regjistrohen në memorien e punës ose në kartë memorieje, që mundëson regjistrimin e të dhënave për një periudhë prej 365 ditësh, është:**
 - * tahografi analog
 - * tahografi digjital
 - * Diagnostikimi OBD

- **Në qarkullimin në rrugë, përveçse në autostradë dhe në rrugët e shpejta, mjetit mund ti shtohet më shumë maksimalisht:**
 - * një rimorkio për transport ngarkese
 - * dy rimorkio për transport ngarkese
 - * tre rimorkio për transport ngarkese

- **Pjesë përbërëse e sistemit hidraulik të frenimit tek mjetet motorike, është:**
 - * kompresori
 - * motori hidraulik
 - * cilindri hidraulik

- **Pajisja për drejtim tek mjetet e ngarkesës mund të veprojë:**
 - * në rrotat e para dhe të pasme
 - * vetëm në rrotat e para
 - * vetëm në rrotat e pasme

- **Frenimi i zakonshëm me komandë inercie mund të bëhet në mjetet e tërhequra me masë të lejuar deri në:**
 - * 750 kg
 - * -00 kg
 - * 3500 kg

- Në situatën si në fotografi, kur autovetura kryen parakalim, shoferi i mjetit të ngarkesës:

- * lejohet të rrisë shpejtësinë e
- * ka për detyrë që ulë shpejtësinë e lëvizjes
- * nuk lejohet që të rrisë shpejtësinë e lëvizjes

- Shpejtësia e lëvizjes me 80 km/h kufizohet për mjetet e ngarkesës që ku masa më të madhe të lejuar:

- * është më e madhe se 7500 kg
- * nuk është më e madhe se 7500 kg
- * është me e madhe se 10000 kg

- Në figurë është treguar sinjali rrugor:

- * mbarim i ndalimit të parakalimit për të gjitha mjete motorike
- * ndalim i parakalimit të mjeteve motorike të ngarkesës
- * ndalim i parakalimit për mjetet e ngarkesës

- Në figurë është treguar sinjali rrugor:

- * ndalohet qarkullimi për mjetet e ngarkesës masa më e madhe e lejuar e të cilave nuk e kalon 7,5 ton
- * ndalohet qarkullimi për mjetet e ngarkesës masa më e madhe e lejuar e të cila e kalon 7,5 ton
- * ndalohet qarkullimi për mjetet e ngarkesës ku masa e mjetit e kalon 7,5 ton.

- Në situatën si në fotografi, mjeti i ngarkesës:

- * nuk lejohet të ndalojë ose parkojë
- * lejohet të ndalojë ose parkojë
- * lejohet të ndalojë, por jo edhe të parkojë

- Sipas formës së karrocërisë, mjeti i ngarkesës në fotografi është:

- * i hapur
- * i mbyllur
- * kontejner

- Në figurë është treguar tabela:

- * për të shënuar mjetet që transportojnë lëndë të rrezikshme
- * për të shënuar mjetet e tjera
- * për të shënuar mjetet me përmasa të jashtëzakonshme

- Në figurë është treguar sinjali rrugor:

- * ndalim i qarkullimit të mjeteve që transportojnë lëndë të rrezikshme
- * ndalim i qarkullimit të mjeteve që transportojnë lëndë që prishen
- * ndalim i mjeteve që transportojnë ngarkesë rifuxho

- Në situatën e treguar në fotografi, mjete i ngarkesës:

- * vepron parregullsisht, sepse lëviz në korsinë e majtë të qarkullimit
- * lejohet të kthehet majtas duke mos lejuar kalimin e autoveturës
- * nuk lejohet të kthehet majtas

- Në situatën si në fotografi, tabela shtesë me ngjyrë portokalli në pjesën e përparme të mjetit të ngarkesës tregon që ky mjet është i destinuar për transport të:

- * lëndëve të rrezikshme
- * lëndë që prishen shpejt
- * ngarkesë që kalon dimensionet e karrocërisë së mjetit ..

- Në figurë është treguar tabela që tregon:

- * Transport të lëndëve të rrezikshme mbi sasinë e përcaktuar
- * transport të ngarkesës së tejkalon pikën më ekstreme të mjetit në anën e pasme
- * transport të lëndëve eksplozive mbi sasinë e lejuar

- Në figurë është treguar sinjali rrugor:

- * ndalim i qarkullimit për gjysmë rimorkiot
- * ndalim i qarkullimit për mjete të rimorkiuara
- * ndalim i qarkullimit për cisterna

- Në një pjesë të dukshme të rrugës, si në situatën në fotografi, lëvizja e mjetit të ngarkesës mbrapsht:

- * nuk është e lejuar edhe kur nuk pengon ose rrezikon pjesëmarrësit e tjerë në qarkullim
- * është e lejuar në cilëndo anë të rrugës, dhe kjo kur nuk pengon pjesëmarrësit e tjerë në qarkullim
- * është e lejuar vetëm në atë anë të rrugës në të cilën po lëvizte deri në atë kohë, dhe kjo në rast se nuk pengon ose rrezikon pjesëmarrësit e tjerë në qarkullim

- Lëvizja mbrapsht kur shikueshmëria është e zvogëluar:

- * ju lejohet vetëm mjeteve të ngarkesës
- * nuk është e lejuar
- * ju lejohet vetëm autoveturave

- Në figurë janë treguar tabela të cilat tregojnë:

- * mjete të rënda
- * mjete të gjata
- * mjete të gjëra

- Në figurë është paraqitur sinjali që tregon:

- * kufizim të qarkullimit për mjetet e ngarkesës
- * përdorimin e korsisë së qarkullimit për pozicionim
- * kufizim të përdorimit të korsisë së qarkullimit

- Në situatën si në fotografi, shoferi i mjetit të ngarkesës lëviz në korsinë me një drejtim:

- * parregullsisht, sepse lëviz në korsinë e majtë të qarkullimit
- * në mënyrë të rregullt, sepse lëviz në korsinë e majtë të qarkullimit
- * në mënyrë të rregullt, sepse nuk pengon mjetet e tjera ..

- Në situatën në fotografi, tabelat me ngjyrë të verdhe e të kuqe në anën e pasme të mjetit, tregojnë:

- * mjete të rënda mbi 7,5 ton
- * mjete të gjëra mbi 7,5 metra
- * mjete të rënda mbi 7,5 metra

- Në figurë është paraqitur tabela me të cilat tregohet:

- * mjete të rënda të rimorkiuara mbi 7,5 ton
- * mjete të gjata
- * mjete të gjëra

- Sinjali rrugor në figurë tregon:

- * ndalim parakalimi për mjetet motorike të ngarkesës
- * mbarim i ndalimit të parakalimit për të gjitha mjetet me motor
- * mbarim i ndalimit të parakalimit për mjetet e ngarkesës

588.

Na osnovu člana 164 stav 8 Zakona o bezbjednosti saobraćaja na putevima („Službeni list CG”, broj 33/12), Ministarstvo unutrašnjih poslova donijelo je

**PRAVILNIK
O BLIŽEM IZGLEDU I NAČINU DAVANJA ZNAKOVA I NAREDBI KOJE
UČESNICIMA U SAOBRAĆAJU DAJE OVLAŠĆENI POLICIJSKI
SLUŽBENIK ILI DRUGO OVLAŠĆENO LICE**

Član 1

Ovim pravilnikom propisuju se bliži izgled i način davanja znakova i naredbi koje učesnicima u saobraćaju na putevima daje ovlašćeni policijski službenik ili drugo zakonom ovlašćeno lice za neposredno regulisanje i kontrolu saobraćaja, kao i njihovo značenje.

Član 2

Izrazi koji se u ovom pravilniku koriste za fizička lica u muškom rodu podrazumijevaju iste izraze u ženskom rodu.

Član 3

Znaci koji se daju rukama i položajem tijela, za učesnike u saobraćaju imaju sljedeća značenja:

1) desna ruka podignuta vertikalno sa dlanom otvorene šake usmjerenim prema lijevo, znači zabranu prolaza za sve vozače, osim za one vozače čija se vozila, u času kad ovlašćeni policijski službenik podigne ruku, ne mogu na bezbjedan način zaustaviti, a za pješake zabranu da prelaze kolovoz (slika 1);

2) desna ruka podignuta vertikalno sa dlanom otvorene šake usmjerenim prema naprijed, znači obavezno zaustavljanje za sve vozače prema kojima je okrenut dlan i prsa ovlašćenog policijskog službenika. Ovaj znak ima navedeno značenje samo kad se ovlašćeni policijski službenik nalazi na kolovozu, pri čemu se za davanje znaka mora odabrati pregledno i bezbjedno mjesto. Prilikom davanja ovog znaka, ovlašćeni policijski službenik može dodatnim znakom rukom pokazati određenom vozaču gdje da pomjeri i zaustavi svoje vozilo radi bezbjednosti kontrole (slika 2);

3) desna ruka horizontalno predručena sa dlanom otvorene šake usmjerenim prema lijevo, znači zabranu prolaza za sve učesnike u saobraćaju čiji smjer kretanja siječe smjer predručene ruke (slika 3);

4) lagano mahanje horizontalno odručenom rukom gore-dolje, sa dlanom otvorene šake okrenutim na dolje, znači da vozač u čijem smjeru se daje taj znak treba da smanji brzinu kretanja vozila (slika 4);

5) horizontalno predručena ruka savijena u laktu, sa otvorenom šakom i kružno kretanje podlaktice i šake (u smjeru okretanja točkova vozila na koje se znak odnosi), znači da vozač u čijem smjeru se daje ovaj znak treba da ubrza kretanje vozila (slika 5);

6) horizontalno odručena ruka sa dlanom otvorene šake usmjerenim prema određenom vozilu, znači daje vozač tog vozila obavezan da zaustavi vozilo (slika 6);

7) horizontalno odručena ruka sa dlanom otvorene šake okrenutim na gore i lagano mahanje podlaktice i šake savijanjem u laktu, znači da vozač u čijem smjeru se daje znak treba da pomjeri svoje vozilo bliže raskrsnici, odnosno ovlašćenom policijskom službeniku koji daje znak (slika 7);

8) tijelo u normalnom stojećem stavu ili tijelo u istom stavu sa rukama horizontalno odručenim, znači da vozači koji vozilima dolaze iz pravca u kome su okrenuta leđa, odnosno prsa ovlašćenog policijskog službenika moraju da zaustave svoja vozila, a da vozači koji vozilima dolaze sa njegovih bočnih strana imaju pravo prolaza (slike 8 i 9). Znak iz stava 1 tačka 1 ovog člana daje se prilikom regulisanja saobraćaja na raskrsnici, a znak iz stava 1 tačka 2 ovog člana daje se prilikom regulisanja saobraćaja na otvorenom putu (van raskrsnice), dok se ostali znaci mogu davati i na raskrsnici i na otvorenom putu.

Kad je saobraćaj zaustavljen znacima kojima se naređuje zaustavljanje saobraćaja, ovlašćeni policijski službenik može dati pojedinim vozačima znak da ubrzaju kretanje vozila, a pješacima da požure, ako se na taj način omogućava brže i bezbjednije odvijanje saobraćaja.

Slike br. 1 do 9 date su u priloгу koji je sastavni dio ovog pravilnika.

Član 4

Prilikom regulisanja saobraćaja na raskrsnici, znakove kojima se naređuje zaustavljanje svih vozila i zabrana prolaza za određene učesnike u saobraćaju ovlašćeni policijski službenik može da daje samo ako se nalazi u središtu raskrsnice.

Izuzetno od stava 1 ovog člana, znakove iz člana 3 ovog pravilnika može da daje i ovlašćeni policijski službenik koji se nalazi na drugom pogodnom mjestu na kolovozu raskrsnice, ukoliko bi se na taj način efikasnije i bezbjednije regulisao saobraćaj, pod uslovom daje lako uočljiv od strane učesnika u saobraćaju kojima su znaci namijenjeni.

Ukoliko se na raskrsnici nalazi više ovlašćenih policijskih službenika koji pomažu u regulisanju saobraćaja, znaci koje oni daju moraju biti usklađeni sa znacima koje daje ovlašćeni policijski službenik koji se nalazi u središtu raskrsnice.

Ukoliko se na raskrsnici nalazi više ovlašćenih policijskih službenika koji regulišu saobraćaj, znaci koje oni daju moraju biti međusobno usklađeni.

Član 5

Znak kojim se naređuje zaustavljanje, zabrana prolaza i usporavanje, odnosno ubrzanje kretanja vozila, može se davati tablicom za regulisanje saobraćaja (u daljem tekstu: stop tablica).

Stop tablica je u obliku kruga, prečnika najmanje 12 cm i pričvršćena je na odgovarajuću dršku. Osnova stop tablice je žute boje, sa crvenom ivicom širine najmanje 2 cm. Na osnovi stop tablice ispisan je tekst: „STOP POLICIJA”.

Stop tablica presvučena je reflektujućom materijom ili izrađena na način da se može osvijetliti sopstvenim izvorom svjetlosti, koji emituje svjetlost crvene boje.

Član 6

Zvučni znaci za regulisanje i kontrolu saobraćaja daju se pištaljkom, odnosno uređajem za davanje zvučnih znakova na motornom vozilu (u daljem tekstu: sirena).

Član 7

Zvučni znaci koji se daju pištaljkom daju se u kombinaciji sa znacima koji se daju rukama i samo u slučaju kad se ovlašćeni policijski službenik nalazi van vozila, i imaju sljedeća značenja:

1) jedan duži zvižduk, znači poziv učesnicima u saobraćaju koji ga čuju da obrate pažnju na ovlašćenog policijskog službenika koji će dati odgovorajući znak;

2) više uzastopnih kratkih zvužduka, znači da je neko od učesnika u saobraćaju postupio suprotno datom znaku, pravilima saobraćaja ili postavljenim saobraćajnim znakovima.

Znak iz stava 1 tačka 1 ovog člana daje se samo prilikom regulisanja saobraćaja na raskrsnici i prilikom davanja znaka iz člana 3 stav 1 tačka 1 ovog pravilnika.

Prilikom davanja znaka iz stava 1 tačka 2 ovog člana, ovlašćeni policijski službenik dužan je da pokaže rukom na kojeg se učesnika u saobraćaju dati znak odnosi i šta je on u obavezi da uradi.

Član 8

Zvučni znak koji se daje sirenom je znak promjenljive frekvencije, upotrebljava se samo u kombinaciji sa svjetlosnim znacima iz člana 10 stav 1 tač. 1, 2 i 3 ovog pravilnika i ima značenje odgovarajućeg svjetlosnog znaka koji se daje.

Član 9

Svjetlosni znaci daju se uređajima za davanje svjetlosnih znakova na motornom vozilu, ručnom baterijskom lampom koja emituje postojano crveno svjetlo i na drugi odgovarajući način.

Član 10

Svjetlosni znaci koji se daju uređajima za davanje svjetlosnih znakova na motornom vozilu imaju sljedeća značenja:

1) crveno i plavo trepćuće svjetlo, od kojih je svjetlo plave boje na desnoj, a crvene boje na lijevoj strani vozila, kad se naizmjenično pale, na vozilima pod pratnjom, znače obavezu za vozača koji susretne ta vozila ili vozila koja su pod pratnjom, odnosno koga sustignu ta vozila, da ih propusti, da im omogući mimoilaženje i preticanje, odnosno obilaženje i po potrebi da zaustavi svoje vozilo ili ga ukloni sa kolovoza, da se strogo pridržava naredbi koje mu daju lica iz pratnje i da kretanje nastavi tek nakon što sva vozila pod pratnjom prođu, kao i obavezu za pješake da se, radi propuštanja tih vozila, sklone sa kolovoza;

2) dva trepćuća ili rotaciona svijetla plave boje na vozilu sa prvenstvom prolaza, koje obezbjeđuje prolaz jednom vozilu ili koloni vozila koja se kreću iza njega, znače obavezu za vozača da obrati pažnju na vozilo sa prvenstvom prolaza, odnosno na vozila kojima se obezbjeđuje prolaz, da ih propusti, po potrebi da zaustavi svoje vozilo ili ga ukloni sa kolovoza dok ta vozila prođu i da se pridržava naredbi koje mu daju lica iz vozila sa prvenstvom prolaza, a za pješake obavezu da se, radi propuštanja tih vozila, sklone sa kolovoza;

3) jedno trepćuće ili rotaciono svijetlo plave boje na vozilu sa prvenstvom prolaza, znači obavezu za vozača koji vidi to svijetlo, osim za vozača vozila pod pratnjom, da obrati pažnju na ovo vozilo i da mu ustupi prvenstvo prolaza, odnosno da ga propusti, po potrebi, da zaustavi svoje vozilo ili ga ukloni sa kolovoza dok to vozilo prođe, a za pješake obavezu da se, radi propuštanja tog vozila, sklone sa kolovoza;

4) svjetlosni znak na policijskom vozilu, ispisan na displeju u vidu promjenljivih poruka koje su u funkciji kontrole i regulisanja saobraćaja, tipa: „STOP POLICIJA“, „PRATITE NAS“, „SMANJITE BRZINU“, „STANITE DESNO“, „STANITE ISPRED“ i dr., znači obavezu za vozača vozila, koje se nalazi neposredno iza policijskog vozila koje daje ovaj svjetlosni znak, da postupi po znaku. Displej treba da bude dimenzija najmanje 650 mm x 75 mm, a visina slova na njemu najmanje 65 mm. Promjenljive poruke na displeju ispisuju se na crnogorskom jeziku, a po potrebi mogu biti ispisane i na stranom jeziku.

U slučaju kad vozilo koje stoji na kolovozu daje znak iz stava 1 tač. 2 i 3 ovog člana, taj znak znači obavezu za vozače koji ga vide da smanje brzinu kretanja svog vozila, a po potrebi, i da zaustave svoje vozilo i postupe po naredbama ovlašćenog policijskog službenika.

Član 11

Kad vozilo pod pratnjom odnosno vozilo sa prvenstvom prolaza daje svjetlosni znak, taj znak znači da vozač vozila koje se kreće neposredno ispred vozila koje daje znak, treba odmah bezbjedno da zaustavi svoje vozilo uz desnu ivicu kolovoza, a ukoliko je to moguće i van kolovoza.

Član 12

Svjetlosni znak koji se daje ručnom baterijskom lampom kojom ovlašćeni policijski službenik maše uspravno na uzdužnu osu puta, znači obavezu za vozača vozila koje se kreće na dijelu puta gdje se taj svjetlosni znak daje i na koga se znak odnosi, da bezbjedno zaustavi svoje vozilo na kolovozu, a ukoliko je to moguće i van kolovoza, neposredno ispred ovlašćenog policijskog službenika koji taj znak daje. Za ostale učesnike u saobraćaju ovaj znak znači obavezu da smanje brzinu kretanja svojih vozila, odnosno da se kreću sa povećanom oprežnošću. Prilikom davanja ovog svjetlosnog znaka ovlašćeni policijski službenik mora da se nalazi na preglednom i bezbjednom mjestu na kolovozu.

Član 13

U slučaju kad drugo zakonom ovlašćeno lice neposredno reguliše i kontroliše saobraćaj, to lice daje znakove i naredbe u skladu sa ovim pravilnikom.

Član 14

Danom stupanja na snagu ovog pravilnika prestaje primjena Pravilnika o znacima koje učesnicima u saobraćaju na putevima daju ovlašćena lica („Službeni list SFRJ", broj 28/89).

Član 15

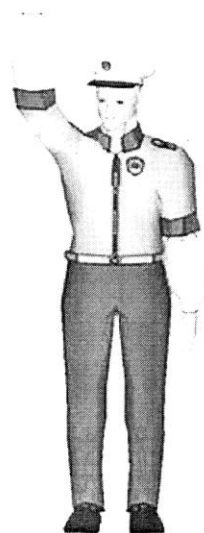
Ovaj pravilnik stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u „Službenom listu Crne Gore".

01 Broj: 011/13-7924/4
Podgorica, 30. maja 2013. godine

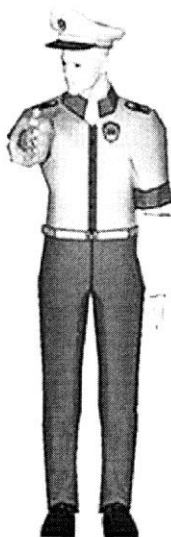
Ministar,
mr **Raško Konjević**, s.r.

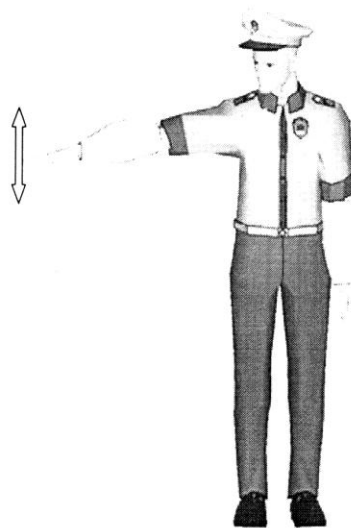
Slika 1

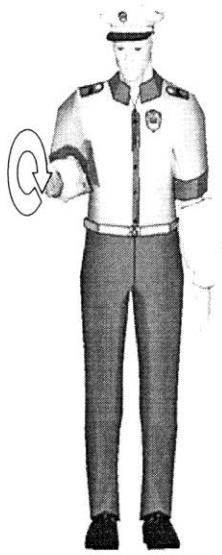
Slika 2

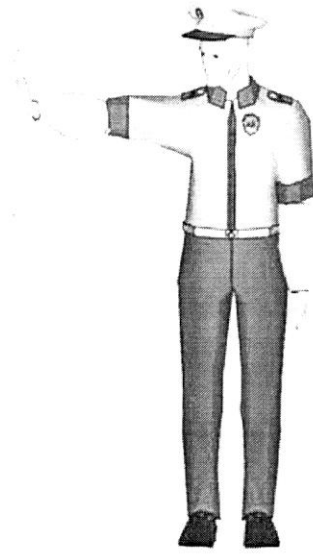
Slika 3

Slika 4

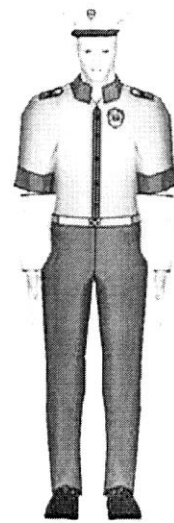
Slika 5

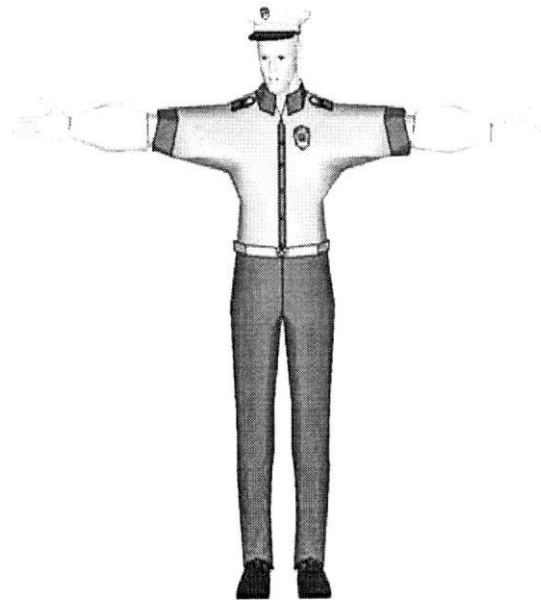
Slika 6

Slika 7

Slika 8

Slika 9

Na osnovu člana 136 stav 7, člana 151 stav 2, člana 152 stav 4 i člana 153 stav 7 Zakona o bezbjednosti saobraćaja na putevima („Službeni list CG”, br. 33/12, 58/14, 14/17 i 66/19), Ministarstvo kapitalnih investicija, uz saglasnost Ministarstva unutrašnjih poslova, donijelo je

PRAVILNIK O SAOBRAĆAJNOJ SIGNALIZACIJI

Predmet

Član 1

Ovim pravilnikom propisuju se oblik, sadržaj, veličina, uslovi i način postavljanja saobraćajnih znakova, semafora, svjetlosnih oznaka na putu i oznaka na kolovozu i trotoaru.

Značenje izraza

Član 2

Izrazi upotrijebljeni u ovom pravilniku imaju sljedeća značenja:

- 1) **aplikativne trake** su specijalni višeslojni materijali za izradu oznaka na kolovozu najčešće na bazi gume, odnosno plastike, različitih debljina i teksture;
- 2) **bojila** su materijali za izradu oznaka na putu u tečnom ili žitkom stanju koji se sastoje od pigmenata, vezivnih sredstava, punila, razređivača i svjetloodbojnih perli;
- 3) **klasa materijala** je razvrstavanje materijala za izradu lica saobraćajnog znaka prema koeficijentu retrorefleksije;
- 4) **materijali za izradu lica saobraćajnog znaka (folije)** su plastični materijali sa ugrađenim elementima za retrorefleksiju, lijepkom za lijepljenje na podlogu i zaštitnim površinskim slojem za zaštitu od spoljašnjih uticaja;
- 5) **odstojnik** je konstruktivni elemenat ograde čija je namijena da poveže štitnik sa stubom ili konzolom;
- 6) **zaštitna ograda za vozila** je konstrukcija čija je svrha da umanjí posljedice nezgode i primjenjuje se za zaštitu lica u vozilu od teških posljedica usljed skretanja sa kolovozne trake odnosno trećih lica, područja pored puta (za koje je potrebna zaštita), zaštitu saobraćaja iz suprotnog smjera (kod autoputeva i brzih saobraćajnica);
- 7) **plastični materijali** su materijali u tečnom i žitkom stanju na bazi plastike i na površinu kolovoza nanose se posebnim postupkom;
- 8) **snjegobrani** su sredstva za zaštitu puta od sniježnih nanosa, u vidu ograde od letvi i poluoblica, table na drvenom kolju, žičane mreže ili mreže od vještačkih materijala;
- 9) **svjetloodbojni elemenat** je elemenat ograde prikačen na štitnik koji se koristi za vizuelno označavanje položaja (visine) ograde, odnosno on se koristi kao smjerokaz jer se na dionici puta na kojoj postoji zaštitna ograda ne postavljaju klasični – stubni smjerokazi;
- 10) **svjetleći stubić** je stub sa unutrašnjim osvjetljenjem, sa naizmjeničnim crnim i žutim poljima koji se postavlja na vrh razdjelnog ili saobraćajnog fizičkog ostrva radi obilježavanja vrha ostrva;
- 11) **štitnik** je konstruktivni elemenat ograde, određene dužine, izrađen od materijala koji posjeduje odgovarajuće mehaničke karakteristike da u slučaju udara vozila njena kruta konstrukcija (betonska zaštitna ograda) ili deformacija (čelična i drvena zaštitna ograda) ublaže posljedice udara;
- 12) **tabla za obilježavanje vrha ostrva** je tabla od reflektujućeg materijala sa naizmjeničnim poljima crne i žute boje koja se postavlja na vrh razdjelnog ili saobraćajnog fizičkog ostrva radi obilježavanja vrha ostrva;
- 13) **trajnost materijala** izražava minimalno vremensko trajanje materijala, odnosno minimalnu vrijednost refleksije koju materijal mora da ima;
- 14) **značke za obilježavanje puta** su štapovi obojeni naizmjenično poljima crvene i žute boje pomoću kojih se vozači vozila za čišćenje snijega obavještavaju o debljini sloja snijega i položaju prepreka (objekti i oprema puta).

Saobraćajna signalizacija i oprema puta

Član 3

Saobraćajna signalizacija i oprema puta obuhvata:

- 1) saobraćajne znakove;
- 2) oznake na kolovozu, trotoaru i drugim saobraćajnim površinama;
- 3) semafore (uređaji za davanje svjetlosnih i zvučnih znakova);
- 4) opremu puta.

Standardi

Član 4

Tehničke karakteristike saobraćajne signalizacije i opreme puta izvode se u skladu sa važećim crnogorskim standardima (MEST).

U slučaju da za saobraćajnu signalizaciju ili opremu puta ne postoji odgovarajući crnogorski standard, primjenjuju se evropski standardi (EN).

Saobraćajna signalizacija i oprema puta se obilježava i postavlja na putu na osnovu saobraćajnog projekta.

Saobraćajni znakovi

Član 5

Saobraćajni znakovi su znakovi opasnosti, znakovi izričitih naredbi i znakovi obavještenja.

Poruke na znakovima

Član 6

Saobraćajni znakovi mogu biti sa stalnim ili promjenljivim sadržajem poruka.

Saobraćajni znakovi sa stalnim ili promjenljivim sadržajem poruka mogu biti izvedeni sa svjetlećim elementima na crnoj podlozi.

Saobraćajni znakovi mogu biti sa sopstvenim (unutrašnjim) osvjetljenjem ili spoljašnjim izvorom svjetlosti (posebna svjetiljka).

Postavljanje saobraćajnih znakova

Član 7

Saobraćajni znakovi se postavljaju na način da ih učesnik u saobraćaju može pravovremeno uočiti i prepoznati značenje i uskladiti ponašanje u saobraćaju na osnovu znakom datih informacija.

Saobraćajni znakovi se postavljaju sa desne strane puta pored kolovoza, u smjeru kretanja vozila, tako da ne ometaju kretanje učesnika u saobraćaju i ne zaklanjaju druge saobraćajne znakove.

Ako na mjestu na kome se postavlja saobraćajni znak, zbog gustine saobraćaja, odnosno iz drugih razloga, prijeti opasnost da učesnici u saobraćaju neće pravovremeno uočiti znak, saobraćajni znak se postavlja i na suprotnoj, lijevoj strani puta, odnosno kolovoznoj traci, kada su kolovozne trake fizički odvojene ili iznad kolovozne trake.

Izuzetno od stava 2 ovog člana, saobraćajni znakovi mogu se postavljati samo na lijevoj strani kolovoza ili druge saobraćajne površine i na srednjem razdjelnom pojasu, ako je to definisano posebnim uslovima za taj znak.

Način postavljanja saobraćajnog znaka

Član 8

Saobraćajni znakovi se postavljaju na stub pored kolovoza.

Izuzetno od stava 1 ovog člana, saobraćajni znak može biti postavljen:

- 1) na konzolni nosač - ako je tako postavljen znak bolje uočljiv za učesnike u saobraćaju;
- 2) na portalni nosač - ako je tako postavljen znak bolje uočljiv za učesnike u saobraćaju;
- 3) na čeonu branik, usmjeravajući branik, zapreku ili vertikalnu zapreku;
- 4) na stub semafora, ako je to definisano posebnim uslovima za taj znak i to samo jedan saobraćajni znak iznad, odnosno dva znaka sa desne strane u nivou semafora, na posebnom nosaču.
- 5) na zadnji dio motornog vozila ili prikolice, kada je vozilo zaustavljeno, za obezbjeđivanje kratkotrajnih pokretnih gradilišta na putu može se postaviti saobraćajni znak VII-12 (signalna tabla za označavanje radova na putu).

Postavljanje saobraćajnih znakova na zajednički nosač

Član 9

Na zajedničkom nosaču za saobraćajni znak pored kolovoza, ne smije se postaviti više od dva saobraćajna znaka i dvije dopunske table.

Izuzetno od stava 1 ovog člana, na raskrsnici bez semafora u naselju, dozvoljeno je na zajedničkom nosaču saobraćajnog znaka pored kolovoza postaviti tri saobraćajna znaka bez dopunskih tabli, kada je prvi u nizu od tih znakova znak II-1 ili II-2, drugi u nizu jedan od znakova: II-43, II-43.1, II-43.2, II-43.3, II-43.4, II-44, II-44.1, II-44.2, II-45.2, II-26, II-26.1 a treći u nizu jedan od znakova: III-5, III-6, III-7.

Saobraćajni znakovi koji se postavljaju na zajedničkom nosaču su istih dimenzija i iste klase materijala.

Saobraćajni znakovi na zajedničkom nosaču pored kolovoza se postavljaju od najvišeg ka najnižem, sljedećim redom: znakovi opasnosti, znakovi izričitih naredbi pa znakovi obavještenja.

Izuzetno od stava 4 ovog člana znakovi III-3 i III-4 se postavljaju na najvišu poziciju.

Ugao postavljanja saobraćajnih znakova

Član 10

Saobraćajni znakovi izrađeni sa licem znaka od retroreflektujućih materijala postavljaju se na putu pod uglom od 3° do 5° u odnosu na uzdužnu osu puta (horizontalna ravan), odnosno postavljaju se iznad puta pod uglom od 3° u odnosu na uzdužnu osu puta (vertikalna ravan), da bi se izbjegao efekat zaslijepljivanja.

Visina postavljanja saobraćajnih znakova

Član 11

Saobraćajni znakovi van naselja postavljaju se na visini od 1,20 m do 1,40 m.

Saobraćajni znakovi u naselju koji se postavljaju na pješačkim površinama postavljaju se tako da najniža tačka znaka bude na visini od 2,20 m do 2,40 m, a van pješačkih površina dozvoljeno je postavljanje na visini od 1,40 m do 1,80 m.

Izuzetno od st. 1 i 2 ovog člana, saobraćajni znakovi mogu se postavljati i na drugim visinama, ako je to definisano posebnim uslovima za taj znak.

Saobraćajni znakovi kojima se označavaju radovi i privremene prepreke na putu mogu se postaviti na stalku ili postolju uzdignutim najmanje 30 cm.

Saobraćajni znakovi iznad kolovoza postavljaju se na visini od 4,70 m do 5,50 m, osim znaka II-21 koji se postavlja na visinu najmanje 20 cm iznad visine određene tim znakom.

Visina se računa od površine kolovoza do donje ivice saobraćajnog znaka, odnosno do donje ivice dopunske table, ako se dopunska tabla postavlja uz saobraćajni znak.

Rastojanje postavljanja saobraćajnog znaka od ivice kolovoza

Član 12

Saobraćajni znak se po pravilu postavlja tako da rastojanje između ivice kolovoza i najbliže ivice saobraćajnog znaka iznosi 75 cm.

Rastojanje između ivice kolovoza i najbliže ivice saobraćajnog znaka iznosi minimalno 30 cm u naselju, 50 cm izvan naselja, odnosno 25 cm od biciklističke staze, a najveća udaljenost je 1,50 m.

Izuzetno od st. 1 i 2 ovog člana, na autoputevima i brzim saobraćajnicama znakovi obavještenja za vođenje saobraćaja mogu se postaviti tako da rastojanje između ivice kolovoza i najbliže ivice saobraćajnog znaka iznosi do 1,50 m.

Ispisivanje naziva na saobraćajnim znakovima

Član 13

Nazivi na saobraćajnim znakovima ispisuju se latiničnim pismom.

Na teritorijama lokalne samouprave u kojima pripadnici manjinskih naroda i drugih manjinskih nacionalnih zajednica čine većinu ili značajan dio stanovništva, prema rezultatima posljednjeg popisa, natpisi se ispisuju i na jeziku i pismu manjinskih naroda i drugih manjinskih nacionalnih zajednica, a ispod latičnog natpisa iz stava 1 ovog člana.

Na saobraćajni znak može se upisati određeno u drugoj državi na engleskom jeziku i nacionalna oznaka te države.

Na putevima koji su dio transevropske putne mreže, pored natpisa na crnogorskom jeziku, natpis na saobraćajnoj signalizaciji koja obavještava korisnike puta o stanju u saobraćaju i putarini može biti ispisan i na drugim jezicima.

Nazivi turističkih odredišta i druge informacije na znakovima turističke signalizacije ispisuju se na crnogorskom jeziku, latiničnim pismom i na engleskom jeziku, s tim da se tekst prvo ispisuje na crnogorskom jeziku.

Na teritorijama lokalne samouprave u kojima pripadnici manjinskih naroda i drugih manjinskih nacionalnih zajednica čine većinu ili značajan dio stanovništva nazivi turističkih odredišta i druge informacije na znakovima turističke signalizacije ispisuju se i na jeziku i pismu manjinskih naroda i drugih manjinskih nacionalnih zajednica, a ispod natpisa iz stava 5 ovog člana.

Izrada saobraćajnih znakova

Član 14

Saobraćajni znak treba da ima ivicu za individualizaciju znaka u odnosu na okruženje u boji osnovne znaka.

Saobraćajni znak opšiven aluminijumskom trakom ne mora da ima ivicu iz stava 1 ovog člana.

Lice saobraćajnog znaka se izrađuje od materijala sa retroreflektujućim svojstvima.

U slučaju da je saobraćajni znak izrađen sa sopstvenim izvorom svjetlosti, lice znaka se izrađuje na transparentnoj podlozi.

Poleđina znaka i elementi za pričvršćenje znaka treba da budu sive boje (RAL9006) i bez sjaja.

Saobraćajni znak na poleđini ima trajan i vidljiv znak usaglašenosti.

Znak usaglašenosti iz stava 6 ovog člana treba da bude u skladu sa propisima kojima se uređuje označavanje građevinskih proizvoda.

Koeficijent retrorefleksije

Član 15

Zahtjevani koeficijenti retrorefleksije i hromatičnosti boja postavljenih saobraćajnih znakova potrebno je provjeriti najkasnije u roku od deset godina, odnosno prije isteka garantnog roka saobraćajnog znaka ili u bilo kojem trenutku, ukoliko upravljač puta ili nadležni inspekcijski organ vizuelnim pregledom tako utvrde.

Saobraćajni znak se zamjenjuje kada njegova reflektujuća svojstva ne zadovoljavaju najmanje 70% zahtjevane vrijednosti za novi znak i/ili kada njegove hromatske vrijednosti ne zadovoljavaju propisanu klasu.

Mehanička otpornost saobraćajnog znaka

Član 16

Saobraćajni znak prema standardu MEST EN 12899, u pogledu mehaničke otpornosti treba da ispunjavaju sljedeće minimalne zahtjeve:

- 1) faktor sigurnosti za opterećenje - klasa PAF1;
- 2) pritisak vjetra - klasa WL5;
- 3) dinamički pritisak snijega - klasa DSL1;
- 4) najmanja dozvoljena deformacija pri savijanju - klasa TDB4.

Saobraćajni znakovi sa sopstvenim izvorom svjetlosti u pogledu mehaničke otpornosti znaka treba da ispunjavaju i dodatne minimalne zahtjeve:

- 1) otpornost na vodu i prašinu - klasa IP65;
- 2) prosječno osvjetljenje znaka – najmanje klasa L3 na autoputevima i brzim saobraćajnicama, a na ostalim putevima najmanje - klasa L2;
- 3) ravnomjerna svjetlost znaka – klasa U2.

Materijali za izradu saobraćajnih znakova

Član 17

Lice saobraćajnog znaka treba da bude izrađeno od materijala koji reflektuju svjetlost u skladu sa standardom MEST EN 12899.

Klasa retroreflektujućih materijala koja se koristi za izradu lica saobraćajnog znaka zavisi od kategorije puta, i to:

- 1) na državnim putevima (autoput, brza saobraćajnica, magistralni i regionalni put) koristi se materijal klase 3;
- 2) na lokalnim putevima koristi se materijal klase 2;
- 3) na ulicama u naselju koristi se materijal klase 1.

Izuzetno od stava 2 ovog člana na lokalnim putevima i ulicama u naselju mogu se koristiti saobraćajni znakovi koji imaju višu klasu retroreflektujućeg materijala, ako je definisano posebnim uslovima za taj znak.

Radi povećanja uočljivosti, znakovi mogu biti izrađeni na žutoj fluorescentnoj podlozi klase 3, i to:

- 1) znakovi koji se postavljaju u zoni radova na putu;
- 2) znakovi na mjestima gdje je potrebno da se istakne značaj informacije na znaku;
- 3) znakovi na mjestima gdje je uočljivost takvih znakova umanjena okruženjem.

Veličina fluorescentne podloge na koju se ugrađuje znak mora da bude za jednu dimenziju veća od ugrađenog znaka, a za znakove veće od najveće propisane dimenzije, podloga se proporcionalno uvećava.

Znakovi turističke signalizacije na autoputevima i brzim saobraćajnicama treba da imaju retrorefleksiju klase 3, a na ostalim putevima klase 2.

Kada se turistički znakovi postavljaju sa drugim saobraćajnim znakovima treba da budu istih retroreflektivnih karakteristika.

Dimenzije saobraćajnih znakova

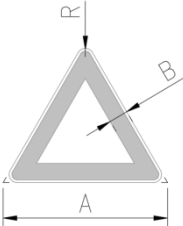
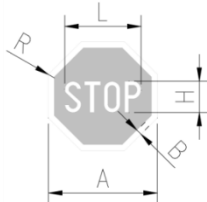
Član 18

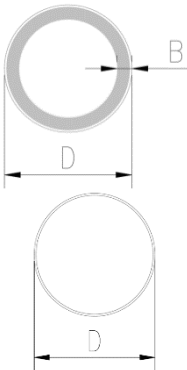
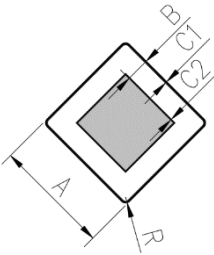
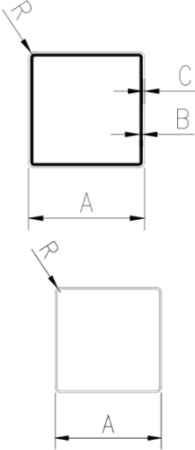
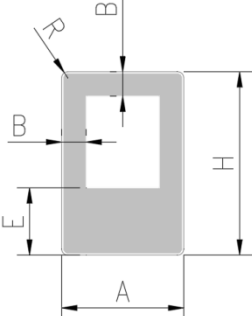
Dimenzije saobraćajnih znakova zavise od kategorije puta i načina postavljanja, i to:

- 1) na državnim putevima (autoput, brza saobraćajnica i magistralni put), koriste se znakovi veličine 4;
 - 2) na magistralnim putevima koji prolaze kroz naselje, regionalnim putevima, lokalnim putevima i saobraćajnicama u naselju, koriste se znakovi veličine 3;
 - 3) na ostalim saobraćajnicama u naselju gdje postoje prostorna ograničenja, na pješačkim i biciklističkim površinama, saobraćajnim površinama (benzinske pumpe, parkirališta) i ako se upotrebljavaju kao umetnički znakovi na autoputu i brzom saobraćajnici, koriste se znakovi veličine 2;
 - 4) ako se upotrebljavaju kao umetnički znakovi na ostalim putevima, koriste se znakovi veličine 1.
- Dimenzije saobraćajnih znakova date su u Tabeli 1.

Tabela 1

Dimenzije saobraćajnih znakova

IZGLED ZNAKA	ELEMENT	DIMENZIJE ZNAKOVA [mm]			
		veličina 4	veličina 3	veličina 2	veličina 1
		na državnim putevima (autoput, brza saobraćajnica, magistralni put)	na magistralnim putevima koji prolaze kroz naselje, regionalnim putevima, lokalnim putevima i saobraćajnicama u naselju	na ostalim saobraćajnicama u naselju gdje postoje prostorna ograničenja, na pješačkim i biciklističkim površinama, saobraćajnim površinama (benzinske pumpe, parkirališta), kao i ako se upotrebljavaju kao umetnuti znakovi na autoputu i brznoj saobraćajnici	ako se upotrebljavaju kao umetnuti znakovi na ostalim putevima
	A	1200	900	600	400
	B	110	80	55	35
	R	35			
	A	900	600	-	300
	B	45	30	-	
	H	300	200	-	150
	L			-	

	D	900	600	400	300
	B	90	60	40	30
	A	900	600	-	
	B	162	108	-	
	C1	9	9	-	
	C2	9	6	-	
	R	25			
	A	900	600	400	300
	B	9	6	4	3
	C	9	6	4	3
	R	25			
	A	900	600	400	-

	H	1350	900	600	-
	B	80	120	180	-
	R	25			
	B	9	6	4	3
	C	9	6	4	3
	H1	450	300	200	150
	H2	600	400	250	200
	H3	-	900	600	400
	R	25			
	A	A = Širina znaka uz koji se postavlja			

Saobraćajni znakovi mogu imati drugačije dimenzije od dimenzija datih u Tabeli 1, ako je to definisano posebnim uslovima za taj znak.

Širina dopunske table postavljene ispod znaka treba da bude jednaka dužini strane znaka uz dopunsku tablu ili prečniku znaka, odnosno jednakoj dužini vertikalne projekcije krajnjih tačaka znaka.

Veličina simbola na znaku proporcionalna je veličini znaka, a njegove proporcije i položaj na znaku treba da budu identični grafičkom prikazu na znaku.

Znakovi sa promjenljivim sadržajem poruka

Član 19

Učesnicima u saobraćaju poruke mogu biti prenete putem znakova koji u cijelini ili dijelimično mogu da mijenjaju sadržaj. Znakovi sa promjenljivim sadržajem poruka mogu biti sa svijetlećim elementima.

Kontinuirani i nekontinuirani znakovi sa promjenljivim sadržajem poruka

Član 20

Znakovi sa promjenljivim sadržajem poruka moraju u svemu da imaju izgled, sadržaj i značenje identično saobraćajnim znakovima propisanim ovim pravilnikom.

Znakovi sa promjenljivim sadržajem poruka mogu da budu:

- 1) kontinuirani znakovi, koji su slični fiksni saobraćajnim znakovim, a razlikuju se od njih da se korišćenjem elektro-mehaničkih sredstava mogu prikazivati različite poruke (rotirajući znakovi u obliku prizmi, lamela ili rotirajućeg zastora), i
- 2) nekontinuirani znakovi, koji oblikuju poruke korišćenjem individualnih elemenata koji mogu da budu u jednom od dva stanja (ili više) i na taj način mogu da oblikuju različite poruke na istoj prednjoj površini znaka (znakovi sa optičkim vlaknima, LED diodama ili tečnim kristalima).

Ako se znakovi sa promjenljivim sadržajem poruka izvode kao kontinuirani znakovi treba da ispunjavaju sljedeće uslove:

- 1) značenje simbola treba da bude jasno najmanje na 150 m udaljenosti, i
 - 2) intenzitet osvijetljenosti znaka treba da bude prilagođen uslovima okruženja i mora da bude obezbijeđen noćni model rada.
- Poruka koju prikazuju znakovi sa promjenljivim sadržajem poruka može da se sastoji od teksta, odnosno simbola.

Materijali za izradu kućišta znaka sa promjenljivim sadržajem poruka

Član 21

Materijali od kojih se izrađuju kućišta znakova sa promjenljivim sadržajem poruka treba da budu otporni na koroziju u skladu sa odgovarajućim standardima za materijale koji se koriste.

Rastojanje između znakova sa promjenljivim sadržajem poruka

Član 22

Ako se znakovi sa promjenljivim sadržajem poruka postavljaju duž autoputa, bez obzira da li su poruke povezane ili ne, rastojanje između znakova može da bude manje od 400 m, a optimalno rastojanje je 700 m.

Minimalno rastojanje između znakova sa promjenljivim sadržajem na putevima sa dvije saobraćajne trake po smjeru je 300 m.

Za postavljanje znakova sa promjenljivim sadržajem poruka, zbog konstrukcije znakova, koriste se portali i poluportali ili posebno konstruisani stubovi nosači.

Prilikom projektovanja nosača znakova iz stava 1 ovog člana, treba predvidjeti slobodan pristup znakovima u slučaju potrebnog servisiranja.

Znakovi sa promjenljivim sadržajem poruka, treba da budu u skladu sa standardom MEST EN 12966.

Znakovi opasnosti

Član 23

Znakovi opasnosti služe da se učesnici u saobraćaju upoznaju na opasnost koja im prijete na određenom mjestu, odnosno dijelu puta i da se obavijeste o prirodi te opasnosti.

Postavljanje znakova opasnosti

Član 24

Znakovi opasnosti postavljaju se na udaljenosti od 150 m do 250 m ispred opasnog mjesta na putu.

Izuzetno od stava 1 ovog člana na putu van naselja, dozvoljeno je da se znakovi opasnosti postavljaju na udaljenosti manjoj od 150 m, odnosno većoj od 250 m, sa dopunskom tablom kojom se označava udaljenost do opasnog mjesta, uz obrazloženje u saobraćajnom projektu.

Izuzetno od stava 1 ovog člana, na putu u naselju dozvoljeno je da se znakovi opasnosti postavljaju i na udaljenosti manjoj od 150 m ispred opasnog mjesta, bez postavljanja dodatne table, uz obrazloženje u saobraćajnom projektu.

U slučajevima u kojima postoji opasnost da vozač iznenada i nepripremljen naiđe na opasno mjesto na putu, postavice se između znaka opasnosti postavljenog na udaljenosti iz st. 1 i 2 ovog člana i opasnog mjesta na putu, jedan ili više istih znakova, uz koje će se postaviti i dopunske table sa naznačenom udaljenošću do opasnog mjesta.

Šifra znaka, izgled lica znaka, oblik i boja, značenje, varijante znaka, kao i posebni uslovi, dati su u Tabeli 2.

Tabela 1

Znakovi opasnosti			
ZNAKOVI OPASNOSTI			
Šifra znaka	Izgled lica znaka, oblik i boja	Značenje, varijante i posebni uslovi	
I-1	 <p>Opasna krivina</p>	Značenje	Znakovi „krivina nalijevo” (I-1) i „krivina nadesno” (I-1.1) označavaju približavanje opasnoj krivini na lijevo, odnosno na desno zbog fizičkih karakteristika ili nedovoljne preglednosti.
		Varijante znaka	 <p>I-1.1</p>
		Posebni uslovi	Obavezno se postavljaju na krivinama koje se projektuju sa minimalnim poluprečnicima za taj put.
I-2	 <p>Više uzastopnih krivina</p>	Značenje	Znakovi „dvostruka krivina ili više uzastopnih krivina od kojih je prva nalijevo” (I-2), „dvostruka krivina ili više uzastopnih krivina od kojih je prva nadesno” (I-2.1) i „opasna krivina” (I-2.2) označavaju približavanje više krivina ili uzastopnim krivinama koje su opasne po svojim fizičkim karakteristikama ili zbog nedostatka preglednosti.
		Varijante znaka	 <p>I-2.1</p> <p>I-2.2</p>
		Posebni uslovi	-
I-3	 <p>Opasan uspon</p>	Značenje	Znak „opasan uspon” (I-3) označava približavanje opasnom usponu, ako razlika u visini predstavlja neku opasnost koja proističe iz tih uslova.
		Varijante znaka	-
		Posebni uslovi	Veličina uspona ispisuje se unutar znaka.
I-4	 <p>Opasna nizbrdica</p>	Značenje	Znak „opasna nizbrdica” (I-4) označava približavanje opasnoj nizbrdici, ako razlika u visini predstavlja neku opasnost koja proističe iz tih uslova.
		Varijante znaka	-
		Posebni uslovi	Veličina nagiba ispisuje se unutar znaka.
I-5		Značenje	Znakovi „suženje puta” (I-5), „suženje puta s desne strane” (I-5.1) i „suženje puta s lijeve strane” (I-5.2) označavaju približavanje suženju kolovoza koje može da predstavlja izvjesnu opasnost.

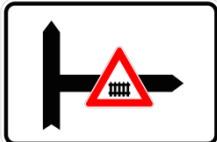
	 Suženje puta	Varijante znaka	 I-5.1	 I-5.2
		Posebni uslovi	-	
I-6	 Pokretni most	Značenje	Znak „ pokretni most “ (I-6) označava blizinu mjesta na kome se na putu nalazi pokretni most.	
		Varijante znaka	-	
		Posebni uslovi	-	
I-7	 Blizina obale	Značenje	Znak „ blizina obale “ (I-7) označava blizinu mjesta na kome put nailazi na obalu.	
		Varijante znaka	-	
		Posebni uslovi	-	
I-8	 Neravan kolovoz	Značenje	Znak „ neravan kolovoz - opasne izbočine i ulegnuća “ (I-8) označava blizinu dijela puta na kome je kolovoz neravan zbog postojanja opasnih izbočina i ulegnuća.	
		Varijante znaka	-	
		Posebni uslovi	Znaku se može dodati dopunska tabla na kojoj je označena dužina neravnog kolovoza.	
I-9	 Neravan kolovoz	Značenje	Znak „ neravan kolovoz - ulegnuća “ (I-9) označava blizinu dijela puta na kome je kolovoz neravan zbog ulegnuća.	
		Varijante znaka	-	
		Posebni uslovi	Znaku se može dodati dopunska tabla na kojoj je označena dužina neravnog kolovoza.	
I-10	 Neravan kolovoz	Značenje	Znak „ neravan kolovoz - blizina opasnog prevoja puta ili veće izbočine na kolovozu “ (I-10) označava blizinu dijela puta na kome je kolovoz neravan zbog blizine opasnog prevoja puta ili veće izbočine na kolovozu.	
		Varijante znaka	-	
		Posebni uslovi	Znaku se može dodati dopunska tabla na kojoj je označena dužina neravnog kolovoza.	
I-11	 Klizav kolovoz	Značenje	Znak „ klizav kolovoz “ (I-11) označava blizinu dijela puta na kome kolovoz pod određenim atmosferskim uslovima ili sličnim okolnostima ima klizavu površinu.	
		Varijante znaka	-	
		Posebni uslovi	-	
I-12	 Kamenje pršti	Značenje	Znak „ kamenje pršti “ (I-12) označava blizinu dijela puta na kome se nalazi nevaljani tucanik ili koji je posut sitnim kamenjem na tvrdj podlozi i na kome za druge učesnike u saobraćaju postoji opasnost od prskanja kamenja.	
		Varijante znaka	-	
		Posebni uslovi	Znak se po pravilu postavlja na putevima izvan naselja.	
I-13		Značenje	Znak „ odronjavanje kamenja sa desne strane puta “ (I-13) i znak „ odronjavanje kamenja sa lijeve strane puta “ (I-13.1) označavaju blizinu dijela puta na kome postoji opasnost od kamenja koje pada ili od kamenja koje se nalazi na putu.	

	 Odronjavanje kamenja	Varijante znaka	 I-13.1
		Posebni uslovi	Simbol na znaku mora biti usklađen sa stvarno situacijom.
I-14	 Obilježeni pješački prelaz	Značenje	Znak „obilježeni pješački prelaz” (I-14) označava blizinu mjesta na putu na kome se nalazi obilježeni pješački prelaz.
		Varijante znaka	-
		Posebni uslovi	Simbol na znaku može biti okrenut i na drugu stranu.
I-15	 Djeca na putu	Značenje	Znak „djeca na putu” (I-15) označava blizinu dijela puta na kome se djeca češće i u većem broju kreću (blizina škole (I-15.1), vrtića (I-15.2), igrališta (I-15.3) i sl.).
		Varijante znaka	 I-15.1 I-15.2 I-15.3
		Posebni uslovi	Znak mora imati klasu 3 reflektujućeg materijala. Simbol na znaku može biti okrenut i na drugu stranu.
I-16	 Biciklisti na putu	Značenje	Znak „biciklisti na putu” (I-16) označava blizinu mjesta na kome se biciklisti često priključuju na put ili ga prelaze.
		Varijante znaka	-
		Posebni uslovi	Simbol na znaku može biti okrenut i na drugu stranu.
I-17	 Životinje na putu	Značenje	Znak „životinje na putu” (I-17) označava blizinu dijela puta na kome domaće životinje pod nadzorom prelaze preko puta ili se kreću duž puta.
		Varijante znaka	-
		Posebni uslovi	Simbol na znaku može biti okrenut i na drugu stranu.
I-18	 Divljač na putu	Značenje	Znak „divljač na putu” (I-18) označava blizinu dijela puta opasnog zbog prelaska divljači preko puta.
		Varijante znaka	-
		Posebni uslovi	Simbol na znaku može biti okrenut i na drugu stranu.
I-19	 Radovi na putu	Značenje	Znak „radovi na putu” (I-19) označava mjesto na kome se izvode radovi na putu.
		Varijante znaka	-
		Posebni uslovi	Znak I-19 ima žutu osnovu. Postavlja se neposredno ispred mjesta na kome se izvode radovi, a pored njega postavlja se i poseban branik koji noću i kad je vidljivost smanjena mora imati propisan svjetlosni znak. Uz ovaj znak može da se postavi dopunska tabla (IV-3) koja označava dužinu zone neposrednih radova ili dopunska tabla (IV-1) koja označava rastojanje do zone radova na putu. Znak I-19 može se postaviti i na znaku VII-12.
I-20	 Nailaženje na semafore	Značenje	Znakovi „nailaženje na semafore” (I-20 i I-20.1) označavaju blizinu raskrsnice ili obilježenog pješačkog prelaza na kome je saobraćaj regulisan pomoću uređaja za davanje svjetlosnih saobraćajnih znakova
		Varijante znaka	

		I-20.1	
		Posebni uslovi	-
I-21	 <p style="text-align: center;">Blizina avionske piste</p>	Značenje	Znak „ blizina avionske piste “ (I-21) označava dio puta preko koga avioni prelijeću u niskom letu prilikom slijetanja odnosno polijetanja.
		Varijante znaka	-
		Posebni uslovi	Simbol na znaku može biti okrenut i na drugu stranu.
I-22	 <p style="text-align: center;">Bočni vjetar</p>	Značenje	Znakovi „ bočni vjetar sa lijeve strane “ (I-22) i „ bočni vjetar sa desne strane “ (I-22.1) označavaju blizinu dijela puta na kome često duva jak bočni vjetar.
		Varijante znaka	 <p style="text-align: center;">I-22.1</p>
		Posebni uslovi	-
I-23	 <p style="text-align: center;">Saobraćaj u oba smjera</p>	Značenje	Znak „ saobraćaj u oba smjera “ (I-23) označava blizinu mjesta na kome se prelazi sa dijela puta na kome se saobraćaj odvija samo u jednom smjeru na dio tog puta na kome se privremeno ili stalno saobraćaj odvija u oba smjera.
		Varijante znaka	-
		Posebni uslovi	Znak I-23 se postavlja se na samom mjestu odakle počinje saobraćaj u oba smjera, a po potrebi, postavlja se i na dijelu puta na kome se saobraćaj odvija u oba smjera.
I-24	 <p style="text-align: center;">Tunel</p>	Značenje	Znak „ tunel “ (I-24) označava blizinu tunela na putu.
		Varijante znaka	-
		Posebni uslovi	-
I-25	 <p style="text-align: center;">Opasnost na putu</p>	Značenje	Znak „ opasnost na putu “ (I-25) označava blizinu dijela puta ili mjesta na putu na kome učesnicima u saobraćaju prijete opasnost za koju ovim pravilnikom nije predviđen poseban znak opasnosti.
		Varijante znaka	-
		Posebni uslovi	-
I-26	 <p style="text-align: center;">Ukrštanje puteva iste važnosti</p>	Značenje	Znak „ ukrštanje puteva iste važnosti “ (I-26) označava blizinu ukrštanja puteva od kojih nijedan put nije put sa prvenstvom prolaza.
		Varijante znaka	-
		Posebni uslovi	Znak I-26 postavlja se, po pravilu, na putevima van naselja na mjestu ukrštanja puteva iste važnosti.
I-27	 <p style="text-align: center;">Ukrštanje sa sporednim putem pod pravim uglom</p>	Značenje	Znak „ ukrštanje sa sporednim putem pod pravim uglom “ (I-27), označava blizinu raskrsnice na kojoj se put sa prvenstvom prolaza ukršta sa sporednim putem.
		Varijante znaka	-
		Posebni uslovi	Znak I-27 smije se postaviti samo ako je na sporednom putu, koji se ukršta sa putem s prvenstvom prolaza, ispred raskrsnice postavljen znak II-1 ili znak II-2. Postavlja se ispred raskrsnica kojima se osovine ukrštaju pod uglom 90°±30°.
I-28		Značenje	Znakovi „ spajanje sa sporednim putem pod pravim uglom s lijeve strane “ (I-28) i znak „ spajanje sa sporednim putem pod pravim uglom s desne strane “ (I-28.1) označava blizinu raskrsnice na kojoj se put sa prvenstvom prolaza spaja sa sporednim putem.

		Varijante znaka				
			I-28.1	I-28.2	I-28.3	
	Spajanje sa sporednim putem pod pravim uglom sa lijeve strane	Posebni uslovi	Znakovi I-28, I-28.1, I-28.2 i I-28.3 smiju se postaviti samo ako je na sporednom putu, koji se spaja sa putem s prvenstvom prolaza, ispred raskrsnice postavljen znak II-1 ili znak II-2. Postavljaju se ispred raskrsnica kojima se osovine spajaju pod uglom $90^{\circ} \pm 30^{\circ}$.			
I-29		Značenje	Znakovi „spajanje sa sporednim putem pod oštrim uglom s lijeve strane” (I-29) i znak „spajanje sa sporednim putem pod oštrim uglom s desne strane” (I-29.1) označavaju blizinu raskrsnice na kojoj se put sa prvenstvom prolaza spaja sa sporednim putem.			
			Varijante znaka			
				I-29.1	I-29.2	I-29.3
	Spajanje sa sporednim putem pod oštrim uglom sa lijeve strane	Posebni uslovi	Znakovi I-29, I-29.1, I-29.2 i I-29.3 postavljaju se samo ako je na sporednom putu koji se spaja sa putem s prvenstvom prolaza postavljen znak II-1, odnosno znak II-2. Postavljaju se ispred raskrsnica kojima se osovine spajaju pod uglom koji ne ispunjava uslove za postavljanje znakova grupe I-28.			
I-30		Značenje	Znak „raskrsnica sa kružnim tokom saobraćaja” (I-30) označava blizinu raskrsnice na kojoj se saobraćaj odvija u kružnom toku.			
			Varijante znaka	-		
			Posebni uslovi	-		
I-31		Značenje	Znak „tramvajska pruga” (I-31) označava blizinu mjesta na kome put prelazi preko tramvajske pruge u nivou.			
			Varijante znaka	-		
			Posebni uslovi	-		
I-32		Značenje	Znak „prelaz puta preko željezničke pruge sa branicama ili polubranicama” (I-32) označava blizinu prelaza puta preko željezničke pruge u nivou, koji je obezbjeđen branicama ili polubranicama.			
			Varijante znaka	-		
			Posebni uslovi	Znak mora imati klasu 3 reflektujućeg materijala.		
I-33		Značenje	Znak „prelaz puta preko željezničke pruge bez branika ili polubranika” (I-33) označava blizinu prelaza puta preko željezničke pruge u nivou, koji nije obezbjeđen branicama ili polubranicama.			
			Varijante znaka	-		
			Posebni uslovi	Znak mora imati klasu 3 reflektujućeg materijala.		
I-34		Značenje	Znak „Andrejin krst” (I-34) označava mjesto na kome put prelazi preko željezničke pruge u nivou bez branika ili polubranika sa jednim kolosjekom (I-34), odnosno sa dva ili više kolosjeka (I-34.1)			
			Varijante znaka			

			I-34.1		
		Posebni uslovi	<p>Dimenzija znaka I-34 je 120 cm x 60 cm, a znaka I-34.1 je 120 cm x 90 cm</p> <p>Znakovi I-34 i I-34.1 postavljaju se samo na prelazima puta preko željezničke pruge u nivou, koji su potpuno nezaštićeni ili koji su zaštićeni samo uređajima za davanje svjetlosnih i zvučnih znakova bez branika ili polubranika, i to: na odstojanju od 5 m od najbliže željezničke šine, a ako okolnosti to zahtijevaju ne manjem od 3 m, odnosno ne većem od 10 m.</p> <p>Znakovi I-34 i I-34.1 postavljaju se na zajedničkom nosaču iznad semafora ako je prelaz puta preko željezničke pruge u nivou opremljen istim. Znak Andrejin krst mora biti uočljiv, pri uslovima normalne vidljivosti, na putu na kome je postavljen na udaljenosti od najmanje 50 m. Znak mora imati klasu 3 reflektujućeg materijala.</p>		
I-35	 <p>Približavanje prelazu puta preko željezničke pruge sa branicima ili polubranicima</p>	Značenje	Znak „približavanje prelazu puta preko željezničke pruge sa branicima ili polubranicima” (I-35) označava udaljenost do prelaza puta preko željezničke pruge u nivou, koji je obezbjeđen branicima ili polubranicima.		
		Varijante znaka	-		
		Posebni uslovi	<p>Dimenzija znaka I-35 je 30 cm x 100cm, sa kosim trakama širine i međusobnog rastojanja od 8 cm koje su pod uglom 30° u odnosu na užu stranu znaka.</p> <p>Znak I-35 postavlja se tako što se znak u obliku pravougaonika sa tri kose trake i odgovarajućim znakom opasnosti postavlja na 240 m ispred mjesta ukrštanja puta i željezničke pruge u nivou, zatim znak sa dvije kose trake na 160 m, a znak sa jednom kosom trakom na 80 m ispred mjesta ukrštanja puta i željezničke pruge u nivou.</p> <p>Niža strana kosih traka je bliže kolovozu.</p> <p>Znak I-32 postavlja se iznad znaka sa tri kose trake.</p> <p>Znak mora imati klasu 3 reflektujućeg materijala.</p>		
I-36	 <p>Približavanje prelazu puta preko željezničke pruge bez branika ili polubranika</p>	Značenje	Znak „približavanje prelazu puta preko željezničke pruge bez branika ili polubranika” (I-36) označava udaljenost do prelaza puta preko željezničke pruge u nivou, koji nije obezbjeđen branicima ili polubranicima.		
		Varijante znaka	-		
		Posebni uslovi	<p>Znak I-36 ima kose crte crvene boje.</p> <p>Dimenzija znaka I-36 je 30 cm x 100 cm, sa kosim trakama širine i međusobnog rastojanja od 8 cm koje su pod uglom 30° u odnosu na užu stranu znaka.</p> <p>Znak I-36 postavlja se tako što se znak u obliku pravougaonika sa tri kose trake i odgovarajućim znakom opasnosti postavlja na 240 m ispred mjesta ukrštanja puta i željezničke pruge u nivou, zatim znak sa dvije kose trake na 160 m, a znak sa jednom kosom trakom na 80 m ispred mjesta ukrštanja puta i željezničke pruge u nivou.</p> <p>Niža strana kosih traka je bliže kolovozu.</p> <p>Znak I-33 postavlja se iznad znaka sa tri kose trake.</p> <p>Znak mora imati klasu 3 reflektujućeg materijala.</p>		
I-37	 <p>Neučvršćena bankina</p>	Značenje	Znak „neučvršćena bankina” (I-37) označava blizinu dijela puta na kome je uz kolovoz neučvršćena bankina.		
		Varijante znaka	-		
		Posebni uslovi	Znaku se po pravilu dodaje dopunska tabla IV-3		
I-38	 <p>Kolona zaustavljenih vozila</p>	Značenje	Znak „kolona zaustavljenih vozila” (I-38) označava blizinu dijela puta na kome postoji opasnost zbog zagušenja saobraćaja.		
		Varijante znaka	-		
		Posebni uslovi	Znak I-38 „kolona zaustavljenih vozila”, ima na simbolima vozila iscrtana svijetla crvene boje. Znak se po pravilu postavlja na putevima vana naselja.		
I-39	 <p>Opasnost od poledice</p>	Značenje	Znak „opasnost od poledice” (I-39) označava blizinu dijela puta odnosno mjesta na kome postoji opasnost od klizavog kolovoza zbog nastanka poledice ili snijega.		
		Varijante znaka	-		
		Posebni uslovi	Znak se postavlja i uklanja u skladu sa programom zimske službe.		
I-40		Značenje	Znak „prevrtanje ili iskliznuće vozila” (I-40) označava blizinu dijela puta odnosno mjesta na kome postoji povećana opasnost od prevrtanja ili iskliznuća vozila.		
		Varijante znaka	-		

	 Prevratanje ili iskliznuće vozila	Posebni uslovi	Znak I-40 „prevrtanje ili iskliznuće vozila”, ima na simbolu vozila iscrtana svijetla crvene boje.
I-41	 Pješaci na putu	Značenje	Znak „ pješaci na putu “ (I-41) označava blizinu dijela puta odnosno mjesta na kome se kreću pješaci.
		Varijante znaka	-
		Posebni uslovi	-
I-42	 Opasnost od požara	Značenje	Znak „ opasnost od požara “ (I-42) označava područje u kojem postoji povećana opasnost od nastajanja požara.
		Varijante znaka	-
		Posebni uslovi	Simbol vatre na znaku „opasnost od požara“ (I-42) je crvene boje.
I-43	 Magla na putu	Značenje	Znak „ magla na putu “ (I-43) označava blizinu dijela puta odnosno mjesta na kome postoji povećana opasnost od nastajanja magle.
		Varijante znaka	-
		Posebni uslovi	-
I-44	 Prelaz preko željezničke pruge na sporedom putu	Značenje	Znak „ prelaz preko željezničke pruge na sporedom putu „ (I-44) označava blizinu prelaza puta preko željezničke pruge u nivo koji nije obezbjeđen branicima ili polubranicima (I-44) ili je obezbjeđen branicima ili polubranicima (I-44.1), a nalazi se na sporednom putu.
		Varijante znaka	 I-44.1
		Posebni uslovi	Znak se postavlja na glavni put ispred raskrsnice sa sporednim putem gdje je udaljenost između raskrsnice i željezničkog prelaza manja od 80 m.

Znakovi izričitih naredbi

Član 25

Znakovi izričitih naredbi služe da učesnicima u saobraćaju na putu stave do znanja zabrane, ograničenja i obaveze.

Znakovi izričitih naredbi su:

- 1) znakovi kojima je propisano prvenstvo prolaza,
- 2) znakovi zabrane i ograničenja, i
- 3) znakovi kojima su propisane obaveze.

Postavljanje znakova izričitih naredbi

Član 26

Znakovi izričitih naredbi postavljaju se neposredno ispred mjesta odakle za učesnike u saobraćaju nastaje obaveza pridržavanja naredbe izražene saobraćajnim znakom, a na kraju dionice puta gdje prestaje važenje znaka postavlja se znak obavještenja o prestanku važenja znaka izričite naredbe.

Ako je potrebno da zbog smanjene preglednosti puta ili iz drugih razloga bezbjednosti, učesnici u saobraćaju budu unaprijed obaviješteni o izričitoj naredbi, dozvoljeno je da se znak izričite naredbe postavi i prije mjesta odakle naredba važi uz dopunsku tablu sa oznakom udaljenosti do mjesta odakle znak izričite naredbe važi.

Ako izričita naredba važi na dionici određene dužine puta, uz saobraćajni znak se postavlja dopunska tabla sa oznakom dužine na kojoj znak izričite naredbe važi.

Znakovi izričitih naredbi treba da se ponovo postave poslije svake raskrsnice sa drugim putem, na putu na kome je takav znak postavljen, ako izričita naredba važi i poslije te raskrsnice.

Šifra znaka, izgled lica znaka, oblik i boja, značenje, varijante znaka, kao i posebni uslovi, dati su u Tabeli 3.

Tabela 2

Znakovi izričitih naredbi ZNAKOVI IZRIČITIH NAREDBI			
Znakovi izričitih naredbi kojima je propisano prvenstvo prolaza			
Šifra znaka	Izgled lica znaka, oblik i boja	Značenje, varijante i posebni uslovi	
II-1	 Ukrštanje sa putem sa prvenstvom prolaza	Značenje	Znak „ ukrštanje sa putem sa prvenstvom prolaza ” (II-1) označava mjesto pred ulazom u raskrslu na kome je vozač dužan da ustupi prvenstvo prolaza vozilima koja se kreću putem na koji on nailazi.
		Varijante znaka	-
		Posebni uslovi	Znak II-1 postavlja se u neposrednoj blizini raskrsnice, po mogućnosti na mjestu preglednosti, na kome vozilo ustupa prolaz drugim vozilima koja se kreću putem na koji nailaze. Uz znak II-1, na kolovozu se izvodi isprekidana linija zaustavljanja (V-12, V-12.1 i V-12.2), ako širina i vrsta kolovoznog zastora omogućavaju njeno obilježavanje. Znak se može postaviti na semafor. Ako se postavlja na lokalni put znak mora imati klasu 3 reflektujućeg materijala. Ako se postavlja na ulicama u naselju i saobraćajnim površinama znak mora imati klasu 2 reflektujućeg materijala.
II-2	 Obavezno zaustavljanje	Značenje	Znak „ obavezno zaustavljanje ” (II-2) označava mjesto pred ulazom u raskrslu na kome je vozač dužan da zaustavi vozilo i ustupi prvenstvo prolaza vozilima koja se kreću putem na koji on nailazi.
		Varijante znaka	-
		Posebni uslovi	Visina slova znaka II-2 ("obavezno zaustavljanje") iznosi jednu trećinu visine znaka. Znak II-2 postavlja se u neposrednoj blizini raskrsnice, po mogućnosti na mjestu preglednosti, na kome se vozilo obavezno zaustavlja da bi ustupilo prolaz drugim vozilima koja se kreću putem na koji nailaze. Uz znak II-2, na kolovozu se izvodi neisprekidana linija zaustavljanja (V-11, V-11.1 i V-11-2), ako širina i vrsta kolovoznog zastora omogućavaju njeno obilježavanje. Znak se može postaviti na semafor. Ako se postavlja na lokalnom putu znak mora imati klasu 3 reflektujućeg materijala. Ako se postavlja na ulicama u naselju i saobraćajnim površinama znak mora imati klasu 2 reflektujućeg materijala.
II-3	 Zabrana saobraćaja u oba smjera	Značenje	Znak „ zabrana saobraćaja u oba smjera ” (II-3) označava put odnosno dio puta na kome je zabranjen saobraćaj svim vozilima u oba smjera.
		Varijante znaka	-
		Posebni uslovi	
Znakovi izričitih naredbi kojima su propisane zabrane i ograničenja			
II-4	 Zabrana saobraćaja u jednom smjeru	Značenje	Znak „ zabrana saobraćaja u jednom smjeru ” (II-4) označava put odnosno dio puta na kome je zabranjen saobraćaj vozila iz smjera prema kome je okrenuto lice znaka.
		Varijante znaka	-
		Posebni uslovi	Znak se može postaviti na semafor. Ako se postavlja na lokalni put znak mora imati klasu 3 reflektujućeg materijala. Ako se postavlja na ulicama u naselju i saobraćajnim površinama znak mora imati klasu 2 reflektujućeg materijala.
II-5		Značenje	Znak „ zabrana saobraćaja za sva motorna vozila, osim za motocikle bez prikolice i mopede ” (II-5) označava put odnosno dio puta na kome je zabranjen saobraćaj za sva motorna vozila, osim za motocikle bez prikolice, mopede i motocikle bez bočnog sjedišta.
		Varijante znaka	-

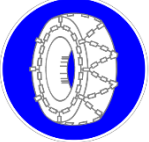

	 Zabrana saobraćaja za sva motorna vozila, osim za motocikle bez prikolice i mopede	Posebni uslovi	-	
II-6	 Zabrana saobraćaja za autobuse	Značenje	Znak „zabrana saobraćaja za autobuse“ (II-6) označava put odnosno dio puta na kome je zabranjen saobraćaj za autobuse.	
		Varijante znaka	-	
		Posebni uslovi	-	
II-7	 Zabrana saobraćaja za teretna vozila	Značenje	Znak „zabrana saobraćaja za sva teretna vozila“ (II-7) označava put odnosno dio puta na kome je zabranjen saobraćaj za teretna vozila. Znakovi „zabranjen saobraćaj za teretna vozila kod kojih najveća dozvoljena masa prelazi 3,5 t“ (II-7.1) i „zabranjen saobraćaj za teretna vozila kod kojih najveća dozvoljena masa prelazi 7,5 t“ (II-7.2) označava put odnosno onaj njegov dio na kome je zabranjen saobraćaj za teretna vozila kod kojih najveća dozvoljena masa prelazi masu označenu na znaku“	
		Varijante znaka	 II-7.1	 II-7.2
			Posebni uslovi	Ako je znaku II-7 dodata dopunska tabla na kojoj je označena najveća dozvoljena masa vozila, zabrana važi samo za ona teretna vozila čija najveća dozvoljena masa prelazi označenu masu.
		II-8	 Zabrana saobraćaja za cisterne	Značenje
Varijante znaka	-			
Posebni uslovi	Znak se ne odnosi na pogonsko gorivo smešteno u rezervoaru koji ispunjava uslove UN ECE pravilnika.			
II-9	 Zabrana saobraćaja vozilima koja prevoze eksploziv ili lako zapaljive materije	Značenje	Znak „zabrana saobraćaja vozilima koja prevoze eksploziv ili lako zapaljive materije“ (II-9) označava put ili dio puta na kome je zabranjen saobraćaj vozilima koja prevoze eksploziv ili lako zapaljive materije. Znak „zabrana saobraćaja vozilima koja prevoze opasne materije“ (II-9.1) označava put ili dio puta na kome je zabranjen saobraćaj vozilima koja prevoze opasne materije.	
		Varijante znaka	 II-9.1	
		Posebni uslovi	-	
II-10	 Zabrana saobraćaja za motorna vozila koja vuku priključno vozilo	Značenje	Znak „zabrana saobraćaja za motorna vozila koja vuku priključno vozilo osim poluprikolice, lake prikolice ili kamp prikolice“ (II-10) označava put odnosno dio puta na kome je zabranjen saobraćaj za motorna vozila koja vuku priključno vozilo osim poluprikolice, lake prikolice ili kamp prikolice. Znak „zabrana saobraćaja za motorna vozila koja vuku priključno vozilo osim prikolice, lake prikolice ili kamp prikolice“ (II-10.1) označava put odnosno dio puta na kome je zabranjen saobraćaj za motorna vozila koja vuku priključno vozilo osim prikolice, lake prikolice ili kamp prikolice. Znak „zabrana saobraćaja za motorna vozila koja vuku priključno vozilo“ (II-10.2) označava put odnosno dio puta na kome je zabranjen saobraćaj za motorna vozila koja vuku priključno vozilo.	

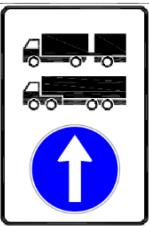
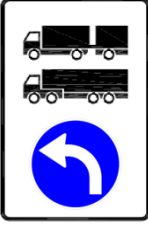
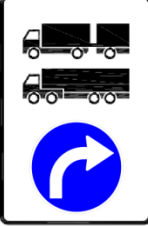
		Varijante znaka		
		Posebni uslovi	-	
II-11	 Zabrana saobraćaja za traktore	Značenje	Znak „zabrana saobraćaja za traktore” (II-11) označava put odnosno dio puta na kome je zabranjen saobraćaj za traktore.	
		Varijante znaka	-	
		Posebni uslovi	-	
II-12	 Zabrana saobraćaja za motocikle	Značenje	Znak „zabrana saobraćaja za motocikle” (II-12) označava put odnosno dio puta na kome je zabranjen saobraćaj za motocikle, teške tricikle i teške četvorocikle.	
		Varijante znaka	-	
		Posebni uslovi	-	
II-13	 Zabrana saobraćaja za mopede	Značenje	Znak „zabrana saobraćaja za mopede” (II-13) označava put odnosno dio puta na kome je zabranjen saobraćaj za mopede, lake tricikle i lake četvorocikle.	
		Varijante znaka	-	
		Posebni uslovi	-	
II-14	 Zabrana saobraćaja za bicikle	Značenje	Znak „zabrana saobraćaja za bicikle” (II-14) označava put odnosno dio puta na kome je zabranjen saobraćaj za bicikle.	
		Varijante znaka	-	
		Posebni uslovi	-	
II-15	 Zabrana saobraćaja za električne trotinete	Značenje	Znak „zabrana saobraćaja za električne trotinete” (II-15) označava put odnosno dio puta na kome je zabranjen saobraćaj za električne trotinete.	
		Varijante znaka	-	
		Posebni uslovi	-	
II-16	 Zabrana saobraćaja za zaprežna vozila	Značenje	Znak „zabrana saobraćaja za zaprežna vozila” (II-16) označava put odnosno dio puta na kome je zabranjen saobraćaj za zaprežna vozila.	
		Varijante znaka	-	
		Posebni uslovi	-	
II-17	 Zabrana saobraćaja za ručna kolica	Značenje	Znak „zabrana saobraćaja za ručna kolica” (II-17) označava put odnosno dio puta na kome je zabranjen saobraćaj za ručna kolica.	
		Varijante znaka	-	
		Posebni uslovi	-	
II-18		Značenje	Znak „zabrana saobraćaja za pješake” (II-18) označava put odnosno dio puta na kome je zabranjen saobraćaj za pješake.	
		Varijante znaka	-	

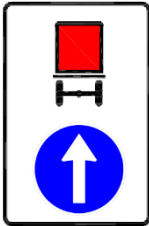
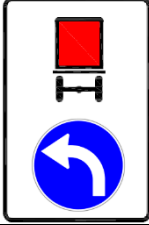
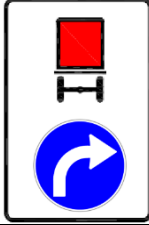
	 Zabrana saobraćaja za pješake	Posebni uslovi	-
II-19	 Zabrana saobraćaja za sva motorna vozila	Značenje	Znak „ zabrana saobraćaja za sva motorna vozila “ (II-19) označava put odnosno dio puta na kome je zabranjen saobraćaj za sva motorna vozila. Znak „ zabrana saobraćaja za sva motorna vozila i zaprežna vozila “ (II-19.1) označava put odnosno dio puta na kome je zabranjen saobraćaj za sva motorna vozila i zaprežna vozila. Znak „ zabrana saobraćaja za vozila označena simbolom “ (II-19.2) označava put odnosno dio puta na kome je zabranjen saobraćaj za vrstu vozila prikazanih na znaku.
		Varijante znaka	 II-19.1 II-19.2
		Posebni uslovi	Na znaku se mogu kombinovati simboli sa znakovima II-6 do II-16, a znak II-19.2 može imati najviše dva simbola, ukoliko se postavlja u naseljenom mjestu odnosno tri simbola van naseljenog mjesta.
II-20	 Zabrana saobraćaja za vozila čija širina prelazi određenu širinu	Značenje	Znak „ zabrana saobraćaja za vozila čija širina prelazi određenu širinu “ (II-20) označava put odnosno dio puta na kome je zabranjen saobraćaj za vozila čija širina prelazi širinu označenu na znaku.
		Varijante znaka	-
		Posebni uslovi	Širina slobodnog profila mora biti najmanje 40 cm veća od širine označene na znaku.
II-21	 Zabrana saobraćaja za vozila čija ukupna visina prelazi određenu visinu	Značenje	Znak „ zabrana saobraćaja za vozila čija ukupna visina prelazi određenu visinu “ (II-21) označava put odnosno dio puta na kome je zabranjen saobraćaj za vozila čija ukupna visina prelazi visinu označenu na znaku.
		Varijante znaka	-
		Posebni uslovi	Visina slobodnog profila mora biti najmanje 20 cm veća od visine označene na znaku.
II-22	 Zabrana saobraćaja za vozila čija ukupna masa prelazi određenu masu	Značenje	Znak „ zabrana saobraćaja za vozila čija ukupna masa prelazi određenu masu “ (II-22) označava put odnosno dio puta na kome je zabranjen saobraćaj za vozila odnosno skupove vozila, čija ukupna masa prelazi masu označenu na znaku.
		Varijante znaka	-
		Posebni uslovi	-
II-23	 Zabrana saobraćaja za vozila koja prekoračuju određeno osovinsko opterećenje	Značenje	Znak „ zabrana saobraćaja za vozila koja prekoračuju određeno osovinsko opterećenje “ (II-23) označava put odnosno dio puta na kome je zabranjen saobraćaj za vozila sa osovinskim opterećenjem većim od opterećenja označenog na znaku.
		Varijante znaka	-
		Posebni uslovi	-
II-24	 Zabrana saobraćaja za vozila koja prekoračuju određenu dužinu	Značenje	Znak „ zabrana saobraćaja za vozila koja prekoračuju određenu dužinu “ (II-24) označava put odnosno dio puta na kome je zabranjen saobraćaj za vozila, odnosno skup vozila, čija ukupna dužina prelazi dužinu označenu na znaku.
		Varijante znaka	-
		Posebni uslovi	-
II-25		Značenje	Znak „ najmanje odstojanje između vozila “ (II-25) označava najmanje odstojanje između vozila u kretanju kojeg se vozači moraju pridržavati.

	 Najmanje odstojanje između vozila	Varijante znaka	-			
		Posebni uslovi	-			
II-26	 Zabrana skretanja	Značenje	Znak „ zabrana skretanja ulijevo ” (II-26) označava raskrslnicu na kojoj je skretanje ulijevo zabranjeno. Znak „ zabrana skretanja udesno ” (II-26.1) označava raskrslnicu na kojoj je skretanje udesno zabranjeno.			
		Varijante znaka	 II-26.1			
		Posebni uslovi	Znak se može postaviti na semafor.			
II-27	 Zabrana polukružnog okretanja	Značenje	Znak „ zabrana polukružnog okretanja ” (II-27) označava mjesto na kome je zabranjeno polukružno okretanje.			
		Varijante znaka	-			
		Posebni uslovi	Znak se može postaviti na središnji razdjelni pojas, saobraćajno ostrvo ili na semafor.			
II-28	 Zabrana preticanja svih motornih vozila, osim motocikla bez prikolice i mopeda	Značenje	Znak „ zabrana preticanja svih motornih vozila, osim motocikla bez prikolice i mopeda ” (II-28) označava put odnosno dio puta na kome je zabranjeno preticanje svih motornih vozila, osim motocikla bez prikolice, mopeda i motocikla bez bočnog sjedišta.			
		Varijante znaka	-			
		Posebni uslovi	Znak mora imati klasu 3 reflektujućeg materijala.			
II-29	 Zabrana preticanja za teretna vozila	Značenje	Znak „ zabrana preticanja za teretna vozila ” (II-29) označava put odnosno dio puta na kome je zabranjeno da teretna vozila čija najveća dozvoljena masa prelazi 3,5 t preteču druga motorna vozila osim motocikla bez prikolice, mopeda i motocikla bez bočnog sjedišta.			
		Varijante znaka	Znak mora imati klasu 3 reflektujućeg materijala.			
		Posebni uslovi	Ako je uz znak dodata dopunska tabla sa naznakom mase vozila, zabrana preticanja odnosi se samo na teretna vozila čija najveća dozvoljena masa prelazi označenu masu.			
II-30	 Ograničenje brzine	Značenje	Znak „ ograničenje brzine ” (II-30) označava put odnosno dio puta na kome se vozila ne smiju kretati brzinom (u km/h) većom od brzine koja je označena na znaku.			
		Varijante znaka	 20	 30	 40	 50
			II-30.2	II-30.3	II-30.4	II-30.5
			 60	 70	 80	 90
			II-30.6	II-30.7	II-30.8	II-30.9
			 100	 110	 120	 130
II-30.10	II-30.11	II-30.12	II-30.13			
		Posebni uslovi	-			
II-31		Značenje	Znak „ zabrana davanja zvučnih znakova ” (II-31) označava put odnosno dio puta na kome se uređajem na vozilu ne smiju davati zvučni znakovi, osim u slučaju neposredne opasnosti.			
		Varijante znaka	-			

	 Zabrana davanja zvučnih znakova	Posebni uslovi	-	
II-32	 Zabrana prolaza bez zaustavljanja	Značenje	Znak „zabranjeno prolaza bez zaustavljanja” (II-32), (II-32.1), (II-32.2) označava blizinu carinarnice, policije ili mjesta za naplatu putarine odnosno mjesta gdje se vozilo mora zaustaviti iz razloga označenog na znaku.	
		Varijante znaka	 II-32.1	 II-32.2
		Posebni uslovi	-	
II-33	 Prvenstvo prolaza za vozila iz suprotnog smjera	Značenje	Znak „prvenstvo prolaza za vozila iz suprotnog smjera” (II-33) označava zabranu stupanja vozila na uski dio puta prije nego što tim dijelom prođu vozila iz suprotnog smjera.	
		Varijante znaka	-	
		Posebni uslovi	Znak II-33 postavlja se na mjestu na putu sa koga se može vidjeti dio puta na koji se zabrana odnosi. Znak se uvijek postavlja u kombinaciji sa znakom III-1.	
II-34	 Zabrana zaustavljanja i parkiranja	Značenje	Znak „zabranjeno zaustavljanje i parkiranje” (II-34) označava dio puta u smjeru kretanja vozila na kojem je zabranjeno zaustavljanje i parkiranje vozila.	
		Varijante znaka	-	
		Posebni uslovi	Znaku II-34 može se dodati dopunska tabla sa naznakom: dana u sedmici odnosno mjesecu i vremena u toku dana na koje se zabrana odnosi, najdužeg dozvoljenog trajanja zaustavljanja odnosno parkiranja i kategorije vozila na koje se zabrana odnosi. Znak II-34 može imati dopunsku tablu sa ucrtanom strelicom koja upućuje na to da se zabrana, odnosno ograničenje označeno saobraćajnim znakom odnosi samo na dio puta koji se proteže u pravcu označenom strelicom i na udaljenosti koja je označena uz strelicu.	
II-35	 Zabrana parkiranja	Značenje	Znak „zabranjeno parkiranje” (II-35) označava dio puta u smjeru kretanja vozila na kojem je zabranjeno parkiranje vozila.	
		Varijante znaka	-	
		Posebni uslovi	Znaku II-35 može se dodati dopunska tabla sa naznakom: dana u sedmici odnosno mjesecu i vremena u toku dana na koje se zabrana odnosi, najdužeg dozvoljenog trajanja zaustavljanja odnosno parkiranja i kategorije vozila na koje se zabrana odnosi. Znak II-35 može imati dopunsku tablu sa ucrtanom strelicom koja upućuje na to da se zabrana, odnosno ograničenje označeno saobraćajnim znakom odnosi samo na dio puta koji se proteže u pravcu označenom strelicom i na udaljenosti koja je označena uz strelicu.	
II-36	 Naizmjenično parkiranje	Značenje	Znak „naizmjenično parkiranje” (II-36) označava dio puta na koji se zabrana parkiranja odnosi na neparne dane. Znak „naizmjenično parkiranje” (II-36.1) označava dio puta na koji se zabrana parkiranja odnosi na parne dane.	
		Varijante znaka	 II-36.1	
		Posebni uslovi	-	
Znakovi izričitih naredbi kojima su propisane obaveze				
II-37		Značenje	Znak „najmanja dozvoljena brzina” (II-37) označava put odnosno dio puta na kome se vozila u normalnim uslovima moraju kretati najmanje onom brzinom (u km/h) koja je označena na znaku.	

	 Najmanja dozvoljena brzina	Varijante znaka	-								
		Posebni uslovi	-								
II-38	 Lanci za snijeg	Značenje	Znak „ lanci za snijeg ” (II-38) označava dio puta na kome motorna vozila, osim motocikla, mopeda, lakih tricikla, teških tricikla, lakih četvorocikla, teških četvorocikla, radnih mašina, traktora i motokultivatora, moraju na pogonskim točkovima imati lance za snijeg kad je na kolovozu snijeg.								
		Varijante znaka	-								
		Posebni uslovi	Znak se postavlja i uklanja u skladu sa programom zimske službe.								
II-39	 Biciklistička staza	Značenje	Znak „ biciklistička staza ” (II-39) označava put kojim se moraju kretati bicikli, a po kome je zabranjeno kretanje drugim učesnicima u saobraćaju.								
		Varijante znaka	-								
		Posebni uslovi	-								
II-40	 Pješačka staza	Značenje	Znak „ pješačka staza ” (II-40) označava posebno izgrađenu stazu kojom se pješaci moraju kretati, a po kojoj je zabranjeno kretanje drugim učesnicima u saobraćaju.								
		Varijante znaka	-								
		Posebni uslovi	-								
II-41	 Razdvojena staza za bicikliste i pješake	Značenje	Znakovi „ razdvojene staze za bicikliste i pješake ” (II-41) i (II-41.1) označavaju posebno izgrađene staze u okviru iste saobraćajne površine kojom se pješaci i biciklisti moraju kretati, a zabranjeno je kretanje drugim učesnicima u saobraćaju. Znak „ staza za pješake i bicikliste ” (II-41.2) označava posebno izgrađenu stazu kojom se pješaci i biciklisti moraju kretati, a zabranjeno je kretanje drugim učesnicima u saobraćaju.								
		Varijante znaka	<table border="1" data-bbox="767 1122 1374 1317"> <tr> <td></td> <td></td> </tr> <tr> <td>II-41.1</td> <td>II-41.2</td> </tr> </table>			II-41.1	II-41.2				
											
II-41.1	II-41.2										
		Posebni uslovi	-								
II-42	 Staza za jahače	Značenje	Znak „ staza za jahače ” (II-42) označava stazu kojom se moraju kretati jahači, a po kojoj je zabranjeno kretanje drugim učesnicima u saobraćaju.								
		Varijante znaka	-								
		Posebni uslovi	-								
II-43	 Obavezan smjer	Značenje	Znakovi „ obavezan smjer ” (II-43), (II-43.1), (II-43.2), (II-43.3) i (II-43.4) označavaju smjer kojim se vozila moraju kretati.								
		Varijante znaka	<table border="1" data-bbox="767 1809 1461 1951"> <tr> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> </tr> <tr> <td>II-43.1</td> <td>II-43.2</td> <td>II-43.3</td> <td>II-43.4</td> </tr> </table>					II-43.1	II-43.2	II-43.3	II-43.4
											
II-43.1	II-43.2	II-43.3	II-43.4								
		Posebni uslovi	Znakovi II-43, II-43.1, II-43.2 postavljaju se na raskrsnici, a znakovi II-43.3 i II-43.4 na udaljenosti 10-15m prije raskrsnice.								

			Znakovi II-43, II-43.1 i II-43.2 se mogu postaviti na semafor.	
II-44	 <p>Dozvoljeni smjerovi</p>	Značenje	Znakovi „dozvoljeni smjerovi“ (II-44), (II-44.1) i (II-44.2) označavaju smjerove u kojima se vozila smiju kretati.	
		Varijante znaka	 <p>II-44.1</p>	 <p>II-44.2</p>
		Posebni uslovi	Znakovi II-44, II-44.1 i II-44.2 postavljaju se na raskrsnici. Znakovi se mogu postaviti na semafor.	
II-45	 <p>Obavezno obilaženje</p>	Značenje	Znakovi „obavezno obilaženje sa desne strane“ (II-45), „obavezno obilaženje sa lijeve strane“ (II-45.1), i označavaju kolovoz odnosno dio kolovoza kojim se vozila moraju kretati prilikom obilaženja pješačkih ostrva, ostrva za usmjeravanje saobraćaja i drugih objekata na kolovozu, a znak „obilaženje sa obje strane“ (II-45.2) označava kolovoz odnosno dio kolovoza kojim se vozila mogu kretati prilikom obilaženja pješačkih ostrva, ostrva za usmjeravanje saobraćaja i drugih objekata na kolovozu	
		Varijante znaka	 <p>II-45.1</p>	 <p>II-45.2</p>
		Posebni uslovi	Znakovi II-45, II-45.1 i II-45.2 postavljaju se na vrh ili ivicu pješačkog ostrva odnosno ostrva za usmjeravanje saobraćaja ili ispred drugih objekata na kolovozu, i to na visini od 110 cm. Mogu se postaviti uz tablu za obilježavanje vrha ostrva. Znak II-45 i znak II-45.1 mogu se postaviti na znak VII-12 (signalna tabla za označavanje radova na putu).	
II-46	 <p>Kružni tok saobraćaja</p>	Značenje	Znak „kružni tok saobraćaja“ (II-46) označava kolovoz gdje je kružni tok saobraćaj obavezan i gdje se primjenjuju pravila vožnje koja važe u kružnom toku saobraćaja.	
		Varijante znaka	-	
		Posebni uslovi	Znak se može postaviti i na vrh ili ivicu pješačkog ostrva odnosno ostrva za usmjeravanje saobraćaja ili ispred drugih objekata na kolovozu puta, i to na visini od 110 cm.	
II-47	 <p>Obavezan smjer</p>	Značenje	„Obavezan smjer“ (II-47) za vozila prikazana na znaku.	
		Varijante znaka	 <p>II-47.1</p>	 <p>II-47.2</p>
		Posebni uslovi	-	
II-48		Značenje	„Obavezan smjer za vozila koja prevoze opasne terete“ (II-48), (II-48.1) i (II-48.2) označava obavezan smjer kretanja za vozila za vrijeme prevoza opasnog tereta.	

		Varijante znaka		
		Posebni uslovi	-	

Znakovi obavještenja

Član 27

Znakovi obavještenja pružaju učesnicima u saobraćaju potrebna obavještenja o putu kojim se kreću, nazivima mjesta kroz koja put prolazi i udaljenosti do tih mjesta, prestanku važenja znakova izričitih naredbi, kao i druga obavještenja.

Znakova obavještenja su:

- 1) opšti znakovi obavještenja,
- 2) znakovi za vođenje saobraćaja,
- 3) znakovi za obilježavanje prepreka na putu i mjesta na kome se izvode radovi, i
- 4) znakovi turističke signalizacije.

Postavljanje opštih znakova obavještenja

Član 28

Znakovi obavještenja postavljaju se tako da učesnicima u saobraćaju pružaju prethodna obavještenja, obavještenja o prestrojavanju, obavještenja o skretanju, obavještenja o pravcu kretanja, kao i da označe objekat, teren, ulicu ili djelove puta na koje se odnose.

Ako se objekat ili teren na koji se znak obavještenja odnosi ne nalazi na putu na kome je znak postavljen, potrebno obavještenje može da bude postavljeno na dopunskoj tabli ili na samom znaku tako da se učesnicima u saobraćaju omogućí lako i brzo pronalaženje objekta, odnosno terena na koji se znak odnosi.

Šifra znaka, izgled lica znaka, oblik i boja, značenje, varijante znaka, kao i posebni uslovi, dati su u Tabeli 4.

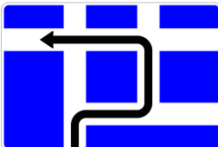

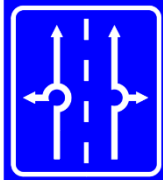
Tabela 4

Znakovi obavještenja

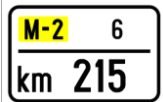

ZNAKOVI OBAVJEŠTENJA

Opšti znakovi obavještenja

Šifra znaka	Izgled lica znaka, oblik i boja	Značenje, varijante i posebni uslovi	
II-1	 <p>Prvenstvo prolaza u odnosu na vozila iz suprotnog smjera</p>	Značenje	Znak „prvenstvo prolaza u odnosu na vozila iz suprotnog smjera” (II-1) obavješćava vozača da na uskom prolazu ima pravo prvenstva u odnosu na vozila koja dolaze iz suprotnog smjera.
		Varijante znaka	-
		Posebni uslovi	Postavlja se ispred suženog dijela puta, s tim što se na suprotnoj strani suženog dijela puta postavlja znak II-33.
III-2	 <p>Put sa jednosmjernim saobraćajem</p>	Značenje	Znakovi „put sa jednosmjernim saobraćajem” (III-2) i (III-2.1), obavješćavaju učesnike u saobraćaju o jednosmjernom putu.
		Varijante znaka	 <p>III-2.1</p>
		Posebni uslovi	Postavljaju se duž puta sa jednosmjernim saobraćajem, i to na mjestima na kojima je potrebno da se vozaču koji se kreće putem, odnosno koji ulazi na takav put, da obavještenje o jednosmjernom saobraćaju. Ako se postave znakovi III-2 i III-2.1, obavezno se postavljaju odgovarajući znakovi zabrane i znakovi obaveze na mjestima na kojima vozila sa drugih puteva ulaze, odnosno nailaze, na put sa jednosmjernim saobraćajem. Znak III-2 postavlja se tako da je strelica uspravna na uzdužnu osu puta, a znak III-2.1 postavlja se tako da je strelica paralelna sa uzdužnom osom puta. Znak III-2 se može postaviti na semafor. Dimenzije znaka III-2.1 su 100x35 cm
III-3	 <p>Put sa prvenstvom prolaza</p>	Značenje	Znak „put sa prvenstvom prolaza” (III-3) označava put ili dio puta na kome vozila imaju prvenstvo prolaza u odnosu na vozila koja se kreću putevima koji se ukrštaju sa tim putem odnosno dijelom puta.
		Varijante znaka	-
		Posebni uslovi	Znak III-3 se postavlja, po pravilu, na glavnim saobraćajnicama u naselju i na prilazu naselju, i to ispred raskrsnice. Znak se može postaviti na semafor.

III-4	 Završetak puta sa prvenstvom prolaza	Značenje	Znak „ završetak puta sa prvenstvom prolaza ” (III-4) označava mjesto na kome se završava put ili dio puta sa prvenstvom prolaza.
		Varijante znaka	-
		Posebni uslovi	Znak III-4 se mora postaviti na mjestu gdje se završava put sa prvenstvom prolaza. Znak se može postaviti na semafor.
III-5	 Prelaz biciklističke staze preko kolovoza	Značenje	Znak „ prelaz biciklističke staze preko kolovoza ” (III-5) označava mjesto na kome se nalazi prelaz biciklističke staze.
		Varijante znaka	-
		Posebni uslovi	Znak III-5 se postavlja samo neposredno ispred obilježenog prelaza biciklističke staze, odnosno iznad njega.
III-6	 Pješački prelaz	Značenje	Znak „ pješački prelaz ” (III-6) označava mjesto na kome se nalazi pješački prelaz.
		Varijante znaka	-
		Posebni uslovi	Znak III-6 se postavlja samo neposredno ispred obilježenog pješačkog prelaza, odnosno iznad njega.
III-7	 Pješački prelaz i prelaz biciklističke staze preko kolovoza	Značenje	Znak „ pješački prelaz i prelaz biciklističke staze preko kolovoza ” (III-7) označava mjesto na kome se nalazi pješački prelaz i prelaz biciklističke staze.
		Varijante znaka	-
		Posebni uslovi	Znak III-7 se postavlja samo neposredno ispred obilježenog pješačkog prelaza, odnosno iznad njega. Raspored simbola na znaku III-7 odgovara situaciji na putu.
III-8	 Podzemni ili nadzemni pješački prolaz	Značenje	Znak „ podzemni ili nadzemni pješački prolaz ” (III-8) označava mjesto na kome se nalazi podzemni ili nadzemni pješački prolaz.
		Varijante znaka	-
		Posebni uslovi	Znak III-8 se postavlja samo neposredno ispred obilježenog pješačkog prolaza, odnosno iznad njega.
III-9	 Slijepi put	Značenje	Znak „ slijepi put ” (III-9) označava blizinu i položaj puta koji nema izlaz (slijepi put).
		Varijante znaka	-
		Posebni uslovi	Položaj simbola u znaku III-9 mora da odgovara položaju slijepog puta u odnosu na put na kome se postavlja taj znak.
III-10	 Smjer kretanja vozila koje namjerava da skrene ulijevo na raskrsnici na kojoj je skretanje ulijevo zabranjeno	Značenje	Znak „ smjer kretanja vozila koje namjerava da skrene ulijevo na raskrsnici na kojoj je skretanje ulijevo zabranjeno ” (III-10) označava put kojim se vozilo mora kretati ako namjerava da skrene ulijevo na sljedećoj raskrsnici na kojoj je skretanje ulijevo zabranjeno.
		Varijante znaka	-
		Posebni uslovi	Znak III-10 postavlja se na prvoj raskrsnici ispred one na kojoj vozilo želi da izvrši skretanje ulijevo, a na kojoj je skretanje ulijevo zabranjeno. Položaj simbola (strelice) na znaku III-10 odgovara stvarnom stanju putanje kojom se vozilo mora kretati da bi izvršilo skretanje ulijevo.
III-11	 Prestrojavanje vozila	Značenje	Znak „ prestrojavanje vozila na raskrsnici na putevima sa više saobraćajnih traka ” (III-11) označava prethodno obavještenje vozaču radi prestrojavanja na raskrsnici na putevima sa više saobraćajnih traka. Znak „ prestrojavanje vozila na raskrsnici sa kružnim tokom saobraćaja ” (III-11.1) označava prethodno obavještenje vozaču radi prestrojavanja na raskrsnici sa kružnim tokom saobraćaja.
		Varijante znaka	

		III-11.1	
		Posebni uslovi	Simboli na znakovima III-11 i III-11.1 treba da odgovaraju stvarnom stanju broja saobraćajnih traka i načinu prestrojavanja na njima.
III-12	 Prestanak zabrane preticanja svih motornih vozila	Značenje	Znak „ prestanak zabrane preticanja svih motornih vozila ” (III-12) označava mjesto odakle prestaje zabrana preticanja svih motornih vozila.
		Varijante znaka	-
		Posebni uslovi	Postavlja se na mjestima na putu odakle prestaje da važi odgovarajuća zabrana izražena saobraćajnim znakom na tom putu.
III-13	 Prestanak zabrane preticanja za teretna vozila	Značenje	Znak „ prestanak zabrane preticanja za teretna vozila ” (III-13) označava mjesto odakle prestaje zabrana preticanja za teretna vozila čija najveća dozvoljena masa prelazi 3,5 t.
		Varijante znaka	-
		Posebni uslovi	Postavlja se na mjestima na putu odakle prestaje da važi odgovarajuća zabrana izražena saobraćajnim znakom na tom putu.
III-14	 Prestanak ograničenja brzine	Značenje	Znak „ prestanak ograničenja brzine ” (III-14) označava mjesto odakle prestaje ograničenje brzine.
		Varijante znaka	-
		Posebni uslovi	Postavlja se na mjestima na putu odakle prestaje da važi odgovarajuća zabrana izražena saobraćajnim znakom na tom putu.
III-15	 Prestanak najmanje dozvoljene brzine	Značenje	Znak „ prestanak najmanje dozvoljene brzine ” (III-15) označava mjesto odakle prestaje obaveza kretanja najmanje propisanom brzinom
		Varijante znaka	-
		Posebni uslovi	Postavlja se na mjestima na putu odakle prestaje da važi odgovarajuća zabrana izražena saobraćajnim znakom na tom putu.
III-16	 Prestanak zabrane davanja zvučnih znakova	Značenje	Znak „ prestanak zabrane davanja zvučnih znakova ” (III-16) označava mjesto odakle prestaje zabrana davanja zvučnih znakova.
		Varijante znaka	-
		Posebni uslovi	Postavlja se na mjestima na putu odakle prestaje da važi odgovarajuća zabrana izražena saobraćajnim znakom na tom putu.
III-17	 Prestanak obaveze nošenja lanaca za snijeg	Značenje	Znak „ prestanak obaveze nošenja lanaca za snijeg ” (III-17), označava mjesto na putu odakle prestaju da važe odgovarajuće zabrane i obaveze koje su prije tog mjesta uspostavljene saobraćajnim znakovima postavljenim na tom putu.
		Varijante znaka	-
		Posebni uslovi	Postavlja se na mjestima na putu odakle prestaje da važi odgovarajuća zabrana izražena saobraćajnim znakom na tom putu. Znak se postavlja i uklanja u skladu sa programom zimske službe.
III-18	 Završetak biciklističke staze	Značenje	Znak „ završetak biciklističke staze ” (III-18) označava završetak puta kojim se moraju kretati bicikli, a po kome je zabranjeno kretanje drugim učesnicima u saobraćaju.
		Varijante znaka	-
		Posebni uslovi	Postavlja se na mjestima na putu odakle prestaje da važi odgovarajuća zabrana izražena saobraćajnim znakom na tom putu.
III-19	 Završetak pješačke staze	Značenje	Znak „ završetak pješačke staze ” (III-19) označava završetak posebno izgrađenu stazu kojom se pješaci moraju kretati, a po kojoj je zabranjeno kretanje drugim učesnicima u saobraćaju.
		Varijante znaka	-
		Posebni uslovi	Postavlja se na mjestima na putu odakle prestaje da važi odgovarajuća zabrana izražena saobraćajnim znakom na tom putu.
III-20		Značenje	Znakovi završetak razdvojene staze za pješake i bicikliste ” (III-20) i (III-20.1) označavaju završetak posebno izgrađene staze u okviru iste saobraćajne površine kojom se pješaci i biciklisti moraju kretati, a zabranjeno je kretanje drugim učesnicima u saobraćaju.

	 Završetak pješačke i biciklističke staze		Znak „završetak staze za pješake i bicikliste” (III-20.2) označava završetak posebno izgrađene stazu kojom se pješaci i biciklisti moraju kretati, a zabranjeno je kretanje drugim učesnicim u saobraćaju.			
		Varijante znaka				
		Posebni uslovi	Postavljaju se na mjestima na putu odakle prestaje da važi odgovarajuća zabrana izražena saobraćajnim znakom na tom putu.			
III-21	 Završetak staze za jahače	Značenje	Znak „Završetak staze za jahače” (III-21) označava završetak staze kojom se moraju kretati jahači, a po kojoj je zabranjeno kretanje drugim učesnicima u saobraćaju.			
		Varijante znaka	-			
		Posebni uslovi	Postavlja se na mjestima na putu odakle prestaje da važi odgovarajuća zabrana izražena saobraćajnim znakom na tom putu.			
III-22	 Prestanak svih zabrana	Značenje	Znak „prestanak svih zabrana” (III-22)			
		Varijante znaka	-			
		Posebni uslovi	Postavlja se na mjestima na putu odakle prestaje da važi odgovarajuća zabrana izražena saobraćajnim znakom na tom putu.			
III-23	 Broj puta	Značenje	Znak „broj međunarodnog puta” (III-23) označava broj međunarodnog puta. Znak „broj autoputa” (III-23.1) označava broj autoputa. Znak „broj brze saobraćajnice” (III-23.2) označava broj brze saobraćajnice. Znak „broj magistralnog puta” (III-23.3) označava broj magistralnog puta. Znak „broj regionalnog puta” (III-23.4) označava broj regionalnog puta.			
		Varijante znaka				
			III-23.1	III-23.2	III-23.3	III-23.4
		Posebni uslovi	Postavljaju se na visini od 80 cm. Znak se postavlja kao poseban znak, a može biti postavljen ispod ili iznad drugih saobraćajnih znakova ili kao umetnuti znak.			
III-24	 Stacionažna tabla	Značenje	Znak „stacionažna tabla” (III-24) označava oznaku puta (magistralni-M, regionalni-R) broj puta, odnosno dionice i stacionažu puta. Znak „stacionažna tabla autoputa” (III-24.1) označava oznaku, broj i stacionažu autoputa. Znak „stacionažna tabla brze saobraćajnice” (III-24.2) označava oznaku, broj i stacionažu brze saobraćajnice.			
		Varijante znaka				
			III-24.1		III-24.2	
		Posebni uslovi	Postavljaju se na visini od 80 cm. Dimenzije znaka III-24 su 25x20 cm, a znaka 24.1 i 24.2 su 45x40 cm.			
III-25	 Autoput	Značenje	Znak „autoput” (III-25) označava mjesto odakle počinje autoput.			
		Varijante znaka	-			
		Posebni uslovi	-			
III-26		Značenje	Znak „završetak autoputa” (III-26) označava mjesto na kome se završava autoput.			

	 Završetak autoputa	Varijante znaka	-
		Posebni uslovi	-
III-27	 Brza saobraćajnica	Značenje	Znak „brza saobraćajnica” (III-27) označava mjesto odakle počinje brza saobraćajnica.
		Varijante znaka	
		Posebni uslovi	-
III-28	 Završetak brze saobraćajnice	Značenje	Znak „završetak brze saobraćajnice” (III-28) označava mjesto na kome se završava brza saobraćajnica
		Varijante znaka	-
		Posebni uslovi	-
III-29	 Naziv naseljenog mjesta	Značenje	Znak „naziv naseljenog mjesta” (III-29) označava teritoriju i naziv naseljenog mjesta u koje ulazi put i granicu od koje počinje to naseljeno mjesto.
		Varijante znaka	-
		Posebni uslovi	Znak III-29 postavlja se na mjestu ulaza na teritoriju naseljenog mjesta.
III-30	 Završetak naseljenog mjesta	Značenje	Znak „završetak naseljenog mjesta” (III-30) označava naseljeno mjesto na kome se završava naseljeno mjesto kroz koje prolazi put.
		Varijante znaka	-
		Posebni uslovi	Znak III-30 postavlja se na mjestu izlaza sa teritorije naseljenog mjesta.
III-31	 Naselje	Značenje	Znak „naselje” (III-31) označava mjesto od koga počinje naselje i od koga se primjenjuju propisi o saobraćaju u naselju.
		Varijante znaka	-
		Posebni uslovi	Znak III-31 se postavlja na mjestu od koga počinje naselje. Dimenzije znaka III-31 na autoputu i brzom saobraćajnici su 120x80 cm, a na ostalim putevima 80x60 cm.
III-32	 Završetak naselja	Značenje	Znak „završetak naselja” (III-32) označava završetak naselja i mjesto od koga prestaju da važe propisi o saobraćaju u naselju.
		Varijante znaka	-
		Posebni uslovi	Znak III-32 se postavlja na mjestu gdje završava naselje. Dimenzije znaka III-32 na autoputu i brzom saobraćajnici su 120x80 cm, a na ostalim putevima 80x60 cm.
III-33	 Zona u kojoj je ograničeno trajanje parkiranja	Značenje	Znak „zona u kojoj je ograničeno trajanje parkiranja” (III-33) označava mjesto u naselju odakle se ulazi u zonu u kojoj je sprovedeno opšte ograničenje trajanja parkiranja na određeno vrijeme, bez obzira da li se za parkiranje na određeno vrijeme plaća naknada ili se ne plaća.
		Varijante znaka	-
		Posebni uslovi	Znaku III-33 mora biti dodata dopunska tabla na kojoj će se naznačiti dani ili sati za koje ograničenje važi.
III-34	 Izlaz iz zone u kojoj je ograničeno trajanje parkiranja	Značenje	Znak „izlaz iz zone u kojoj je ograničeno trajanje parkiranja” (III-34) označava mjesto u naselju na kome se izlazi iz zone u kojoj je sprovedeno opšte ograničenje trajanja parkiranja na određeno vrijeme.
		Varijante znaka	-
		Posebni uslovi	-

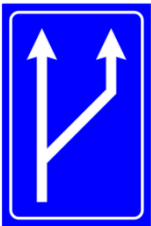
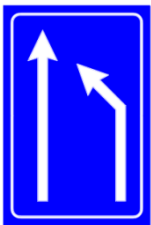
	Izlaz iz zone u kojoj je ograničeno trajanje parkiranja		
III-35	 Parkiralište		Znak „parkiralište” (III-35) označava parkiralište. Znak „parking garaža” (III-35.1) označava garažu sa parking mjestima.
		Varijante znaka	 III-35.1
		Posebni uslovi	Na znaku III-35 ili na dopunskoj tabli može se odgovarajućim simbolima ili natpisima označiti: način parkiranja, smjer u kome se nalazi parkiralište, udaljenost parkirališta, kategorije vozila kojima je parkiralište namijenjeno, kao i eventualno vremensko ograničenje parkiranja.
III-36	 Vremenski ograničeno parkiranje	Značenje	Znak „vremenski ograničeno parkiranje” (III-36) označava parkiralište na kome je parkiranje vozila vremenski ograničeno. Znak „parkiraj i vozi se” (III-36.1) označava parkiralište gdje vozilo može da se parkira i da se putovanje nastavlja nekim drugim transportnim sredstvom, koje može biti prikazano simbolom.
		Varijante znaka	 III-36.1
		Posebni uslovi	-
III-37	 Bolnica	Značenje	Znak „bolnica” (III-37) označava blizinu bolnice i upozorenje vozaču da svojim vozilom ne stvara suvišnu buku.
		Varijante znaka	-
		Posebni uslovi	Na znaku ili dopunskoj tabli može se simbolima ili natpisima označiti smjer u kome se nalazi bolnica na koju se znak odnosi, kao i udaljenost u metrima.
III-38	 Hitna pomoć	Značenje	Znak „hitna pomoć” (III-38) označava blizinu mjesta ili mjesto na kome se nalazi ustanova hitne medicinske pomoći.
		Varijante znaka	-
		Posebni uslovi	Na znaku ili dopunskoj tabli može se simbolima ili natpisima označiti smjer u kome se nalazi hitna pomoć, kao i udaljenost u metrima.
III-39	 Radionica za opravku vozila	Značenje	Znak „radionica za opravku vozila” (III-39) označava blizinu mjesta na kome se nalazi radionica za opravku vozila.
		Varijante znaka	-
		Posebni uslovi	Na znaku ili dopunskoj tabli može se simbolima ili natpisima označiti smjer u kome se nalazi radionica za opravku vozila na koju se znak odnosi, kao i udaljenost u metrima.
III-40	 Telefon	Značenje	Znak „telefon” (III-40) označava blizinu mjesta ili mjesto na kome se nalazi telefonska govornica.
		Varijante znaka	-
		Posebni uslovi	Na znaku ili dopunskoj tabli može se simbolima ili natpisima označiti smjer u kome se nalazi telefonska govornica na koju se znak odnosi, kao i udaljenost u metrima.

III-41	 Benzinska stanica	Značenje	Znak „benzinska stanica” (III-41) označava blizinu mjesta ili mjesto na kome se nalazi stanica za snadbijevanje motornih vozila gorivom, odnosno drugim energentom (III-41.1, III-41.2 i III-42.3).		
		Varijante znaka	 II-41.1	 II-41.2	 II-41.3
		Posebni uslovi	Na znaku ili dopunskoj tabli može se simbolima ili natpisima označiti smjer u kome se nalazi stanica za snadbijevanje motornih vozila gorivom na koju se znak odnosi, kao i udaljenost u metrima i obavještenje o vrsti goriva koje se može naći na stanici.		
III-42	 Hotel ili motel	Značenje	Znak „hotel ili motel” (III-42) označava blizinu mjesta ili mjesto na kome se nalazi hotel, motel odnosno drugi ugostiteljski objekat sa smještajnim kapacitetima.		
		Varijante znaka	-		
		Posebni uslovi	Na dijelu znaka ispod bijelog polja može se upisati „hotel”, „motel” odnosno drugi ugostiteljski objekat sa smještajnim kapacitetima, zavisno od vrste ugostiteljskog objekta koji se označava. Na znaku ili dopunskoj tabli može se simbolima ili natpisima označiti smjer u kome se nalazi objekat na koje se znak odnosi, kao i udaljenost u metrima.		
III-43	 Restoran	Značenje	Znak „restoran” (III-43) označava blizinu mjesta ili mjesto na kome se nalazi restoran.		
		Varijante znaka	-		
		Posebni uslovi	Na znaku ili dopunskoj tabli može se simbolima ili natpisima označiti smjer u kome se nalazi restoran na koji se znak odnosi, kao i udaljenost u metrima.		
III-44	 Kafana	Značenje	Znak „kafana” (III-44) označava blizinu mjesta ili mjesto na kome se nalazi kafana.		
		Varijante znaka	-		
		Posebni uslovi	Na znaku ili dopunskoj tabli može se simbolima ili natpisima označiti smjer u kome se nalazi kafana na koju se znak odnosi, kao i udaljenost u metrima.		
III-45	 Teren uređen za izletnike	Značenje	Znak „teren uređen za izletnike” (III-45) označava blizinu mjesta ili mjesto na kome se nalazi teren uređen za izletnike.		
		Varijante znaka	-		
		Posebni uslovi	Na znaku ili dopunskoj tabli može se simbolima ili natpisima označiti smjer u kome se nalazi teren na koji se znak odnosi, kao i udaljenost u metrima.		
III-46	 Teren za kampovanje pod šatorima	Značenje	Znak „teren za kampovanje pod šatorima” (III-46) označava blizinu terena ili teren uređen za kampovanje pod šatorima.		
		Varijante znaka	-		
		Posebni uslovi	Na znaku ili dopunskoj tabli može se simbolima ili natpisima označiti smjer u kome se nalazi teren na koji se znak odnosi, kao i udaljenost u metrima.		
III-47		Značenje	Znak „teren za kampovanje u prikolicama” (III-47) označava blizinu terena ili teren za boravak u prikolicama.		
		Varijante znaka	-		

	 Teren za kampovanje u prikolicama	Posebni uslovi	Na znaku ili dopunskoj tabli može se simbolima ili natpisima označiti smjer u kome se nalazi teren na koji se znak odnosi, kao i udaljenost u metrima.
III-48	 Teren za kampovanje pod šatorima i u prikolicama	Značenje	Znak „ teren za kampovanje pod šatorima i u prikolicama “ (III-48) koji označava blizinu terena ili teren za kampovanje pod šatorima i u prikolicama.
		Varijante znaka	-
		Posebni uslovi	Na znaku ili dopunskoj tabli može se simbolima ili natpisima označiti smjer u kome se nalazi teren na koji se znak odnosi, kao i udaljenost u metrima.
III-49	 Planinarski dom	Značenje	Znak „ planinarski dom “ (III-49) označava blizinu mjesta ili mjesto na kome se nalazi planinarski dom.
		Varijante znaka	-
		Posebni uslovi	Na znaku ili dopunskoj tabli može se simbolima ili natpisima označiti smjer u kome se nalazi planinarski dom na koji se znak odnosi, kao i udaljenost u metrima.
III-50	 Vozilo za pomoć na putu	Značenje	Znak „ vozilo za pomoć na putu “ (III-50) označava blizinu mjesta ili mjesto u kome se nalazi služba za pružanje pomoći u slučaju kvara na vozilu.
		Varijante znaka	-
		Posebni uslovi	Na znaku ili dopunskoj tabli može se simbolima ili natpisima označiti smjer u kome se nalazi služba na koji se znak odnosi, kao i udaljenost u metrima.
III-51	 Vatrogasna služba	Značenje	Znak „ vatrogasna služba “ (III-51) označava blizinu mjesta ili mjesto u kome se nalazi služba za gašenje požara.
		Varijante znaka	-
		Posebni uslovi	Na znaku ili dopunskoj tabli može se simbolima ili natpisima označiti smjer u kome se nalazi služba na koji se znak odnosi, kao i udaljenost u metrima.
III-52	 Autobusko stajalište	Značenje	Znak „ autobusko stajalište “ (III-52) označava mjesto na kome se nalazi autobusko stajalište.
		Varijante znaka	-
		Posebni uslovi	-
III-53	 Tramvajska stanica	Značenje	Znak „ tramvajska stanica “ (III-53) označava mjesto na kome se nalazi tramvajska stanica.
		Varijante znaka	-
		Posebni uslovi	-

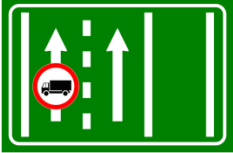

Tramvajska stanica			
III-54	 Aerodrom	Značenje	Znak „ aerodrom “ (III-54) označava blizinu aerodroma ili mjesto aerodroma.
		Varijante znaka	-
		Posebni uslovi	Na znaku ili dopunskoj tabli može se simbolima ili natpisima označiti smjer u kome se nalazi aerodrom na koji se znak odnosi, kao i udaljenost u metrima.
III-55	 Luka-pristanište	Značenje	Znak „ luka-pristanište “ (III-55) označava blizinu luke, pristaništa, odnosno trajekta ili mjesto u kome se nalazi luka, pristanište, odnosno trajekt. Znak „ marina “ (III-55.1) označava blizinu marine (luka za sportska i turistička plovila).
		Varijante znaka	 III-55.1
		Posebni uslovi	Na znaku ili dopunskoj tabli može se simbolima ili natpisima označiti smjer u kome se nalazi luka, pristanište, odnosno trajekt na koje se znak odnosi, kao i udaljenost u metrima.
III-56	 Informacije	Značenje	Znak „ informacija “ (III-56) označava blizinu mjesta ili mjesto u kome se mogu dobiti turističke informacije. Znak „ radio stanica “ (III-56.1) označava područje čujnosti radio stanice koja daje službena obavještenja o stanju na putevima, čiji je naziv i frekventno područje upisano na znaku.
		Varijante znaka	 III-56.1
		Posebni uslovi	Na znaku ili dopunskoj tabli može se simbolima ili natpisima označiti smjer u kome se nalazi mjesto na koje se znak odnosi, kao i udaljenost u metrima.
III-57	 Taxi	Značenje	Znak „ taxi “ (III-57) označava mjesto na kome se nalazi taxi stajalište.
		Varijante znaka	-
		Posebni uslovi	Postavlja se na ulaznom i/ili izlaznom dijelu stajališta koje je paralelno sa uzdužnom osom puta, gledajući u smjeru kretanja.
III-58	 Javni toalet	Značenje	Znak „ javni toalet “ (III-58) označava mjesto na kome se nalazi javni toalet.
		Varijante znaka	-
		Posebni uslovi	Na znaku ili dopunskoj tabli može se simbolima ili natpisima označiti smjer u kome se nalazi toalet na koji se znak odnosi, kao i udaljenost u metrima.

III-59	 <p>Prohodnost puta</p>	Značenje	Znak „ prohodnost puta ” (III-59) označava da je planinski put, odnosno prelaz preko planinskog vrha otvoren ili zatvoren;
		Varijante znaka	-
		Posebni uslovi	Ako je prolaz otvoren polje 1 je zelene boje i ima natpis „otvoren”, odnosno ako je prolaz zatvoren, polje 1 je crvene boje i ima natpis „zatvoren”, a ako je prolaz zatvoren, na polju 2 se ispisuje naziv mjesta do kog je put otvoren. Ako je prolaz otvoren, polje 3, sadrži simbol znaka „lanci za snijeg” (II-38) ili simbol „lanci ili gume za snijeg” u zavisnosti od stanja puta.
III-60	 <p>Broj serpentine</p>	Značenje	Znak „ broj serpentine ” (III-60) označava broj serpentine sa nadmorskom visinom.
		Varijante znaka	-
		Posebni uslovi	Postavlja se na visini od 80 cm.
III-61	 <p>Putni objekat</p>	Značenje	Znak „ putni objekat ” (III-61) označava naziv i dužinu putnog objekta (most, vijadukt i sl.).
		Varijante znaka	-
		Posebni uslovi	Znak III-61 postavljen na autoputu je zelene boje, na brzim saobraćajnicama plave, a na svim ostalim putevima žute boje. Ispod znaka III-61 može se postaviti dopunska tabla sa umetnutim znakovima II-28, II-29, II-30 i II-34.
III-62	 <p>Tunel</p>	Značenje	Znak „ tunel ” (III-62) označava naziv i dužinu tunela.
		Varijante znaka	-
		Posebni uslovi	Znak III-62 postavljen na autoputu je zelene boje, na brzim saobraćajnicama plave, a na svim ostalim putevima žute boje. Ispod znaka III-62 može se postaviti dopunska tabla sa umetnutim znakovima II-28, II-29, II-30 i II-34.
III-63	 <p>Planinski prevoj</p>	Značenje	Znak „ planinski prevoj ” (III-63) označava planinski prevoj sa nadmorskom visinom.
		Varijante znaka	-
		Posebni uslovi	Znak postavljen na autoputu je zelene boje, na brzom saobraćajnici plave boje, a na svim ostalim putevima žute boje.
III-64	 <p>Rijeka</p>	Značenje	Znak „ rijeka ” (III-64) označava naziv rijeke, preko koje put prelazi.
		Varijante znaka	-
		Posebni uslovi	Znak je na svim kategorijama puteva plave boje.
III-65	 <p>Stanica policije</p>	Značenje	Znak „ stanica policije ” (III-65) označava blizinu mjesta ili mjesto na kome se nalazi stanica policije.
		Varijante znaka	-
		Posebni uslovi	Na znaku ili dopunskoj tabli može se simbolima ili natpisima označiti smjer u kome se nalazi stanica policije na koju se znak odnosi, kao i udaljenost u metrima.
III-66		Značenje	Znak „ brzina koja se preporučuje ” (III-66) označava brzinu koja se preporučuje na određenom dijelu puta.
		Varijante znaka	-
		Posebni uslovi	-

	Brzina koja se preporučuje		
III-67	 Tabla za označavanje naziva ulica	Značenje	Znak „ tabla za označavanje naziva ulica “ (III-67) označava naziv ulice, a može imati i kućne brojeve bloka na koji se odnosi.
		Varijante znaka	-
		Posebni uslovi	Znak se postavlja na raskrsnici. Znak se može postaviti na semafor.
III-68	 Tabla za usmjeravanje	Značenje	Znak „ tabla za usmjeravanje “ (III-68), (III-68.1), (III-68.2) i (III-68.3), označava mjesto gde se nailazi na oštru krivinu.
		Varijante znaka	 III-68.1 III-68.2 III-68.3
		Posebni uslovi	Znakovi III-68, III-68.1, III-68.2 i III-68.3 postavljaju se na mjestu odakle počinje oštra krivina, kao i u samoj krivini.
III-69	 Saobraćajna traka za vozila javnog prevoza putnika	Značenje	Znak „ saobraćajna traka za vozila javnog prevoza putnika “ (III-69), označava saobraćajnu traku koja je namijenjena samo za kretanje vozila javnog prevoza putnika.
		Varijante znaka	-
		Posebni uslovi	U slučaju ako je saobraćajna traka namijenjena samo za kretanje vozila javnog prevoza putnika u određenom periodu u toku dana, uz saobraćajni znak III-69 se postavlja dopunska tabla IV-4.
III-70	 Završetak saobraćajne trake za vozila javnog prevoza putnika	Značenje	Znak „ završetak saobraćajne trake za vozila javnog prevoza putnika “ (III-70) označava mjesto na kome se završava saobraćajna traka namijenjena samo za kretanje vozila javnog prevoza putnika.
		Varijante znaka	-
		Posebni uslovi	-
III-71	 Početak saobraćajne trake	Značenje	Znak „ početak saobraćajne trake “ (III-71) označava mjesto gdje počinje dodatna saobraćajna traka za kretanje vozila u istom smjeru.
		Varijante znaka	-
		Posebni uslovi	Na znaku može biti upisana udaljenost do mjesta početka otvaranja saobraćajne trake. Simboli na znaku moraju odgovarati stvarnom broju saobraćajnih traka i načinu prestrojavanju na njima. Znak postavljen na autoputu ima podlogu zelene boje, na ostalim javnim putevima plave boje, a na nekategorisanim putevima i ulicama bijele boje.
III-72	 Završetak saobraćajne trake	Značenje	Znak „ završetak saobraćajne trake “ (III-72) označava mjesto gdje završava dodatna saobraćajna traka za kretanje vozila u istom smjeru.
		Varijante znaka	-
		Posebni uslovi	Na znaku može biti upisana udaljenost do mjesta početka zatvaranja saobraćajne trake. Simboli na znaku moraju odgovarati stvarnom broju saobraćajnih traka i načinu prestrojavanju na njima. Znak postavljen na autoputu ima podlogu zelene boje, na ostalim javnim putevima plave boje, a na nekategorisanim putevima i ulicama bijele boje.
III-73		Značenje	Znak „ saobraćajna traka za spora vozila “ (III-73) označava početak saobraćajne trake kojom se moraju kretati vozila koja se kreću brzinom manjom od brzine označene na znaku. Simboli na znaku moraju odgovarati stvarnom broju saobraćajnih traka i načinu prestrojavanju na njima. Znak postavljen na autoputu ima podlogu zelene boje, na ostalim javnim putevima plave boje, a na nekategorisanim putevima i ulicama bijele boje
		Varijante znaka	-

	 Saobraćajna traka za spora vozila	Posebni uslovi	-
III-74	 Završetak saobraćajne trake za spora vozila	Značenje	Znak „završetak saobraćajne trake za spora vozila” (III-74) označava mjesto na kome se završava traka kojom se moraju kretati vozila koja se kreću brzinom manjom od brzine označene na znaku. Simboli na znaku moraju odgovarati stvarnom broju saobraćajnih traka i načinu prestrojavanju na njima. Znak postavljen na autoputu ima podlogu zelene boje, na ostalim javnim putevima plave boje, a na nekategorisanim putevima i ulicama bijele boje
		Varijante znaka	
		Posebni uslovi	
III-75	 Mjesto za zaustavljanje vozila u hitnom slučaju	Značenje	Znakovi „mjesto za zaustavljanje vozila u hitnom slučaju”(III-75 i III-75.1) označavaju mjesto ili blizinu mjesta na kojem je izgrađena posebna površina kolovoza za zaustavljanje vozila u hitnom slučaju.
		Varijanta znaka	
		Posebni uslovi	III-75.1
III-76	 Opasna dionica puta	Značenje	Znak „opasna dionica puta” (III-76) označava nailazak na posebno opasnu dionicu puta i njenu dužinu.
		Varijante znaka	-
		Posebni uslovi	Umjesto znaka „opasnost na putu” (I-25) može da se upiše znak opasnosti koji bliže objašnjava prirodu opasnosti. Na znaku mogu biti najviše dva znaka koji definišu prirodu opasnosti, visina slova za ispisivanje riječi „Opasnost!” i dužine dionice je 105 mm i 140 mm i uvijek se postavlja sa obje strane puta u smjeru kretanja.
III-77	 Ograničenje najveće dozvoljene brzine na putevima u Crnoj Gori	Značenje	Znak „ograničenje najveće dozvoljene brzine na putevima u Crnoj Gori” (III-77) označava opšte ograničenje najveće dozvoljene brzine u Crnoj Gori prema vrsti puta i obavezi upotrebe svijetala.
		Varijante znaka	-
		Posebni uslovi	
III-78	 Pješačka zona	Značenje	Znak „pješačka zona” (III-78) označava početak zone namijenjene isključivo za kretanje pješaka.
		Varijante znaka	-
		Posebni uslovi	-
III-79		Značenje	Znak „kraj pješačke zone” (III-79) označava kraj pješačke zone.
		Varijante znaka	-

	 Kraj pješačke zone	Posebni uslovi	-
III-80	 Zona 30	Značenje	Znak „zona 30” (III-80) označava zonu u kojoj je brzina kretanja vozila ograničena do 30 km/h.
		Varijante znaka	-
		Posebni uslovi	-
III-81	 Kraj zone 30	Značenje	Znak „kraj zone 30” (III-81) označava završetak zone u kojoj je ograničena brzina kretanja vozila do 30 km/h.
		Varijante znaka	-
		Posebni uslovi	-
III-82	 Prepreka za usporavanje saobraćaja	Značenje	Znak „prepreka za usporavanje saobraćaja” (III-82) označava nailazak na mjesto gdje su postavljeni elementi za usporavanje saobraćaja.
		Varijante znaka	-
		Posebni uslovi	-
III-83	 Djeca na putu	Značenje	Znak „djeca na putu” (III-83) označava mjesto u čijoj se blizini nalazi škola ili predškolska ustanova i pješački prelaz koji djeca često koriste.
		Varijante znaka	-
		Posebni uslovi	-
III-84	 Zona usporenog saobraćaja	Značenje	Znak „zona usporenog saobraćaja” (III-84) označava mjesto od kojeg počinje zona usporenog saobraćaja.
		Varijante znaka	-
		Posebni uslovi	-
III-85	 Kraj zone usporenog saobraćaja	Značenje	Znak „kraj zone usporenog saobraćaja” (III-85) označava mjesto gdje se završava zona usporenog saobraćaja.
		Varijante znaka	-
		Posebni uslovi	-
III-86	 Zona škole	Značenje	Znak „zona škole” (III-86) označava mjesto od kojeg počinje zona škole.
		Varijante znaka	-
		Posebni uslovi	-
III-87	 Završetak zone škole	Značenje	Znak „završetak zone škole” (III-87) označava završetak zone škole.
		Varijante znaka	-
		Posebni uslovi	-

III-88	 <p>Način korišćenja saobraćajne trake</p>	Značenje	Znak „način korišćenja saobraćajne trake” (III-88) označava da određena saobraćajna traka nije namijenjena za kretanje vozila pojedinih kategorija čiji je simbol prikazan na znaku.
		Varijante znaka	-
		Posebni uslovi	Broj saobraćajnih traka na znaku III-88 mora da odgovara situaciji na terenu. Znak III-88 ima osnovu znaka zelene boje kada se postavlja na autoputu i plave boje na svim ostalim putevima
III-89	 <p>Naizmjenično propuštanje vozila</p>	Značenje	Znak „naizmjenično propuštanje vozila” (III-89) označava mjesto gdje se zbog završavanja saobraćajne trake, suženja kolovoza i smanjenja broja saobraćajnih traka, vozila naizmjenično uključuju u jednu saobraćajnu traku.
		Varijante znaka	-
		Posebni uslovi	-
III-90	 <p>Kontrola brzine kretanja</p>	Značenje	Znak „kontrola brzine kretanja” (III-90) označava početak dionice na kojoj se vrši kontrola brzine kretanja vozila. Znak „video kontrola saobraćaja” (III-90.1) označava put, odnosno dio puta na kojem se obavlja video kontrola saobraćaja
		Varijante znaka	 <p>III-90.1</p>
		Posebni uslovi	-
III-91	 <p>Odmorište</p>	Značenje	Znak „odmorište” (III-91) označava nailazak na višenamjenski objekat na putu čiji se sadržaj označava piktogramima.
		Varijante znaka	-
		Posebni uslovi	Znak postavljen na autoputu ima osnovu zelene boje, na brzoj saobraćajnici osnovu plave boje, a na ostalim saobraćajnicama žute boje. Piktogrami na znaku treba da odgovaraju stvarnom stanju sadržaja objekta.
III-92	 <p>Izlazak na odmorište</p>	Značenje	Znak „izlazak na odmorište” (III-92) označava mjesto za isključivanje do višenamjenskog objekta.
		Varijante znaka	-
		Posebni uslovi	Znak postavljen na autoputu ima osnovu zelene boje, na brzoj saobraćajnici osnovu plave boje, a na ostalim saobraćajnicama žute boje. Piktogrami na znaku treba da odgovaraju stvarnom stanju sadržaja objekta.
III-93	 <p>Predznak za naplatu putarine</p>	Posebni uslovi	Znak „Predznak za naplatu putarine” (III-93) označava nailazak na objekat za naplatu putarine.
		Varijante znaka	-
		Posebni uslovi	Znak postavljen na autoputu ima osnovu zelene boje, a na brzoj saobraćajnici osnovu plave boje.
III-94	 <p>Objekat za naplatu putarine</p>	Značenje	Znak „Objekat za naplatu putarine” (III-94) označava udaljenost objekta za naplatu putarine.
		Varijante znaka	-
		Posebni uslovi	Znak postavljen na autoputu ima osnovu zelene boje, a na brzoj saobraćajnici osnovu plave boje.
III-95	 <p>Pogrešan smjer</p>	Značenje	Znak „pogrešan smjer” (III-95), označava posljednje upozorenje vozaču da je na dijelu puta koji je namijenjen kretanju vozila u suprotnom smjeru.
		Varijante znaka	-
		Posebni uslovi	Dimenzije znaka su 150x350 cm.

	Pogrešan smjer			
III-96	 Izlaz u slučaju opasnosti	Značenje	Znakovi „izlaz u slučaju opasnosti“ (III-96) i (III-96.1) označavaju izlaz za pješake u slučaju opasnosti.	
		Varijante znaka	 III-96.1	
		Posebni uslovi	Znak se postavlja na bočne zidove neposredno kod vrata za izlaz u slučaju opasnosti i to najmanje 2 m iznad visine pješačkog prolaza. Dimenzije znakova su 50x50 cm.	
III-97	 Smjer i udaljenost izlaza u slučaju opasnosti	Značenje	Znakovi „smjer i udaljenost izlaza u slučaju opasnosti“ (III-97) i (III-97.1) označavaju smjer u kome se nalazi izlaz za slučaj opasnosti i udaljenost do njega.	
		Varijante znaka	 III-97.1	
		Posebni uslovi	Dva najbliža puta za slučaj opasnosti moraju biti na bočnim zidovima označena znako "smjer u slučaju opasnosti", na međusobnim udaljenosti od najviše 50m, a na bočnom zidu na strani izlaza na udaljenosti od najviše 25m i to sa unutrašnjom rasvjetom. Ukoliko je udaljenost postavljanja znaka sa unutrašnjom rasvjetom veća od 25 m, između dva takva znaka postavlja se znak izveden fotolumiscentnom folijom, koja emituje svjetlost u mraku najmanje 3 sata nakon nestanka rasvjete. Dimenzije znakova su 80x30 cm.	
III-98	 Parking za teretna vozila	Značenje	Znak "parking za teretna vozila" (III-98) sadrži simbole sadržaja parkinga, udaljenost do parking mjesta, po pravilu za teretna vozila. Znak postavljen na autoputu je zelene boje, a na brzjoj saobraćajnici plave boje.	
		Varijante znaka	-	
		Posebni uslovi	Znak se po pravilu postavlja na parking za teretna motorna vozila i autobuse samo na putevima koji su dio transevropske putne mreže ukoliko na istima postoji sistem prepoznavanja slobodnih parking mjesta. Znak se može postaviti i uz druge puteve uz usklađivanje boje znaka.	
III-99	 Zabrana ulaska određenih vrsta vozila na autoput ili brzu saobraćajnicu	Značenje	Znak „zabrana ulaska određenih vrsta vozila na autoput ili brzu saobraćajnicu“ (III-99) označava kojim je vrstama vozila i učesnika u saobraćaju zabranjeno kretanje na autoputevima ili brzim saobraćajnicama.	
		Varijante znaka	Kada se znak odnosi na brzu saobraćajnicu, tada se umjesto znaka III-25 koristi znak III-27 i znak je plave boje.	
		Posebni uslovi	-	
III-100	 Način plaćanja putarine	Značenje	Znak „način plaćanja putarine“ (III-100) označava vrste načina plaćanja putarine na objektu naplate putarine. Znakovi III-100.1, III-100.2, III-100.3 i III-100.4 označavaju načine plaćanja putarine.	
		Varijante znaka	 III-100.1	 III-100.2

				
			III-100.3	III-100.4
		Posebni uslovi	Znak postavljen na autoputu je zelene boje, a na brzooj saobraćajnici plave boje.	
III-101	 Magla na putu	Značenje	Znak „magla na putu“ (III-101), (III-101.1), (III-101.2) označava početak dionice puta sa pojavom magle i ograničavanjem brzine vožnje u datim uslovima.	
		Varijante znaka		
			III-101.1	III-101.2
		Posebni uslovi	Postavljanje ovog znaka na putu prati oznaka na putu (V-49)	

Znakovi obavještenja za vođenje saobraćaja

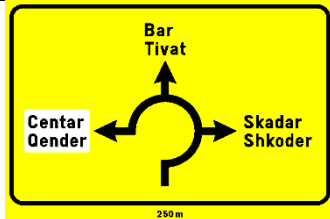
Član 29

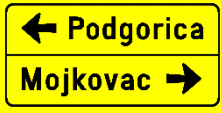

Znakovima obavještenja za vođenje saobraćaja učesnici u saobraćaju se obavještavaju o smjerovima kretanja odnosno smjerovima kretanja po saobraćajnim trakama, do određenih mjesta.

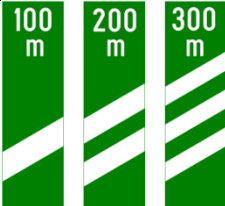

Šifra znaka, izgled lica znaka, oblik i boja, značenje, varijante znaka, kao i posebni uslovi, dati su u Tabeli 5.

Tabela 5

Znakovi obavještenja za vođenje saobraćaja

ZNAKOVI OBAVJEŠTENJA			
Vođenje saobraćaja na putevima sa raskrsnicama u nivou			
Šifra znaka	Izgled lica znaka, oblik i boja	Značenje, varijante i posebni uslovi postavljanja	
III-201	 Raskrsnica	Značenje	Znakovi „raskrsnica“ (III-201) i „kružna raskrsnica“ (III-201.1), označava međusobni položaj i pravce puteva i nazive mjesta do kojih vode putevi koji se ukrštaju
		Varijante znaka	 III-201.1
		Posebni uslovi	Na znakovima III-201 i III-201.1 se mogu upisati brojevi puteva. Na znakovima je dozvoljeno upisati ispod dolazeće strelice udaljenost do raskrsnice na koju se znak odnosi. Na krakove se mogu umetnuti saobraćajni znakovi. Znakovi III-201 i III-201.1 postavljaju se na udaljenosti od najmanje 150 m ispred raskrsnice koju označavaju.

III-202	 <p>Prestrojavanje vozila sa nazivima naseljenih mjesta</p>	Značenje	Znak „ prestrojavanje vozila sa nazivima naseljenih mjesta “ (III-202), označava prethodno obavještenje vozaču radi prestrojavanja na raskrsnici na putevima sa više saobraćajnih traka.
		Varijante znaka	-
		Posebni uslovi	Simboli na znaku III-202 odgovaraju stvarnom stanju broja saobraćajnih traka na putu i načinu prestrojavanja. Na znaku moraju biti ispisani nazivi odredišta.
III-203	 <p>Strelasti putokaz</p>	Značenje	Znak „ strelasti putokaz “ (III-203), označava pravac puta do odredišta ili karakterističnog objekta.
		Varijante znaka	-
		Posebni uslovi	Na znaku III-203 je dozvoljeno da se ispiše broj puta i udaljenost do odredišta, odnosno objekta. Znak III-203 postavlja se na raskrsnici na mjestu odakle počinje put na koji se znak odnosi.
III-204	 <p>Putokazna tabla</p>	Značenje	Znak „ putokazna tabla “ (III-204), označava pravac puta do odredišta ispisano na znaku.
		Varijante znaka	-
		Posebni uslovi	Na znaku III-204 je dozvoljeno da se ispiše broj puta i udaljenost do odredišta, odnosno objekta. Znak III-204 može da se postavi i iznad kolovoza i svako polje znaka postavlja se kao poseban znak iznad saobraćajnih traka na koje se znak odnosi.
III-205	 <p>Potvrda pravca</p>	Značenje	Znak „ potvrda pravca “ (III-205), označava potvrdu pravca kretanja poslije prolaska raskrsnice.
		Varijante znaka	-
		Posebni uslovi	Znak III-205 sadrži naziv mjesta i udaljenost, izraženu u km do mjesta u koje vodi put na kome je znak postavljen. Znak III-61 postavlja se na odstojanju od najviše 500 m od poslednjeg priključka; Na znaku III-205 je dozvoljeno da se ispišu brojevi puteva.
Vođenje saobraćaja na autoputevima i na putevima sa raskrsnicama u više nivoa			
III-206	 <p>Pretputokazna tabla za izlaz</p>	Značenje	Znak „ pretputokazna tabla za izlaz “ (III-206), na autoputu i raskrsnicama u više nivoa označava udaljenost i putne pravce do naseljenih mjesta.
		Varijante znaka	-
		Posebni uslovi	Postavlja se najmanje na 1000 m od tačke početka saobraćajne trake za izlivanje. U slučajevima kada autoput prolazi kroz gradsku zonu ili su građevinski elementi nedovoljni, rastojanje može biti i manje i određuje se prema građevinskim elementima autoputa. Na znaku mogu da se upišu i brojevi puteva.
III-207	 <p>Pretputokaz za izlaz</p>	Značenje	Znak „ pretputokaz za izlaz “ (III-207), na autoputu i putu sa raskrsnicama u više nivoa označava udaljenost i pravac kretanja do naseljenih mjesta ispisanih na znaku.
		Varijante znaka	-
		Posebni uslovi	Postavlja se, po pravilu, na polovini rastojanja između tačke početka trake za izlivanje i mesta postavljanja znaka „pretputokazna tabla za izlaz“.
III-208		Značenje	Znakovi „ putokaz za izlaz “ (III-208), (III-208.1) i (III-208.2), na autoputu i putu sa raskrsnicama u više nivoa označavaju pravac kretanja do naseljenih mjesta ispisanih na znakovima.

	Putokaz za izlaz	Varijante znaka		
		Posebni uslovi	Znakovi III-208 i III-208.1 postavljaju se iznad kolovoza, a znak III-208.2 na bankini. Znakovi III-208 i III-208.1 postavljaju se na mjestima gdje počinje traka za isključivanje, odnosno uključivanje vozila. Na autoputu, na manje značajnim izlazima, može se postaviti samostalno znak III-208.1 ili III-208.2.	
III-209	 Putokaz za za vođenje po saobraćajnim trakama	Značenje	Znakovi „putokaz za vođenje po saobraćajnim trakama” (III-209), „putokaz za vođenje po saobraćajnim trakama–za izlazak nadesno” (III-209.1) i „putokaz za vođenje po saobraćajnim trakama–za izlazak nalijevo” (III-209.2), obavještava vozače o korišćenju saobraćajne trake za kretanje do naseljenog mjesta ispisano na znaku.	
		Varijante znaka		
		Posebni uslovi	Znakovi III-209, III-209.1 i III-219.2 postavljaju se iznad saobraćajnih traka, za svaku traku posebno. Na znaku mogu da se upišu i brojevi puteva. Ako dužina teksta zahtjeva putokaz čija je širina veća od širine saobraćajne trake, onda se jedan putokaz može postaviti iznad dvije saobraćajne trake, pod uslovom da se natpis na putokazu odnosi na obje saobraćajne trake.	
III-210	 Izlaz sa autoputa ili brze saobraćajnice	Značenje	Znak „izlaz sa autoputa ili brze saobraćajnice” (III-210), označava udaljenost do početka saobraćajne trake za izlaz sa autoputa ili brze saobraćajnice.	
		Varijante znaka	-	
		Posebni uslovi	Znak „izlaz sa autoputa” ima osnovu zelene boje, a znak „izlaz sa brze saobraćajnice” ima osnovu plave boje.	
III-211	 Tabla za označavanje izlaza	Značenje	Znak „tabla za označavanje izlaza” (III-211) označava mjesto izlaska sa autoputa ili brza saobraćajnice.	
		Varijante znaka	-	
		Posebni uslovi	Znak postavljen na autoputu ima osnovu zelene boje, a na brznoj saobraćajnici osnovu plave boje. Postavlja se na visini od 80 cm, na vrhu razdjelnog ostrva.	
III-212	 Naziv petlje	Značenje	Znakovi „naziv petlje” (III-212) i (III-212.1), obavještavaju o nazivu petlje na koju se nailazi.	
		Varijante znaka		
		Posebni uslovi	Znak III-212 postavlja se na ukrštanju autoputa sa drugim putem niže kategorije, a znak III-212.1 postavlja se na ukrštanju dva autoputa.	

Boja znakova obavještenja za vođenje saobraćaja
Član 30

Osnovna boja znakova za vođenje saobraćaja je:

- 1) na autoputu - zelena boja sa simbolima i natpisima bijele boje;
- 2) na brznoj saobraćajnici - plava boja sa simbolima i natpisima bijele boje;
- 3) na državnim i ostalim putevima - žuta boja sa simbolima i natpisima crne boje;

4) za određeni objekat, sadržaj ili dio naselja - bijela boja sa simbolima i natpisima crne boje.
Na istom znaku mogu se na osnovnu podlogu umetnuti podloge odgovarajućih boja u zavisnosti od vrste puta koja vodi do označenog odredišta.

Stepeni obavještenja

Član 31

Znakovi obavještenja za vođenje saobraćaja vode se kroz četiri stepena obavještenja:

- 1) prethodna obavještenja o smjeru kretanja (prvi stepen obavještenja);
- 2) obavještenja o prestrojavanju (drugi stepen obavještenja);
- 3) obavještenja o skretanju (treći stepen obavještenja);
- 4) obavještenja o potvrdi smjera kretanja (četvrti stepen obavještenja).

Broj i način obavještenja koji se daju učesnicima u saobraćaju zavisi od kategorije puta.

Na autoputevima i brzim saobraćajnicama učesnicima u saobraćaju daju se svi stepeni obavještenja (prvi, drugi, treći i četvrti stepen obavještenja) iz stava 1 ovog člana.

Na državnim putevima, osim na autoputevima i brzim saobraćajnicama, učesnicima u saobraćaju daju se najmanje prvi i treći stepen obavještenja iz stava 1 ovog člana.

Na opštinskim putevima učesnicima u saobraćaju daje se najmanje treći stepen obavještenja iz stava 1 ovog člana.

Dimenzije znakova obavještenja za vođenje saobraćaja

Član 32

Dimenzije znakova obavještenja za vođenje saobraćaja određuju se prema odgovarajućim standardima.

Odredišta

Član 33

Na znakovima obavještenja za vođenje saobraćaja koriste se odredišta koje se nalaze na teritoriji Crne Gore, kao i odredišta susjednih država do kojih put vodi.

Znakovi obavještenja za obilježavanje prepreka na putu i mjesta na kome se izvode radovi na putu

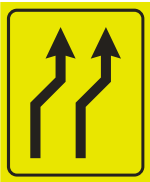

Član 34

Šifra znaka, izgled lica znaka, oblik i boja, značenje, varijante znaka, kao i posebni uslovi postavljanja znaka dati su u Tabeli 6.

Tabela 6

Znakovi obavještenja za obilježavanje prepreka na putu i mjesta na kome se izvode radovi na putu

ZNAKOVI OBAVJEŠTENJA			
Znakovi obavještenja za obilježavanje prepreka na putu i mjesta na kome se izvode radovi na putu			
Šifra znaka	Izgled lica znaka, oblik i boja	Značenje, varijante i posebni uslovi	
III-301	 <p>Predznak za obilazak</p>	Značenje	Znak „predznak za obilazak“ (III-301), koji označava smjer i tok preusmjerenog saobraćaja kada je zbog radova na putu, privremenih prepreka ili oštećenja kolovoza, put zatvoren. Kod dužeg preusmjerenja na znaku mora da bude dopunska tabla sa natpisom „Obilaznica“ i dužina u kilometrima.
		Varijante znaka	-
		Posebni uslovi	-
III-302	 <p>Obilaznica</p>	Značenje	Znakovi „obilaznica za kretanje pravo“ (III-102), „obilaznica za kretanje lijevo“ (III-302.1) i „obilaznica za kretanje desno“ (III-302.2) služe za usmjeravanje vozila na obilazni put.
		Varijante znaka	 <p>III-302.1 III-302.2</p>
		Posebni uslovi	Na znaku je u slučaju preusmjerenja međunarodnih saobraćajnih tokova, dozvoljeno ispod natpisa ispisati i natpis „BYPASS“.
III-303	 <p>Predznak za neposredno regulisanje saobraćaja na mjestu na kome se izvode radovi</p>	Značenje	Znak „predznak za neposredno regulisanje saobraćaja na mjestu na kome se izvode radovi“ (III-303), obavješta o blizini mjesta na kome zbog radova na putu, privremenih prepreka ili oštećenja kolovoza, kretanje vozila regulišu ovlašćena lica.
		Varijante znaka	-
		Posebni uslovi	-
IIII-304		Značenje	Znakovi „mjesto skretanja saobraćaja iz jedne saobraćajne trake u drugu“ (IIII-304), i „blizina mjesta skretanja saobraćaja iz jedne

	 <p>Skretanje saobraćaja iz jedne saobraćajne trake u drugu</p>		saobraćajne trake u drugu“ (III-304.1) , označavaju mjesto odnosno blizinu mjesta gdje se vrši skretanje saobraćajnih traka, pri čemu broj saobraćajnih traka ostaje isti.
		Varijante znaka	 <p>200 m</p> <p>III-304.1</p>
		Posebni uslovi	Položaj strelica na znaku odgovara stanju na terenu.
III-305	 <p>200 m</p> <p>Predznak za zatvaranje saobraćajne trake</p>	Značenje	Znakovi „ predznak za zatvaranje saobraćajne trake“ (III-305) i (III-305.1) označavaju udaljenost do mjesta na kome se zatvara saobraćajna traka.
		Varijante znaka	 <p>200 m</p> <p>III-305.1</p>
		Posebni uslovi	Položaj strelica na znaku odgovara stanju na terenu.
III-306	 <p>Zatvaranje saobraćajne trake</p>	Značenje	Znakovi „ zatvaranje saobraćajne trake“ (III-306) i (III-306.1) , označavaju mjesto gdje počinje zatvaranje saobraćajne trake namijenjene za kretanje u istom smjeru.
		Varijante znaka	 <p>III-306.1</p>
		Posebni uslovi	Položaj strelica na znaku odgovara stanju na terenu.
III-307	 <p>200 m</p> <p>Predznak za preusmjeravanje saobraćaja na putu sa fizički razdvojenim kolovozima</p>	Značenje	Znakovi „ predznak za preusmjeravanje saobraćaja na putu sa fizički razdvojenim kolovozima“ (III-307), (III-307.1), (III-307.2) i (III-307.3) , označavaju režim kretanja i način preusmjeravanja saobraćaja.
		Varijante znaka	 <p>200 m</p> <p>III-307.1</p> <p>200 m</p> <p>III-307.2</p> <p>200 m</p> <p>III-307.3</p>
		Posebni uslovi	Znakovi (III-307) i (III-307.2) označavaju blizinu mjesta gdje se dvosmjerni saobraćaj sa fizički razdvojenih kolovoznih traka preusmjerava na dio puta na kome kolovozne trake nisu fizički razdvojene odnosno na kome su odvojene samo oznakama na kolovozu. Znakovi (III-307.1) i (III-307.3) označavaju blizinu mjesta gdje se saobraćaj sa dijela puta na kome kolovozne trake nisu fizički razdvojene odnosno na kome su odvojene samo oznakama na kolovozu, preusmjerava na put sa fizički razdvojenim kolovoznim trakama.

III-308	 Traka za prekrivanje znakova	Značenje	Traka za prikrivanje znakova (III-308) služi za privremeno prekrivanje saobraćajnog znaka ili za privremeno prekrivanje naziva naseljenog mjesta na saobraćajnim znakovima obavještenja za vođenje saobraćaja kada nijesu u funkciji.
		Varijante znaka	-
		Posebni uslovi	Traka je narandžaste boje, sa crnim oivičenjem.

Znakovi turističke i ostale informativne signalizacije

Član 35

Turistička i ostala informativna signalizacija je namijenjena obavještanju učesnika u saobraćaju o turističkim atrakcijama i sadržajima turističke ponude u okviru turističkog prostora ili turističkog odredišta.

Turističkom i ostalom informativnom signalizacijom označavaju se turistička odredišta do kojih je pristup lako dostupan širokom krugu korisnika turističkih usluga, koja raspolažu sa parking mjestima i sanitarnim prostorijama i koja imaju organizovan prihvata gostiju i obezbijeđen pristup turistima sa posebnim potrebama.

Vrste turističke signalizacije

Član 36

Turističku i ostalu informativnu signalizaciju na putevima čine:

- 1) znakovi za izražavanje dobrodošlice,
- 2) znakovi za informisanje o objektima ili područjima kulturnih, prirodnih i turističkih znamenitosti,
- 3) znakovi za obavještanje o smjeru kulturnih, prirodnih ili turističkih atrakcija i objekata od javnog i opšteg interesa.

Postavljanje znakova turističke i ostale informativne signalizacije

Član 37

Za postavljanje turističkih i drugih informativnih znakova primjenjuju se isti zahtjevi i uslovi kao i za postavljanje saobraćajnih znakova, osim ako za pojedinačni znak turističkih i drugih informativnih znakova nije drugačije određeno.

Turistički i drugi informativni znakovi ne smiju se postavljati između saobraćajnih znakova, kombinovati sa njima ili postaviti na istu nosivu konstrukciju, osim turističkih strelastih putokaza koji se mogu postaviti na isti stub sa drugim putokazima, a što je utvrđeno posebnim standardom.

Znakovi turističke signalizacije postavljaju se u blizini turističkih odredišta, na posljednjoj raskrsnici sa pristupnim putem koji vodi direktno do turističkog odredišta.

Za turističke objekte i znamenitosti od izuzetnog i velikog značaja znakovi iz stava 3 ovog člana mogu da se postave i na prethodnoj važnoj raskrsnici.

Znakovi kojima se učesnici u saobraćaju upućuju do turističkih objekata koji se u dužem periodu godine ne koriste (skijališta) ne mogu u tom periodu da označavaju te objekte.

Turistički strelasti putokazi i putokazne table mogu da se postavljaju samostalno ili sa drugim znakovima obavještenja za vođenje saobraćaja.

Postavljanje znakova turističke i ostale informativne signalizacije na autoputevima i brzim saobraćajnicama

Član 38

Turistički znakovi koji se mogu postavljati na autoputevima i brzim saobraćajnicama su znakovi III-405 ("turističke informacione table") i znakovi dobrodošlice u državu.

Na autoputevima i brzim saobraćajnicama se mogu postavljati turistički znakovi III-405 ("turističke informacione table") koji se odnose na:

- 1) gradove i objekte iz popisa svjetske kulturne i istorijske baštine,
- 2) izdvojene objekte kulturne i istorijske baštine najvišeg međunarodnog i nacionalnog ranga,
- 3) nacionalne parkove,
- 4) banje i liječilišta.

Sadržaj turističkih znakova obavještenja kada se postavljaju na autoputu i brzim saobraćajnicama odnose se na znamenitosti i objekte koji su vidljivi sa autoputa, u čijoj blizini prolazi autoput ili do kojih direktno vodi put koji se od autoputa odvaja.

Turistički znakovi obavještenja na autoputu i brzim saobraćajnicama ne smiju biti u zajedničkom vidokrugu sa ostalim saobraćajnim znakovima.

Međusobna udaljenost između dva znaka obavještenja je minimum 500 m.

Ako se prema više turističkih sadržaja izlazi na istoj raskrsnici autoputa svi sadržaji se mogu ispisati na jednom znaku.

Odobrenje za postavljanje turističke i ostale informativne signalizacije

Član 39

Odobrenje za postavljanje turističke i ostale informativne signalizacije vrši se u skladu sa propisom kojim se uređuju putevi.

Sadržaj znakova turističke signalizacije

Član 40

Na znakovima turističke signalizacije mogu se nalaziti nazivi turističkih odredišta i simboli pojedinih turističkih objekata, odnosno nazivi i simboli zajedno.

Simboli koji mogu da se koriste na znakovima turističke signalizacije pripadaju grupi simbola koji se primjenjuju na saobraćajnim znakovima obavještenja ili grupi grafičkih simbola za opštu upotrebu urađenih prema propisanom standardu.

Ako ne postoji simbol za potrebe označavanja određenog objekta ili znamenitosti mogu se koristiti međunarodno prepoznatljivi simboli koji su dati u Prilogu 1.

Na znakovima ostale turističke signalizacije mogu se nalaziti nazivi i simboli odredišta na koje znak upućuje.

Ispisivanje naziva turističkih odredišta i drugih informacija na znakovima turističke signalizacije u pogledu oblika, vrste slova i brojeva, vrši se prema odgovarajućim standardima.

Veličina znaka, simbola, grafičkog prikaza, kao i raspored elemenata na znaku treba da bude prema odgovarajućim standardima, ako ovim pravilnikom nije drugačije određeno.

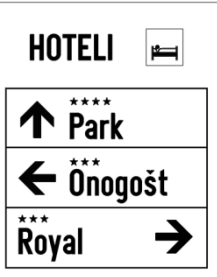
Šifra znaka, izgled lica znaka, oblik i boja, značenje, varijante znaka, kao i posebni uslovi, dati su u Tabeli 7.

Tabela 7

Znakovi turističke signalizacije

ZNAKOVI OBAVJEŠTENJA		
Šifra znaka	Izgled lica znaka, oblik i boja	Značenje, varijante i posebni uslovi
Znakovi turističke signalizacije Znakovi za izražavanje dobrodošlice		
III-401	 <p>Izraz dobrodošlice prilikom ulaska u državu</p>	Značenje
		Varijante znaka
		Posebni uslovi
III-402	 <p>Izraz dobrodošlice prilikom ulaska na teritoriju opštine</p>	Značenje
		Varijante znaka
		Posebni uslovi
III-403	 <p>Izraz dobrodošlice prilikom ulaska na ostala odredišta</p>	Značenje
		Varijante znaka
		Posebni uslovi
III-404		Značenje
		Varijante znaka

	 <p>Izraz dobrodošlice prilikom ulaska na tematski turistički put</p>	Posebni uslovi	Znak III-404 može sadržati simbol, likovni, grafički ili fotografski prikaz. Veličina znaka je: - na autoputu i brzim saobraćajnicama je do 12m ² , - na magistralnim i regionalnim putevima do 6m ² - na ostalim putevima do 4m ²
Znakovi za informisanje o objektima ili područjima kulturnih, prirodnih i turističkih znamenitosti			
III-405	 <p>Turistička informaciona tabla</p>	Značenje Varijante znaka Posebni uslovi	Znak „ turistička informaciona tabla “ (III-405), obavještava o kulturnim, istorijskim, prirodnim i turističkim odredištima. Znak III-405 može sadržati simbol, likovni, grafički ili fotografski prikaz. Znakovi III-405 koji prethode putokazima i putokaznim tablama, postavljaju se uvijek samostalno i to najviše dva znaka na različitim rastojanjima od turističkog odredišta, na svakom od prilaznih puteva ka turističkom odredištu na koje upućuje. Znak III-405 se ne koristi za označavanje turističkih odredišta lokalnog značaja. Veličina znaka je: - na autoputu i brzim saobraćajnicama je do 12m ² (izuzetno do 16m ² , ako je na znaku označeno više znamenitosti), - na magistralnim i regionalnim putevima do 6m ² i - na lokalnim putevima do 4m ² .
III-406	 <p>Turistički put</p>	Značenje Varijante znaka Posebni uslovi	Znak „ turistički put “ (III-406), označava mjesto na putu od kojeg je put ili njen dio proglašen kao tematski turistički put: panoramski, gastronomski, vinski, putevi meda i sl. Znak III-406 može sadržati simbol, likovni, grafički ili fotografski prikaz. Veličina znaka je: - na autoputu i brzim saobraćajnicama je do 12m ² (izuzetno do 16m ² , ako je na znaku označeno više znamenitosti), - na magistralnim i regionalnim putevima do 6m ² i - na lokalnim putevima do 4m ² .
III-407	 <p>Turističke informacije</p>	Značenje Varijante znaka Posebni uslovi	Znak „ turističke informacije “ (III-407), postavlja se na odmorštima i drugim prostorima uz put koji su namijenjeni odmoru, a učesnicima u saobraćaju pruža detaljne informacije vezane za turizam u gradu, opštini, turističkom prostoru, turističkoj destinaciji, turističkom mjestu i turističkoj lokaciji u kojoj se nalazi. Veličina znaka je do 10m ² .
Znakovi za obavještavanje o smjeru kulturnih, prirodnih ili turističkih atrakcija i objekata javnog i opšteg interesa			
III-408	 <p>Turistički strelasti putokaz</p>	Značenje Varijante znaka Posebni uslovi	Znak „ turistički strelasti putokaz “ (III-408), koristi se za usmjeravanje prema kulturnim, istorijskim, prirodnim, turističkim odredištima, kao i prema tematskom turističkom putu (vinski put, panoramski put, put meda i sl.). Znak III-408 sadrži tekst ili simbole, odnosno tekst i simbole i uvijek se odnosi samo na jedno turističko odredište. Na znaku može biti upisano rastojanje do označenog turističkog odredišta, dok se broj puta ne upisuje.
III-409	 <p>Turistička putokazna tabla</p>	Značenje Varijante znaka	Znak „ turistička putokazna tabla “ (III-409), koristi se za usmjeravanje prema kulturnim, istorijskim, prirodnim, turističkim odredištima, kao i prema tematskom turističkom putu (vinski put, panoramski put, put meda i sl.). -

		Posebni uslovi	Znak III-409 je pravougaonog oblika i, ukoliko stoji samostalno, ima samo jedno polje sa strelicom naviše koja označava kretanje pravo i sadrži tekst ili simbole, odnosno tekst i simbole. Ukoliko se realizuje kao dio putokazne table, može da bude na polju putokazne table sa strelicama lijevo i desno. Informacija o turističkom odredištu na putokaznoj tabli može da bude realizovana i kao umetnuta osnova.
III-410	 Manastir Sv. Luke St. Luke's Monastery → Turistička putokazna tabla u naselju	Značenje	Znak „ turistička putokazna tabla u naselju “ (III-410) – sa braon osnovom , koristi se za usmjeravanje prema kulturnim, istorijskim, prirodnim, sportskim i drugim turističkim odredištima. Znak „ turistička putokazna tabla u naselju “ (III-410.1) – sa bijelom osnovom , koristi se za usmjeravanje prema objektima i aktivnostima od javnog i opšteg interesa.
			
			<p style="text-align: center;">III-410</p>
			<p style="text-align: center;">III-410.1</p>
		Posebni uslovi	Znakovi se postavljaju u okviru područja odnosno naselja na udaljenosti najmanje 30 m ispred prvog saobraćajnog znaka obavještenja koji obavještava o smjeru vožnje u raskrsnici. Na jednom stubu nosaču može biti najviše sedam pojedinačnih turističkih putokaznih tabli. Prilikom slaganja putokaznih tabli na stubu nosaču, gledajući odozgo na dolje, prvi kriterijum je smjer na koji upućuju: pravo, lijevo, i na kraju desno, a kao drugi kriterijum usvojeno je da se prvo postavljaju table bijele boje, pa onda table braon boje. Dimenzije tabli su: - 1600x300mm, pri čemu se koristi font 105mm za natpis na crnogorskom i 70mm za natpis na engleskom jeziku - 1300x250mm, pri čemu se koristi font 85 mm za natpis na crnogorskom i 57mm za natpis na engleskom jeziku Sve table na jednom stubu nosaču moraju biti istih dimenzija.
III-411	 Hotel Onogošt → Turističke putokazne table	Značenje	Znak „ turistička putokazna table za smještajne objekte “ (III-411) i „ Putokazni panoi za smještajne objekte “ (III-411.1) označavaju prilaze pojedinim smještajnim objektima (hotelima, motelima, hostelima, pansionima...) u urbanim zonama turističkih naselja.
		Varijante znaka	 <p style="text-align: center;">III-411.1</p>

		Posebni uslovi	<p>Znak III-411.1 se koristi za istovremeno označavanje više smještajnih objekata (hotela, motela, hostela, pansiona...) u naseljenom mjestu.</p> <p>Znak III-411.1 je kvadratnog ili pravougaonog oblika maksimalne veličine 8m².</p> <p>U zavisnosti od označenog objekta koristi se odgovarajući natpis na znaku (hotel, motel, hostel, pansion...), uz primjenu odgovarajućeg simbola.</p> <p>Znak III-411 postavlja se zajedno sa znakovima III-410 i III-410.1, pod istim uslovima.</p> <p>Znak III-411.1 postavlja se samostalno.</p>
--	--	----------------	---

Dopunske table

Član 41

Dopunske table bliže određuju značenje saobraćajnog znaka.

Dopunske table mogu biti postavljene uz znakove opasnosti, znakove izričitih naredbi i znakove obavještenja.

Dopunske table nijesu samostalni saobraćajni znak već su sastavni dio saobraćajnog znaka.

Postavljanje dopunskih tabli

Član 42

Dopunske table se postavljaju ispod donje ivice saobraćajnih znakova na koje se dopunska tabla odnosi.

Širina dopunske table postavljene uz saobraćajni znak treba da bude jednaka širini znaka uz koji se dopunska tabla postavlja, odnosno širini projekcije krajnjih tačaka znaka.

Dopunska tabla treba da ima ista svojstva u pogledu retrorefleksije kao i znak uz koji se postavlja.

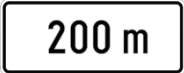

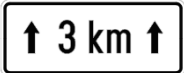

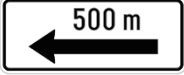
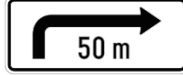
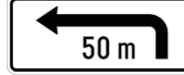
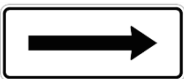
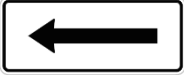
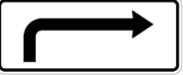
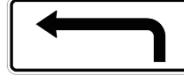
Na dopunskoj tabli dozvoljena je upotreba i međunarodnih simbola datih u Prilogu 1.

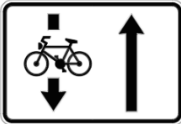

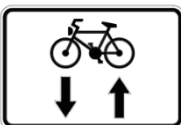

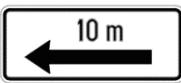
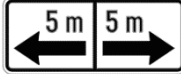
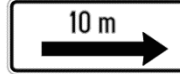

Šifra dopunske table, izgled, oblik i boja, značenje, varijante znaka, kao i posebni uslovi postavljanja dopunskih tabli, dati su u

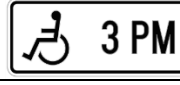

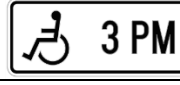

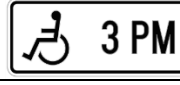
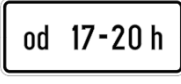

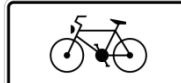

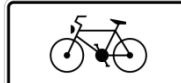

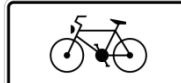

Tabeli 8.

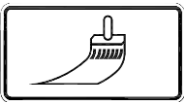

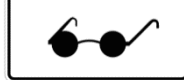
Tabela 8

Dopunske table

DOPUNSKE TABLE			
IV	DOPUNSKE TABLE		
Šifra znaka	Izgled lica znaka, oblik i boja	Značenje, varijante i posebni uslovi postavljanja	
IV-1		Značenje	Dopunska tabla IV-1 označava udaljenost između znaka uz koji je postavljena dopunska tabla i početka dijela puta odnosno mjesta na koje se znak odnosi.
		Varijante znaka	-
		Posebni uslovi	Dimenzije table su iz grupe H1 (tabela 1).
IV-2		Značenje	Dopunska tabla IV-2 označava udaljenost do mjesta na kojem se vozilo mora zaustaviti.
		Varijante znaka	-
		Posebni uslovi	Dopunska tabla IV-2 može se postaviti samo uz znak II-1. Dimenzije table su iz grupe H2 (tabela 1).
IV-3		Značenje	Dopunska tabla IV-3 označava dužinu dijela puta na kome prijeti opasnost označena znakom odnosno na kome se primenjuje izričita zabrana, obaveza odnosno ograničenje označeno znakom.
		Varijante znaka	-
		Posebni uslovi	Udaljenosti do 1000 m označavaju se u metrima, a iznad 1000 m u kilometrima. Dimenzije table su iz grupe H1 (tabela 1).
IV-4		Značenje	Dopunska tabla IV-4 označava udaljenost između znaka uz koji je postavljena dopunska tabla i objekta, terena ili dijela puta na koji se obavještenje odnosi.
		Varijante znaka	
		Posebni uslovi	Dimenzije table su iz grupe H1 (tabela 1).
IV-5		Značenje	Dopunska tabla IV-5 označava smjer između znaka uz koji je postavljena dopunska tabla i objekta, terena ili dijela puta na koji se obavještenje odnosi.
		Varijante znaka	
		Posebni uslovi	Dimenzije table su iz grupe H1 (tabela 1).
IV-6		Značenje	Dopunska tabla IV-6 označava put sa prvenstvom prolaza.

		Varijante znaka	-
		Posebni uslovi	Položaj simbola na dopunskoj tabli IV-6 mora da odgovara konkretnom položaju puta sa prvenstvom prolaza u odnosu na sporedni put. Postavlja se uz znakove II-1, II-2 i III-3. Dimenzije table su iz grupe H3 (tabela 1).
IV-7		Značenje	Dopunska tabla IV-7 označava put sa jednosmjernim saobraćajem, sa maksimalnom brzinom vozila od 30 km/h i sa dvosmjernim biciklizmom.
		Varijante znaka	-
		Posebni uslovi	Postavlja se uz znakove III-2 i III-2.1. Dimenzije table su iz grupe H2 (tabela 1).
IV-8		Značenje	Dopunska tabla IV-8 označava biciklistički saobraćaj u oba smjera.
		eVarijante znaka	-
		Posebni uslovi	Postavlja se uz znak II-1. Dimenzije table su iz grupe H2 (tabela 1).
IV-9		Značenje	Dopunske table IV-9 i IV-9.1 označavaju dvosmjernu biciklističku stazu.
		Varijante znaka	 IV-9.1
		Posebni uslovi	Dopunska tabla IV-9.1 postavlja se samo uz znakove II-39, II-41, II-41.1 i II-41.2. Dimenzije table su iz grupe H2 (tabela 1).
IV-10		Značenje	Dopunska tabla IV-10 označava uklanjanje vozila koja nisu parkirana ili zaustavljena u skladu sa saobraćajnim propisima.
		Varijante znaka	-
		Posebni uslovi	Dimenzije table su iz grupe H1 (tabela 1).
IV-11		Značenje	Dopunske table IV-11 , IV-11.1 , IV-11.2 označavaju primjenu zabrane parkiranja ili zaustavljanja vozila na deonici puta, i to: IV-11 na mjestu kojem počinje zabrana, IV-11.1 na mjestu ponavljanja zabrane (između početka i kraja zabrane, IV-11.2 na mjestu prestanka zabrane.
		Varijante znaka	 IV-11.1 IV-11.2
		Posebni uslovi	Dopunske table IV-11, IV-11.1 i IV-11.2 se postavljaju paralelno sa osom puta, kao i znak uz koji se postavljaju. Dimenzije table su iz grupe H1 (tabela 1).
IV-12		Značenje	Dopunske table IV-12 , IV-12.1 , IV-12.2 označavaju primjenu zabrane parkiranja ili zaustavljanja vozila na dionici puta, i to: IV-12 na mjestu kojem počinje zabrana, IV-12.1 na mjestu ponavljanja zabrane (između početka i kraja zabrane, IV-12.2 na mjestu prestanka zabrane.
		Varijante znaka	 IV-12.1 IV-12.2
		Posebni uslovi	Dopunske table IV-12, IV-12.1 i IV-12.2 se postavljaju upravno na osu puta, kao i znak uz koji se postavljaju.
IV-13		Značenje	Dopunske table grupe IV-13 označavaju način parkiranja, i to: IV-13 – na trotoaru, pod uglom u odnosu na podužnu osu kolovoza, IV-13.1 – na trotoaru, paralelno sa podužnom osom kolovoza, IV-13.2 – na trotoaru, upravno sa podužnom osom kolovoza, IV-13.3 – djelom na trotoaru, a djelom na kolovozu, pod uglom u odnosu na podužnu osu kolovoza, IV-13.4 – djelom na trotoaru, a djelom na kolovozu, paralelno sa podužnom osom kolovoza, IV-13.5 – djelom na trotoaru, a djelom na kolovozu, upravno sa podužnom osom kolovoza, IV-13.6 – na kolovozu, pod uglom u odnosu na podužnu osu kolovoza,

			<p>IV-13.7 – na kolovozu, paralelno sa podužnom osom kolovoza, IV-13.8 – na kolovozu, upravno sa podužnom osom kolovoza</p>																														
		Varijante znaka	<table border="1"> <tr> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> </tr> <tr> <td>IV-13.1</td> <td>IV-13.2</td> <td>IV-13.3</td> <td>IV-13.4</td> </tr> <tr> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> </tr> <tr> <td>IV-13.5</td> <td>IV-13.6</td> <td>IV-13.7</td> <td>IV-13.8</td> </tr> </table>					IV-13.1	IV-13.2	IV-13.3	IV-13.4					IV-13.5	IV-13.6	IV-13.7	IV-13.8														
																																	
IV-13.1	IV-13.2	IV-13.3	IV-13.4																														
																																	
IV-13.5	IV-13.6	IV-13.7	IV-13.8																														
		Posebni uslovi	Postavljaju se uz znak III-35, III-35.1 i III-36. Dimenzije table su iz grupe H1 (tabela 1).																														
IV-14		Značenje	Dopunska tabla IV-14 označava da je parkiralište, odnosno parking mjesto rezervisano za vozila lica sa invaliditetom. Dopunska tabla IV-14.1 označava da je parking mjesto rezervisano za korisnika sa određenim brojem dozvole za parkiranje ili reg.oznakama vozila. Dopunska tabla IV-14.2 označava broj parking mjesta sa jednim znakom.																														
		Varijante znaka	<table border="1"> <tr> <td></td> <td></td> </tr> <tr> <td>IV-14.1</td> <td>IV-14.2</td> </tr> </table>			IV-14.1	IV-14.2																										
																																	
IV-14.1	IV-14.2																																
		Posebni uslovi	Dimenzije table su iz grupe H1 (tabela 1).																														
IV-15		Značenje	Dopunska tabla IV-15 , koja označava vrijeme za koje izričita zabrana, obaveza, odnosno ograničenje važi, ako ne važi neprekidno																														
		Varijante znaka	-																														
		Posebni uslovi	Dimenzije table su iz grupe H1 (tabela 1).																														
IV-16		Značenje	Dopunske table IV-16 , IV-16.1 i IV-16.2 simbolom označavaju da je kolovoz klizav uslijed vremenskih uslova u kojima važi znak uz koji je postavljena.																														
		Varijante znaka	<table border="1"> <tr> <td></td> <td></td> </tr> <tr> <td>IV-16.1</td> <td>IV-16.2</td> </tr> </table>			IV-16.1	IV-16.2																										
																																	
IV-16.1	IV-16.2																																
		Posebni uslovi	Dimenzije table su iz grupe H1 (tabela 1).																														
IV-17		Značenje	Dopunska tabla IV-16 simbolom bliže određuje značenje znaka uz koji se ističe.																														
		Varijante znaka	<table border="1"> <tr> <td></td> <td></td> <td></td> </tr> <tr> <td>IV-17.1</td> <td>IV-17.2</td> <td>IV-17.3</td> </tr> <tr> <td></td> <td></td> <td></td> </tr> <tr> <td>IV-17.4</td> <td>IV-17.5</td> <td>IV-17.6</td> </tr> <tr> <td></td> <td></td> <td></td> </tr> <tr> <td>IV-17.7</td> <td>IV-17.8</td> <td>IV-17.9</td> </tr> <tr> <td></td> <td></td> <td></td> </tr> <tr> <td>IV-17.10</td> <td>IV-17.11</td> <td>IV-17.12</td> </tr> <tr> <td></td> <td></td> <td></td> </tr> <tr> <td>IV-17.13</td> <td></td> <td></td> </tr> </table>				IV-17.1	IV-17.2	IV-17.3				IV-17.4	IV-17.5	IV-17.6				IV-17.7	IV-17.8	IV-17.9				IV-17.10	IV-17.11	IV-17.12				IV-17.13		
																																	
IV-17.1	IV-17.2	IV-17.3																															
																																	
IV-17.4	IV-17.5	IV-17.6																															
																																	
IV-17.7	IV-17.8	IV-17.9																															
																																	
IV-17.10	IV-17.11	IV-17.12																															
																																	
IV-17.13																																	
		Posebni uslovi	Dimenzije table su iz grupe H1 (tabela 1).																														

IV-18		Značenje	Dopunska tabla IV-18 simbolom određuje vrstu vozila koja je izuzeta od značenja znaka uz koji se postavlja.		
		Varijante znaka			
			IV-17.1	IV-18.2	IV-18.3
					
			IV-18.4	IV-18.5	IV-18.6
					
		IV-18.7			
Posebni uslovi	Dimenzije table su iz grupe H2 (tabela 1).				
IV-19		Značenje	Dopunska tabla IV-19 simbolom određuje vrstu vozila koja je izuzeta od značenja znaka uz koji se postavlja.		
		Varijante znaka			
			IV-19.1	IV-19.2	
Posebni uslovi	Dimenzije table su iz grupe H2 (tabela 1).				
IV-20		Značenje	Dopunska tabla IV-20 označava vrstu oštećenja na kolovozu i dužinu puta na koju se odnosi.		
		Varijante znaka	-		
		Posebni uslovi	Dimenzije table su iz grupe H1 (tabela 1).		
IV-21		Značenje	Dopunska tabla IV-21 označava mjesto na kolovozu gdje su postavljene fizičke prepreke za smirivanje saobraćaja.		
		Varijante znaka	-		
		Posebni uslovi	Dopunska tabla IV-21 se može postaviti uz znakove II-30, III-5, III-6, III-7 kad se isti postavljaju na uzdignutoj platformi koja nije označena odgovarajućim znakom.		
IV-22		Značenje	Dopunska tabla IV-22 , koja označava dionicu puta na kome se snijeg čisti mašinski i postavlja se za vrijeme čišćenja snijega uz znak I-25.		
		Varijante znaka	-		
		Posebni uslovi	Dimenzije table su iz grupe H1 (tabela 1).		
IV-23		Značenje	Dopunska tabla IV-23 , označava izvođenje oznaka na kolovozu.		
		Varijante znaka	-		
		Posebni uslovi	Dimenzije table su iz grupe H1 (tabela 1).		
IV-24		Značenje	Dopunska tabla IV-24 , označava dio puta na kome se stara lica često kreću. Dopunska tabla IV-24.1 , označava dio puta na kome se slijepa i slabovidna lica često kreću.		
		Varijante znaka			
		IV-24.1			
Posebni uslovi	Dimenzije table su iz grupe H1 (tabela 1).				
IV-25		Značenje	Dopunska tabla IV-25 , koja riječima bliže određuje značenje znaka, odnosno daje dodatna obavještenja o vrsti i načinu korišćenja znaka.		

Tekst	Varijante znaka	-
	Posebni uslovi	Dimenzije table su iz grupe H1, H2 ili H3 (tabela 1).

Oznake na kolovozu i drugim površinama

Član 43

Oznake na kolovozu i drugim površinama su:

- 1) uzdužne oznake,
- 2) poprečne oznake, i
- 3) ostale oznake.

Oznake na kolovozu čine linije, strelice, natpisi i druge oznake.

Oznake na kolovozu mogu biti stalne ili privremene.

Privremene oznake namijenjene su označavanju radova na putu ili privremenih opasnosti na kolovozu.

Po završetku radova na putu ili privremenih opasnosti na kolovozu oznake iz stava 4 ovog člana uklanjaju se.

Boje oznake na kolovozu

Član 44

Oznake na kolovozu su bijele boje.

Izuzetno od stava 1 ovog člana:

- 1) žutom bojom obilježavaju se:
 - oznake u zoni radova na putu,
 - oznake mjesta na kolovozu i trotoaru na kojima je zabranjeno zaustavljanje ili parkiranje,
 - oznake za obilježavanje saobraćajne trake za elektronsku naplatu putarine,
 - oznake za obilježavanje parking mjesta za osobe sa invaliditetom,
 - praking mjesta u odgovarajućoj zoni sa naplatom,
 - oznake za regulisanje kretanja vozila javnog prevoza putnika, i
 - oznake na kolovozu za obilježavanje saobraćajnih površina za posebne namjene (autobuska stajališta, taksi stajališta);
- 2) crvenom bojom obilježavaju se biciklističke saobraćajne površine, evakuaciona linija na zidu tunela i praking mjesta u odgovarajućoj zoni sa naplatom;
- 3) plavom bojom mogu se obilježiti parking mjesta za kraća zadržavanja sa ograničenim vremenom korišćenja, zone parkiranja sa naplatom i parking mjesta za osobe sa invaliditetom;
- 4) crveno-bijelom bojom obilježavaju se elementi konstrukcije i opreme puteva i drugih objekata koji označavaju stalne prepreke unutar saobraćajnog profila puta;
- 5) crno-bijelom bojom obilježavaju se elementi konstrukcije i opreme puteva i objekata koji označavaju stalne prepreke unutar slobodnog profila puta;
- 6) saobraćajni znakovi izvedeni kao oznake na kolovozu i drugim saobraćajnim površinama, bojom toga znaka;
- 7) zelenom bojom obilježavaju se mjesta namijenjena za punjenje električnih vozila i praking mjesta u odgovarajućoj zoni sa naplatom.

Način postavljanja oznaka na kolovozu

Član 45

Oznake na kolovozu ucrtavaju se, odnosno ugrađuju ili utiskuju u kolovozni zastor na putevima sa savremenim kolovozom.

Oznake na kolovozu mogu da se izvode bojilima, toplom i hladnom plastikom, aplikativnim trakama, klinovima i markerima.

Oznake na kolovozu ne smiju povećavati klizavost kolovoza, a njihova visina ne može da bude iznad nivoa kolovoza više od 6 mm, a ako su kao oznake na kolovozu upotrijebljene metalne glave, visina oznaka ne može da bude viša od 2 cm iznad nivoa kolovoza.

Izuzetno od stava 3 ovog člana mogu biti delineatori i markeri kojima se označava središnja ili ivična linija na objektima i devijacijama koja može biti viša od 6 mm, ali ne smije biti viša od 2 cm iznad površine kolovoza.

Za privremene oznake na kolovozu u vrijeme radova na putu ili za vrijeme posebnih događaja primjenjuju se aplikativni materijali sa privremenom trajnošću, a nakon uklanjanja tih oznaka na kolovozu ne smiju da ostanu tragovi privremene signalizacije.

Materijali za obilježavanje oznaka na kolovozu

Član 46

Oznake na kolovozu, u zavisnosti od retroreflektujućih svojstava, dijele se na Tip I i Tip II.

Oznake na kolovozu Tipa I izvode se po pravilu bojom, minimalne debljine suvog sloja od 220 μm , i po pravilu se koriste za označavanje saobraćajnica na kojima je saobraćajno opterećenje P4 i P5 (PGDS<10.000).

Oznake na kolovozu Tipa II izvode se po pravilu bojom, minimalne debljine suvog sloja od 330 μm , plastičnim materijalima minimalne debljine sloja 2.000 μm ili fabrički izrađenim trakama, i po pravilu se koriste za označavanje saobraćajnica na kojima je saobraćajno opterećenje P6 (PGDS>10.000).

Upotreba oznaka Tipa II preporučuje se i na saobraćajnicama koje karakteriše povećani broj saobraćajnih nezgoda, loša preglednost, učestala vlažnost, magla i ostali specifični uslovi.

Novoizvedene (ili obnovljene) oznake na kolovozu moraju biti izrađene od materijala minimalne vrijednosti i klase date u Prilogu 2 (tabela 1).

Normalni odnosi vrijednosti boja (hromatske koordinate x i y obojenog mjesta na suvim oznakama) moraju biti u okviru vrijednosti datih u Prilogu 2 (tabela 2).

Početne vrijednosti izvedenih oznaka na kolovozu moraju se ispitati u roku od 15 do 60 dana nakon izvođenja u skladu sa standardom MEST EN 1436.

Oznake na kolovozu moraju u svom garantnom roku održati 95% svoje površine na m^1 ili m^2 , i minimalne vrijednosti date u Prilogu 2 (tabela 3).

Oznake na kolovozu moraju se obnoviti kada je njihova prosječna izmjerena vrijednost manja od 20% vrijednosti datih u Prilogu 2 (tabela 3), i/ili ako ne pokrivaju 95% izvedene površine na m^1 ili m^2 .

Izuzetno od stava 1 ovog člana, oznake za označavanje parkirališnih mjesta i garaža ne moraju imati retroreflektujuća svojstva.

Oznake na kolovozu izvedene bojom koje se postavljaju na novi asfaltni kolovoz potrebno je obnoviti u roku od najviše šest mjeseci računajući od dana prvog postavljanja oznaka, osim ako se ispitivanjem iz stava 7 ovog člana ne utvrdi da ispunjavaju minimalne propisane vrijednosti.

Uzdužne oznake na kolovozu

Član 47

Uzdužne oznake na kolovozu su razdjelne linije, ivične linije i linije upozorenja.

Širina uzdužnih linija na kolovozu iznosi najmanje 10 cm, a razmak između udvojenih uzdužnih linija je 10 cm, a taj razmak može biti najviše 20 cm ukoliko je između linija predviđeno postavljanje smjerkaznih oznaka (markera) za naglašavanje udvojenih linija.

Razdjelna linija

Član 48

Razdjelna linija razdvaja kolovoz na kolovozne trake odnosno na saobraćajne trake.

Razdjelne linije izvode se kao neisprekidane, isprekidane ili kombinovane.

Isprekidane i neisprekidane razdjelne linije izvode se kao obične ili udvojene.

Neisprekidana razdjelna linija označava zabranu prelaženja vozila preko te linije ili zabranu kretanja po toj liniji.

Isprekidane linije označavaju prestanak zabrane prelaženja vozila preko te linije ili prestanak zabrane kretanja po toj liniji.

Razdjelna linija se može izvesti i kao zvučna ili vibraciona traka.

Ivična linija se koristi za označavanje ivice površine kolovoza.

Ivična linija može da bude neisprekidana i isprekidana.

Ivična linija može da bude obična i široka.

Ivična linija se može izvesti i kao zvučna ili vibraciona traka.

Širina razdjelne i ivične linije na kolovozu

Član 49

Širina razdjelne i ivične linije na određenoj dionici puta je iste širine.

Širina razdjelne i ivične linije prema kategoriji puta date su u Tabeli 9.

Tabela 9

Širina razdjelne i ivične linije

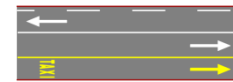

Kategorija puta	Širina linije	
	Razdjelna linija (cm)	Ivična linija (cm)
Autoput i brza saobraćajnica	20	20
Magistralni i regionalni putevi i glavne gradske saobraćajnice	15 ili 12	15 ili 12
Ostali putevi	12 ili 10	12 ili 10

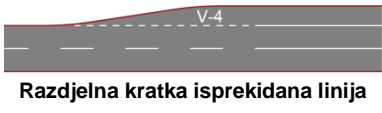
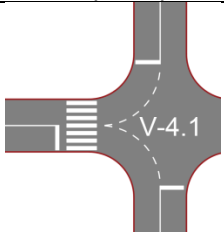

Na putevima čija je širina kolovoza manja od 5,5 m obostrano se izvodi ivična linija širine 10 cm, dok se razdjelna linija ne izvodi. Kod privremene saobraćajne signalizacije, širina razdjelne i ivične linije može biti i manjih dimenzija od dimenzija iz Tabele 9, ali ne manja od 10 cm.

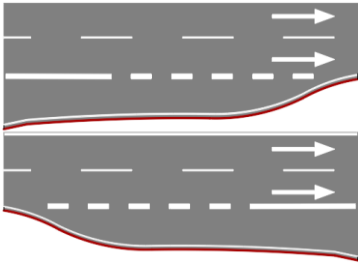

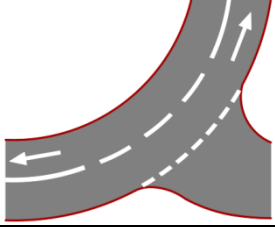
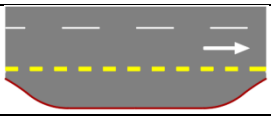

Šifra, izgled, boja i način obilježavanja uzdužnih oznaka na kolovozu dati su u Tabeli 10.

Tabela 10

Uzdužne oznake na kolovozu

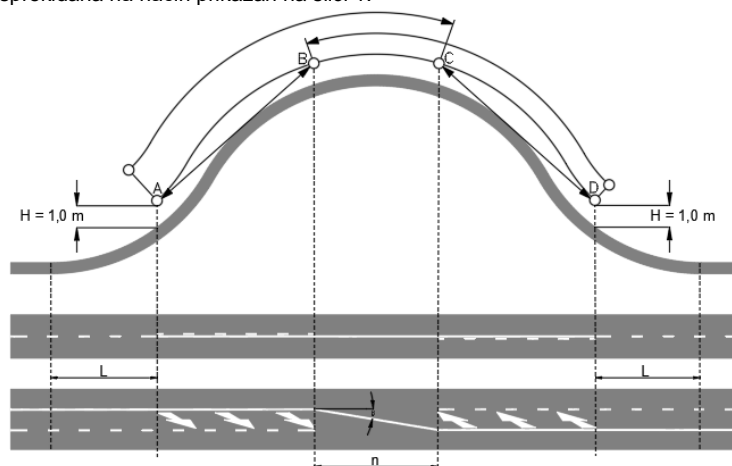
UZDUŽNE OZNAKE NA KOLOVOZU				
Šifra	Izgled i boja	Način obilježavanja		
RAZDJELNE LINIJE				
V-1	 <p>Razdjelna obična neisprekidana linija</p>	Značenje	Linija V-1 dijeli kolovoznu površinu na saobraćajne trake prema smjerovima kretanja i njihovoj namjeni (vozila javnog prevoza putnika (V-1.1 i V-1.2) i biciklističko-pješačkih površina (V-1.3))	
		Varijante	 <p>V-1.1</p>	 <p>V-1.2</p>
			 <p>V-1.3</p>	
			Način postavljanja	-
V-2	 <p>Razdjelna udvojena neisprekidana linija</p>	Značenje	Linija V-2 se koristi za razdvajanje smjerova vožnje.	
		Varijante	-	
		Način postavljanja	Obavezno se izvodi na kolovozima za dvosmjerni saobraćaj vozila i to: <ul style="list-style-type: none"> - sa dvije i više saobraćajnih traka za svaki smjer, - sa neparnim brojem saobraćajnih traka ako se preticanje zabranjuje u oba smjera, - u tunelima i prilazima tunelu u dužini najmanje 200 m, - na objektima, 	

			- ako to zahtijevaju saobraćajni i bezbjednosni uslovi puta ili okolina.	
V-3	 <p>Razdjelna obična isprekidana linija</p>	Značenje	Linija V-3 dijeli kolovoznu površinu na saobraćajne trake prema smjerovima kretanja i njihovoj namjeni (vozila javnog prevoza putnika (V-3.1 i V-3.2) biciklističkih površina (V-3.3) i površine za parkiranje(V-3.4))	
		Varijante	 <p>V-3.1</p>	 <p>V-3.2</p>
			 <p>V-3.3</p>	 <p>V-3.4</p>
			<p>Način postavljanja</p> <p>Način označavanja (linija/praznina/linija): 1/1/1 m, 3/3/3 m, 5/5/5 m, 3/6/3 m, 5/10/5 m i 6/12/6 m. Dužina praznine između linije treba da bude dvostruka izvan naselja, odnosno jednaka dužini linije u naseljima.</p>	
V-4	 <p>Razdjelna kratka isprekidana linija</p>	Značenje	Linija V-4 se koristi kao razdjelna linija na prilaznim krakovima raskrsnice Linija V-4.1 se koristi kao linija vodilja u samoj raskrsnici.	
		Varijante	 <p>V-4.1</p>	
		Način postavljanja	Način označavanja (linija/praznina/linija): 1/1/1 m.	
V-5	 <p>Razdjelna udvojena isprekidana linija</p>	Značenje	Linija V-5 se koristi za obilježavanje saobraćajnih traka sa izmjenljivim smjerom kretanja na kojima je saobraćaj regulisan uređajima za davanje svjetlosnih saobraćajnih znakova.	
		Varijante	-	
		Način postavljanja	Način označavanja (linija/praznina/linija): 5/5/5 m.	
V-6	 <p>Razdjelna udvojena kombinovana linija</p>	Značenje	Linija V-6 se koristi za razdvajanje saobraćajnih traka na mjestima na kojima su uslovi preglednosti takvi da dozvoljavaju preticanje samo u jednom smjeru kretanja.	
		Varijante	-	
		Način postavljanja	Način označavanja (linija/praznina/linija): 3/3/3 m, 5/5/5 m, 5/10/5 m i 6/12/6 m.	
IVIČNE LINIJE				
V-7	 <p>Ivična obična neisprekidana linija</p>	Značenje	Linija V-7 označava ivicu kolovoza.	
		Varijante	-	
		Način postavljanja	Izvođe se samo ukoliko na kolovozu postoji ivična traka.	
V-8	 <p>Ivična obična isprekidana linija</p>	Značenje	Linija V-8 dijeli saobraćajnu površinu na saobraćajne trake i koristi se za označavanje ivice kolovoza na mjestu priključka, prilaza i pristupa ostalim saobraćajnim površinama (zaustavna mjesta u hitnim slučajevima, odmoršta i sl. V-8.1).	
		Varijante		

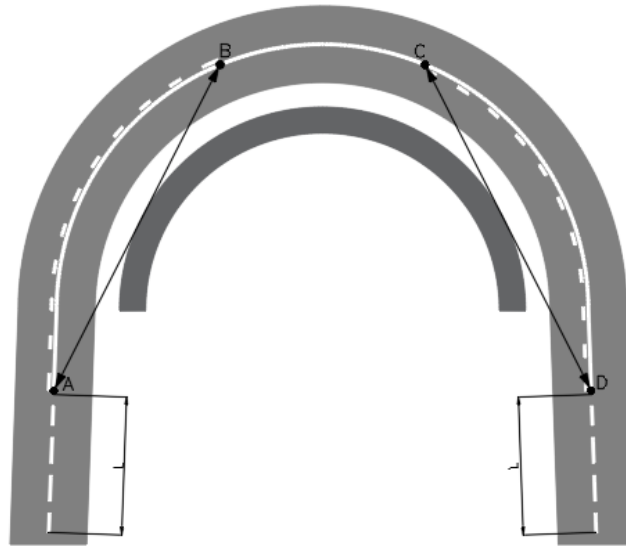
			V-8.1
		Način postavljanja	Način označavanja (linija/praznina/linija): 3/3/3 m ili 5/5/5 m (V-8), kao i 1/1/1 m (V-8.1). Izvođe se samo ukoliko na kolovozu postoji ivična traka.
V-9	 <p>Ivična široka isprekidana linija</p>	Značenje	Linija V-9 se koristi kao ivična linija za razdvajanje tokova u raskrsnicama na putevima izvan naselja i to: - saobraćajnih traka za uključivanje i isključivanje u saobraćaj (V-9) - ulaznih i izlaznih saobraćajnih traka (V-9.1) - ivice kolovoza sa prvenstvom prolaza u raskrsnici u krivini (V-9.2) - posebnih saobraćajnih površina (zaustavne niše) uz kolovoz, osim saobraćajnih traka za zaustavljanje u slučaju nužde na autoputevima i brzim saobraćajnicama (V-9.3)
		Varijante	 <p>V-9.1 V-9.2</p>
			 <p>V-9.3</p>
		Način postavljanja	Način označavanja (linija/praznina/linija): 1/1/1 m uz širinu linije 30 cm (V-9, V-9.1, V-9.2 i V-9.3); 3/3/3 m uz širinu linije 50 cm (V-9).
LINIJE UPOZORENJA			
V-10	 <p>V-10</p>	Značenje	V-10 najavljuje blizinu početka ili završetka obične neisprekidane razdjelne linije.
		Varijante	-
		Način postavljanja	Način označavanja (linija/praznina/linija): 10/5/10 m ili 12/6/12 m.

**Paralelna uzdužna puna linija
Član 50**

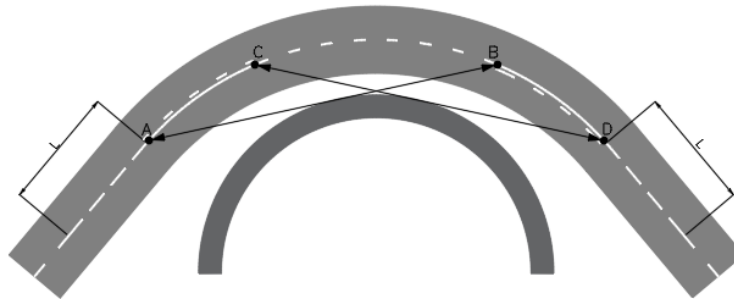
Djelovi kolovoza u blizini vrha prevoja, raskrsnice, prelaza puta preko željezničke pruge u nivou i na mjestima na kojima je preglednost puta značajno smanjena mogu se obilježiti jednom ili dvijema paralelnim uzdužnim punim linijama ili dvostrukom linijom, od kojih je jedna puna, a druga isprekidana na način prikazan na slici 1.

L = dužina linije upozorenja
M = (AB, CD) = dužina preglednosti
H = visina očiju vozača
 $\text{tg} \beta \leq 1:60$ za $v > 50$ km/h
 $\text{tg} \beta \leq 1:30$ za $v \leq 50$ km/h

L = dužina linije upozorenja
M = (A-B, C-D) = dužina preglednosti

L = dužina linije upozorenja
M = (A-B, C-D) = dužina preglednosti

Slika br. 1 Način označavanja uzdužnim linijama kolovoza u blizini vrha prevoja, raskrsnice, prelaza puta preko željezničke pruge u nivou i na mjestima na kojima je preglednost puta značajno smanjena

Poprečne oznake na kolovozu
Član 51

Poprečne oznake na kolovozu obilježavaju se neisprekidanim ili isprekidanim linijama i mogu biti obilježene tako da zahvataju jednu ili više saobraćajnih traka.

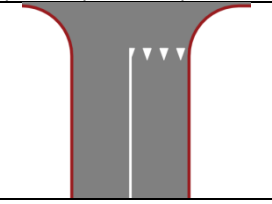
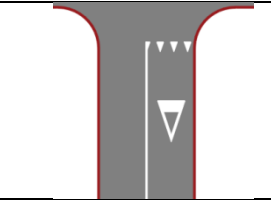

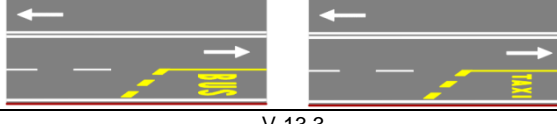
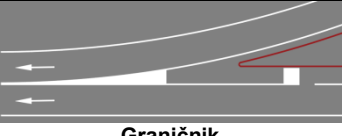
Poprečne oznake su:

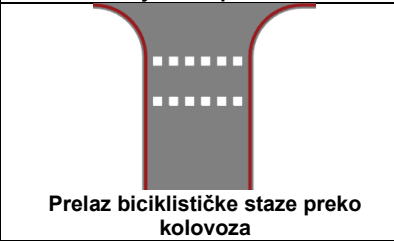
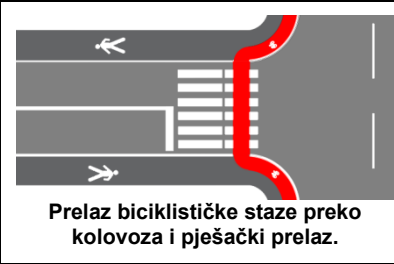

- 1) linija zaustavljanja;
- 2) kosnik;
- 3) graničnik;
- 4) pješački prelaz;
- 5) prelaz biciklističke staze preko kolovoza; i
- 6) prelaz biciklističke staze preko kolovoza i pješačkog prelaza.

Šifra, izgled, boja i način obilježavanja poprečnih oznaka na kolovozu dati su u Tabeli 11.

Tabela 11

POPREČNE OZNAKE NA KOLOVOZU				
Šifra	Izgled, oblik i boja	Način obilježavanja		
LINIJA ZAUSTAVLJANJA				
V-11	 Neisprekidana linija zaustavljanja	Značenje	Linija V-11 označava mjesto ispred kojeg vozač mora zaustaviti vozilo.	
		Varijante	 V-11.1	 V-11.2

			 V-11.3	 V-11.4
		Način postavljanja	<p>Ispred linije zaustavljanja može se na kolovozu ispisati riječ „STOP“ (V-11.1) ili izvesti znak „STOP“ (V-11.2). Širina linije iznosi 50 cm.</p> <p>Položaj linije na kolovozu (udaljenost od ivice puta sa prvenstvom prolaza) mora biti takav da osigura preglednost raskrsnice ili priključka.</p> <p>Dužina površine za zaustavljanje biciklista V-11.3) i smaknute linije zaustavljanja za bicikliste (V-11.4) iznosi najmanje 5 m.</p> <p>Površina za zaustavljanje biciklista izvodi se na semaforizovanim raskrsnicama kada se na prilazu raskrsnici očekuje više od 200 biciklista u vršnom satu.</p>	
V-12	 Isprekidana linija zaustavljanja	Značenje	<p>Linija V-12 označava mjesto na kojem vozač mora zaustaviti vozilo ako je potrebno propustiti vozila koja se kreću putem s pravom prvenstva prolaza</p>	
		Varijante	 V-12.1	 V-12.2
		Način postavljanja	<p>Umjesto isprekidane linije zaustavljanja, mjesto na kojem vozač mora zaustaviti vozilo ako je potrebno propustiti vozila koja se kreću putem sa prvenstvom prolaza, može se obilježiti trouglovima vrhom okrenutim prema vozilu (V-12.1) ili se ispred linije, na udaljenosti od minimalno 1 m, može izvesti oznaka trougla (V-12.2). Visina trugla kod V-12.1 iznosi od 0,6 m do 1 m, a dužina njegove osnovice od 0,3m do 0,7 m. Udaljenost između truglova jednaka je dužini osnovice trugla. Širina linije kod V-12 iznosi 0,5 m, a praznina između njih treba da bude jednaka dužini linije.</p>	
KOSNIK I GRANIČNIK				
V-13	 Kosnik	Značenje	<p>Označava mjesto zatvaranja saobraćajne trake V-13, otvaranje saobraćajne trake V-13.1 na autoputu i brznoj saobraćajnici, zatvaranje saobraćajne trake za vozila javnog prevoza putnika V-13.2 i otvaranje saobraćajne trake za vozila javnog prevoza putnika V-13.3.</p>	
		Varijante	 V-13.1	 V-13.2
			 V-13.3	
		Način postavljanja	<p>Linija za (V-13 i V-13.1) se izvodi u dužini $\geq 60m$</p> <p>Dimenzija linije za (V-13.3) je 1m x 0,5m</p> <p>Širina linije (V-13.2) iznosi 1m.</p>	
V-14	 Graničnik	Značenje	<p>Označava dio kolovoza na kome je zabranjen saobraćaj zbog ulivanja saobraćaja sa prilaznog puta (V-14)</p>	
		Varijante	-	
		Način postavljanja	-	
PJEŠAČKI I BIKIKLISTIČKI PRELAZ				
V-15		Značenje	<p>V-15 označava dio površine kolovoza namijenjen za prelaz pješaka.</p>	
		Varijante	-	

		Način postavljanja	Širina pješačkog prelaza ne smije biti manja od 3 m. Izuzetno širina pješačkog prelaza može biti 2 m. Na kolovozu uz pješački prelaz koji se nalazi u blizini škole mora se postaviti natpis „ŠKOLA“ (V-40) i simbol „X“ (V-40.1) ispred i iza natpisa „ŠKOLA“. Kad je na kolovozu označen pješački prelaz, mora biti obilježen saobraćajnim znakom III-6.
V-16		Značenje	V-16 označava dio površine kolovoza namijenjen za prelaz biciklista.
		Varijante	-
		Način postavljanja	Kad je na kolovozu označen prelaz biciklističke staze, mora biti obilježen saobraćajnim znakom III-5.
V-17		Značenje	V-17 označava dio površine kolovoza namijenjen za prelaz pješaka i biciklista.
		Varijante	-
		Način postavljanja	Površina kolovoza namijenjena biciklistima na pješačko-biciklističkom prelazu izvodi se crvenom bojom kroz raskrnicu, kao i prije i poslije raskrsnice u dužini 5 metara. Kada je na kolovozu označen biciklističko-pješački prelaz mora biti obilježen saobraćajnim znakom III-7, osim na mjestima na kojima se saobraćaj reguliše svjetlosnim znakovima (semaforima).
V-18		Značenje	V-18 označava dio površine kolovoza namijenjen isključivo za kretanje biciklista.
		Varijante	-
		Način postavljanja	Izvodi se samo kada je obezbijeđena propisana širina saobraćajne trake za vozila, a širina biciklističke trake mora da bude $\geq 1\text{m}$ uz obezbjeđenje minimalne širine zaštitnog pojasa. Biciklistička traka na saobraćajnici sa jednosmjernim saobraćajem izvedena u smjeru suprotnom od smjera kretanja motornih vozila, mora biti označena saobraćajnim znakom.

Ostale oznake Član 52

Ostale oznake su:

- 1) strelice,
- 2) polja za usmjeravanje saobraćaja,
- 3) linije usmjeravanja,
- 4) natpisi na kolovozu,
- 5) oznake na kolovozu koje daju učesnicima u saobraćaju dodatna obavještenja,
- 6) oznake na kolovozu za označavanje saobraćajnih površina za posebne namjene,
- 7) oznake za obilježavanje parking mjesta,
- 8) tačke na kolovozu.

Strelice Član 53

Strelica na kolovozu se koristi za obilježavanje obaveznog smjera kretanja vozila i obavještanje vozača o namjeni saobraćajnih traka.

Strelice na kolovozu su bijele boje, osim strelica koje označavaju dozvoljeni smjer vožnje za vozila javnog prevoza putnika, koje su žute boje.

Na saobraćajnicama u naselju dužina strelica na kolovozu iznosi 5,0 m.

Na putevima van naselja dužina strelica na kolovozu iznosi:

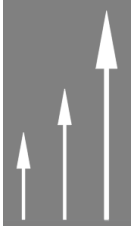

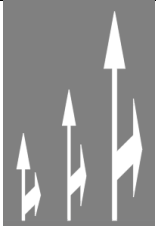
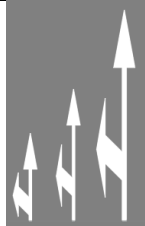

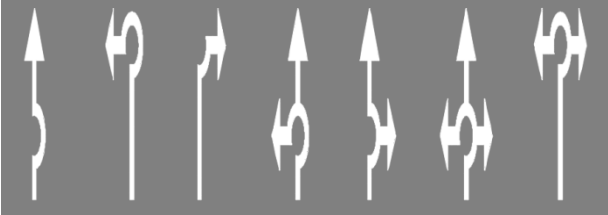
- 5 m na lokalnim putevima;
- 7,5 m na regionalnim i magistralnim putevima i
- 12 m na autoputevima i brzim saobraćajnicama.

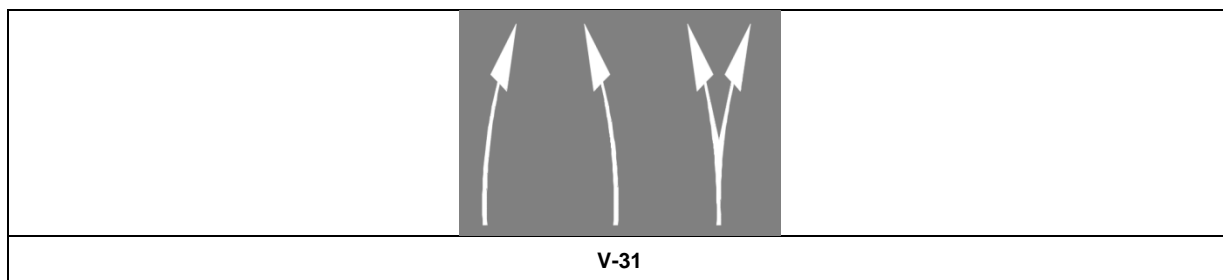
Dužina strelice za označavanje smjera kretanja na biciklističkim stazama, u garažama i na prostorima za parkiranje iznosi 1,6 m. Šifra, izgled, boja i način obilježavanja strelica na kolovozu dati su u Tabeli 12.

Tabela 12

Strelice na kolovozu

STRELICE NA KOLOVOZU
STRELICE ZA OZNAČAVANJA JEDNOG SMJERA

		
Strelice za smjer pravo V-19	Strelice za smjer desno V-20	Strelice za smjer lijevo V-21
STRELICE ZA OZNAČAVANJA DVA ILI VIŠE SMJEROVA (KOMBINOVANE STRELICE)		
		
Strelice za smjer pravo i desno V-22	Strelice za smjer pravo i lijevo V-23	Strelice za smjer lijevo i desno V-24
STRELICE ZA PRESTROJAVANJE NA DVIJE RASKRSNICE GDJE PRESTROJAVANJE MORA DA SE IZVEDE PRIJE PRVE RASKRSNICE		
		
Strelice za skretanje desno V-25	Strelice za skretanje lijevo V-26	
STRELICE ZA OZNAČAVANJE SMJERA KRETANJA NA BICIKLISTIČKIM STAZAMA, U GARAŽAMA I NA PROSTORIMA ZA PARKIRANJE		
		
V-27		
STRELICE ZA SKRETANJE SAOBRAĆAJA		
		
Strelice za skretanje saobraćaja V-28	Uska strelica za skretanje saobraćaja V-29	
STRELICE ZA OZNAČAVANJE SMJERA KRETANJE U RASKRSNICAMA SA KRUŽNIM TOKOM SAOBRAĆAJA		
		
V-30		
STRELICE ZA OZNAČAVANJE NAMJENE SAOBRAĆAJNIH TRAKA U ZONI RAZDVAJANJA NA AUTOPUTEVIMA I BRZIM SAOBRAĆAJNICAMA		

Polja za usmjeravanje saobraćaja

Član 54

Polja za usmjeravanje saobraćaja označavaju površinu na kojoj je zabranjen saobraćaj i na kojoj nije dozvoljeno zaustavljanje i parkiranje.

Polja za usmjeravanje saobraćaja obilježavaju se: između dvije trake sa suprotnim smjerovima (V-32), između dvije trake sa istim smjerovima (V-33), na mjestu otvaranja posebne trake za skretanje (V-34), ispred ostrva za razdvajanje saobraćajnih tokova (V-35), na ulivnim kracima na autoputu (V-36) i na izlivnom kraku sa autoputa (V-36.1).

Šifra, izgled, boja i način obilježavanja polja za usmjeravanje saobraćaja dati su u Tabeli 13.

Tabela 13

Polja za usmjeravanje saobraćaja

POLJA ZA USMJERAVANJE SAOBRAĆAJA

Šifra	Izgled, oblik i boja	Način obilježavanja	
V-32	<p>Između dvije trake sa suprotnim smjerovima</p>	Značenje	V-32 označava polje za usmjeravanje saobraćaja između dvije saobraćajne trake sa suprotnim smjerovima.
		Varijante	-
		Način postavljanja	-
V-33	<p>Između dvije trake sa istim smjerovima</p>	Značenje	V-33 označava polje za usmjeravanje saobraćaja između dvije saobraćajne trake sa istim smjerovima.
		Varijante	-
		Način postavljanja	Oznaka se može izvoditi i za označavanje polja za usmjeravanje saobraćaja na ulivnom ili izlivnom kraku na autoputu, odnosno brznoj saobraćajnici.
V-34	<p>Na mjestu otvaranja posebne trake za skretanje</p>	Značenje	V-34 označava polje za usmjeravanje saobraćaja na mjestu otvaranja posebne saobraćajne trake za skretanje.
		Varijante	-
		Način postavljanja	-
V-35	<p>Ispred ostrva za razdvajanje saobraćajnih tokova</p>	Značenje	V-35 označava polje za usmjeravanje saobraćaja ispred ostrva za razdvajanje saobraćajnih tokova.
		Varijante	-
		Način postavljanja	-
V-36	<p>Na ulivnim kracima na autoputu</p>	Značenje	V-36 označava polje za usmjeravanje saobraćaja na ulivnom (V-35) ili izlivnom kraku (V-36.1) na autoputu, odnosno brznoj saobraćajnici.
		Varijante	<p>V-36.1</p>
		Način postavljanja	-

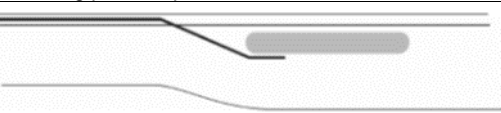

Linija usmjeravanja
Član 55

Linija usmjeravanja označava mjesto promjene slobodne površine kolovoza ispred fiksnih prepreka koje se nalaze na putu ili na njegovim ivicama.

Linije usmjeravanja mogu da budu za oblikovanje prepreke na ivici puta (V-37) i za označavanje promjene korisne površine kolovoza (V-38).

Šifra, izgled, boja i način obilježavanja linija usmjeravanja dati su u Tabeli 14.

Tabela 14

Linije usmjeravanja			
LINIJA USMJERAVANJA			
Šifra	Izgled, oblik i boja	Način obilježavanja	
V-37	 Za oblikovanje prepreke na ivici puta	Značenje	V-37 označava mjesto promjene slobodne površine kolovoza ispred prepreke na ivici puta ili ispred ostrva za prestrojavanje vozila avnog prevoza putnika..
		Varijante	
		Način postavljanja	-
V-38	 Za označavanje promjene korisne površine kolovoza	Značenje	V-38 označava promjenu korisne površine kolovoza na putu.
		Varijante	-
		Način postavljanja	-

Natpisi na kolovozu
Član 56

Natpisi na kolovozu pružaju učesnicima u saobraćaju dodatna obavještenja, i to mogu biti: „STOP” (V-39), „ŠKOLA” (V-40), „BUS” (V-41), „TAXI” (V-42).

U zavisnosti od dozvoljene brzine natpisi na kolovozu se izvode izduženo u smjeru kretanja vozila.

Šifra, izgled, boja i način obilježavanja natpisa na kolovozu dati su u Tabeli 15.

Tabela 15

Natpisi na kolovozu			
NATPISI NA KOLOVOZU			
Šifra	Izgled, oblik i boja	Način obilježavanja	
V-39	 STOP	Značenje	Stop
		Varijante	-
		Način postavljanja	-
V-40	 ŠKOLA	Značenje	Škola
		Varijante	 V-40.1
		Način postavljanja	-
V-41	 BUS	Značenje	Autobusko stajalište
		Varijante	-
		Način postavljanja	-

V-42		Značenje	Taksi stajalište
		Varijante	-
		Način postavljanja	-

Oznake na kolovozu koja daju učesnicima u saobraćaju dodatna obavještenja

Član 57

Oznake na kolovozu koje daju učesnicima u saobraćaju dodatna obavještenja su: „saobraćajni znakovi“ (V-43), „simbol bicikla“ (V-44), „simbol kolica za osobe sa invaliditetom“ (V-45) i „simbol pješak“ (V-46).

U zavisnosti od dozvoljene oznake na kolovozu se izvode izduženo u smjeru kretanja vozila.

Šifra, izgled, boja i način obilježavanja oznaka koje daju učesnicima u saobraćaju dodatna obavještenja dati su u Tabeli 16.

Tabela 16

Oznake na kolovozu koja daju učesnicima u saobraćaju dodatna obavještenja

OZNAKE NA KOLOVOZU KOJA DAJU UČESNICIMA U SAOBRAĆAJU DODATNA OBAVJEŠTENJA			
Šifra	Izgled, oblik i boja	Način obilježavanja	
V-43	 Saobraćajni znakovi	Značenje	V-43 označava saobraćajne znakove.
		Varijante	-
		Način postavljanja	Oznake „saobraćajni znakovi“ (V-43) postavljaju se na kolovozu, na mjestima gdje je oznakom potrebno dodatno upozoriti vozača na opasnost, odnosno ograničenje koje je propisano saobraćajnim znakom.
V-44	 Simbol bicikla	Značenje	V-44 označava biciklističku površinu.
		Varijante	-
		Način postavljanja	Oznaka „simbol bicikla“ (V-44) označava biciklističku stazu odnosno traku i postavlja se na početku saobraćajne trake odnosno staze i poslije svake raskrsnice.
V-45	 Simbol kolica za osobe sa invaliditetom	Značenje	V-45 označava parkirališna mjesta za posebne namjene.
		Varijante	 V-45.1 V-45.2
		Način postavljanja	Oznaka „simbol kolica za osobe sa invaliditetom“ (V-45) označava da je parking mjesto na kome je obilježen simbol namijenjeno isključivo za parkiranje vozila osoba sa invaliditetom, Oznaka „simbola vozila na električni pogon“ (V-45.1) označava da je parking mjesto na kome je obilježen simbol namijenjeno isključivo za parkiranje vozila na električni pogon, oznaka „simbol kolica za djecu“ označava da je parking mjesto na kome je simbol obilježen namijenjeno isključivo za parkiranje vozila koja prevoze djecu i koja zahtijevaju korištenje dječjih kolica.
V-46	 Simbol pješaka	Značenje	V-46 označava pješačku saobraćajnu površinu.
		Varijante	-
		Način postavljanja	Oznaka „simbol pješak“ (V-46) označava pješačku stazu i postavlja se na početku staze i poslije svake raskrsnice.
V-47	 Saobraćajna traka namijenjena mješovitom saobraćaju	Značenje	V-47 označava saobraćajnu traku namijenjenu mješovitom saobraćaju.
		Varijante	-
		Način postavljanja	-
V-48		Značenje	V-48 označava saobraćajnu traku namijenjenu određenoj kategoriji vozila.
		Varijante	

	 Saobraćajna traka namijenjena određenoj kategoriji vozila		V-48.1	V-48.2	V-48.3
					
		Način postavljanja	V-48.4		
V-49		Značenje	Oznaka „tačke na kolovozu“ (V-49) označava dionicu autoputa i brze saobraćajnice na kojoj postoji opasnost od pojave magle.		
		Varijante			
		Način postavljanja	Oznaka se izvodi sa spoljnje strane ivične linije sa desne strane u smjeru kretanja, na rastojanju od 0,2 m od ivične linije. Ukoliko nema mogućnosti da se tačke izvedu sa spoljašnje strane ivične linije, dozvoljeno je da se tačke izvode sa unutrašnje strane. Tačke se izvode u kontinuitetu na dionici, osim u zoni petlji. Međusobno rastojanje između središta tačaka je 35 m. Postavljaju se uz znakove (III-101, III-101.1 i III-101.2). Oznaka V-49 se izvodi kao tip 2, prema Prilogu 3 ovog pravilnika.		

Oznake na kolovozu za obilježavanje saobraćajnih površina za posebne namjene

Član 58

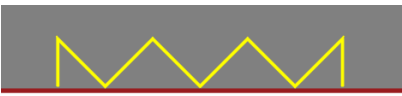

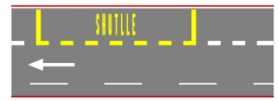
Oznake na kolovozu za obilježavanje saobraćajnih površina za posebne namjene, služe za: obilježavanje mjesta gdje je zabranjeno zaustavljanje, odnosno parkiranje na trotoaru na mjestu na kojem se nalazi kolski ulaz (V-50), obilježavanje mjesta gdje je zabranjeno zaustavljanje, odnosno parkiranje na kolovozu (V-51), obilježavanje mjesta za autobusko stajalište (V-52), obilježavanje mjesta za taksi vozilo (V-53).

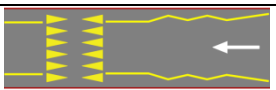
Šifra, izgled, boja i način obilježavanja saobraćajnih površina za posebne namjene dati su u Tabeli 17.

Tabela 17

Oznake na kolovozu za obilježavanje saobraćajnih površina za posebne namjene

OZNAKE NA KOLOVOZU ZA OBILJEŽAVANJE SAOBRAĆAJNIH POVRŠINA ZA POSEBNE NAMJENE

Šifra	Izgled, oblik i boja	Način obilježavanja		
V-50	 Zabranjeno parkiranje	Značenje	Oznaka V-50 služi za obilježavanje mjesta na kojem je zabranjeno parkiranje.	
		Varijante	-	
		Način postavljanja	Oznaka se u pravilu izvodi samostalno.	
V-51	 Zabranjeno zaustavljanje i parkiranje	Značenje	Oznaka V-51 služi za obilježavanje mjesta na kojem je zabranjeno zaustavljanje i parkiranje.	
		Varijante	 V-51.1	
		Način postavljanja	-	
V-52	 Autobusko stajalište	Značenje	Oznaka V-52 služi za obilježavanje mjesta namijenjenih isključivo za autobuska stajališta.	
		Varijanta	 V-52.1	 V-52.2
		Način postavljanja	Oznake V-52 i V-52.1 izvode se kada je autobusko stajalište izvedeno u niši, a V-52.2 kada se stajalište izvodi na saobraćajnoj traci bez niše.	
V-53	 Stajalište taksi vozila	Značenje	Oznaka V-53 služi za obilježavanje mjesta namijenjenih isključivo za taksi vozila (V-53 i V-53.1) ili vozila „shuttle“ prevoza (V-53.2).	
		Varijanta	 V-53.1	 V-53.2
		Način postavljanja	Oznake se izvode u kombinaciji sa stalnim saobraćajnim znakovima.	

V-54		Značenje	Oznaka V-54 služi za obilježavanje prepreka za smirivanje saobraćaja.	
		Varijanta		
			V-54.1	V-54.2
				
V-54.3				
Način postavljanja	Oznake V-54 i V-54.2 koriste se za označavanja "vještačke izbočine", a oznaka V-54.1 i V-54.3 za označavanje "platoa". U cilju dodatnog označavanja tehničkih sredstava za usporavanje saobraćaja mogu se izvesti "cik-cak" linije žute boje kojima se vizuelno naglašava približavanje tehničkim sredstvima za usporavanje saobraćaja (V-54.2 i V-54.3)			

Oznake za obilježavanje parking mjesta

Član 59

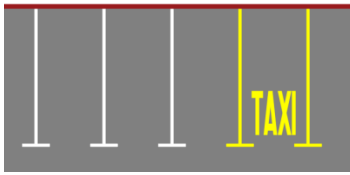

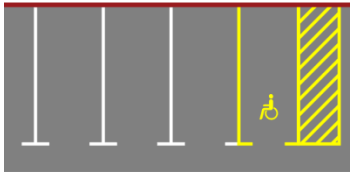
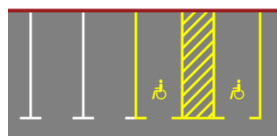
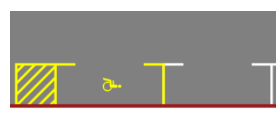
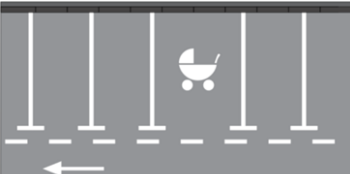
Oznaka za obilježavanje parking mjesta su: „parking mjesto“ (V-55), (V-56), (V-57), (V-58) i (V-59) i oznake koje označavaju mjesto i način parkiranja vozila: podužno (V-27), koso (V-27.1) i uspravno (V-27.2).

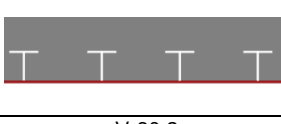

Oznake za obilježavanje mjesta za parkiranje izvode se u bijeloj boji, osim mjesta za osobe sa invaliditetom i mjesta rezervisanih za posebna vozila koja se izvode u žutoj boji.

Šifra, izgled, boja i način obilježavanja oznaka za obilježavanje parking mjesta dati su u Tabeli 18.

Tabela 18

Oznake na kolovozu za obilježavanje parking mjesta

OZNAKE NA KOLOVOZU ZA OBILJEŽAVANJE PARKING MJESTA				
Šifra	Izgled, oblik i boja	Način obilježavanja		
V-55		Značenje	Oznaka V-55 služi za obilježavanje mjesta za parkiranje isključivo taxi vozila (V-55) ili vozila „shuttle“ prevoza (V-55.1).	
		Varijanta		
		V-55.1		
Napomena	Oznaka se izvodi u kombinaciji sa stalnim saobraćajnim znakom „parkiralište“ (III-35) i dopunskom tablom (IV-25).			
V-56		Značenje	Oznaka V-56 služi za obilježavanje mjesta za parkiranje isključivo vozila lica sa invaliditetom.	
		Varijanta		
			V-56.1	V-56.2
Napomena	Oznaka se izvodi u kombinaciji sa stalnim saobraćajnim znakom „parkiralište“ (III-35) i dopunskom tablom (IV-14).			
V-57		Značenje	Oznaka V-57 služi za obilježavanje mjesta za parkiranje isključivo licima koja prevoze djecu i koja zahtijevaju korištenje dječjih kolica.	
		Varijanta		
		Napomena	Oznaka se izvodi u kombinaciji sa stalnim saobraćajnim znakom „parkiralište“ (III-35) i dopunskom tablom (IV-25).	

V-58	 <p style="text-align: center;">Električna vozila</p>	Značenje	Oznaka V-58 služi za obilježavanje mjesta rezerviranih isključivo za punjenje vozila na električni pogon.
		Varijanta	
V-59	 <p style="text-align: center;">Dostavna vozila</p>	Značenje	Oznaka V-59 služi za obilježavanje mjesta namijenjenih vozilima dostave.
		Varijanta	
V-60	 <p style="text-align: center;">Vozila</p>	Značenje	Oznaka V-60 služi za obilježavanje prostora za parkiranje vozila koje u odnosu na ivicu kolovoza može biti normalno (V-6'), pod uglom (V-60.1)) i uzdužno (V-60.2)).
		Varijanta	 <p style="text-align: center;">V-60.1 V-60.2</p>
		Napomena	Oznaka se izvode u kombinaciji sa stalnim saobraćajnim znakom „parkiralište“ (III-35) uz koji se može dodati odgovarajuća dopunska tabla.
V-61	 <p style="text-align: center;">Motori, mopedi i bicikli</p>	Značenje	Oznaka V-61 služi za obilježavanje prostora za parkiranje motocikla i mopeda (V-61) i bicikala (V -61.1)).
		Varijanta	 <p style="text-align: center;">V-61.1</p>
		Napomena	Parkirališne površine namijenjene za bicikle trebaju biti opremljene odgovarajućom opremom za parkiranje bicikala. Oznake se mogu izvoditi samostalno. Oznaka (V-61) izvodi se u kombinaciji sa stalnim saobraćajnim znakom „parkiralište“ (III-35) uz dopunsku tablu (IV-17.4), a oznaka (V-61.1) stalnim saobraćajnim znakom „parkiralište“ (III-35) uz dopunsku tablu (IV-17.2).

Dimenzije parking mjesta Član 60

Minimalne dimenzije parking mjesta za vozila date su u Tabelama 19, 20 i 21.

Tabela 19

Minimalne dimenzije parking mjesta za uzdužno parkiranje (0°) uz ivicu kolovoza

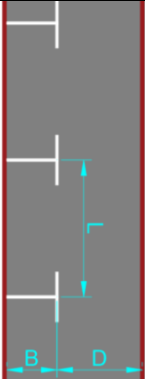
	Vozilo	Dužina parking mjesta (L)	Širina parking mjesta (B)	Širina prolaza (D)
	Putnički automobil	5,5 m	2,0 m	3,5 m
Autobus	16,0 m	3,0 m	4,5 m	
Teretno vozilo	18,0 m	3,0 m	4,5 m	
Motocikl	2,0 m	1,0 m	-	
Bicikl	2,0 m	0,5 m	-	

Tabela 20

Minimalne dimenzije parking mjesta za normalno parkiranje (90°) na ivicu kolovoza

Vozilo	Dužina parking mjesta (L)	Širina parking mjesta (B)	Širina prolaza (D)

	Putnički automobil	5,0 m	2,5 m	5,5m***
	Autobus	12,0 m	4,0 m	14,5* m 9,5** m
	Teretno vozilo	16,0 m	3,5 m	14,5* m 9,5** m
	Motocikli	2,0 m	1,0 m	-
	Bicikli	2,0 m	1,0 m	-
*Parkiranje hodom u napred				
**Parkiranje hodom unazad				

U slučaju nedostatka propisane minimalne dimenzije širine prolaza ($D=5,5\text{m}$)***, potreban manevarski prostor može se obezbjediti povećanjem širine parking mjesta, na način prikazan sljedećim dijagramom:

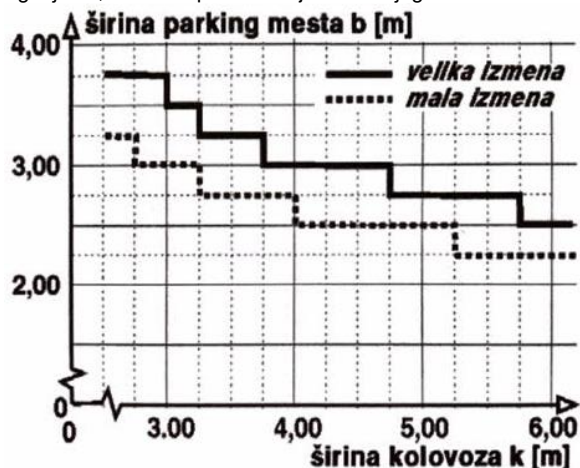

Tabela 21

Minimalne dimenzije parking mjesta za parkiranje pod uglom u odnosu na ivicu kolovoza

	Vozilo	Ugao parkiranja (α)	Dužina parking mjesta (L)	Širina parking mjesta (B)	Širina prolaza (D)
	Putnički automobil	30°	4,3 m	2,3 m	2,8 m
		45°	5,0 m	2,5 m	3,0 m
		60°	5,3 m	2,5 m	4,7 m
	Autobus	45°	12,0 m	4,0 m	7 m
		60°	13,0 m	4,0 m	10 m
Teretno vozilo	45°	17,0 m	3,5 m	7 m	
	60°	18,0 m	3,5 m	10 m	
Motocikl	45°	1,80 m	1,0 m	-	
	60°	1,80 m	1,0 m	-	
Bicikl	45°	1,80 m	0,5 m	-	
	60°	1,80 m	0,5 m	-	

Obilježavanje razdjelnih linija za bezbjedno preticanje i određivanje preticajne preglednosti horizontalne krivine

Član 61

Analički postupak proračuna dužina razdjelnih linija za bezbjedno preticanje u funkciji brzina, dat je u Prilogu 3.

Semafori

Član 62

Semafori se koriste za regulisanje saobraćaja i označavanje radova i prepreka na putu.

Semafori koji se koriste za regulisanje saobraćaja su:

- 1) semafori za regulisanje kretanja vozila,
- 2) semafori za regulisanje brzine vozila,
- 3) semafori za regulisanje kretanja pješaka,
- 4) semafori za regulisanje kretanja tramvaja,
- 5) semafori za regulisanje kretanja bicikala,
- 6) semafori za regulisanje prelaza puta preko željezničke pruge u nivou,
- 7) semafori za regulisanje pristupa vozila,
- 8) semafori za obilježavanje radova na putu i drugih prepreka i oštećenja kolovoza.

Semaforima se emituju svjetlosni saobraćajni znakovi odnosno svijetla crvene, žute, zelene odnosno bijele boje.

Semafori mogu biti i sa grafičkim simbolom, koji dodatno objašnjava njegovo značenje, odnosno definiše na koju se kategoriju korisnika pojam odnosi.

Modifikacija rada semafora

Član 63

Prilikom postavljanja i modifikacije rada semafora, neophodno je definisati:

- 1) mjerodavne saobraćajne slike,
- 2) matricu zaštitnih vremena (proračun i grafički prikaz),
- 3) plan stanja odnosno faza sa redoslijedom prelazaka,
- 4) proračun dužine ciklusa i preraspodjele zelenih vremena za fiksni rad semafora,
- 5) algoritam detektorskog upravljanja (opis logičkih uslova, korišćenih parametara, konstanti, izraza, promenljivih) za detektorski rad semafora,
- 6) prostor – vrijeme dijagram (P-V dijagram) za koordinaciju,
- 7) signalne programe (fiksni rad), odnosno prelazne sekvence (detektorski rad),
- 8) situacioni plan saobraćajne signalizacije,
- 9) raspored elemenata svjetlosne signalizacije i opreme, detektora i kablovske instalacije.

Zaštitno vrijeme između dva konfliktna toka je vremenski interval od početka signalnog pojma koji znači zabranu prolaza za jedan tok, do početka signalnog pojma koji znači dozvoljen prolaz, za drugi tok.

Na osnovu proračuna zaštitno vrijeme za vozila prikazuje se kao međuzeleno vrijeme sa uračunatim žutim vremenom (tz1) ili bez žutog vremena (tz2).

Semafori za regulisanje kretanja vozila

Član 64

Kretanje vozila reguliše se semaforima sa tri boje svijetla u obliku kruga (VI-1).

Na semaforima sa tri boje svijetla, koja se postavljaju po vertikalnoj osi, redoslijed je crveno gore, žuto u sredini, a zeleno dolje.

Ako je semafor postavljen iznad saobraćajne trake, svijetla mogu biti postavljena po horizontalnoj osi, jedno pored drugog i to: crveno lijevo, žuto u sredini, a zeleno desno.

Svjetlosni znakovi koji se daju semaforima za regulisanje saobraćaja imaju sljedeće značenje:

- 1) crveno svijetlo označava zabranu prolaska vozila,
- 2) crveno i žuto svijetlo svjetleći istovremeno označava skori prestanak zabrane prolaska i najavljuje pojavu zelenog svijetla, ali ne mijenja zabranu prolaska koja je data crvenim svijetlom,
- 3) zeleno svijetlo označava slobodan prolaz vozila i mora biti upaljeno kao samostalno svijetlo,
- 4) žuto svijetlo upaljeno samostalno, poslije zelenog, a prije crvenog, znači da vozilo ne smije preći liniju zaustavljanja niti smije ući u raskrnicu ako se u trenutku kada se žuto svijetlo pojavi, nalazi na takvoj udaljenosti od semafora da se može na siguran način zaustaviti.

Svijetla na semaforu su istih dimenzija i prečnik kruga svijetla iznosi 210 (200) mm ili 300 mm.

Izuzetno od stava 5 ovog člana, crveno svijetlo može biti dimenzije 300 mm, ako su žuto i zeleno svijetlo dimenzija 210 (200) mm.

Semafori koji se postavljaju na autoputevima, brzim saobraćajnicama i iznad saobraćajnih traka treba da imaju svijetla dimenzija 300 mm.

Semaforu iz stava 1 ovog člana može se dodati uređaj za odbrojanje preostalog vremena trajanja zelenog i crvenog svijetla i grafička i/ili tekstualna poruka koja se prenosi vozačima.

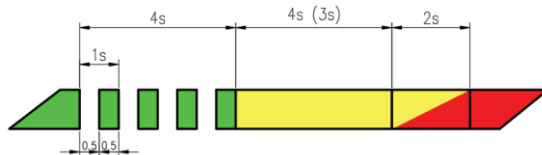
Odbrojanje preostalog vremena trajanja zelenog i crvenog svijetla iz stava 8 ovog člana obavlja se u sekundama.

Uređaj za odbrojanje preostalog vremena trajanja postavlja se iznad, odnosno pored semafora, sa udaljenije strane semafora od kolovoza.

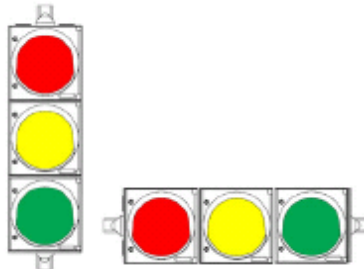
Na semaforu sa tri boje svijetla, promjena boja svijetla se obavlja sljedećim redom: zeleno, žuto, crveno, žuto istovremeno sa crvenim, zeleno.

Trajanje žutog svijetla za brzine do 60 km/h je 3 sekunde, za brzine preko 60 km/h 4 sekunde. Žuto svijetlo u zonama radova na putu traje 4 sekunde, a žuto svijetlo istovremeno sa crvenim svijetlom traje 2 sekunde.

Ako se na kraju zelenog svjetlosnog pojma koristi trepćuće svijetlo ono mora trajati 4 sekunde, tako da naizmjenični intervali uključeno-isključeno traju po 0,5 sekundi (slika 2).

Slika br. 2

VI-1

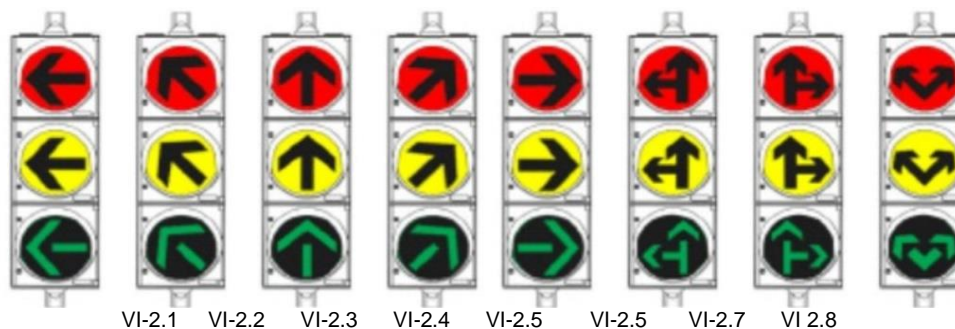
Direkcionni svjetlosni saobraćajni znak

Član 65

Semaforima sa tri boje svijetla sa simbolom jedne odnosno dvije strelice (direkcionni svjetlosni saobraćajni znak) reguliše se kretanje vozila po smjerovima na raskrnicu (VI-2.1, VI-2.2, VI-2.3, VI-2.4, VI-2.5, VI-2.6, VI-2.7 i VI-2.8).

Direkcionni svjetlosni znak se primjenjuje, ako se kretanje vozila u smjeru određenom strelicom obavlja bez konflikta.

Direkcionni svjetlosni saobraćajni znak ima crveno i žuto svijetlo u obliku kruga sa simbolima crne boje u obliku jedne ili više strelica, dok je zeleno svijetlo u obliku jedne ili više strelica u krugu crne boje.

Semafori za regulisanje kretanja vozila po saobraćajnim trakama

Član 66

Za regulisanje kretanja vozila po saobraćajnim trakama dozvoljeno je koristiti svjetlosne saobraćajne znakove sa simbolima crvene, zelene i žute boje na tamnoj površini (VI-3.1, VI-3.2, VI-3.3.1 i VI-3.3.2).

Ako se za regulisanje kretanja vozila koriste svjetlosni saobraćajni znakovi iz stava 1 ovog člana, postavljaju se iznad saobraćajne trake, na način da se odgovarajući simbol nalazi iznad saobraćajne trake na koju se odnosi.

Crveno svjetlo u obliku ukrštenih linija (VI-3.1) označava zabranu kretanja vozilima prema kome je okrenuto lice znaka.

Zeleno svjetlo u obliku strelice nadolje (VI-3.2) označava zabranu dozvoljen prolaz vozilima prema kome je okrenuto lice znaka.

Žuta treptuća strelica prema desnoj ili lijevoj strani (VI-3.3.1 i VI-3.3.2), označava da vozila moraju napustiti saobraćajnu traku u smjeru koji je odeden strelicom.

Svjetlosni saobraćajni znakovi iz stava 1 ovog člana su dimenzija:

- 1) 400 x 400 mm na putu u naselju,
- 2) 600 x 600 mm na putu van naselja.

VI-3.1

VI-3.2

VI-3.3.1

VI-3.3.2

Dodatni svjetlosni znak

Član 67

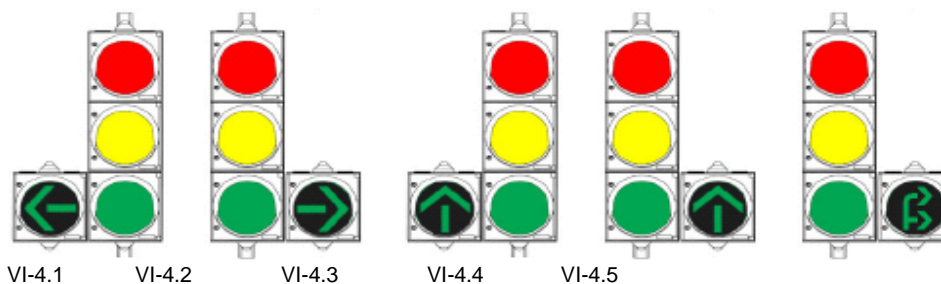
Semafor sa trobojnim svijetlima može da ima dodatni svjetlosni saobraćajni znak (VI-4.1, VI-4.2, VI-4.3, VI-4.4 i VI-4.5) u obliku zelene strelice (uslovni znak).

Dodatni svjetlosni saobraćajni znak postavlja se sa odgovarajuće strane semafora, u visini na kojoj se nalazi zeleno svijetlo (VI-4.1, VI-4.2, VI-4.3, VI-4.4 i VI-4.5)

Dodatni svjetlosni saobraćajni znak se prikazuje samo kada je na semaforu kojem pripada, uključeno crveno svijetlo i prikazuje mogućnost prolaska vozila u smjeru označenom zelenom svijetlećom strelicom za vrijeme dok je upaljeno crveno svijetlo.

Izuzetno od stava 3 ovog člana umjesto strelice može se koristiti simbol ili natpis vozila javnog gradskog prevoza ili interventnih vozila (VI-4.6)

Grafički simbol strelice koji označava smjer kretanja je zelene boje na tamnoj površini.

VI-4.6

Semafori za regulisanje brzine vozila

Član 68

Semaforom za regulisanje brzine vozila (VI-5) preporučuje se brzina kojom vozilo treba da se kreće da bi na narednom semaforu imalo slobodan prolaz.

VI-5

Brojčana oznaka je bijele boje na tamnoj površini.

Svjetlosni saobraćajni znakovi za regulisanje kretanja vozila određenom brzinom mogu biti sa najviše tri svjetla.

Semafori za regulisanje kretanja pješaka

Član 69

Za regulisanje kretanja pješaka upotrebljavaju se semafori sa svjetlima crvene i zelene boje (VI-6).

Svjetla se postavljaju po vertikalnoj osi, jedno ispod drugog i to: crveno svjetlo gore, a zeleno svjetlo dolje, odnosno po horizontalnoj osi, i to: crveno svjetlo lijevo, a zeleno svjetlo desno.

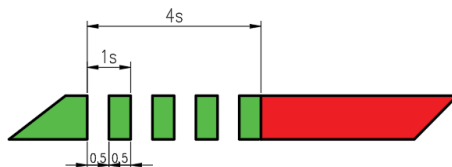
VI-6

Na semafor iz stava 1 ovog člana mogu biti dodati uređaj za davanje zvučnih signala i/ili uređaj za odbrojavanje preostalog vremena za kretanje pješaka.

Svjetla iz stava 1 ovog člana sastoje se od svjetleće površine crvene, odnosno zelene boje na kojoj se nalazi tamna silueta pješaka ili od tamne površine na kojoj se nalazi svjetleća silueta pješaka crvene ili zelene boje.

Svjetla ne smiju biti uključena istovremeno, s tim da zeleno svjetlo može biti treptuće, u određenom vremenskom intervalu, prije pojave crvenog svjetla.

Treptuće zeleno svjetlo treba da traje 4 sekunde, tako da naizmjenični intervali uključeno-isključeno traju po 0,5 sekundi (slika 3).

Slika 3

Za regulisanje kretanja pješaka i biciklista može se upotrijebiti semafor (VI-6.1) za davanje svjetlosnih saobraćajnih znakova crvenim i zelenim svjetlima.

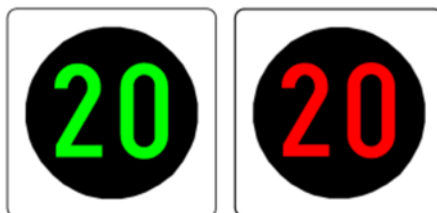

VI-6.1

Na semaforu iz stava 5 ovog člana može biti dodat uređaj za davanje zvučnih signala, odnosno uređaj za odbrojavanje preostalog vremena za kretanje pješaka i biciklista.

Zvučni signal za zeleno svjetlo traje vremenski koliko i zeleno svjetlo.

Uređaj za odobranje pješačkog i biciklističkog vremena, prikazuje trajanje zelenog, odnosno crvenog vremena (VI-6.2).

VI-6.2

Dio crvenog vremena koji sadrži zaštitno vrijeme može da se prikaže i žutom bojom.

Semafori za regulisanje kretanja tramvaja

Član 70

Za regulisanje kretanja tramvaja upotrebljavaju se semafori za davanje svjetla bijele boje na podlozi crne boje (VI-7).

Svijetla su u obliku položene, uspravne ili kose linije na tamnoj podlozi, prečnika kruga 210 mm.

Položena linija znači zabranu prolaska tramvaju, a uspravna i kosa linija slobodan prolaz tramvaju u odgovarajućem smjeru.

Svijetlo sa položenom linijom ne smije biti uključeno istovremeno sa svjetlom, odnosno svijetlima sa uspravnom odnosno kosom

linijom.

Ako vozila javnog prevoza putnika koriste istu saobraćajnu traku kojom se kreću i tramvaji za regulisanje njihovog kretanja koriste se uređaji iz stava 1 ovog člana.

Semafori za regulisanje kretanja tramvaja moraju da imaju najmanje dva (zabrana saobraćaja i slobodan prolaz u odgovarajućem smjeru) ili najviše četiri svijetla.

Svijetla moraju biti postavljena po vertikalnoj osi, jedno ispod drugog, svijetlo sa položenom linijom, svijetlo sa kosom linijom na lijevo, svijetlo sa uspravnom linijom i svijetlo sa kosom linijom na desno.

VI-7

Semafori za regulisanje kretanja bicikala

Član 71

Kretanje bicikala i mopeda po biciklističkim trakama, odnosno stazama, može se regulisati upotrebom semafora kojima se daju trobojni svjetlosni saobraćajni znakovi (VI-8), na kojima se svijetla postavljaju po vertikalnoj osi jedno ispod drugog, i to crveno gore, žuto u sredini i zeleno dolje.

VI-8

Grafički simbol bicikla izvodi se kao crni simbol u crvenom i žutom svijetlu, odnosno kao zeleni simbol na crnoj podlozi.

Semafori za regulisanje kretanja bicikala koriste se ako je biciklistička staza izvan lokacije obilježenog pješćakog prelaza ili bicikli imaju drugačije elemente vođenja na raskrsnici u odnosu na pješake.

Svjetlosni saobraćajni znakovi za regulisanje kretanja bicikala mogu da budu i dimenzije 100 mm.

Promjena svjetla na semaforu se obavlja sljedećim redom: zeleno, žuto, crveno, ili crveno, žuto istovremeno sa crvenim, zeleno.

Trajanje žutog svjetla je 2 sekunde.

Žuto istovremeno sa crvenim svijetlom traje 1 sekundu.

Semafori za regulisanje prelaza puta preko željezničke pruge u istom nivou

Član 72

Semafori kojima se reguliše prelaz puta preko željezničke pruge u istom nivou (VI-9) služe za najavu približavanja voza i najavu spuštanja branika ili polubranika ili označavaju da je branik, polubranik u spušenom položaju.

Svjetlosni saobraćajni znakovi daju se naizmjeničnim paljenjem dva crvena treptuća svijetla u obliku kruga prečnika 180 mm i mogu im biti dodati zvučni uređaji kojima se učesnici u saobraćaju obavještavaju o tome da je dat svjetlosni saobraćajni znak kojim se najavljuje približavanje voza.

Svijetla iz stava 2 ovog člana nalaze se jedno pored drugog na horizontalnoj osi, na tabli koja ima oblik jednakostraničnog trougla sa vrhom okrenutim naviše, čije boje i mjere odgovaraju boji i mjerama znaka opasnosti i koji ima koeficijent retrorefleksije klase 3.

Svjetlosni saobraćajni znak postavlja se na prelazima puta preko željezničke pruge u nivou (VI-9), sa ili bez branika odnosno polubranika.

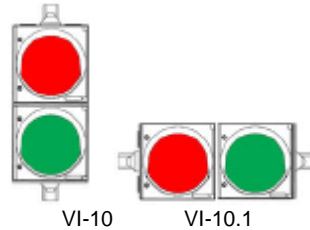
VI-9

Semafori za regulisanje pristupa vozila

Član 73

Za regulisanje pristupa vozila upotrebljavaju se semafori kojima se prikazuju svjetlosni saobraćajni znakovi, u vertikalnoj osi (VI-10), jedno ispod drugog, i to crveno svijetlo gore, a zeleno svijetlo dolje odnosno po horizontalnoj osi (VI-10.1), i to: crveno svijetlo lijevo, a zeleno desno.

Semafori za regulisanje pristupa vozila koriste se na mjestima gdje se učesnici u saobraćaju primaju pojedinačno i gdje je potrebno označiti da je određeni kanal za opslugu otvoren ili zatvoren.

Semafori za obilježavanje radova na putu i drugih prepreka i oštećenja kolovoza Član 74

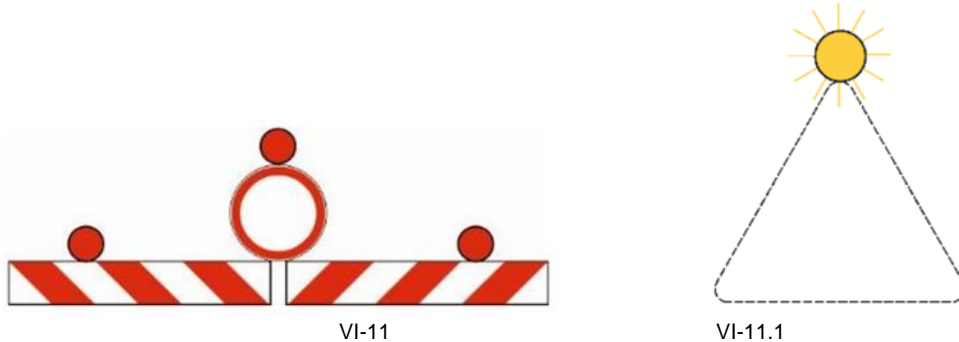
Semafori za obilježavanje radova na putu i drugih prepreka i oštećenja kolovoza mogu da se izvedu kao crveno treptuće svijetlo (VI-11) ili žuto treptuće svijetlo (VI-11.1).

Crveno treptuće svijetlo za obilježavanje radova i prepreka na putu treba da ima minimalan prečnik svjetla 180 mm.

Treptuće žuto svijetlo koje se upotrebljava za naglašavanje saobraćajnog znaka iznad kojeg je postavljeno.

Svijetlo iz stava 3 ovog člana može da se izvede kao svjetlosni niz međusobno povezanih svijetala koja se naizmjenično pale u smjeru vožnje.

Svjetlosni niz iz stava 4 ovog člana upozorava da je jedan dio saobraćajne površine kolovoza zatvoren i da je saobraćaj preusmjeren.

Postavljanje semafora Član 75

Na dijelu puta na kome se postavljaju semafori najveća dozvoljena brzina je 70 km/h.

Semafori se postavljaju pored i iznad kolovoza.

Semafori koji se postavljaju pored kolovoza, treba da bude postavljeni na visini od 2,2 m do 2,5 m, odnosno na rastojanju od horizontalne ravni koja prolazi kroz ivicu puta do horizontalne ravni koja prolazi kroz donju ivicu semafora.

Semafori koji se postavljaju iznad kolovoza postavljaju se na visini od 4,5 m do 6 m, odnosno na rastojanju od horizontalne ravni koja prolazi kroz ivicu puta do horizontalne ravni koja prolazi kroz donju ivicu semafora.

Semafori koji su postavljeni iznad kolovoza treba da imaju kontrastnu ploču za poboljšavanje uočljivosti.

Rastojanje semafora za regulisanje kretanja vozila, od linije zaustavljanja iznosi najmanje 3 m i ne odnosi se na biciklističke staze i trake.

Semafori se postavljaju na nosače, koji mogu biti: ravni koji može biti redukovani nastavkom nosača saobraćajnih znakova, konzolni i portalni.

Osnovni semafori za regulisanje kretanja vozila se postavljaju na prilazu raskrsnici, pored kolovoza, na nosač sa desne strane u smjeru kretanja vozila, na visini iz stava 3 ovog člana.

Ako postoji veća visina saobraćajnog profila, koji onemogućava primjenu konzolnog stuba ili portala, semafori se mogu pomoću posebne konzole postaviti i na stub javne rasvjete odnosno stub kontaktne mreže ili se mogu postaviti na čeličnu užad na prilazu, odnosno u samoj zoni raskrsnice.

Semafori mogu da se postave na stubove komunalne infrastrukture i na objekte pored kolovoza, ukoliko na raskrsnici zbog prostornog ograničenja nije moguće postaviti semafor, uz saglasnost vlasnika, odnosno korisnika i obrazloženje u saobraćajnom projektu.

Na prilazima raskrsnici sa više saobraćajnih traka po smjeru, postavlja se semafor koji prikazuje iste signalne pojmove (semafor ponavljač), iznad saobraćajnih traka, odnosno na lijevoj strani pored kolovoza.

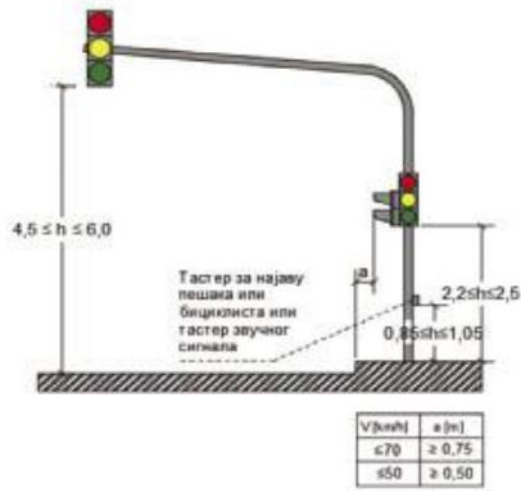
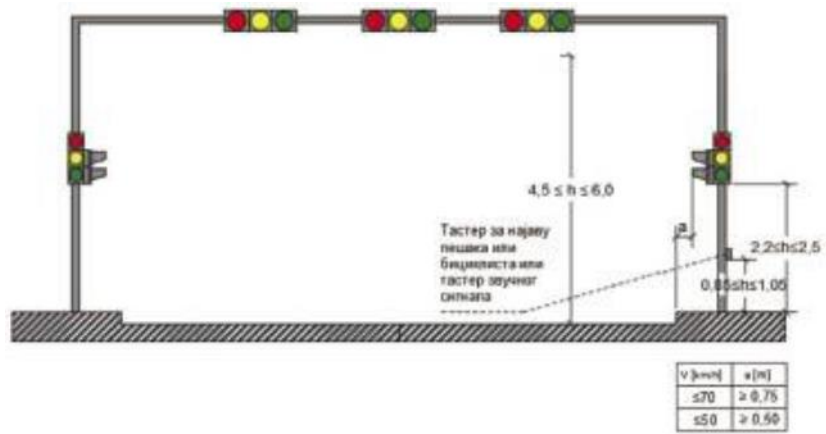
Na nosač semafora može se postaviti semafor ponavljač dimenzija prečnika kruga svjetla 100 mm, na visini od 1,2 m do 1,4 m, odnosno na rastojanju od horizontalne ravni koja prolazi kroz ivicu puta do horizontalne ravni koja prolazi kroz donju ivicu semafora ponavljača.

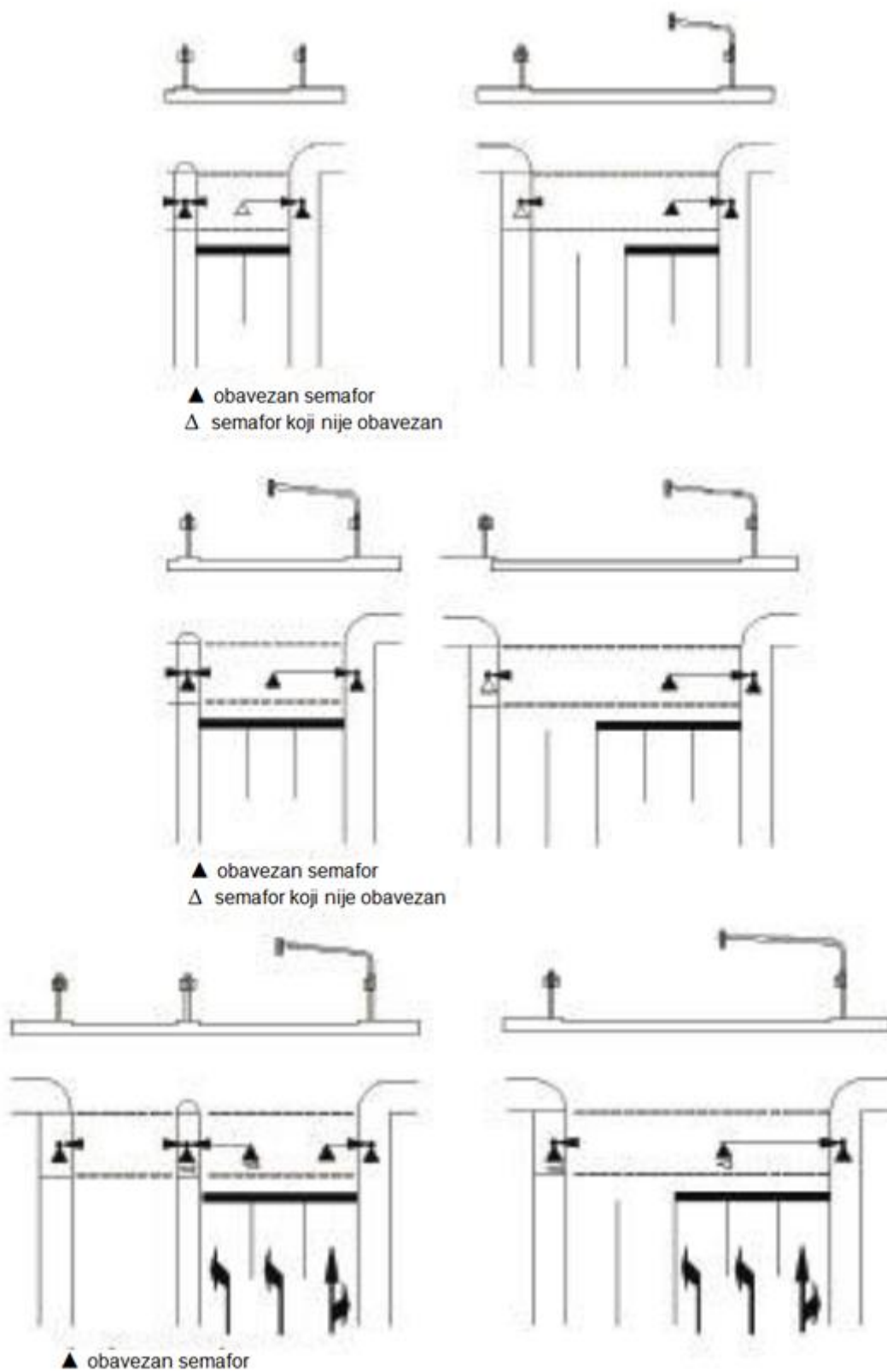
Najmanje rastojanje semafora od ivice kolovoza je 0,5 m, a najveće do 1,2 m u zavisnosti od brzine.

Najmanje rastojanje osovine nosača semafora od ivice kolovoza je 0,75 m.

Taster za javnu, odnosno taster zvučnog uređaja, postavlja se na visini od 0,85 m do 1,05 m od površine trotoara.

Šematski prikaz rasporeda semafora je dat na slici 5.

Slika 5 - Šematski prikaz postavljanja semafora

Oprema puta Član 76

Opremu puta čine:

- 1) oznake na putu za obilježavanje ivice kolovoza i putnih objekata,
- 2) branici i polubranici,
- 3) oprema za obilježavanje vrha saobraćajnog ostrva,
- 4) saobraćajna ogledala,

- 5) zaštitne odbojne ograde,
- 6) ublaživači udara,
- 7) zaštitne žičane ograde,
- 8) pješačke i biciklističke ograde,
- 9) signalizacija za slijepa i slabovidna lica,
- 10) pokazivač smjera vjetra,
- 11) mjerni, upravljački i kontrolni uređaji,
- 12) oprema za smirivanje saobraćaja, i
- 13) putna rasvjeta.

Oznake na putu za obilježavanje ivice kolovoza i putnih objekata

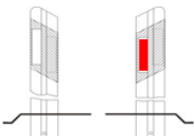
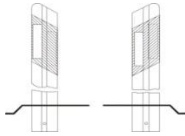

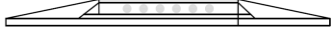

Član 77

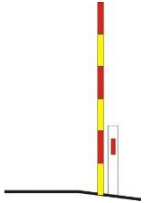
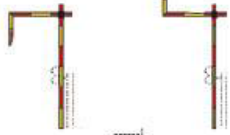

Oznake na putu za obilježavanje ivice kolovoza i putnih objekata oblikom, mjerama i načinom izrade treba da budu uočljivi u svim vremenskim uslovima, a posebno u slučaju smanjene vidljivosti (noć, magla, snijeg).

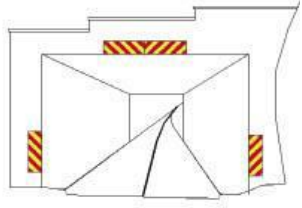

Šifra, izgled, oblik i boja, značenje, varijante, kao i posebni uslovi postavljanja opreme puta za obilježavanje ivice kolovoza i putnih objekata, dati su u Tabeli 22.

Tabela 22

Oznake na putu za obilježavanje ivice kolovoza i putnih objekata

VIII		OZNAKE NA PUTU ZA OBILJEŽAVANJE IVICE KOLOVOZA I PUTNIH OBJEKATA	
Šifra opreme	Izgled opreme, oblik i boja	Značenje, varijante i posebni uslovi postavljanja	
VIII-1	 <p style="text-align: center;">Smjerokazi</p>	Značenje	Smjerokazi (VIII-1) služe za označavanje ivice kolovoza.
		Varijante znaka	
		Posebni uslovi	<p>Smjerokazi moraju imati reflektujuća tijela određene površine (folije ili druga reflektujuća tijela) klase 3, i to: crvene boje sa desne strane, a bijele boje sa lijeve strane u smjeru kretanja vozila, osim na autoputu gdje se sa obje strane u smjeru kretanja postavljaju smjerokazi crvene boje.</p> <p>Smjerokazi se po pravilu postavljaju na udaljenosti 0,75 m od spoljnje ivice kolovoza, uz kolovoz na međusobnom rastojanju od 50 m kada je put u pravcu, odnosno 12 m (25m) kada je put u krivini, zavisno od radijusa krivine, odnosno prema tabeli br. 24.</p> <p>Smjerokazi se postavljaju na visini 90-105 cm.</p> <p>Na mjestima na kojima nije moguće postaviti smjerokaze (ograda, zid i sl.) postavljaju se katadiopteri uz uslov da je udaljenost od ivice kolovoza manja od 150 cm.</p>
VIII-2	 <p style="text-align: center;">Katadiopter</p>	Značenje	Katadiopteri (VIII-2) se koriste za označavanje ivice kolovoza, i to na mjestima na kojima nije moguće postaviti smjerokaze (ograda, zid i sl.)
		Varijante znaka	-
		Posebni uslovi	Katadiopter se postavlja na mjestima na kojima nije moguće postaviti smjerokaze, tj na zaštitne ograde, stubove, odnosno bočne smetnje u profilu puta. Na bočnim zidovima tunela katadiopteri se postavljaju linearno na visini 0,7-0,8 m, a na rastojanju kao i smjerokazi.
VIII-3	 <p style="text-align: center;">Markeri</p>	Značenje	Markeri (VIII-3) služe za razdvajanje smjerova vožnje, označavanje pješačkih prelaza, prelaza puta preko željezničke pruge i raskrsnica s kružnim tokom saobraćaja.
		Varijanta	

		Posebni uslovi	<p>Imaju usmjeravajuću retroreflektujuću oznaku uočljivu s obje strane. Oznake mogu biti osvijetljene svjetlom iste boje. Na saobraćajnicama sa dvosmjernim saobraćajem u smjeru vožnje s desne strane su crvene boje, a sa lijeve strane su bijele boje. Na kolovozu s jednosmjernim saobraćajem smjerokazne oznake u smjeru vožnje s obje strane su crvene boje.</p> <p>Na pješačkim prelazima izvode se jednostrano u bijeloj boji i to upravno na uzdužnu osu puta sa spoljne strane pješačkog prelaza gledano u smjeru vožnje.</p> <p>Na prelazima puteva preko željezničke pruge izvode se jednostrano u tri reda upravno na uzdužnu osu puta gledano u smjeru vožnje i to na način da se prvi red postavlja 60 m ispred željezničko-putnog prelaza, drugi red na 20 m i prvi red neposredno ispred željezničko putnog prelaza. Oznake u prvom redu su crvene boje.</p> <p>Na raskrscinama sa kružnim tokom saobraćaja mogu se izvesti obostrano na prilazima raskrsnici i to u dužini od 15 metara ispred zaustavne linije i na razmaku od 3 - 5 metara. Izvode se uz ivicu kolovoza i to u crvenoj boji s desne strane i bijeloj boji s lijeve strane gledano u smjeru vožnje.</p> <p>Markeri za razdvajanje saobraćajnih traka u tunelima (galerijama) postavljaju se na razmaku od 6 m kad je saobraćaj u tunelu (galeriji) dvosmjernan, odnosno na razmaku od 12 m kad je jednosmjernan i na prvih 100 m tunela ili galerije.</p> <p>Mogu se upotrijebiti za razdvajanje saobraćajnih traka i na drugim dijelovima puta.</p>
VIII-4	 <p>Štap za označavanje puta u zimskim uslovima</p>	Značenje	„Štap za označavanje puta u zimskim uslovima“ (VIII-3)
		Varijante znaka	-
		Posebni uslovi	Štap za označavanje puta u zimskim uslovima je štap obojen naizmjenično poljima crvene i žute boje, visine 30 cm. Štapovi za snijeg postavljaju se uz ivicu kolovoza gdje su postavljeni smjerokazi. Štap za označavanje puta u zimskim uslovima moraju se postaviti ispred i na završetku zaštite odbojne ograde.
VIII-5	 <p>Indikator za označavanje putnog objekta i zona izdignutih ivičnjaka</p>	Značenje	„Indikator za označavanje putnog objekta i zona izdignutih ivičnjaka“ (VIII-5)
		Varijante znaka	 <p>VIII-5.1</p>
		Posebni uslovi	Indikator mora biti postavljen ispred i na završetku zaštitne odbojne ograde. Postavlja se na početku putnog objekta i zona izdignutih ivičnjaka sa graničnikom okrenutim na dolje i na kraj objekta sa graničnikom okrenutim na gore. Vrh graničnika je označen materijalom sa retroreflektujućim svojstvima. Indikator za označavanje putnog objekta i zona izdignutih ivičnjaka (VIII-5.1) sa prekriznim graničnicima crvene boje po potrebi postavlja se na putnom objektu ispod koga prolazi druga saobraćajnica gdje je zabranjeno odbacivanje snijega sa putnog objekta na saobraćajnicu koja prolazi ispod putnog objekta.
VIII-6		Značenje	„Table za označavanje stalnih prepreka unutar gabarita slobodnog profila puta“ (VIII-6), (VIII-6.1).

 <p>Table za označavanje stalnih prepreka unutar gabarita slobodnog profila puta</p>	Varijante znaka	
	Posebni uslovi	Table su izrađene u crvenoj i žutoj retroreflektujućoj boji sa fluorescentnim svojstvom materijala klase 3..

Rastojanje smjerokaza u horizontalnoj i vertikalnoj krivini data je u Tabeli 23.

Tabela 23

Rastojanje smjerokaza u horizontalnoj i vertikalnoj krivini

Horizontalna krivina	
Središnji radijus krivine	
≤100 m	10 m
100 – 300 m	15 m
300 – 400 m	20 m
400 – 500 m	25 m
≥500 m	50 m (35 m)
Vertikalna krivina	
≤250 m	10 m
250 – 800 m	15 m
800 – 1500 m	20 m
1500 – 3000 m	25 m
>3000 m	50 m (35m)

Oprema za obilježavanje vrha saobraćajnog ostrva

Član 78

Oprema za obilježavanje vrha saobraćajnog ostrva je tabla za označavanje saobraćajnog ostrva (X-1, X-2, X-3 i X-4), koja označava vrh saobraćajnog ostrva na raskrsnici i vrh razdjelnog ostrva na izlaznim krakovima autoputa i brze saobraćajnice.

Šifra, izgled, oblik i boja, značenje, varijante, kao i posebni uslovi opreme za obilježavanje vrha saobraćajnog ostrva dati su u Tabeli 24.

Tabela 24

Opreme za obilježavanje vrha saobraćajnog ostrva

OPREME ZA OBILJEŽAVANJE VRHA SAOBRAĆAJNOG OSTRVA

X	OPREME ZA OBILJEŽAVANJE VRHA SAOBRAĆAJNOG OSTRVA		
Šifra	Izgled, oblik i boja	Značenje, varijante i posebni uslovi postavljanja	
X-1	 <p>Tabla za obilježavanje saobraćajnog ostrva</p>	Značenje	“Tabla za obilježavanje saobraćajnog ostrva” (X-1) obilježava vrh saobraćajnog ostrva na raskrsnici.
		Varijante	-
		Posebni uslovi	Dimenzije table su: 300x1000 mm. Ploča se može izvesti i u obliku valjka. Tabla mora imati koeficijent refleksije najmanje klase 3. Tablom se mogu označiti i mjesta na putu na kojima su postavljene “vještačke izbočine” i “plato”.
X-2	 <p>Oprema za obilježavanje razdjelnog ostrva</p>	Značenje	“Oprema za obilježavanje razdjelnog ostrva” (X-2) obilježava vrh razdjelnog ostrva na izlaznim krakovima autoputa i brze saobraćajnice.
		Varijante	-
		Posebni uslovi	Izrađuje se kao prostorni element. Na autoputevima je zelene boje sa bijelim strelicama, a na svim ostalim putevima žute boje sa bijelim strelicama, izrađenim od reflektujućeg materijala klase 3.

X-3	 <p>Tabla za obilježavanje vrha saobraćajnog ostrva</p>	Značenje	“Tabla za obilježavanje vrha saobraćajnog ostrva” (X-3) obilježava vrh saobraćajnog ostrva.
		Varijante	 <p>X-3.1</p>
		Posebni uslovi	Dimenzije table (X-3) je 500 x 1000 mm, odnosno table (X-3.1) je 1000x500 mm. Tabla (X-3) mora da ima koeficijent refleksije najmanje klase 2. Boja table (X-3.1) je fluorescentno žuto-zelena koeficijenta refleksije klase 3.

Saobraćajna ogledala

Član 79

Šifra, izgled, oblik i boja, značenje, varijante, kao i posebni uslovi za saobraćajna ogledala dati su Tabeli 25.

Tabela 25

Šifra, izgled, oblik i boja, značenje, varijante, kao i posebni uslovi za saobraćajna ogledala

SAOBRAĆAJNA OGLEDALA			
Šifra	Izgled, oblik i boja	Značenje, varijante i posebni uslovi postavljanja	
XI-1	 <p>saobraćajno ogledalo</p>	Značenje	„Saobraćajno ogledalo“ (XI-1) se može postaviti na nepreglednim mjestima na putu.
		Varijanta	 <p>XI-1.1</p>
		Napomena	Spoljna ivica saobraćajnog ogledala je obojena naizmjeničnim poljima crvene i bijele boje, kružnog, odnosno pravougaonog oblika. Dimenzija pravougaonog ogledala (XI-1) je 800 x 600 mm ili 1000 x 800 mm (spoljašnje ivice 100 mm), odnosno kružnog ogledala (XI-1.1) prečnika 600 mm ili 900 mm (spoljašnje ivice 100 mm).

Zaštitne odbojne ograde

Član 80

Zaštitna odbojna ograda je tehnička konstrukcija čija je osnovna namjena sprečavanje skretanja vozila sa puta, odnosno zadržavanje vozila na putu.

Zaštitna odbojna ograda se izrađuje od čelika, betona, drveta, odnosno kombinovano.

Zaštitne odbojne ograde izrađuju se u skladu sa serijom standarda MEST EN 1317.

Svaku zaštitnu odbojnu ogradu, prema seriji MEST EN1317 standarda karakteriše pet bitnih kriterijuma: stepen zadržavanja, klasa područja djelovanja, dinamički ugib, klasa prodiranja vozila i ASI stepen.

Način postavljanja zaštitne odbojne ograde

Član 81

Zaštitna odbojna ograda se postavlja:

- 1) na mjestu razdvajanja kolovoza, odnosno saobraćajnih traka, u zavisnosti od saobraćajnog opterećenja i kategorije puta,
- 2) na putnom objektu,
- 3) na bankini, u slučaju kada je put na nasipu višem od 3 m,
- 4) ispred, duž i iza bočne smetnje (opasno mjesto).

Najmanji stepen zadržavanja zaštitne odbojne ograde u zavisnosti od kategoriji puta iznosi:

Kategorija puta	Ivica kolovoza	Razdjelni pojas	objekat
Autoput i brza saobraćajnica	H2-H1*	H2	H2 (H4*)
Magistralni i regionalni put	H1	H2	H2
Ostali putevi	N2	-	H1 (H2*)

*prema posebnim uslovima bezbjednosti saobraćaja

Dužina zaštitne odbojne ograde ispred i iza mjesta opasnosti u zavisnosti od kategorije puta u punoj visini iznosi minimalno:

Vrsta puta	Ispred opasnog mjesta (m)	Iza opasnog mjesta (m)
Autoput i brza saobraćajnica	60	16
Magistralni put	48	24
Regionalni put	32	18
Ostali putevi	16	12

Zaštitne odbojne ograde različitih konstrukcija i/ili materijala i/ili stepena zadržavanja povezuju se funkcionalno, a stepen zadržavanja prelaznih konstrukcija je u zavisnosti od stepena zadržavanja povezanih zaštitnih odbojnih ograda.

Potreban stepen zadržavanja prelaznih konstrukcija iz stava 4 ovog člana iznosi:

Od zaštitne elastične ograde	Prema zaštitnoj elastičnoj ogradi			
	N2	H1	H2	H4b
N2	N2	N2	H1	H2
H1	N2	H1	H1	H2
H2	H1	H1	H2	H2
H4b	H2	H2	H2	H4b

Izuzetno od st. 2 i 3 ovog člana, ukoliko nije moguće ugraditi zaštitnu ogradu stepena zadržavanja, odnosno dužine zaštite ispred i iza opasnog mjesta, na putevima osim autoputeva i brzim saobraćajnicama, može se ugraditi zaštitna odbojna ograda nižeg stepena zadržavanja ili drugačijeg načina ugradnje (konzolana) i manje dužine.

Zaštitna ograda se postavlja tako da je plašt ograde udaljen minimalno 0,50 m od ivice kolovoza.

Ako je odvodnja izvedena ivičnjakom ili rigolom visine veće od 7 cm, ograda se postavlja na način da je plašt ograde udaljen najviše 15 cm od ivice ivičnjaka, odnosno rigole.

Gornja ivica elastične zaštitne odbojne ograde ne smije biti na visini manjoj od 0,75 m, betonske ograde na visini manjoj od 0,80 m, a privremene na visini manjoj od 0,40 m iznad ivice kolovoza.

Zaštitna odbojna ograda mora biti opremljena retroreflektujućim ili svjetlosnim oznakama veličine i razmaka jednake kao i za smjerokazne stubiće, na desnoj strani u smjeru vožnje crvene boje, a na lijevoj strani bijele boje.

Izuzetno od stava 10 ovog člana na kolovozu sa jednosmjernim saobraćajem retroreflektujuća oznaka je sa obje strane crvene boje.

Dodatni uređaji na zaštitnim odbojnim ogradama

Član 82

Dodatni uređaji na zaštitnim odbojnim ogradama su:

- rukohvati,
- uređaji za zaštitu od zaslepljivanja,
- stubovi saobraćajnih tabli,
- zaštita vozača dvotočkaša.

Dodatni uređaji ne smiju uticati na način djelovanja sistema za zadržavanje vozila i prouzrokovati opasnost za putnike u vozilima ili za treća lica.

Uređaji za zaštitu od zaslepljivanja moraju biti u skladu sa EN 12676 standardom, a dodatne konstrukcije za zaštitu vozača dvotočkaša u skladu sa standardom EN1317-7.

Za potrebe zaštite motociklista prilikom izlijetanja na opasnim djelovima saobraćajnica za motocikliste, na zaštitnu ogradu se postavlja zaštita od podlijetanja.

Ublaživač udara

Član 83

Ublaživač udara je oprema puta koja se koristi za obezbjeđenje posebno opasnih mjesta na putu, odnosno gdje postoji opasnost naleta vozila na čvrstu prepreku i namijenjen je smanjenju posljedica udara na putnike, vozilo i putni objekat.

Ublaživač udara može biti stacionarni i pokretni.

Ublaživač udara mora biti u skladu sa standardom MEST EN 1317.

Ublaživač udara testirani za brzinu naleta 50km/h, 80km/h, 100km/h i 110km/h, postavlja se na prednji dio krutog objekta i na početku zaštitnih ograda kako bi se apsorbovao nalet vozila sa frontalne i bočnih strana, a prilikom čeonog udara, ublaživač mora imati sposobnost zadržavanja vozila bez njegovog vraćanja na saobraćajnu traku.

Stepen zaštite na autoputevima i brzim saobraćajnicama mora imati minimalni razred P4, a na ostalim putevima P2.

Stacionarni ublaživači udara se postavljaju na posebno opasnim mjestima na putu, na kojima postoji opasnost udara vozila na objekat (rasdjelno ostrvo, zid putnog objekta, konzolni ili betonski stub).

Pokretni ublaživači udara se postavljaju na vozilu u zoni radova na putu.

Zaštitna žičana ograda

Član 84

Zaštitna žičana ograda je tehnička konstrukcija čija je osnovna namjena zaštita saobraćaja na putu od divljači i drugih životinja, kao i saobraćaja ispod nadvožnjaka.

Zaštitne žičane ograde sastoje se od: stuba, žičanog pletiva, žica za nastavak ograde, kuka za pričvršćivanje i sidara za osiguranje od rušenja.

Stubovi zaštitne žičane ograde moraju biti postavljeni sa unutrašnje strane puta u odnosu na pletivo.

Pletivo ograde mora biti učvršćeno metalnim klinovima u teren kako bi se spriječilo provlačenje životinja ispod ograde.

Prema tipu, ograde mogu biti: čelične (pocinčane ili plastificirane) i od polimernih vlakana.

Visina zaštitne žičane ograde iznosi minimalno 2 m.

Ako se na zaštitnu žičanu ogradu dodaju nastavci, visina ograde može iznositi maksimalno do 2,45 m, a na zaštitnu žičanu ogradu mogu se dodati najviše tri nastavka na međusobnom razmaku od 15 cm.

Na mjestima gdje je potreban povremen ulaz u prostor zaštićen ogradom (prolaz službenog osoblja radi održavanja puta, putnih objekata, zelenih površina, prolaza vatrogasaca) moraju se ugraditi vrata.

Pješačke i biciklističke ograde

Član 85

Pješačke i biciklističke ograde namijenjene su osiguranju pješaka i/ili biciklista od pada sa površine koju moraju ili smiju koristiti za kretanje.

Pješačke i biciklističke ograde mogu da se upotrebljavaju i za vođenje (kanalisanje) pješaka i biciklista na području raskrsnica, prolaza, nathodnika, škola.

Visina ograde u odnosu na pješačku ili biciklističku površinu iznosi minimalno 1,2 m.

Pješačka ograda treba biti oblikovana na način da onemogućava provlačenje kroz ogradu i mora imati rukohvat.

Signalizacija za slijepa i slabovidna lica

Član 86

Signalizaciju za slijepa i slabovidna lica čini oprema za obilježavanje prostora na javnim saobraćajnim i pješačkim površinama, prilazima do objekata, za kretanje po objektima za javno korišćenje, kao i ugradnju posebnih signalnih uređaja kojima se obezbjeđuje nesmetano i orijentisano kretanje slijepih i slabovidnih lica.

Oprema iz stava 1 ovog člana može da se postavlja na putevima uz saobraćajnu signalizaciju propisanu ovim pravilnikom.

Opremu koja se koristi za obilježavanje puteva za kretanje slijepih i slabovidnih lica čine:

- 1) taktilne trake sa jasno naznačenim krajevima putanja,
- 2) taktilni pješački tasteri na stubovima semafora,
- 3) zvučni signali navođenja,
- 4) zvučni signali prelaženja, i
- 5) ostala tehnička sredstva slične namjene.

Za kretanje slijepih i slabovidnih lica mogu da se ugrade i pomoćna sredstva kao što su, rukohvati, vođice i druga slična pomagala koja će slijepim i slabovidnim licima omogućiti bolje i lakše kretanje i snalaženje na javnim površinama ili u javnim objektima.

Pokazivač smjera vjetra

Član 87

Šifra, izgled, oblik i boja, značenje, varijante, kao i posebni uslovi za pokazivač smjera vjetra dati su u Tabeli 26.

Tabela 26

Šifra, izgled, oblik i boja, značenje, varijante, kao i posebni uslovi za pokazivač smjera vjetra

POKAZIVAČ SMJERA I JAČINE VJETRA			
Šifra	Izgled, oblik i boja	Značenje, varijante i posebni uslovi postavljanja	
XII-1		Značenje	Služi za pokazivanje smjera i jačine vjetra
		Varijante	-
		Posebni uslovi	Pokazivač smjera i jačine vjetra po pravilu se postavlja na objektima autoputeva i brzih saobraćajnica na kojima učestalo duva jak vjetar. Pokazivač smjera i jačine vjetra mora biti izrađen od tkanine crveno-bijele boje i cilindričnog oblika

Mjerni, upravljački i kontrolni uređaji

Član 88

Mjerni uređaji namijenjeni su za mjerenje elemenata saobraćajnog toka i za prikupljanje i mjerenje podataka o meteorološkim i drugim uslovima na putu.

Podaci se prikupljaju pomoću: brojača saobraćaja, meteoroloških stanica, video nadzora i video detekcije.

Upravljački uređaji namijenjeni su za obradu prikupljenih podataka i upravljanje saobraćajnom signalizacijom.

Upravljački uređaji moraju imati mogućnost ručnog, lokalnog i automatskog načina rada i moraju se moći povezati na centar za kontrolu i upravljanje saobraćaja.

U ručnom načinu rada ovlašćeno ili stručno lice osposobljeno za upravljanje upravljačkim uređajem istim upravlja na samom uređaju ili iz centra za kontrolu i upravljanje saobraćajem.

Ručni rad ima najviši prioritet upravljanja.

U lokalnom načinu rada upravljački uređaj ili grupa upravljačkih uređaja upravlja saobraćajem prema unaprijed definisanim algoritmima nezavisno od toga da li su povezani sa centrom za kontrolu i upravljanje saobraćajem.

U automatskom načinu rada upravljačkim uređajem ili grupom upravljačkih uređaja upravljanje saobraćajem obavlja se iz centra za kontrolu i upravljanje saobraćajem prema unaprijed definisanim algoritmima i scenarijima.

Video nadzor i video detekcija namijenjeni su kontroli i upravljanju saobraćajem.

Oprema protiv zasljepljivanja

Član 89

Ograda za zaštitu od zasljepljivanja je građevinsko-tehnička konstrukcija kojom se onemogućava zasljepljivanje vozača od saobraćaja iz suprotnoga smjera.

Ograde se po potrebi postavljaju u središnjem pojasu puta sa dva odvojena kolovoza, a pričvršćuju se na posebno konstruisane nosače ili na stubove čelične zaštitne odbojne ograde.

Ograde protiv zasljepljivanja izrađuje se od metala, plastike, drveta, polimernih mreža, šiblja, drugih materijala ili kombinovano.

Oprema za smirivanje saobraćaja

Član 90

Oprema i mjere za smirivanje saobraćaja primjenjuju se kada se želi postići sljedeće:

- smanjiti brzina kretanja vozila,
- smanjiti broj i posljedice saobraćajnih nesreća,
- povećati prostor za pješake i bicikliste,
- smanjiti zagađenje okoline,
- povećati prostor i površine za igru djece,
- povećati upotrebu javnog prevoza putnika,

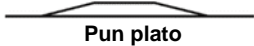

- promijeniti navike vozača.
- U opremu za smirivanje saobraćaja spadaju:
- 1) fizičke prepreke:
 - vještačka izbočina,
 - plato,
 - suženje kolovoza,
 - horizontalno skretanje kolovoza,
 - 2) optičke bijele trake upozorenja,
 - 3) šušteće (zvučne) trake,
 - 4) vibracione trake,
 - 5) stubići za sprečavanje prolaza i usmjeravanje vozila,
 - 6) preventivni radarski mjerač sa pokazivačem brzine kretanja vozila.

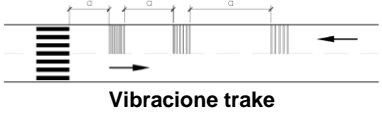
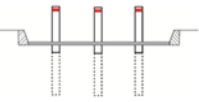
Mjere i oprema za smirivanje saobraćaja, po pravilu, se primjenjuju na lokalnim putevima pored javnih objekata i prostora (škole, dječji vrtići, igrališta).

Šifra, izgled, oblik i boja, značenje, varijante, kao i posebni uslovi postavljanja opreme za smirivanje saobraćaja, dati su u Tabeli 27.

Tabela 27

Oprema za smirivanje saobraćaja

OPREMA I MJERE ZA SMIRIVANJE SAOBRAĆAJA		
Šifra	Izgled, oblik i boja	Značenje, varijante i posebni uslovi postavljanja
XIII-1	 <p>Vještačka izbočina</p>	Značenje
		Varijanta
		Napomena
XIII-2	 <p>Pun plato</p>	Značenje
		Varijanta
		Napomena
XIII-3	Djelimični plato	Značenje
		Varijanta
		Napomena
XIII-4	 <p>Optičke bijele trake upozorenja</p>	Značenje
		Varijanta
		Napomena
XIII-5	 <p>Šušteće (zvučne) trake</p>	Značenje
		Varijanta
		Napomena

			Mogu se postavljati ispred škole, vrtića, željezničkih prelaza, pješačkih prelaza, mjesta za naplatu putarine, raskrsnica i opasnih krivina gdje su velike brzine kretanja i gdje se želi zvukom i malim vibracijama vozila, upozoriti vozača na smanjivanje brzine prema propisanom ograničenju na putu.
XIII-6	 <p>Vibracione trake</p>	Značenje	“Vibracione trake” (XIII-6) pri prelazu vozila proizvode jače vibracije i zvučne efekte i time upozoravaju vozača da smanji brzinu.
		Varijanta	-
		Napomena	Vibracione trake izvode se od kamene eruptivne granulacije ili izvođenjem oznaka plastičnim materijalom preko cijele širine kolovoza, širine 20 do 40 cm i visine 18 do 25 mm. Trake su položene u paru na međusobnoj udaljenosti 1,8 m (2m). Rastojanje para traka zavisi od najveće dozvoljene brzine, što po pravilu predstavlja vremenski prolaz od jedne sekunde odnosno dvije sekunde. Vibracione trake postavljaju se na mjestima gdje se želi upozoriti vozač na vožnju prema propisanom ograničenju na putu.
XIII-7	 <p>Stubići za sprečavanje prolaza i usmjeravanje vozila</p>	Značenje	“Stubići za sprečavanje prolaza i usmjeravanje vozila” (XIII-7) se koriste za sprečavanje ili usmjeravanje prolaza vozila.
		Varijanta	-
		Napomena	Mogu se postaviti kao trajni (fiksirani) ili pokretni (podizanje/spuštanje). Minimalna visina stubića za sprečavanje prolaza i usmjeravanje vozila iznosi 50 cm. Trajno fiksirani stubići mogu se izvesti i kao elastični (savitljivi). Pokretni stubići moraju imati na vrhu upozoravajuće crveno svjetlo koje trepće kod spuštanja ili podizanja stubića, kao i upozoravajući zvučni signal.

Tipovi vještačkih izbočina i platoa

Član 91

U zavisnosti od ograničenja brzine, prema dimenzijama razlikujemo tri tipa vještačkih izbočina i platoa:

- 1) za 50 km/h ili manje, širina ne smije biti manja od 60 cm, a visina ne smije prelaziti 3 cm;
- 2) za 40 km/h ili manje, širina ne smije biti manja od 90 cm, a visina ne smije prelaziti 5 cm;
- 3) za 30 km/h ili manje, širina ne smije biti manja od 120 cm, a visina ne smije prelaziti 7 cm.

Način postavljanja i označavanje vještačkih izbočina

Član 92

Vještačke izbočine i plato mogu se postavljati na opštinskim putevima pored javnih objekata i prostora (škole, dječji vrtići, igrališta), a na kojima je neophodno usporavanje brzine kretanja vozila radi bezbjednosti saobraćaja.

Vještačke izbočine i plato treba da budu označeni saobraćajnim znakovima „neravan kolovoz“ (I-10), „ograničenje brzine“ (II-30) uz dopunsku tablu (IV-21) ili saobraćajnim znakovima „prepreka za usporavanje saobraćaja“ (III-82), „tabla za označavanje saobraćajnog ostrva“ (X-1), „vertikalna zapreka“ (VII-1 i VII-1.1) i oznakama na kolovozu (V-53, V-53.1, V-53.2 ili V-53.3).

Površina vještačkih izbočina i platoa treba da bude neklizajućeg materijala i označena stalnim retroreflektujućim materijalima na onoj strani sa koje se vozilo približava.

Vještačke izbočine i plato moraju biti dobro usidrene u kolovozni zastor kako bi se spriječilo odvajanje pojedinačnih elemenata ili njihovih dijelova.

Poprečno na smjer vožnje, na spoju sa kolovozom, ne smiju imati oštre ivice.

U zoni vještačkih izbočina i platoa treba da se izvedu odgovarajuće mjere odvodnje.

Visina platoa iznosi 7,5 cm, nagib prilaznih rampi iznosi između 1:15 do 1:20, a dužina prilaznih rampi je dužine 100 cm.

Vještačke izbočine i platoi se ne postavljaju na putevima kojima se učestalo kreću vozila hitne medicinske pomoći (prilazi bolnicama).

Preventivni radarski mjerač brzine

Član 93

Preventivni radarski mjerač sa pokazivačem brzine kretanja vozila predstavlja opremu za smirivanje saobraćaja kojom se preventivno utiče na ponašanje vozača, odnosno ukazuje na potrebu povećanog opreza i pridržavanja ograničenja brzine, naročito na području ili u neposrednoj blizini škola i vrtića kao i na drugim lokacijama na kojima su kontrolom utvrđena učestala prekorčenja dozvoljene brzine i/ili na kojima su se dogodile saobraćajne nezgode zbog nepropisne ili neprimjerene brzine.

Preventivni radarski mjerač sa pokazivačem brzine izvodi se u odgovarajućoj tehnici (LCD, LED), uz prikaz izmjerene brzine vozila u „km/h“, tekstualne poruke „USPORI“ i prema potrebi „SLOW DOWN“ i može imati ugrađena dva treptajuća žuta svjetla za upozoravanje.

Intenzitet isijavanja i faktor refleksije preventivnih mjerača treba da bude u skladu sa uslovima za svjetlosne saobraćajne znakove.

Prednja ploča preventivnog radarskog mjerača sa pokazivačem brzine je crne boje.

Spoljašnje dimenzije preventivnog radarskog mjerača sa pokazivačem brzine treba da odgovaraju dimenzijama saobraćajnih znakova.

Minimalna visina slova, brojeva i simbola korištenih kod preventivnih mjerača ne smije biti manja od vrijednosti propisanih za saobraćajne znakove obavještenja.

Putna rasvjeta

Član 94

Putna rasvjeta postavlja se u zonama povećane opasnosti i treba da bude planirana, projektovana i izvedena na način da povećava bezbjednost svih učesnika u saobraćaju.

Nivo rasvjete određuje se prema funkciji saobraćajnice, frekventnosti saobraćaja, saobraćajnoj složenosti, odvojenosti saobraćaja i postojanju ili nepostojanju signala za kontrolu saobraćaja.

Putna rasvjeta postavlja se na:

- dionicama magistralnih puteva, brzih saobraćajnica i autoputeva,
- mostovima, tunelima i galerijama,
- saobraćajnim petljama,
- graničnim prelazima,
- pratećim uslužnim objektima na autoputevima i brzim saobraćajnicama, i
- saobraćajnim površinama centara za održavanje i kontrolu saobraćaja.

Putna rasvjeta, može se postaviti na raskrsnicama puteva u istom nivou, raskrsnicama sa kružnim tokom saobraćaja i odmorištima uz put, po potrebi.

Prilozi

Član 95

Prilozi 1, 2 i 3 čine sastavni dio ovog pravilnika.

Prestanak važenja

Član 96

Danom stupanja na snagu ovog pravilnika prestaje da važi Pravilnik o saobraćajnoj signalizaciji ("Službeni list CG", broj 32/14).

Stupanje na snagu

Član 97

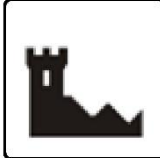

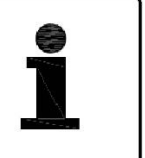

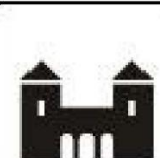

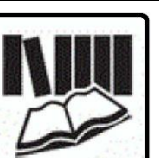

Ovaj pravilnik stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u „Službenom listu Crne Gore“.

Broj: 01-011/21-3170/2
Podgorica, 29. marta 2021. godine

Ministar,
Mladen Bojanić, s.r.

Prilog 1

Međunarodni simboli

					
Tvrđava	Stari grad	Muzej/ Galerija	Arheološke iskopine	Arheološki lokalitet	Turističke informacije
01	02	03	04	05	06
					
Vodopad	Dvorac	Manastir	Pećina	Biblioteka	Put vina
07	08	09	10	11	12
					
Put sira	Panoramski put	Gastronomski put	Put pršute	Put meda	Put rakije
13	14	15	16	17	18

Put masline 19	Vidikovac 20	Park 21	Park prirode 22	Odmorište 23	Planinarski dom 24
Žičara sa kabinom 25	Sjedeća ski žičara 26	Ski žičara 27	Stadion 28	Bazen 29	Plaža 30
Pristanište 31	Marina 32	Prostor za kamp prikolice 33	Prostor za kamp vozila 34	Hotel 35	Motel 36

Prilog 2

Materijali za oznake na kolovozu

Tabela P1- Minimalne vrijednosti i klase za nove (ili obnovljene) oznake na kolovozu

Vrsta saobraćajnice		Autoputevi, brze saobraćajnice, magistralni i regionalni putevi		Ostale saobraćajnice			
Oznaka na kolovozu	Boja	minimalna vrijednost		minimalna vrijednost			
		Oznaka Tip II		Oznaka Tip I		Oznaka Tip II	
		(mcd/luxm ²)	klasa	(mcd/luxm ²)	klasa	(mcd/luxm ²)	klasa
Koeficijent retrorefleksije (R _L) – noćna vidljivost-suv kolovoz	Bijela	≥ 300	R5	≥ 200	R4	≥ 300	R5
	Žuta	≥ 200	R4	≥ 150	R3	≥ 150	R3
Koeficijent retrorefleksije (R _w) – noćna vidljivost-mokar kolovoz	Bijela	≥ 75	RW4	≥ 75	RW4	≥ 50	RW4
	Žuta	≥ 50	RW3	≥ 50	RW3	≥ 50	RW3
Koeficijent retrorefleksije (Q _d) – dnevna vidljivost-suv kolovoz	Bijela	≥ 160	Q4	≥ 130	Q3	≥ 130	Q3
	Žuta	≥ 100	Q2	≥ 100	Q2	≥ 100	Q2
Otpornost na klizanje (SRT)	Bijela	≥ 50	S2	≥ 50	S2	≥ 50	S2
	Žuta	≥ 50	S2	≥ 45	S1	≥ 45	S1
Faktor osvjetljenja (β)	Bijela	≥ 0,40	B3	≥ 0,40	B3	≥ 0,40	B3

Tabela P2 - Normalni odnosi vrijednosti boja (hromatske koordinate x i y obojenog mjesta na suvim oznakama)

	Bijele oznake		Žute oznake (trajne)		Žute oznake (privremene)	
	x	y	x	y	x	y
1	0,355	0,355	0,443	0,399	0,494	0,427
2	0,305	0,305	0,545	0,455	0,545	0,455
3	0,285	0,325	0,465	0,535	0,465	0,535
4	0,335	0,375	0,389	0,431	0,427	0,483

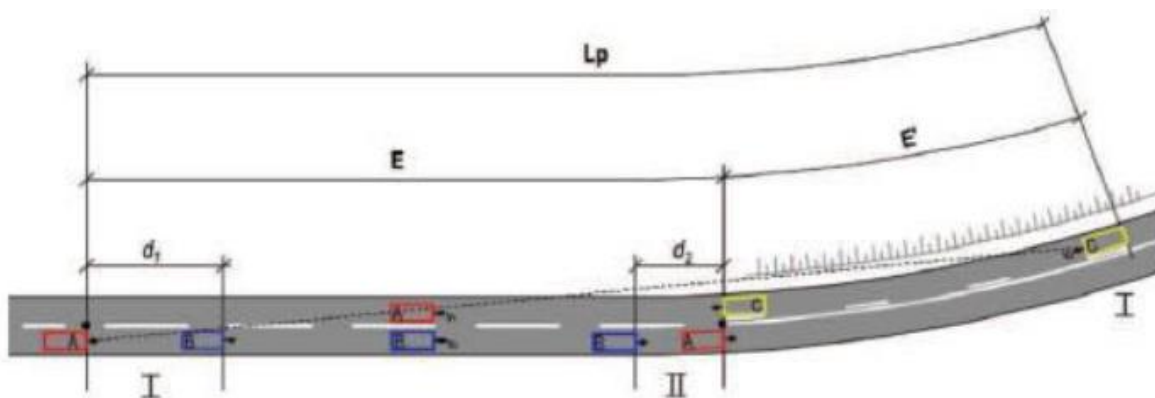
Tabela P3 - Minimalne vrijednosti propisane za oznake na kolovozu u okviru garantnog roka

Vrsta saobraćajnice	Autoputevi, brze saobraćajnice, magistralni i regionalni putevi	Ostale saobraćajnice

Oznaka na kolovozu	Boja	minimalna vrijednost		minimalna vrijednost			
		Oznaka Tip II		Oznaka Tip I		Oznaka Tip II	
		(mcd/luxm ²)	klasa	(mcd/luxm ²)	klasa	(mcd/luxm ²)	klasa
Koeficijent retrorefleksije (R _L) – noćna vidljivost-suv kolovoz	Bijela	≥ 150	R3	≥ 100	R2	≥ 150	R3
	Žuta	≥ 100	R2	≥ 80	R1	≥ 100	R2
Koeficijent retrorefleksije (R _w) – noćna vidljivost-mokar kolovoz	Bijela	≥ 35	RW2	≥ 35	RW2	≥ 35	RW2
	Žuta	≥ 25	RW1	≥ 25	RW1	≥ 25	RW1
Koeficijent retrorefleksije (Q _d) – dnevna vidljivost-suv kolovoz	Bijela	≥ 130	Q3	≥ 100	Q2	≥ 130	Q3
	Žuta	≥ 100	Q2	≥ 100	Q2	≥ 100	Q2
Otpornost na klizanje (SRT)	Bijela	≥ 45	S1	≥ 45	S1	≥ 45	S1
	Žuta	≥ 45	S1	≥ 45	S1	≥ 45	S1
Faktor osvjjetljenja (β)	Bijela	≥ 0,40	B3	≥ 0,40	B3	≥ 0,40	B3

Prilog 3

Analički postupak proračuna dužina razdjelnih linija za bezbjedno preticanje u funkciji brzina

V1/V2	E (m)	E' (m)										
		V3 (km/h)										
		100	95	90	85	80	75	70	65	60	55	50
100/80	246	246	234	221	209	197	185	172	160	148	135	123
95/75	224	236	224	212	201	189	177	165	153	142	130	118
90/70	203	226	215	203	192	181	170	158	147	136	124	113
85/65	184	216	205	194	184	173	162	151	140	130	119	108
80/60	165	206	196	185	175	165	155	144	134	124	113	103
75/55	147	196	186	176	167	157	147	137	127	118	108	98
70/50	130	186	177	167	158	149	140	130	121	112	102	93
65/45	114	176	167	158	150	141	132	123	114	106	97	88
60/40	100	166	158	149	141	133	125	116	108	100	91	83
55/35	86	156	148	140	133	125	117	109	101	94	86	78
50/30	73	146	139	131	124	117	110	102	95	88	80	73
45/25	61	136	129	122	116	109	102	95	88	82	75	68
40/20	50	126	120	113	107	101	95	88	82	76	69	63

V1-V2 = 20 (km/h)

E - dužina linije upozorenja i obične isprekidane linije (m)

$$E = \frac{2 \cdot d \cdot V_1}{V_1 - V_2}$$

E' - dužina neisprekidane linije (m)

$$E' = \frac{2 \cdot d \cdot V_3}{V_1 - V_2}$$

d - razmak između prestizanog i prestižućeg vozila (m)

$$d = 0.2 \cdot V_2 + 2 \cdot L_v$$

d_1 - razmak između prestizanog i prestižućeg vozila prije preticanja (m)

d_2 - razmak između prestizanog i prestižućeg vozila poslije preticanja (m)"

$$d = d_1 = d_2$$

L_p - potrebna dužina preglednosti za bezbjedno preticanje (m)

$$L_p = E + E' = \frac{2 \cdot d \cdot V_3}{V_1 - V_2} (V_1 + V_3)$$

L_v - dužina vozila (m)

$$L_v = 4.3 (m)$$

L_{v1} - dužina prestižućeg vozila (m)

L_{v2} - dužina prestizanog vozila (m)"

$$L_v = L_{v1} = L_{v2}$$

V_1 - brzina prestižućeg vozila (km/h)

V_2 - brzina prestizanog vozila (km/h)

V_3 - brzina dolazećeg vozila (km/h)

439.

Na osnovu člana 154 stav 5 i člana 155 stav 5 Zakona o bezbjednosti saobraćaja na putevima („Službeni list CG”, br. 33/12, 58/14, 14/17 i 66/19), Ministarstvo kapitalnih investicija donijelo je

PRAVILNIK O PRIVREMENOJ SAOBRAĆAJNOJ SIGNALIZACIJI

Predmet

Član 1

Ovim pravilnikom propisuju se postavljanje i upotreba, vrsta, izgled i tehničke karakteristike privremene saobraćajne signalizacije, izgled, tehničke karakteristike, vrsta i način postavljanja i mjesta na kojima se postavljaju branici ili polubranici i uređaji za davanje svjetlosnih i zvučnih znakova.

Značenje izraza

Član 2

Izrazi upotrebljeni u ovom pravilniku imaju sljedeća značenja:

- 1) **branici i polubranici** su uređaji koji se sastoje od mehanizma za pokretanje i barijera sa svijetlosnim, odnosno reflektujućim oznakama i služe za povremeno zatvaranje saobraćaja čitavom širinom puta, odnosno do polovine širine puta na prelazu preko željezničke pruge u nivou;
- 2) **klasa materijala** je razvrstavanje materijala za izradu lica saobraćajnog znaka prema koeficijentu retrorefleksije i definisani su crnogorskim standardom (MEST);
- 3) **montažni ivičnjak** je ivičnjak urađen od gume ili plastičnih materijala koji služi za vođenje saobraćaja u zoni radova na putu ili se ugrađuje kao dio privremenih radova;
- 4) **rastegljiva ograda** je ograda formirana od elemenata sa bijelim i crvenim poljima koje se, prema potrebi, razvlače i kojima se ograđuje gradilište;
- 5) **razdvajajuće ograde** su plastični elementi bijele i crvene boje kojima se formira ograda za razdvajanje saobraćajnih tokova;
- 6) **saobraćajna kupa** je element konusnog oblika izrađen od gume ili plastičnog materijala sa naizmjeničnim poljima bijele i crvene boje kojima se upozoravaju vozači na prepreke ili gradilište na putu;
- 7) **signalna tabla za označavanje radova na putu** je tabla sa treptaćima i saobraćajnim znakovima koja se montira na zadnji dio radnog vozila i koristi se kao upozorenje vozačima za radove na putu;
- 8) **sklopiva ograda** je ograda od elemenata sa poljima bijele i crvene boje kojima se ograđuje gradilište;
- 9) **zaprečna traka** je traka od plastične folije obojene naizmjenično bijelom i crvenom bojom kojima se označava ivica gradilišta ili prostora sa privremenim preprekama;
- 10) **zaprečno uže** je uže sa naizmjenično nanizanim pločama ili zastavicama bijele i crvene boje kojima se označava ivica gradilišta ili prostora sa privremenim preprekama;
- 11) **zapreka** je element opreme koji se koristi za ograđivanje gradilišta i privremenih prepreka sa bočne strane.

Standardi

Član 3

Tehničke karakteristike privremene saobraćajne signalizacije i opreme puta izvode se u skladu sa važećim crnogorskim standardima (MEST).

U slučaju da za saobraćajnu signalizaciju ili opremu puta ne postoji odgovarajući crnogorski standard, primjenjuje se evropski standardi (EN).

Temelji, postolja i nosači privremene saobraćajne signalizacije su definisani standardom.

Privremena saobraćajna signalizacija i oprema puta se obilježava i postavlja na putu na osnovu saobraćajnog projekta u skladu sa odredbama ovog pravilnika, propisima kojima se uređuje oblast puteva i bezbjednost saobraćaja na putevima, standardima i smjernicama.

Saobraćajni projekat privremene signalizacije

Član 4

Saobraćajni projekat privremene signalizacije je projekat regulacije saobraćaja i saobraćajne signalizacije i opreme puta, u skladu sa propisima kojima se uređuje izrada tehničke dokumentacije.

Privremena saobraćajna signalizacija i oprema

Član 5

Privremena saobraćajna signalizacija i oprema se koristi za obilježavanje prepreka na putu i mjesta na kome se izvode radovi.

Privremenu saobraćajna signalizaciju i opremu čine:

- 1) znakovi opasnosti sa osnovom znaka žute boje,
- 2) znakovi izričitih naredbi sa osnovom znaka žute boje. Izuzetno, odredba u pogledu boje, ne odnosi se na saobraćajne znakove izričitih naredbi: II-2, II-4, II-34, II-35, II-36, II-37, II-43, II-43.1, II-43.2, II-43.3, II-43.4, II-44, II-44.1, II-44.2, II-45, II-45.1, II-45.2, II-45.3 i II-46,
- 3) opšti znakovi obavještenja: III-1, III-5, III-6, III-7, III-10, III-35 i III-82. Izuzetno, znakovi obavještenja III-22 imaju osnovu znaka žute boje i simbole crne boje,
- 4) znakovi obavještenja za obilježavanje prepreka na putu i mjesta na kome se izvode radovi na putu,
- 5) saobraćajna oprema za obilježavanje prepreka na putu i mjesta na kome se izvode radovi na putu.

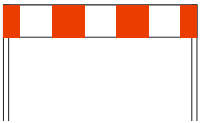
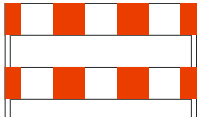

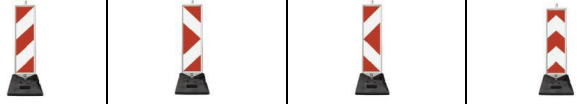
Saobraćajna oprema koja se koristi za obilježavanje prepreka na putu i mjesta na kome se izvode radovi se izrađuje od reflektujućeg materijala najmanje klase 2.

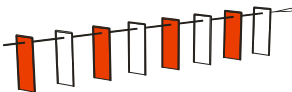

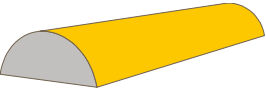
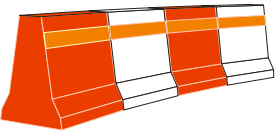
Šifra, izgled, oblik i boja, značenje, varijante, kao i posebni uslovi postavljanja saobraćajne opreme za obilježavanje prepreka na putu dati su u Tabeli 1.

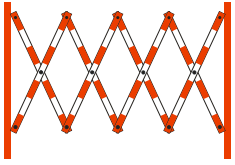
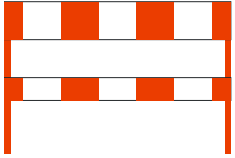

Tabela 1

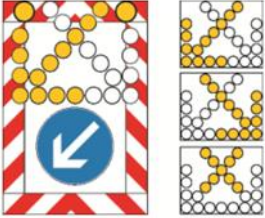

Saobraćajna oprema za obilježavanje prepreka na putu i mjesta na kome se izvode radovi na putu

VII	SAOBRAĆAJNA OPREMA ZA OBILJEŽAVANJE PREPREKA NA PUTU I MJESTA NA KOME SE IZVODE RADOVİ		
Šifra znaka	Izgled lica znaka, oblik i boja	Značenje, varijante posebni uslovi postavljanja	
VII-1	 Čeoni branik	Značenje	„Čeoni branik lijevi”(VII-1) i „Čeoni branik desni”(VII-1.1) je branik sa tablom na kojoj su naizmjenična polja bijele i crvene boje, zakošena pod uglom od 45°.
		Varijante znaka	 VII-1.1
		Posebni uslovi	Čeoni branici se koriste prilikom zatvaranja puta, odnosno saobraćajne trake, za ograđivanje gradilišta ili privremenih prepreka na putu sa čeone i začelne strane. Na branike mogu da se postave najviše dva saobraćajna znaka. U noćnim uslovima, radi bolje uočljivosti, na branike mogu da se postave trepćuće ili bljeskave svjetiljke.
VII-2	 Usmjeravajući branik	Značenje	„Usmeravajući branik” je branik sa tablom na kojoj su naizmjenična polja bijele i crvene boje strelastog oblika, zakošena pod uglom od 45° od donje i gornje ivice prema sredini table. Izvode se kao lijevi (VII-2) i desni (VII-2.1).

		Varijante znaka	
		Posebni uslovi	VII-2.1 Usmeravajući branici se koriste prilikom zatvaranja puta, odnosno saobraćajne trake, za ograđivanje radilišta ili privremenih prepreka na putu sa čeonu i začelne strane. Branici se izrađuju od retroreflektujućeg materijala najmanje klase 2. Na branike mogu da se postave najviše dva saobraćajna znaka. U noćnim uslovima, radi bolje uočljivosti, na branike mogu da se postave trepćuće ili bljeskave svetiljke.
VII-3	 Horizontalna zapreka	Značenje	„Horizontalna zapreka” (VII-3) i „Dvostruke horizontalne zapreke” (VII-3.1) je tabla postavljena na sopstvenim nosačima sa naizmjeničnim kvadratnim poljima bijele i crvene boje i može da bude jednostruka (VII-2) i dvostruka (VII-2.1).
		Varijante znaka	 VII-3.1
		Posebni uslovi	Koriste se za ograđivanje gradilišta sa bočne strane i u zoni radova i privremenih prepreka na putu, na mjestima gdje se vrši potpuno zatvaranje saobraćaja. Na zapreku može da se postave najviše dva saobraćajna znaka. U noćnim uslovima, radi bolje uočljivosti, na zapreke mogu da se postave trepćuće ili bljeskave svjetiljke.
VII-4	 Vertikalna zapreka	Značenje	„Vertikalna zapreka” (VII-4), (VII-4.1), (VII-4.2), (VII-4.3), (VII-4.4) je tabla postavljena na sopstveni nosač, vertikalno u odnosu na kolovoz, sa naizmjeničnim poljima bijele i crvene boje pod uglom od 45° u odnosu na površinu kolovoza i može da bude jednostrana i dvostrana.
		Varijante znaka	
		Posebni uslovi	VII-4.1 VII-4.2 VII-4.3 VII-4.4 Koriste se za skretanje saobraćaja, podjelu smjerova kretanja i označavanje bočne ivice gradilišta. Na vertikalnu zapreku može se postaviti samo jedan

			<p>saobraćajni znak.</p> <p>U noćnim uslovima, radi bolje uočljivosti, na zapreke mogu da se postave trepćuće ili bljeskave svjetiljke.</p>
VII-5	 <p>Zaprečna traka</p>	Značenje	„Zaprečna traka” (VII-5) je traka sa naizmjeničnim poljima bijele i crvene boje kojom se označavaju ivice gradilišta ili prostora sa privremenim preprekama.
		Varijante znaka	-
		Posebni uslovi	-
VII-6	 <p>Zaprečno uže</p>	Značenje	„Zaprečno uže” (VII-6) je uže sa naizmjenično nanizanim pločama ili zastavicama crvene i bijele boje i se koristi za označavanje ivice gradilišta ili prostora sa privremenim preprekama.
		Varijante znaka	-
		Posebni uslovi	-
VII-7	 <p>Saobraćajni čunj</p>	Značenje	„Saobraćajni čunj” (VII-7) je kupa izrađena od gume ili plastičnih materijala na kojima se nalaze naizmjenična bijela i crvena polja izrađena od retroreflektujućeg materijala.
		Varijante znaka	-
		Posebni uslovi	Koriste se za obilježavanje kratkotrajnih radova. Radi bolje uočljivosti, na vrh kupe moguće je postaviti bljeskalice ili odgovarajuće treptače.
VII-8	 <p>Montažni ivičnjak</p>	Značenje	„Montažni ivičnjak” (VII-8) koristi se za označavanje površine kolovoza koja je namijenjena za kretanje vozila u zonama radova na putu.
		Varijante znaka	-
		Posebni uslovi	Ivičnjak je žute boje. Na njemu moraju da budu postavljene retroreflektujuće oznake radi bolje vidljivosti. Na ivičnjak se mogu postaviti i markeri.
VII-9		Značenje	„Razdvajajuća ograda” (VII-9) predstavlja plastične elemente bijele i crvene boje izrađene prema tipu ograde „Nju Džersi”, koji se ređaju naizmjenično i koriste se za razdvajanje suprotnih smjerova kretanja, za skretanje saobraćaja i za razdvajanje površine kolovoza na kojoj je dozvoljeno kretanje, od površine na kojoj kretanje vozila nije dozvoljeno.

	Razdvajajuća ograda		
		Varijante znaka	-
		Posebni uslovi	-
VII-10	 Rastegljive ograde	Značenje	„ Rastegljive ograde ” (VII-10) su ograde izrađene od lakih materijala koje se lako postavljaju i uklanjaju i služe za ograđivanje gradilišta, posebno na trotoarima prilikom jednodnevnih ili kratkotrajnih radova za zaštitu pješaka.
		Varijante znaka	-
		Posebni uslovi	Elementi od kojih se ove ograde sastavljaju obojeni su naizmjenično bijelom i crvenom bojom.
VII-11	 Složive ograde	Značenje	„ Složive ograde ” (VII-11) su ograde izrađene od lakih materijala koje se lako postavljaju i uklanjaju i služe za ograđivanje gradilišta, posebno na trotoarima prilikom jednodnevnih ili kratkotrajnih radova za zaštitu pješaka.
		Varijante znaka	-
		Posebni uslovi	Elementi od kojih se ove ograde sastavljaju obojeni su naizmjenično bijelom i crvenom bojom.
VII-12	 Signalna tabla za označavanje radova na putu	Značenje	„ Signalna tabla za označavanje radova na putu ” (VII-12) postavlja se na zadnji dio motornih vozila ili prikolice, kada je vozilo zaustavljeno i koristi se za obezbjeđivanje kratkotrajnih pokretnih gradilišta na putu.
		Varijante znaka	-
		Posebni uslovi	Signalna tabla za označavanje radova na putu sastoji se od rama crvene i bijele boje na koji se postavljaju treptaći, znakovi „radovi na putu” (I-19), „obavezno obilaženje s desne strane” (II-45) ili „obavezno obilaženje s lijeve strane” (II-45.1), zavisno od situacije na putu. Umjesto saobraćajnih znakova „obavezno obilaženje s desne strane” (II-45) ili „obavezno obilaženje s lijeve strane” (II-45.1) može se postaviti semafor za regulisanje promjene saobraćajne trake;
VII-13		Značenje	„ Signalna tabla za označavanje mjesta gdje je saobraćajna traka zatvorena ” (VII-32) označava mjesto gdje je saobraćajna traka zatvorena.
		Varijante znaka	-
		Posebni	Signalna tabla za označavanje mjesta gdje je saobraćajna traka zatvorena sastoji se od rama crvene i

	 <p style="text-align: center;">Signalna tabla za označavanje mjesta gdje je saobraćajna traka zatvorena</p>	uslovi	bijele boje, „obavezno obilaženje s lijeve strane” (II-45.1) ili „obavezno obilaženje s desne strane” (II-45), zavisno od situacije na putu. Umjesto saobraćajnih znakova „obavezno obilaženje s desne strane” (II-45) ili „obavezno obilaženje s lijeve strane” (II-45.1), signalna tabla može biti izvedena i u LED tehnologiji.
VII-14	 <p style="text-align: center;">Zastavice za ručno regulisanje saobraćaja</p>	Značenje	„Zastavice za ručno regulisanje saobraćaja“ (VII-14) su crvene i zelene boje i služe za regulisanje saobraćaja na dijelu puta na kome se izvode radovi ili gdje je nastala prepreka koja se ne može odmah otkloniti.
		Varijante znaka	-
		Posebni uslovi	Imaju dimenzije najmanje 40 cm x 40 cm. Kada radnik određen od strane izvođača radova, drži podignutu zelenu zastavicu, prolaz je slobodan, a kada je podignuta crvena zastavica, prolaz je zabranjen.

Branici i polubranici

Član 6

Branici i polubranici su oprema namijenjena zatvaranju saobraćaja vozila, pješaka i biciklista u smjeru na koji su poprečno postavljene.

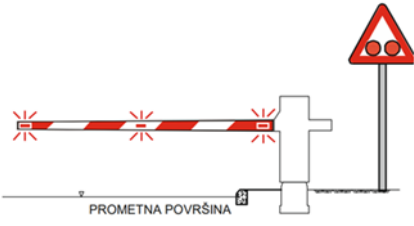
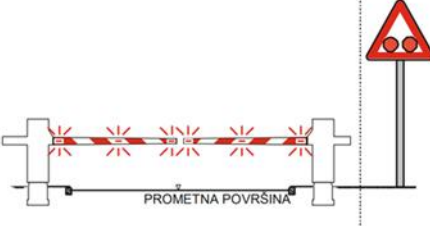
Branici i polubranici moraju po cijeloj dužini biti označeni crveno-bijelim poljima.

Površina polubranika postavljenih ispred tunela i na naplatnim stanicama mora biti izvedena sa retroreflektujućim materijalom.

Kad se polubranici postavljaju na ulazu na parkiralište ili garaže moraju biti označeni sa najmanje jednim crvenim reflektujućim staklom ili površinom izvedenom retroreflektujućim materijalom.

Šifra, izgled, oblik i boja, značenje, varijante, kao i posebni uslovi postavljanja branika i polubranika za prelaz puta preko željezničke pruge u nivou dati su u Tabeli 2.

Šifra, izgled, oblik i boja, značenje, varijante, kao i posebni uslovi postavljanja branika i polubranika za prelaz puta preko željezničke pruge u nivou

IX		BRANICI I POLUBRANICI ZA PRELAZ PUTA PREKO ŽELJEZNIČKE PRUGE U NIVOU	
Šifra	Izgled, oblik i boja	Značenje, varijante, uslovi i način postavljanja	
IX-1		Značenje	Zatvaranje saobraćaja čitavom širinom puta na prelazu puta preko željezničke pruge u istom nivou
		Varijante	-
		Posebni uslovi	<p>Moraju biti označeni sa najmanje tri crvena reflektujuća stakla minimalne površine 40 cm², a moraju se postaviti tako da su uočljiva iz smjera puta na kojem se zatvara saobraćaj, od kojih jedno mora biti postavljeno na sredini branika, a druga dva bliže krajevima branika.</p> <p>Branici moraju biti obilježeni sa najmanje tri crvena reflektujuća stakla i ako su obilježeni posebnim postojanim ili treptućim crvenim svjetlima.</p>
IX-2		Značenje	Zatvaranje saobraćaja do polovine širine puta na prelazu puta preko željezničke pruge u istom nivou.
		Varijante	-
		Posebni uslovi	<p>Moraju biti označeni sa najmanje tri crvena reflektujuća stakla minimalne površine 40 cm², a moraju se postaviti tako da su uočljiva iz smjera puta na kojem se zatvara saobraćaj, od kojih jedno mora biti postavljeno na sredini branika, a druga dva bliže krajevima branika.</p> <p>Polubranici moraju biti obilježeni sa najmanje tri crvena reflektujuća stakla i ako su obilježeni posebnim postojanim ili treptućim crvenim svjetlima.</p>

Prema potrebi, branici i polubranici mogu biti označeni treptućim svjetlom na sredini branika odnosno na kraju polubranika, koje trepće kada je branik ili polubranik spušten ili je u fazi spuštanja ili dizanja.

Branici ili polubranici postavljaju se iznad kolovoza puta na visini od 90 do 120 cm.

Stupanje na snagu

Član 7

Ovaj pravilnik stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u „Službenom listu Crne Gore”.

Broj: 01-011/21-3170/4

Podgorica, 29. marta 2021. godine

Ministar,
Mladen Bojanić, s.r.

440.

Po izvršenom sravnjenju sa izvornim tekstom utvrđeno je da se u tekstu Pravilnika o utvrđivanju iznosa prosječne ponderisane maloprodajne cijene cigareta („Službeni list CG”, broj 34/21) potkrala greška, pa se daje

**ISPRAVKA
PRAVILNIKA O UTVRĐIVANJU IZNOSA PROSJEČNE PONDERISANE
MALOPRODAJNE CIJENE CIGARETA**

U čl. 1 i 2 riječi: „2020. godinu” zamjenjuju se riječima: „2021. godinu”.

Podgorica, 5. aprila 2021. godine

Iz Sekretarijata za zakonodavstvo